

Πανεπιστήμιο
Κύπρου

ΤΜΗΜΑ ΦΥΣΙΚΗΣ

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Εντροπία σύμπλεξης σε σκεδάσεις QED
και βαρύτητας στο παράδοξο διατήρησης
της πληροφορίας στις μαύρες τρύπες

Αναστάσιος Ηρακλέους

Επιβλέπων καθηγητής: Νικόλαος Τούμπας

ΜΑΪΟΣ 2020

Πανεπιστήμιο
Κύπρου

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΦΥΣΙΚΗΣ

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Εντροπία σύμπλεξης σε σκεδάσεις QED
και βαρύτητας στο παράδοξο διατήρησης
της πληροφορίας στις μαύρες τρύπες

Αναστάσιος Ηρακλέους

Επιβλέπων καθηγητής: Νικόλαος Τούμπας

Η διπλωματική εργασία υποβλήθηκε προς μερική εκπλήρωση των απαιτήσεων
του πτυχίου Φυσικής στο Τμήμα Φυσικής του Πανεπιστημίου Κύπρου

ΜΑΪΟΣ 2020

Perieqì mena

Perieqì mena	i
Euqaristðec	vi
Prì l ogoc	vii
I Maðrec trðpec, par^doxa kai IR fainì mena	1
1 Maðrec trðpec	2
1.1 Lðsh Schwarzschild	2
1.1.1 Suntetagmè nec tortoise	3
1.1.2 Suntetagmè nec Rindler	4
1.1.3 Suntetagmè nec Kruskal-Szekeres	4
1.2 Diagr^mmata Penrose	5
1.2.1 Qwrì qronoc Minkowski	6
1.2.2 Qwrì qronoc Schwarzschild	7
1.3 Metrik Vaidya	8
1.4 Fortismè nec maðrec trðpec	10
2 J ermodunamik pedðwn se kampul wmènouc qwrì qronouc	14
2.1 Pedðla se kampul wmènouc qwrì qronouc	14
2.1.1 Kl assik^ baj mwt^ pedðla sthn gewmetrðla Schwarzschild	14
2.1.2 Kl asik^ baj mwt^ pedðla sthn gewmetrðla Ridler	16
2.2 Sun^rthsh epimerismoð kbantik_ n pedðwn	18
2.2.1 Sun^rthsh epimerismoð me sunarthsiak^ ol okl hr_ mata	19
2.2.2 J emeli_ dhc kat^stash sust matoc	20
2.3 J ermokrasla pedðwn se kampul wmènouc qwrì qronouc	21
2.3.1 Qwrì qronoc Rindler	21
2.3.2 Qwrì qronoc Schwarzschild	22
2.4 Entropla sðmpl exhc	24
2.5 J ermik entropðla	25

2.5.1	Par [^] deigma	26
2.6	Entropia s [^] mpl exhc sto qwr [^] Grono Rindler kai sth ma [^] rh tr [^] pa	26
2.7	En [^] geia Rindler ma [^] rh tr [^] pac	28
2.8	Qr [^] noc zw c ma [^] rh tr [^] pac	28
2.9	Hi ektrik [^] idi [^] thtec or [^] izonta ma [^] rh tr [^] pac	29
3	Aktinobol [^] la, up [^] eruj ra j ewr [^] mata kai diathro [^] mena re [^] mata sthn QED	32
3.1	Diorj [^] s [^] seic aktinobol [^] lac sthn QED	32
3.1.1	Upol ogism [^] se br [^] qouc	34
3.2	Up [^] eruj ra j ewr [^] mata sthn QED kai sth bar [^] thta	38
3.2.1	Eisagwg [^] en [^] c up [^] eruj rou fwton [^] lou baruton [^] lou	38
3.2.2	N up [^] eruj ra swmat [^] dia	39
3.2.3	Apokl [^] seic I [^] gw eikonik [^] s [^] n up [^] eruj rwn swmatid [^] wn	39
3.2.4	Apokl [^] seic I [^] gw ekpomp [^] c pragmatik [^] s [^] n up [^] eruj rwn swmatid [^] wn	42
3.2.5	Up [^] eruj ra swmat [^] dia sunolik [^] c en [^] geiac mikr [^] terh [^] ap [^] E	43
3.2.6	Ana [^] resh apokl [^] sewn	44
3.3	Meg [^] l oi metasqhmatis [^] mo [^] baj m [^] dac (LGT)	44
4	Par [^] doxa pou sunant [^] me stic ma [^] rec tr [^] pec	47
4.1	Fusiko [^] Ni moi	47
4.1.1	Diat [^] rhsh thc kbantik [^] c pl hrofor [^] lac	48
4.1.2	Arq [^] thc Isodunam [^] lac	48
4.1.3	Mh klwnopol [^] hsh kbantik [^] c pl hrofor [^] lac	48
4.1.4	Arq [^] thc sumpl hrwmatiki [^] thtac	49
4.1.5	Arq [^] thc olograf [^] lac	50
4.2	Par [^] doxo klwnopol [^] hshc pl hrofor [^] lac	50
4.3	Diat [^] rhsh baruoniko [^] arij mo [^]	52
4.4	Par [^] doxo diat [^] rhshc pl hrofor [^] lac kat [^] thn exa [^] l wsh miac ma [^] rh tr [^] pac	54
4.4.1	Pro [^] el eush parad [^] xou	54
4.4.2	Prot [^] seic gia I [^] sh tou parad [^] xou	55
4.4.2.1	Pr [^] tash Page	55
4.4.2.2	Parab [^] lash kbantomhqanik [^] c	55
4.4.2.3	S [^] mpl exh metax [^] uper [^] j rwn kai uperiwd [^] s [^] n baj m [^] n el eu- j er [^] lac	55

II	Entropia sōmpl exhc se sked ^h seic fortismēnwn swmatidōwn	58
	Eisagwg	59
5	Ntumēnec katast ^h seic	62
5.1	Sumb ^h seic kai sumbol ismī c	62
5.2	Katast ^h seic Faddeev-Kulish	63
5.3	Ntumēna hl ektri nia	63
5.3.1	Fusikēc idiī thtec nēfouc	64
5.4	Genikēc katast ^h seic	65
5.5	Pīnakac skēdashc Faddeev-Kulish	67
5.5.1	Paragwg enī c upēruj rou fwtonōu	69
5.6	Diakritopōlhsh	71
5.7	'Iqnoc wc proc upēruj rouc baj moōc el euj erīlac	72
6	Skēdash me ntumēnec katast ^h seic kai entropia sōmpl exhc	74
6.1	Pīnakac puknī thtac tw n uperiwd _n baj m _n el euj erīlac	76
6.2	Upologismī c thc t ^h xhc thc entropīlac sōmpl exhc	77
6.3	Diataraktik an ^h lush	80
6.4	Kōria t ^h xh entropīlac sōmpl exhc	85
6.5	Suneqēc ī rio	86
6.5.1	PI ^h toc iM kōriac t ^h xhc	88
7	Entropia sōmpl exhc deōterhc t ^h xhc	91
7.1	'Iqnh gumn _n katast ^h sewn wc proc touc upēruj rouc baj moōc el euj erīlac	91
7.2	Pīnakac puknī thtac	93
7.3	Entropia sōmpl exhc	96
7.3.1	'Iqnh wc proc upēruj rouc baj moōc el euj erīlac	96
7.3.2	An ^h ptugma dun ^h mew n tou pīnaka puknī thtac	99
7.3.3	Entropīlec Renyi	100
7.4	To apoklōnon mēroc entropīlac sōmpl exhc	102
	Epīllogoc	104
	Parart mata	106
A	Tanustēc	107
B	Genikē sqetiki thta	109
B.1	Exis _n seic Eistein	109
B.2	Exis _n seic kōnhshc swmatidōwn	111

C	Kbantik j ewrða pedðou	112
C.1	Baj mwt [^] pedða	112
C.2	Kanonik kb [^] ntwsh	113
C.3	Kb [^] ntwsh mèsw sunarthsia [^] n ol okl hrwm [^] tw	114
C.3.1	Eukl èðdeia sunarthsia [^] ol okl hr _^ mata	115
C.3.2	Par [^] deigma armoniko ^o tal antwt	115
C.4	Je _^ rhma thc Noether	119
C.4.1	Tanust c enèrgeiac-orm c	120
C.5	Pedðo Klein-Gordon	120
C.5.1	Kl asikì pedðo Klein-Gordon	120
C.5.2	Kb [^] ntwsh pedðou Klein-Gordon	121
C.5.3	Diadi thc Klein-Gordon	123
C.6	Pedðo Dirac	124
C.6.1	Kl asik èxìswsh Dirac	124
C.6.2	Kb [^] ntwsh pedðou Dirac	125
C.6.3	Diadi thc Feynman gia to pedðo Dirac	127
C.7	Kanì nec Feynman gia thn kbantik hl elektrodunamik	127
C.7.1	QED	128
C.7.2	Pñakac skèdashc S	129
C.7.3	Upol ogismì c tou pñaka skèdashc apì diagr [^] mmata Feynman	130
D	Pñakec puknì thtac	132
E	Om [^] dec sthn fusik	134
E.1	Orismoð	134
E.2	Om [^] da peristrof _^ n	134
E.3	Om [^] da Lorentz	135
F	Paramètroi Feynman	138
G	Suntel estèc ì rwn stic entropèc Renyi	140
	Bibl iografða	142

Euqaristðec

Ja jela na euqarist sw idiaðtera ton Dr. Niki Iao Toðmpa gia thn kaj od ghsh tou kat^ thn ekpi nhsh thc ergasðac aut c. Epðshc ja jela na euqarist sw to tm ma Fusik c gia thn st rixh tou.

Prìlogoc

H^h poyh pou epikrate^h s mera metax^h twn j ewrhtik^h, n fusik^h, n e^hnai i ti h f^hsh up-ako^hei se sugkekrim^henouc ni mouc, kai me b^hsh auto^hoc touc ni mouc pr^hpei na bro^hme mia j ewr^hla pou na perigr^hfei ta parathro^hmena fain^hmena. Me b^hsh touc ni mouc thc eidik^h c sqetik^hi thta kai thc kbantomhqanik^h c e^hpei dhmiourghj e^h to mont^hel o tou kaj ierwm^henou prot^hou, pou bas^hzetai sthn kbantik^h j ewr^hla ped^hlou, kai an kai den e^hpei ak^hi ma ol okl hrwj e^h delqnei na perigr^hfei arket^h kal^h thn sumperifor^h thn f^hshc. 'Omw aut^hi to mont^hel o peril amb^hnei mi no tic treic j emeli^h, dhc al l hlepidr^hseic (thn isqur^h, thn asjen^h kai thn hlektromagnhtik^h al l hlep^hdrash), al l^h i qi thn bar^hthta, h opo^hla i pwc fa^hthtai den mpore^h na perigraf^he^h ap^hi mia kbantik^h j ewr^hla ped^hlou. O l^hlogoc e^hnai i ti an prospaj^h soume na kbant^h, soume thn bar^hthta sunant^hme apeirismo^hoc. 'Otan h entash thc bar^hthta g^hnei pol^h meg^hlh, h klassik^h perigraf^h pou d^hthtai ap^hi thn genik^h sqetik^hi thta pa^hdei na perigr^hfei kal^h to s^hsthma. Stic^h l^hlec al l hlepidr^hseic h j ewr^hla mpore^h na kanonikopoihj e^h m^hsw thc diadikas^hlac thc epanakanonikopoi^hshc (renormalization) kai na d^hsei peperasm^hena parathro^hmena meg^hjh. Sthn per^hptwsh thc bar^hthtac i mwc oi apeirismo^h den mporo^hon na apal eifj o^hn.

An kai up^hrqoun peperasm^henec j ewr^hlec sumbat^hec me touc ni mouc thc kbantomhqanik^h c pou perigr^hfoun kai tic tesseric al l hlepidr^hseic (i pwc h j ewr^hla twn qord^h, n), enac tr^hi poc na mel et^h soume sust^h mata me isqur^h bar^hthta e^hnai na j esoume ena i rio sto pi so meg^hl^hlec tim^hec mpore^h na p^hrei h energeia kai na exet^h soume pwc sumperiferetai to s^hsthma. 'Etsi epitrepoume sto s^hsthma na e^hpei arket^h isqur^h bar^hthta^h, ste oi diorj^h, seic thc klassik^h c j ewr^hlac (kbantik^h fain^hmena) na e^hnai aisj ht^hec, i mwc i qi auj ad^hreta isqur^h gia na mporo^hme na perigr^hyoume to s^hsthma qrhsimopoi^h, ntac thn kbantik^h j ewr^hla ped^hlou. Aut^h h pros^heggish onom^hzetai hmikl asik^h. Se aut^h thn pros^heggish apaito^hme na isq^houn oi ni moi thc genik^h c sqetik^hi thtac. Se aut^hec tic kl^hmakec energeiac i pwc kai se i l^hlec tic kl^hmakec energeiac xeqwrist^h oi ni moi thc f^hshc stouc opo^hlouc bas^hzetai h j ewr^hla pr^hpei na e^hnai autosunep^hec, dh ad^h na mhn parousi^hzontai par^hdoxa. Diaforetik^h h j ewr^hla den e^hnai apodekt^h. Gi^h aut^hi e^hnai shmantik^h h ep^hl ush twn parad^hxwn se i l^hlec tic kl^hmakec energeiac.

Sthn hmikl asik^h pros^heggish ena ap^hi ta pio shmantik^h par^hdoxa pou sunant^hme e^hnai to par^hdoxo thc diat^h rhshc thc pl hrofor^hlac kat^h thn exa^hol wsh miac ma^hrhc tr^hopac, pou fer^hnei se s^hgkroush tic arq^hec thc kbantomhqanik^h c me tic arq^hec thc genik^h c sqetik^hi thtac.

To par^doxo auti epei diatupwjei api ton j ewrhtiki fusiki Stephen Hawking. Sômfwna me to par^doxo auti, kat^ thn exaöl wsh miac maörhc trôpac h pl hroforla pou up rqe arqik^ sto sôsthma kai epese mesa sthn maörh trôpa q^netai i tan h maörh trôpa exaöl w- j e, afoö sômfwna me thn genik sqetiki thta h pl hroforla den mporei na exel j ei api thn maörh trôpa. Auti imwc parabi^zei touc nï mouc thc kbantomhqanik c sômfwna me touc opoïouc h pl hroforla prèpei na diathreitai. Den epei up^rxei akì mh k^poia ol okl hrwmèn h Iôsh sto par^doxo, imwc up^rqoun di^forec idèec.

Sto pr_ to mèroc thc ergaslaac aut c parousi^zontai oi basikèc ènnoiec pou qrhsi- mopoioñntai sthn hmikl asik mel èth tw n barutik_ n sus thm^ tw n kai dñnetai idialterh shmasla sthn efarmog touc stic maörec trôpec. Epishc parousi^zontai ènnoiec pou sqetlizontai me thn pl hroforla pou metaferei èna sôsthma kaj_ c kai ènnoiec pou sqetlizontai me thn kban- tik hlektrodunamik (QED). Sto deôtero mèroc arqik^ parousi^zontai exeidikeumènec ènnoiec pou sqetlizontai me thn mel èth miac api tic epikratèsterec idèec gia thn Iôsh tou pio p^nw paradì xou. Akol oÿj wc parousi^zontai kai genikeöntai posotikoï upol ogismoï pou enisqöoun aut thn idèa, upol ogismoï oi opoïoi baslizontai se prohgoömenh ergasla [1].

Mèroc I

Maôrec trôpec, par[^]doxa kai IR
fainì mena

Κεφάλαιο 1

Μαθηματικά

1.1 Λόγος Schwarzschild

Ο Λόγος Schwarzschild αποτελεί Λόγος των αξόνων Einstein για την εξωτερική περιοχή σφαιρική συμμετρική, η οποία (ήταν ένας σφαιρική συμμετρική με περιστροφή με αστέρα). Η μετρική στην περίπτωση αυτή έχει την μορφή

$$ds^2 = -\left(1 - \frac{2MG}{r}\right) dt^2 + \left(1 - \frac{2MG}{r}\right)^{-1} dr^2 + r^2 d\Omega^2 \quad (1.1.1)$$

Όπου M είναι η μάζα-ενέργεια της φασματικής και $c = 1$. Παρατηρούμε ότι σε μεγάλες αποστάσεις από την φασματική, η μετρική τείνει ασυμπτωτικά στην μετρική Minkowski ή ήταν ανώνυμα. Επειδή για $M=0$ παίρνουμε την μετρική Minkowski αφοῦ δεν υπάρχουν φασματική για να προκαλέσει κάμψη του χώρου. Αν η μάζα είναι κτανεμμένη σε ακτίνα μικρήτερη από $2MG$ τότε η μετρική Schwarzschild παρουσιάζει απειρισμό για $r = 2MG$ και έχουμε την δημιουργία μιας μελέτης. Η ακτίνα $r = 2MG$ ονομάζεται ακτίνα Schwarzschild βαρυτική ακτίνα και η επιφάνεια που καθορίζεται από αυτή την ακτίνα ονομάζεται οριζόντιος. Επειδή η μετρική απειρίζεται και για $r = 0$.

Υπολογίζοντας το γινόμενο του τετραγώνου Riemann με τον εαυτό του βρίσκουμε ότι

$$R^{\mu\nu\rho\sigma} R_{\mu\nu\rho\sigma} = \frac{48G^2 M^2}{r^6} \quad (1.1.2)$$

Παρατηρούμε ότι η κάμψη είναι μεγαλύτερη για $r = 2MG$ είναι περισσότερο, και επομένως δεν αποτελεί πραγματικό ανωμαλία.

Οι συντεταγμένες που χρησιμοποιούμε είναι οι ίδιες με τις που χρησιμοποιούμε στην περιοχή κοντά στον οριζόντιο. Για $r = 0$ η κάμψη απειρίζεται, και επομένως αυτή είναι μια πραγματική ανωμαλία, την οποία δεν μπορούμε να απαλείψουμε με κάποιο μετασχηματισμό συντεταγμένων.

Kaj ,c pl hsi^zoume ton orl^zonta h metabo^l tou qri nou Schwarzschild dt apeir^zetai (gia staj er^c metabo^l^c tou idi^ qronou) kaj ,c o suntel est c tou i rou dt^2 mhden^ze-tai. Epom^nc ^nac parathrht c pou br^sketai se meg^l h ap^ stash ap^ thn ma^rh tr^pa j a bl^pei k^poion parathrht pou p^f^tei el e^j era na epibrad^netai kai na pl hsi^zei asumptwtik^ ton orl^zonta qwr^c na ton diapern^ pot^.

E^ n upol og^soume ton idi^ qrono pou qrei^zetai ^nac parathrht c pou p^f^tei el e^j era gia na per^sei ton orl^zonta (xekin ,ntac ap^ th j ^sh $r = r_0$) br^skoume

$$\tau = \frac{\pi r_0}{2} \left(\frac{r_0}{2MG} \right) \quad (1.1.3)$$

O parathrht c ft^nei sthn anwmal^a $r = 0$ se peperasm^no idi^ qrono. Afo^ di^foroi parathrht^c katal goun sto shme^o $r = 0$, aut^ apotel^ fusik^ shme^o kai pr^pei na ^pei peperasm^nc fusik^c pos^ thtec. Epom^nc gia $r \rightarrow 0$ oi exis ,seic tou Eistein apotugq^noun na apod ,soun swst^ th fusik^ sumperifor^.

Kaj ,c pern^me ton orl^zonta oi suntetagm^nc t kai r all^zoun e^doc. Gia $r < 2MG$ h sunist ,sa r g^netai qronik^ kai h sunist ,sa t qwr^k epom^nc opoid pote s ,ma fwc per^sei to orl^zonta katal gei sthn anwmal^a $r = 0$. H anwmal^a den apotel^ shme^o tou q ,rou pou j a mporo^se na to apof^gei kanellc all^ ^na mel l ontik^ gegon^c.

1.1.1 Suntetagm^nc tortoise

J^l oume na bro^me kat^l l hlec suntetagm^nc gia na perigr^youme thn exwterik^ pe-riog^ miac ma^rhc tr^pac. ^Enac tr^ poc na to k^noume aut^ ^nai orl^zontac thn aktinik^ suntetagm^nh tortoise r^* [2]

$$\frac{1}{1 - \frac{2MG}{r}} dr^2 = \left(1 - \frac{2MG}{r} \right) (dr^*)^2 \quad (1.1.4)$$

H metrik^ palrnei thn morf^

$$ds^2 = - \left(1 - \frac{2MG}{r} \right) [dt^2 - (dr^*)^2] + r^2 d\Omega^2 \quad (1.1.5)$$

H suntetagm^nh tortoise sqet^zetai me thn suntetagm^nh r me thn ak^l ouj h sq^sh

$$r^* = r + 2MG \ln \left(\frac{r - 2MG}{2MG} \right) \quad (1.1.6)$$

kai palrnei tim^c se ol^ kl hrh thn euj^la, $r^* \in (-\infty, \infty)$. Bl^poume i ti h metrik^ sthn exwterik^ perioq^ miac ma^rhc tr^pac palrnei mia apl morf^ stic suntetagm^nc tortoise. Sugkekrim^na h metrik^ stic disdi^statec f^tec θ, φ =staj ^nai s^mmorf^h ep^pedh.

1.1.2 Suntetagmè nec Rindler

Orìzoume thn suntetagmèn h ρ na ênai h fusik apì stas enì c shmeîou apì ton orìzonta

$$\rho = \int_{2MG}^r dr' \left(1 - \frac{2MG}{r'}\right)^{-\frac{1}{2}} \quad (1.1.7)$$

H metrik paîrnei thn morf

$$ds^2 = - \left(1 - \frac{2MG}{r}\right) dt^2 + d\rho^2 + r^2 d\Omega^2 \quad (1.1.8)$$

Jêl oume na mel et soume thn metrik pol ô kont^ ston orìzonta. Gia $r \rightarrow 2MG$

$$\rho \approx 2\sqrt{2MG(r - 2MG)} \quad (1.1.9)$$

kai

$$ds^2 = -\rho^2 d\omega^2 + d\rho^2 + r^2 d\Omega^2, \quad \omega = \frac{t}{4MG} \quad (1.1.10)$$

Jêtoume

$$X = 2MG \sin \theta \cos \varphi, \quad Y = 2MG \sin \theta \sin \varphi, \quad T = \rho \sinh \omega, \quad Z = \rho \cosh \omega \quad (1.1.11)$$

kai esti^ zoume se mia arket^ mikr perioq gôrw apì to bì reio pì lo thc sfaîrac, $\theta = 0$. Tì te paîrnoume thn metrik Minkowski

$$ds^2 = -dT^2 + dZ^2 + dX^2 + dY^2 \quad (1.1.12)$$

H prosèggish aut ênai kal gia mikrèc apost^seic apì ton orìzonta kai gia mikrèc gwniakèc metabol èc. Delqnei ì ti den up^r qei kami^ anwmalia ston orìzonta.

1.1.3 Suntetagmè nec Kruskal-Szekeres

Se autì to kef^l aio j a prospaj soume na ekfr^soume thn metrik Schwarzschild se morf pou na ênai sômmorf h me thn metrik Minkowski. 'Otan l ème ì ti h metrik ênai sômmorf h me mia ^l h metrik ennooûme ì ti diafèroun mì no pol l aplasiastik^ . 'Etsi aut èc oi metrik èqoun di^forec koin èc idiì thtec pou kaj ist^ thn mel èth touc pio apl . Sthn perìptwsh pou mia metrik ênai sômmorf h epìpedh, oi fwtoeid c gewdaitik èc ênai euj ètec me klîsh ± 1 . Epìshc oi sômmorfoi metasqhmatismoî diathroûn thn sqèsh aitì thtac metaxô dôo opoiwnd pote geitonik, n shmeîwn.

Gr^foume loipì n thn metrik Schwarzschild sthn morf :

$$ds^2 = F(R)[-R^2 d\omega^2 + dR^2] - r^2 d\Omega^2 \quad (1.1.13)$$

Η χρονική συντεταγμένη ω έχει ορισθεί προηγουμένως. Η συντεταγμένη R και η συνθήκη F παίρνουν την μορφή

$$R = MG e^{\frac{r}{4MG}} \sqrt{\frac{r}{2MG} - 1} \quad (1.1.14)$$

και

$$F = \frac{32MG}{r} e^{-\frac{r}{2MG}} \quad (1.1.15)$$

Επίσης το αποτέλεσμα διασφαλίζεται με την παραπάνω ανάλυση.

Ακόλουθως οι οριζόντιες συντεταγμένες

$$U = -Re^{-\omega}, \quad V = Re^{\omega} \quad (1.1.16)$$

και η επαγόμενη μετρική σε μορφή θ, φ παίρνει την μορφή

$$dS^2 = -F(R)dUdV \quad (1.1.17)$$

Οι συντεταγμένες Kruskal-Szekeres οριζόντιες

$$T = \frac{V+U}{2}, \quad Z = \frac{V-U}{2} \quad (1.1.18)$$

και η μετρική σε μορφή T, Z παίρνει την μορφή

$$dS^2 = F(R)[-dT^2 + dZ^2] \quad (1.1.19)$$

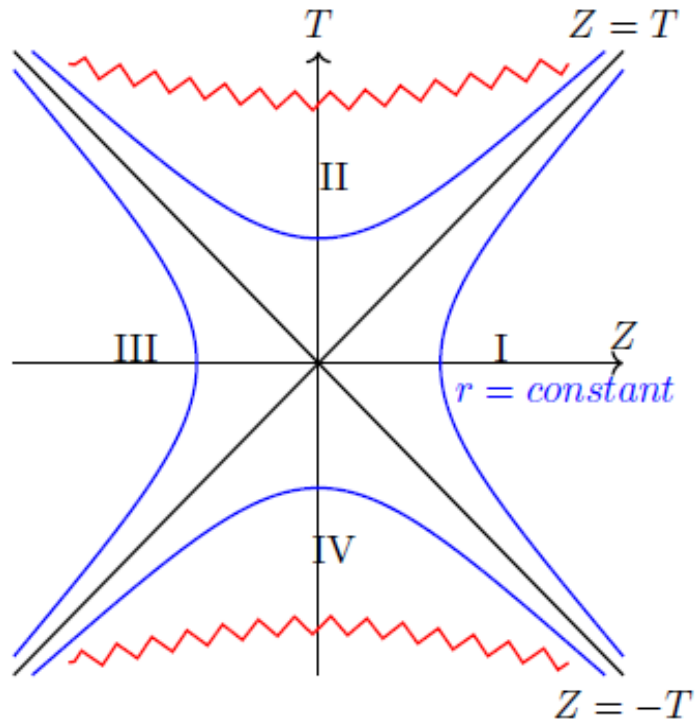
Επεκτείνουμε αναλυτικά τις συντεταγμένες T, Z σε όλο το επίπεδο και το διάγραμμα της μεγιστής γεωμετρίας Schwarzschild παίρνει την μορφή της εικόνας 1.1.1.

1.2 Διαγράμματα Penrose

Τα διαγράμματα Penrose αποτελούν ένα από τα πιο σημαντικά εργαλεία στην κλασική γεωμετρία στην γενική θεωρία της σχετικότητας. Η ιδέα είναι να απεικονίσουμε τον χωροχρόνο με ένα πεπερασμένο διάγραμμα, εκτελώντας ένα σφαιρικό μετασχηματισμό συντεταγμένων.

Τα διάφορα είδη στο αρχικό διάγραμμα μετασχηματισμού σε πεπερασμένα σημεία στο διάγραμμα Penrose ως εξής

$$r = +\infty, t = \text{staj} \rightarrow i^0, \quad t = +\infty, r = \text{staj} \rightarrow i^+, \quad t = -\infty, r = \text{staj} \rightarrow i^- \quad (1.2.1)$$

ΕΙΚΟΝΑ 1.1.1: Μèγισθ γεωμετρία Schwarzschild stic suntetagmènec Kruskal-Szekeres. Η μα0rh diag_ nia euj eia me kl0sh +1 eina o mellontikìc orlizontac gegonì twv. Η anwmalia r = 0 anapar0statai apì thn kikkinh gramm . Η perioq II eina mel an eeid den mporel na diaf0gei apì aut n pl hroforla. Η perioq IV eina mia leuk op sthn opoila den mporel na eisèl j ei pl hroforla. Leukèc opèc den èqoun parathrhj eì sthn f0sh (parabi^zoun ton de0tero j ermodunamikì nì mo k^ti pou den apagore0etai apì luta al l^ eina pol 0 aplj ano na sumbel).

Ta fwtoeid ^peira, dhl ad ta shmeila sta opoila arqlizoun kai katal goun oi fwtoeidelc gewdaitikèc, symbolizantai me \mathcal{I}^+ gia to mellontikì fwtoeidèc ^peiro kai \mathcal{I}^- gia to par-eljontikì fwtoeidèc ^peiro. Epìshc, ta diagr^mmata Penrose anadeikn0oun tic aitiatikèc sqèseic metax0 d0o opoiwnd pote qwroqronik_ n shmelwn, oi opoelc den eina aparalthta profanelc sthn arqik apeikì nish.

1.2.1 Qwrì qronoc Minkowski

Se sfairikèc suntetagmènec h metrik Minkowski d0netai apì thn èkfrash

$$dS^2 = -dt^2 + dr^2 + r^2 d\Omega_2 \tag{1.2.2}$$

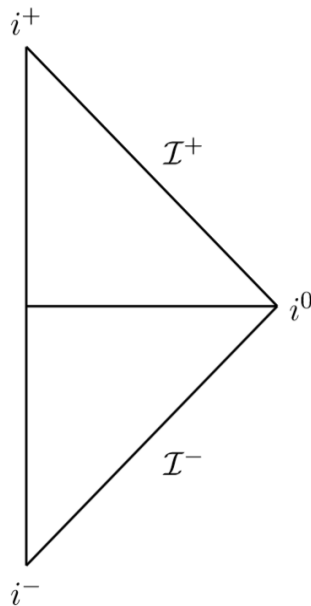
Ja mel et soume mia disdi^stath fèta ì pou $\theta, \varphi = \text{staj}$. Orlizoume tic suntetagmènec

$$U = \tanh(t - r), \quad V = \tanh(t + r) \tag{1.2.3}$$

kai êtsi ta ^peira g̃nontai

$$i^+ : U = V = 1, \quad i^0 : U = -V = -1, \quad i^- : Y - V = -1 \quad (1.2.4)$$

Afoô broôme aut̂ ta shmẽla mporoôme na sqedîsoume to di^gramma Penrose.

EIKONA 1.2.1: Di^gramma Penrose gia thn metrik Minkowski

1.2.2 Qwrì qronoc Schwarzschild

Ja qrhsimopoi soume tic fwtoeidet̃c suntetagm̃nec Kruskal-Szekeres pou or̃izontai wc:

$$U = -Re^{-\omega}, \quad V = Re^{\omega} \quad (1.2.5)$$

ì pou $\omega = t/4GM$, $R = GM \exp\{(r^*/4GM)\}$ kai $r^* = r + 2GM \ln(r/2GM - 1)$ (gia $r > 2GM$). Or̃izoume tic suntetagm̃nec T, Z wc akol õj wc

$$T = \frac{U + V}{2}, \quad Z = \frac{V - U}{2} \quad (1.2.6)$$

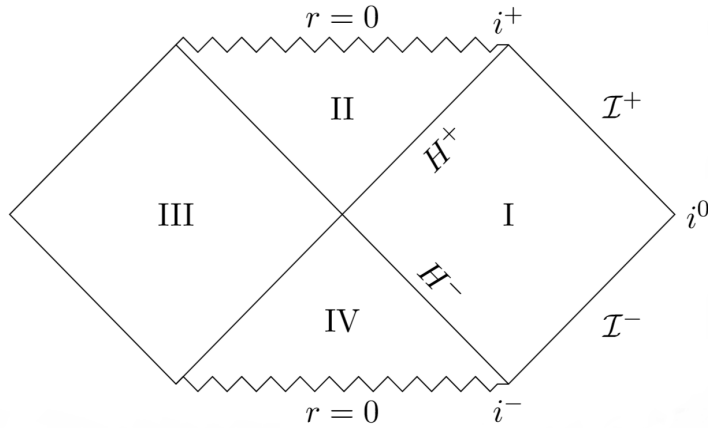
oi opõlec epikal ôptoun ol ì kl hro ton qwrì qrono. Gia na sqedîsoume to di^gramma Penrose or̃izoume tic suntetagm̃nec

$$\bar{U} = \tanh(T - Z), \quad \bar{V} = \tanh(T + Z) \quad (1.2.7)$$

Τέλος ορίζουμε μια νέα χρονική και μια νέα χωρική συντεταγμένη

$$\bar{T} = \frac{\bar{U} + \bar{V}}{2}, \quad \bar{Z} = \frac{\bar{V} - \bar{U}}{2} \tag{1.2.8}$$

Βρίσκοντας τα διάφορα ζεύγη στην περίπτωση Minkowski κατασκευάζουμε τον διάγραμμα Penrose για την μεγίστη γεωμετρία Schwarzschild όπου H^+ και H^- είναι ο μέ-

ΕΙΚΟΝΑ 1.2.2: Διάγραμμα Penrose για την μεγίστη γεωμετρία Schwarzschild

Λογική και παρελκτική οριζόντια γεγονότων αντίστοιχα.

1.3 Μετρική Vaidya

Όπως είδαμε η μετρική Schwarzschild επιτρέπει την ύπαρξη περιοχών στο χωροχρόνο από τις οποίες δεν μπορεί να διαφύγει πληροφορία, περιοχές τις οποίες ονομάζουμε μελανές. Όμως η μεγίστη γεωμετρία Schwarzschild επιτρέπει και την ύπαρξη λευκών οπών, οι οποίες δεν έχουν παράθυρα στην φύση. Για να πετύχουμε για την ύπαρξη των μελανών οπών, θα μελετήσουμε σε αυτό το κεφάλαιο την δημιουργία ενός τέτοιου αντικειμένου μέσω της διαδραστικής βαρύτητας κατάλληλα.

Η απλοποιημένη περίπτωση είναι να έχουμε ένα σφαιρικό φλοιό φωτός απείροστο πάχος, ο οποίος καταρρέει ακτινικά [2, 3, 4]. Με βάση το γεγονός του Birkhoff [5], η γεωμετρία στην εξωτερική περιοχή μιας σφαιρικής συμμετρικής πηγής είναι η γεωμετρία Schwarzschild, ακόμη και στην περίπτωση που η πηγή δεν είναι στατική. Επομένως η μετρική στην εξωτερική περιοχή του φλοιού μπορεί να γραφτεί στην μορφή

$$dS^2 = - \left(1 - \frac{2m(v)}{r} \right) dv^2 + 2drdv + r^2 d\Omega^2 \tag{1.3.1}$$

όπου

$$v = t + r + 2Gm(v) \ln \left| \frac{r}{2m(v)G} - 1 \right| \tag{1.3.2}$$

kai

$$m(v) = M \text{ gia } v > v_0 \quad (1.3.3)$$

$$m(v) = 0 \text{ gia } v < v_0 \quad (1.3.4)$$

ì pou M h ol ik ènergiea tou fl oioô. Sthn eswterik perioq tou fl oioô èqoume $m(v) = 0$, epomènwc h metrik ènai h epìpedh metrik Minkowski. H troqi^ tou fwtìc perigr^fetai apì thn exìswsh $v = v_0$.

Qrhsimopoi_ ntac thn pio p^nw metrik brìskoume ì ti h mì nh mh mhdenik sunist_ sa tou tanust Ricci ènai h

$$R_{vv} = \frac{2\mathcal{E}(v)}{r^2} \quad (1.3.5)$$

ì pou $\mathcal{E}(v) = M\delta(v - v_0)$ kai h baj mwt kampul ì thta Ricci mhdenìzetai. 'Etsi qrhsimopoi_ ntac tic exis_ seic tou Eistein brìskoume ton tanust ènergieac-orm c

$$T_{vv} = \frac{M\delta(v - v_0)}{4\pi r^2} \quad (1.3.6)$$

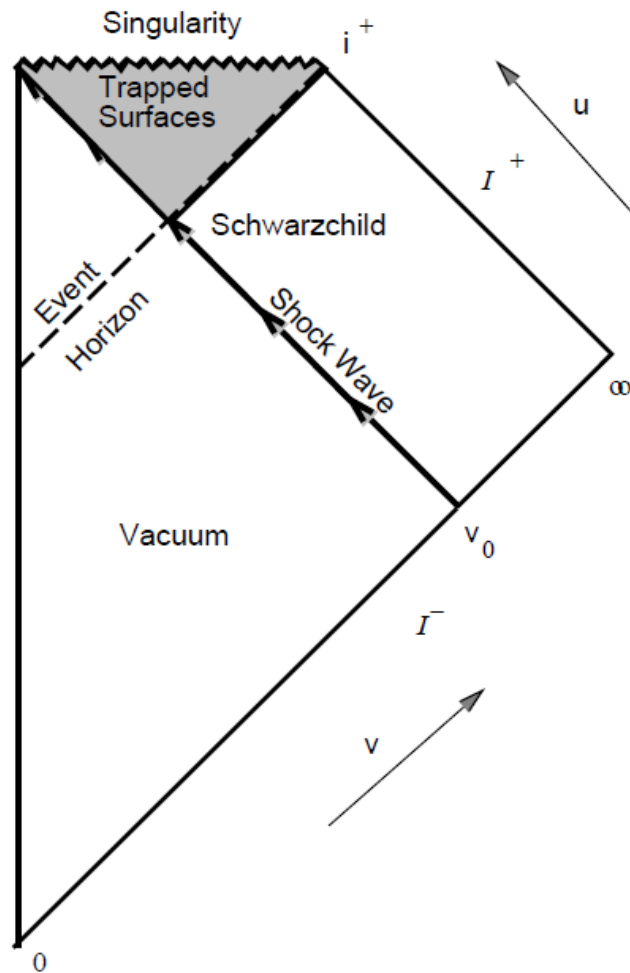
me tic upì l oipec sunist_ sec tou ðsec me 0.

Gia meg^la r , h suntetagmèn h v paìrnei th morf $v = t + r$, kai h metrik telnei asumptwtik^ sthn epìpedh metrik Mnkowski. O tanust c ènergieac-orm c stic sunte-tagmènec t, r paìrnei thn morf :

$$T_{tt} = T_{tr} = T_{rr} = T_{vv} \quad (1.3.7)$$

ì pwc anamèname. H puknì thta ènergieac (T_{tt}) tou sfairikoô fl oioô fwtìc prèpei na isoôtai me thn puknì thta thc orm c sthn aktinik kateôj unsh (T_{tr}), afoô èqoume kaj ar^ aktinik kònhsh. Oi pio p^nw puknì thtec isoôntai me to reôma thc aktinik c sunist_ sac thc orm c (T_{rr}). Upenj umìzoume ì ti qrhsimopoiôme mon^dec ì pou $c = 1$.

Gia na ol okl hrwj èl h l ôsh tou probl matoc prèpei na sundèsoume tic l ôseic gia thn eswterik kai exwterik perioq tou sfairikoô kel ôfouc. Gia na broôme tic kat^ll h- lec sunoriakèc sunj kec, ol okl hr_ noume tic exis_ seic Einstein diamèsou tou fl oioô. Prokôptei ì ti h metrik ènai suneq c diamèsou tou fl oioô kai oi pr_ tec par^gwgoi thc metrik c parousi^zoun asunèqeia b matoc. Gia na diasfal ðsoume th sunèqeia sthn metrik epil èqoume thn monadik el eôj erh par^metro tou probl matoc v_0 ètsi_ ste ta 'kèntra' $r = 0$ thc eswterik c kai thc exwterik c l ushc na sumplìptoun. To di^gramma Penrose apeikonìzetai sthn eikì na 1.3.1.

ΕΙΚΟΝΑ 1.3.1: Διάγραμμα Penrose για την μετρική Vaidya [2]. Το φως κινείται ακτινικά προς το κέντρο του σφαιρικού ήλιο ή μήτρη να εισέλθει εντός της ακτίνας Schwarzschild, οπότε και δημιουργείται η μελέτη . Ακολούθως συνεχίζεται η ακτινική του πορεία μήτρη να καταλήξει στην ανωμαλία.

1.4 Φορτισμένη μαθηματικά τριγώνων

Έχουμε μια μη περιστρεφόμενη, φορτισμένη και σφαιρικά συμμετρική μαθηματικά τριγώνων. Η χωρομήτρα της μετρικής στην εξωτερική περιοχή της μαθηματικά τριγώνων έχει την γενική μορφή [2]

$$ds^2 = -e^{2a(r,t)} dt^2 + e^{2b(r,t)} dr^2 + r^2 d\Omega^2 \tag{1.4.1}$$

Εξαιτίας της σφαιρικής συμμετρίας η μηδενική συνιστώσα του ηλεκτρικού πεδίου είναι η ακτινική :

$$E_r = f(r, t) \tag{1.4.2}$$

Ti te o tanust c enèrgeiac-orm c tou hlektromagnhtikoÔ pedllo, sthn parousla barÔth-tac, dlldetai apì thn èkfrash

$$T_{\mu\nu} = F_{\mu\rho}F_{\nu}^{\rho} - \frac{1}{4}g_{\mu\nu}F_{\rho\sigma}F^{\rho\sigma} \quad (1.4.3)$$

Gia na broÔme thn metrik l Ônoume tic exis, seic Einstein

$$R_{\mu\nu} + \frac{1}{2}g_{\mu\nu}R = 8\pi GT_{\mu\nu} \quad (1.4.4)$$

To lqnoc tou tanust enèrgeiac-orm c elnai 0, epomènw kata l goume stic exis, seic

$$R_{\mu\nu} = 8\pi GT_{\mu\nu} \quad (1.4.5)$$

Qrhsimpoi, ntac autèc tic exis, seic kai tic exis, seic Maxwell sto kenì

$$F^{\alpha\beta};_{\alpha} = 0, \quad \frac{\partial F^{\beta\gamma}}{\partial x^{\alpha}} + \frac{\partial F^{\gamma\alpha}}{\partial x^{\beta}} + \frac{\partial F^{\alpha\beta}}{\partial x^{\gamma}} = 0 \quad (1.4.6)$$

brlskoume thn metrik Reissner-Nordstrom

$$dS^2 = - \left(1 - \frac{2GM}{r} + \frac{Q^2G}{r^2} \right) dt^2 + \left(1 - \frac{2GM}{r} + \frac{Q^2G}{r^2} \right)^{-1} dr^2 + r^2 d\Omega^2 \quad (1.4.7)$$

To hlektirikì pedllo elnai

$$E_r = \frac{Q}{r^2} \quad (1.4.8)$$

E^ n to hlektirikì pedllo sthn epif^ neia thc maÔrhc trÔpac elnai pol Ô meg^ lo, tì te par^ gontai zeÔgh hlekttronlwn-pozitronlwn. E^ n h maÔrh trÔpa elnai j etik^ fortismènh, ja èl kei ta hlektirikì nia kai ja apwj el ta pozitirikì nia. Ta hlektirikì nia ja arqlsoun na eisèrqontai sthn maÔrh trÔpa, me apotèlesma na mei, netai stadiak^ to fortllo thc maÔrhc trÔpac, mèqri na exafanistèl entel, c (fainì meno Schwinger). Gia na to apofÔgoume to fainì meno autì, epib^ loume h tim tou hlektirikioÔ pedllo sthn epif^ neia thc maÔrhc trÔpac na elnai pol Ô mikrì terh apì thn m^ za tou hlekttronllo, ste na mhn mporoôn eÔkola na paraqj oôn zeÔgh hlekttronlwn-pozitronlwn

$$\frac{M^2}{Q} \ll m_e^2 \quad (1.4.9)$$

me $r \sim GM$ ston orlizonta.

Jètontac $g_{00} = 0$ brlskoume ì ti up^ rqoun dÔo orlizontec

$$r_{\pm} = MG \left(1 \pm \sqrt{1 - \frac{Q^2}{M^2G}} \right) \quad (1.4.10)$$

Ên $Q^2 > M^2G$ oi lôseic ênai migadikêc kai mh apodektêc. Sthn per̂ptwsh aut̂ h anwmalla $r = 0$ den kalôptetai ap̂ or̂zonta (gumn̂ anwmalla). Aut̂ ta ŝmata den mporoûn na perigrafoûn me b̂sh thn genik̂ ŝqetikî thta.

Sthn per̂ptwsh ì pou $M^2 = \frac{Q^2}{G}$, oi dôo or̂zontec sump̂ptoun kai h maôrh trôpa onom̂zetai oriak̂ (extremal).

Akol oûj wc ĵa exet̂soume thn per̂ptwsh ì pou $Q^2 < M^2G$. Ĵetoume

$$r_+ - r_- \equiv \Delta, \quad r_+ + r_- \equiv \Sigma, \quad r - \frac{\Sigma}{2} \equiv y \quad (1.4.11)$$

'Etsi h metrik̂ kont̂ ston or̂zonta pârnei thn morf̂

$$dS^2 = -\frac{\Delta^2}{4r_+^4} \rho^2 dt^2 + d\rho^2 = -\rho^2 d\omega^2 + d\rho^2, \quad \omega \equiv \frac{\Delta}{2r_+} t \quad (1.4.12)$$

gia $\theta, \varphi = \text{staj er̂}$ kai ρ h fusik̂ ap̂ stash ap̂ ton or̂zonta.

H epifaneiak̂ puknî thta fort̂lou ênai $Q/4\pi r_+^2$, kai afoû $r_+ \sim GM$, h puknî thta ĝnetai an̂l ogh tou $Q/4\pi M^2 G^2$. Parathroûme ì ti ì so aux̂netai h m̂za tî so el att̂, netai h puknî thta fort̂lou. Epom̂nwc gia meĝlec maôrec trôpec h êntash tou hlektrikoû ped̂lou kont̂ ston or̂zonta ênai amelhtêa. Sumperânoume ì ti ta qarakthristik̂ thc fortism̂nhc maôrhc trôpac ênai parî moia me aut̂ thc maôrhc trôpac Schwarzschild. H enerĝ ĵermokraŝla kont̂ ston or̂zonta d̂netai ap̂ thn êkfrash

$$T_{eff} = \frac{1}{2\pi\bar{\rho}} \quad (1.4.13)$$

Asumptwtik̂, se meĝlec apost̂seic h ĵermokraŝla pârnei thn tim̂

$$T_\infty = \frac{\Delta}{4\pi r_+^2} = \frac{2GM \left(1 - \frac{Q^2}{M^2G}\right)^{\frac{1}{2}}}{4\pi M^2 G^2 \left(1 + \sqrt{1 - \frac{Q^2}{M^2G}}\right)^2} \quad (1.4.14)$$

Sto ìrio ì pou h maôrh trôpa ĝnetai oriak̂ ($\Delta \rightarrow 0$), h ap̂ stash r d̂netai ap̂ thn êkfrash

$$\rho \rightarrow y + \frac{\Sigma}{2} \left(\log(2y) - \log(\Delta) \right) \quad (1.4.15)$$

kai h metrik̂ pârnei thn morf̂ :

$$dS^2 = - \left[r + \sinh \left(\frac{\rho}{r_+} \right) d\omega^2 + d\rho^2 \right] \quad (1.4.16)$$

Gia $\rho/r_+ \ll 1$ h metrik̂ prosegĝzetai ap̂ thn metrik̂ Rindler. Ep̂shc oi oriakêc maôrec trôpec êqoun asumptwtik̂ mhdenik̂ ĵermokraŝla kai êtsi h enêrgeia touc den meî, netai. Oi oriakêc maôrec trôpec apotel oûn th basik̂ kat̂stash tŵn fortism̂wn maôrwn trup̂n.

Η μέγιστη δυνατή εντροπία μιας μαύρης τρύπας με μάζα M είναι η εντροπία που θα είχε ένα σώμα με την ίδια μάζα και την ίδια ενέργεια που είναι σε ισορροπία με το φόντο ακτινοβολίας Hawking. Οι μαύρες τρύπες είναι ομοειδείς με τον Schwinger. Αν και έχουν μηδενική θερμότητα, η εντροπία τους είναι μη μηδενική επειδή έχουν οριζόντια. Η εντροπία είναι ίση με ¹

$$S = \frac{A}{4G} = \frac{\pi r_+^2}{G} \quad (1.4.17)$$

Στην οριζόντια περίπτωση η εντροπία ισοδύναμη με $S = \pi M^2 G$.

¹Ο γενικός τύπος για την εντροπία μιας μαύρης τρύπας αποδεικνύεται στο επόμενο κεφάλαιο.

Κεφάλαιο 2

Ερμουνάμικ πεδίων σε κμπύλ μνένου κωρί κρονου

2.1 Πεδία σε κμπύλ μνένου κωρί κρονου

2.1.1 Κλασική μωτ πεδία στν κωμετρία Schwarzschild

Ήλουμε να μελέτουμε πω κωμπερiferεται ένα κλασική μωτ πεδίο στν κωρί κρονου Schwarzschild. Για να το κνουμε αυτό θα κρησμοποιούμε σουμε τν μετρική tortoise

$$dS^2 = F(r^*)[-dt^2 + dr^{*2}] + r^2 d\Omega^2 \quad (2.1.1)$$

Η μετρική αυτή είναι σόμορφη με τν μετρική Minkowski.

Έστω ότι έχουμε ένα ελεόγερ, ήμω πεδίο Klein-Gordon χ . Η δρση του πεδίου ορίζεται ως

$$dS^2 = \int d^4x \sqrt{-g} L(\varphi, \partial_\mu \varphi) \quad (2.1.2)$$

ή που

$$L(\varphi, \partial_\mu \varphi) = -\frac{1}{2} g^{\mu\nu} \partial_\mu \varphi \partial_\nu \varphi \quad (2.1.3)$$

Στν περίπτωση του πεδίου κωρί κρονου Minkowski, η δρση θα είναι πω με $g = \det(g_{\mu\nu}) = -1$. Σόμωνα με τν αρκτική γενική στήκη τήτα, μια εξίσωση που ισχύει στν απουσία βαρτήτα και παραμένει αμετάβλητη κτω απή γενικότ μετασχηματισμότ συντεταγμένων ισχύει και στν παρουσία βαρτήτα¹.

¹ Η δράση είναι αμετάβλητη κάτω από γενικούς μετασχηματισμούς συντεταγμένων, αφού η Λαγκραντζιανή πυκνότητα αποτελεί εσωτερικό γινόμενο ταχυστών και ο στοιχειώδης όγκος $d^4x \sqrt{-g}$ είναι αναλλοίωτος.

Ορίζουμε το πεδίο $\Psi = r\varphi$ το οποίο γράφουμε ως σειρά σφαιρικών αρμονικών (επειδή η μετρική Schwarzschild είναι σφαιρικά συμμετρική) και καταγράφουμε στην εξίσωση

$$dS^2 = \sum_{l=0}^{\infty} \sum_{m=-l}^l -\frac{1}{2} \int dt \int dr^* \left(-(\partial_t \Psi_{lm})^2 + (\partial_{r^*} \Psi_{lm})^2 + V_l(r^*) |\Psi_{lm}|^2 \right) \quad (2.1.4)$$

$$V_l(r^*) = \left(\frac{r - 2GM}{r} \right) \left(\frac{l(l+1)}{r^2} + \frac{2GM}{r^3} \right) \quad (2.1.5)$$

Το V_l είναι το ενεργειακό δυναμικό.

Ο πρώτος ρότος του V_l είναι ο φεγγαίος κεντρικός ρότος (απωστικός ρότος) και ο δεύτερος ρότος είναι το δυναμικό Schwarzschild. Το δυναμικό παύει την μέγιστη τιμή του στο σημείο

$$r_0 = 3MG \left(\frac{1}{2} \left[1 + \sqrt{1 + \frac{14l^2 + 14l + 9}{9l^2(l+1)^2}} \right] - \frac{1}{2l(l+1)} \right) \quad (2.1.6)$$

Σε απόσταση μικρότερη από το οριζόντιο (για $r > r_0$) το δυναμικό είναι απωστικό, ενώ κοντά στο οριζόντιο (για $r < r_0$) το δυναμικό είναι ελκτικό. Για $l \rightarrow \infty$ έχουμε $r_0 = 3GM$ ενώ για $l = 0$ έχουμε $r_0 = 8GM/3$. Το μέγιστο του δυναμικού παύει να είναι ελκτικό για $l = 0$ επομένως τα σκώματα που παράγονται λόγω έμφω από τον οριζόντιο έχουν την μεγαλύτερη πιθανότητα να διαλύονται του φεγγαίου, και συνεισφέρουν εντονότερα στην ακτινοβολία Hawking, ή πώς θα δοίμε αργότερα. Το μέγιστο του δυναμικού στην περίπτωση $l = 0$ είναι

$$V_0 = \frac{1}{2M^2G^2} \left(\frac{3}{8} \right)^3 \quad (2.1.7)$$

ενώ για μεγάλα l παύει να είναι

$$V_0 \simeq \frac{l^2}{27M^2G^2} \quad (2.1.8)$$

Για να βρούμε την εξίσωση κίνησης παύει να είναι η Lagrangian από την δράση

$$L = -\frac{1}{2} \left(-(\partial_t \Psi_{lm})^2 + (\partial_{r^*} \Psi_{lm})^2 + V_l(r^*) |\Psi_{lm}|^2 \right) \quad (2.1.9)$$

και χρησιμοποιώντας τις εξισώσεις Euler-Lagrange βρίσκουμε

$$\partial_t^2 \Psi_{lm} = \partial_{r^*}^2 \Psi_{lm} - V_l(r^*) \Psi_{lm} \quad (2.1.10)$$

Για να λύσουμε την εξίσωση κίνησης δοκιμάζουμε χωρίζοντας την μορφή

$$\Psi_{lm}(t, r^*) = e^{-irt} \Psi_{lm}(r^*) \quad (2.1.11)$$

Οι λύσεις με τη μορφή των σφαιρικών αρμονικών είναι οι λύσεις της εξίσωσης 2.1.10 και 2.1.11 παίρνουμε

$$r^2 \Psi_{lm}(r^*) = -\frac{d^2 \Psi_{lm}(r^*)}{dr^{*2}} + V_l(r^*) \Psi_{lm}(r^*) \quad (2.1.12)$$

που έχει την μορφή της μονοδιάστατης εξίσωσης Schrödinger, για ένα σφαιρικό με ενέργεια v^2 . Επομένως βλέπουμε ότι σφαιρικές με $l = 0$ πρέπει να έχουν ενέργεια

$$v = \frac{1}{\sqrt{2GM}} \left(\frac{3}{8}\right)^{\frac{3}{2}} \quad (2.1.13)$$

για να διαφεύγουν από το φράγμα δυναμικού (με βάση το φαινόμενο σκίασης διαφεύγει από τη βάση του φράγματος). Για σφαιρικές με μεγάλο l (μεγάλο l στο φράγμα)

$$v \simeq \frac{l}{\sqrt{27GM}} \left(\frac{3}{8}\right)^{\frac{3}{2}} \quad (2.1.14)$$

που είναι πολύ μεγαλύτερο από την περίπτωση με $l = 0$.

Κοντά στον οριζόντιο δυναμικό μπορεί να χωριστεί και με την επόμενη εξίσωση

$$\left(-\frac{\partial^2}{\partial t^2} + \frac{\partial^2}{\partial r^{*2}}\right) \Psi_{lm} = 0 \quad (2.1.15)$$

που είναι η κλασική εξίσωση. Οι λύσεις παίρνουν την μορφή επόμενων κλάσεων

$$\Psi_{lm}(t, r^*, \theta, \varphi) = e^{ik(r^* \pm t)} \Psi_{lm}(\theta, \varphi) \quad (2.1.16)$$

2.1.2 Κλασική βαρύτητα πεδία στην γεωμετρία Rindler

Κοντά στον οριζόντιο άξονα του τροχού μπορεί να χωριστεί η γεωμετρία με την μετρική Rindler. Η μετρική Rindler γίνεται στην μορφή

$$dS^2 = -\rho^2 d\omega^2 + d\rho^2 + dX^2 + dY^2 \quad (2.1.17)$$

Κάνουμε την αλλαγή συντεταγμένων

$$u = \log \rho \quad (2.1.18)$$

και η μετρική παίρνει την μορφή

$$dS^2 = e^{2u}(-d\omega^2 + du^2) + dX^2 + dY^2 \quad (2.1.19)$$

Η συντεταγμένη u παίρνει τιμές σε ολόκληρο τον χώρο, $u \in \{-\infty, \infty\}$, και η νέα μετρική είναι σφαιρική με την μετρική Minkowski.

Η δράση για ένα μέγιστο βάρος πεδίο φ είναι

$$dS^2 = \frac{1}{2} \int d^4x \sqrt{-g} g^{\mu\nu} \partial_\mu \varphi \partial_\nu \varphi = -\frac{1}{2} \int d^4x e^{2u} (e^{-2u} [-(\partial_\omega \varphi)^2 + (\partial_u \varphi)^2] + (\partial_\perp \varphi)^2) \quad (2.1.20)$$

όπου $\partial_\perp = (\partial_X, \partial_Y)$. Επειδή οι συντεταγμένες Q, Y είναι επίπεδες, μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε μετασχηματισμό Fourier στις δύο διαστάσεις για το πεδίο φ

$$\varphi = \int d^2k_\perp e^{ik_\perp x_\perp} \varphi(k_\perp, \omega, u) \quad (2.1.21)$$

Αναλύουμε το πεδίο ως επαλήθευτο επίπεδο κύμα. Η δράση παίρνει την μορφή

$$S = -\frac{1}{2} \int du d\omega [-(\partial_\omega x)^2 + (\partial_u x)^2 + k^2 e^{2u} x^2] \quad (2.1.22)$$

Ορίζουμε ως ενέργεια (δυναμική) την ποσότητα

$$m_{eff}^2(k, u) = k^2 e^{2u} = V \quad (2.1.23)$$

Καθώς $u \rightarrow -\infty$ ($\rho \rightarrow 0$) το δυναμικό μηδενίζεται για όλους τους τύπους ταχυσότητας. Καθώς απομακρυνόμαστε από τον οριζόντιο το δυναμικό αυξάνεται εκθετικά, και μηδενίζεται στην περίπτωση $k = 0$ το δυναμικό είναι πεπερασμένο στο πεπρω.

Χρησιμοποιώντας τις εξισώσεις Euler-Lagrange για την δράση 2.1.22 παίρνουμε την εξίσωση κίνησης

$$\frac{\partial^2 x}{\partial \omega^2} - \frac{\partial^2 x}{\partial u^2} + k^2 e^{2u} x = 0 \quad (2.1.24)$$

Σε μια μακρή τροχιά, αυτή η εξίσωση είναι προσημαστική και ισχύει στην περιοχή $2GM < r < 3GM$. Δοκιμάζουμε λοιπόν την μορφή

$$\varphi \propto x(u) e^{irt} = x(u) e^{ir4GM\omega} = x(u) e^{i\lambda\omega} \quad (2.1.25)$$

και παίρνουμε

$$\lambda^2 x = -\frac{\partial^2 x}{\partial u^2} + k^2 e^{2u} x \quad (2.1.26)$$

Η τροχιά l σφαιρική με τον κωμικό αριθμό k μέσω της σχέσης

$$\vec{L} = \vec{r} \times \vec{p} \Rightarrow l = |k| R_s = 2GM|k| \quad (2.1.27)$$

Parathroome hti to dunamik hgei thn morf $V \propto l^2$ h pwc kai sthn perhptwsh thc gewmetrhac Schwarzschild. Epomenwc gia th perioq kont^ ston orhizonta katal goume sto sump^rasma hti kb^nta en^rgeiac me meg^lh stroform den mporoOn na diaf^ogoun kai p^ftoun m^sa sthn maOrh tr^pa.

Aut^ ta apotel^smata ja qrhstimeOsoun argi tera h tan mel et soume thn aktinobolha Hawking, h opoLa apotel^tai ap^ swmatidha pou par^gontai pol^ kont^ ston orhizonta kai diafe^ogoun sto ^peiro.

2.2 Sun^rthsh epimerismo^ kbantik_ n pedhwn

Orhizoume thn sun^rthsh epimerismo^ Z

$$z = \sum_i e^{-\frac{E_i}{T}} \tag{2.2.1}$$

h pou aj rolhoume wc proc h lec tic katast^seic tou sust^ matoc. H pij an^ thta to s^sthma na hgei en^rgeia E dhnetai ap^ thn ekfrash

$$P_E = \frac{e^{-\frac{E}{T}}}{z} \tag{2.2.2}$$

h pou T dhnai h jermokrasLa tou sust^ matoc.

'Estw hti hqoume hna baj mwti pedho Klein-Gordon (mpozonik^ pedho). Mia genik idiokat^stath thc en^rgeiac dhnai h ak^louj h

$$\left(\prod_i (\alpha_{\vec{p}_i}^\dagger)^{n_i} \right) |0\rangle \tag{2.2.3}$$

H kat^stath hgei en^rgeia $E = \sum_i n_i \omega_{p_i}$ kai orm $\vec{P} = \sum_i n_i \vec{p}_i$ h pou n_i dhnai to pl^j oc tw n swmatidhwn me en^rgeia E_i kai orm \vec{p}_i . H sun^rthsh epimerismo^ tou pedhou parnei thn morf

$$z = \prod_i \frac{1}{1 - e^{-\frac{\omega_i}{T}}} \tag{2.2.4}$$

h pou o delkthc i parnei h lec tic dunat^c tim^c thc orm c.

H el^oj erh en^rgeia F prosdiorhzetai ap^ thn sq^sh

$$z = e^{-\frac{F}{T}}$$

κoi isoòtai me

$$F = -TV \int \frac{d^3\vec{p}}{(2\pi)^3} \log \left(\frac{1}{1 - e^{-\frac{\omega_{\vec{p}}}{T}}} \right) \quad (2.2.5)$$

ὶ pou V o ἰγκοο του q_s ρου. Για $m = 0$ h enèργεια isoòtai me to mètرو the οrm c kai παλρνομε

$$F = -\frac{VT^4}{60\pi^2} \quad (2.2.6)$$

H mèsh enèργεια the κatanom c prosdiorízetai apὶ the sqèsh

$$\langle E \rangle = U = \frac{\partial}{\partial \beta} (\beta F) \quad (2.2.7)$$

ὶ pou $\beta = 1/T$ kai h puknὶ the enèργeiac isoòtai me

$$\rho = \frac{\langle E \rangle}{V} = \frac{\pi^2}{30} T^4 \quad (2.2.8)$$

H plèsh dñnetai apὶ the èkfrash

$$P = \frac{\partial F}{\partial V} = \frac{\rho}{3} \quad (2.2.9)$$

H ἰδία sqèsh sundèei the plèsh kai the puknὶ the enèργeiac sto àerio fwtonòwn. Axízei na shmeiwj èὶ ti h puknὶ the enèργeiac ènai h mis apὶ ἰ ti h antὶστοiqh sto àerio fwtonòwn kai o ἰ ἰ γοο ènai ἰ ti ta fwτὶ nia èqoun 2 anexêrthtec sunist , sec pὶ lwshc.

2.2.1 Sunêrthsh epimerismoò me sunarthsiakê ol okl hr , mata

Jèl oume na upol ogòsoume the sunêrthsh epimerismoò enὶ c sust matoc se j ermokrasía $T = 1/\beta$

$$z(\beta) = \sum_{E_i} e^{-\beta E_i} = \text{Tr} \left(e^{-\hat{H}\beta} \right) \quad (2.2.10)$$

Orhsimopoi , ntac wc b^sh tic idiokatast^seic tou tel est \hat{H} kai ergazì menoi sthn eikὶ na Schrodinger (ὶ pou oi tel estèc ènai qronoanexêrthtoi kai oi katast^seic qronoexarth-mènec) bròskoume ἰ ti

$$z(\beta) = \int dq \langle q | e^{-\hat{H}\beta} | q \rangle = \int [dq]_p e^{-S_E} \quad (2.2.11)$$

ὶ pou o delkthc p dhl , nei j roish wc proc periodikê monop^tia. H perìodoο ènai ðsh me β ($q(t_E + \beta) = q(t_E)$), ètsi , ste na anapar^getai h sqèsh 2.2.10. Sumperaònoume ἰ ti

το συνάρτησή του ορίζεται ως πολλαπλασιασμός της μορφής $S^1 \times R^3$, όπου ο Ευκλείδειος χώρος συμπαγοποιείται σε κύκλο με περίοδο το αντίστροφο της ενέργειας.

Τα αποτελέσματα γενικεύονται και στην περίπτωση κβαντικής πεδίων σε επαφή με δέξιμεν ή μη ψ $[2]$. Για το πεδίο Klein-Gordon έχουμε

$$L = -\frac{1}{2} \left(\frac{\partial \varphi}{\partial t_E} \right)^2 - \frac{1}{2} (\nabla \varphi)^2 - \frac{1}{2} m^2 \varphi^2 = -L_E \quad (2.2.12)$$

Η Ευκλείδεια δράση ισούται με

$$S_E = \int dt_E d^3 \vec{x} (L_E) = -iS \quad (2.2.13)$$

Επίσης απαιτούμε τα πεδία να είναι περιοδικά ως προς τον Ευκλείδειο χώρο.

Βρίσκουμε το πλάτος με βάση ενίσχυση πεδίου από μια αρχική κατάσταση με $t = t_i$ σε μια τελική κατάσταση με $t = t_f$ με ένα συνάρτησή του ορίζεται ως πολλαπλασιασμός της μορφής $S^1 \times R^3$, όπου ο Ευκλείδειος χώρος συμπαγοποιείται σε κύκλο με περίοδο το αντίστροφο της ενέργειας.

$$\int [d\varphi]_{\varphi_i(\vec{x})}^{\varphi_f(\vec{x})} e^{iS}, \quad S = \int_{t_i}^{t_f} dt \int d^3 \vec{x} L[\varphi, \partial_\mu \varphi] \quad (2.2.14)$$

2.2.2 Ήερμιτική δράση κατάστασης συστήματος

Μια κατάσταση μπορεί να γραφτεί στην μορφή

$$|\bar{\Psi}\rangle = \sum_E |E\rangle \langle E|\bar{\Psi}\rangle \quad (2.2.15)$$

Παίρνοντας το όριο μικρής ενέργειας $\beta \rightarrow \infty$ της ακριβώς ήτοι έχουμε

$$\lim_{\beta \rightarrow \infty} \sum_E e^{-\beta E} |E\rangle \langle E|\bar{\Psi}\rangle = N |0\rangle \quad (2.2.16)$$

όπου N είναι ο παρονομαστής κανονικοποίησης και $|0\rangle$ η βασική κατάσταση του συστήματος. Αυτό συμβαίνει γιατί στο όριο $\beta \rightarrow \infty$ επιβιώνει μόνο ο όρος με την ελάχιστη ενέργεια. Ορισμοί, ντα την σχέση $\Psi[\varphi(\vec{x})] = \langle \varphi(\vec{x})|0\rangle$ για την κωδικοποίηση της βασικής κατάστασης του πεδίου, παίρνουμε

$$N\Psi[\varphi_0(\vec{x})] = \lim_{\beta \rightarrow \infty} \langle \varphi_0| e^{-\beta H} |\bar{\Psi}\rangle = \lim_{\beta \rightarrow \infty} \langle \varphi_0| e^{-\beta H} |\varphi_i\rangle \quad (2.2.17)$$

και έτσι

$$\Psi[\varphi_0(\vec{x})] = \frac{1}{N} \lim_{\beta \rightarrow \infty} \langle \varphi_0| e^{-\beta H} |\varphi_i\rangle = \int [d\varphi(t < 0)] e^{-S_E} \quad (2.2.18)$$

ή που $\varphi(\vec{x}, t = 0) = \varphi_0$. Η κωσυνάρτηση που περιγράφει την εξέλιξη κατάστασης μπορεί να περιγραφεί από ένα συναρτησιακό ολοκλήρωμα στον χώρο (ή, ρημά Feynman-Hellman).

2.3 Γερμοδυναμική πεδίων σε κάμπυλο χωροχρόνο

2.3.1 Χρόνος Rindler

Αρχικά θα μελετήσουμε τον χώρο Rindler. Ορισμοί: Η υπερβολική συντεταγμένη ρ, ω που ορίζονται ως

$$t = \rho \sin \omega, \quad x = \rho \cos \omega \quad (2.3.1)$$

Το άπειρο διάστημα ισούται με

$$dS^2 = -\rho^2 d\omega^2 + d\rho^2 \quad (2.3.2)$$

Συνεπώς αναλύεται στον χώρο Minkowski, $\varphi = -i\omega$, και παίρνουμε

$$dS^2 = \rho^2 d\varphi^2 + d\rho^2 \quad (2.3.3)$$

Ο χώρος Minkowski φ πρέπει να είναι περιοδικός, με περίοδο 2π , ώστε να αποφευχθεί μια κωνική ανωμαλία. Παρά το γεγονός ότι το χωροχρόνο Rindler αποτελεί μόνο ένα τμήμα του χωροχρόνου Minkowski, ο χώρος φ είναι πλήρης και περιλαμβάνει ολόκληρο το χώρο Minkowski.

Το ολικό πεδίο φ_0 ανήκει σε δύο ανεξάρτητα πεδία που ορίζονται στις περιοχές $x > 0$ (φ_R) και $x < 0$ (φ_L) αντίστοιχα

$$\varphi_0 = (\varphi_R, \varphi_L) \quad (2.3.4)$$

Τότε η κωσυνάρτηση βασική κατάστασης $\Psi[\varphi_0]$ δίνεται από την έκφραση

$$\Psi[\varphi_R, \varphi_L] = N \int [d\varphi(t_E < 0)] e^{-S_E} = N \langle \varphi_R | e^{-\pi H_\omega} | \varphi_L \rangle \quad (2.3.5)$$

με $\varphi(t_E = 0) = (\varphi_R, \varphi_L)$. Καθώς ο χώρος Minkowski είναι περιοδικός με περίοδο 2π , το πεδίο φ_L εξελίσσεται στο πεδίο φ_R . Το συναρτησιακό ολοκλήρωμα στον χώρο φ μπορεί να ιδωθεί ως το πλήρες προϊόν των μεταβάσεων.

O pñakac puknì thtac pou perigrêfei thn perioq sthn opoþa ègei prì sbash o parathrht c Rindler ($x > 0$) dñnetai apì thn èkfrash

$$\rho_R(\varphi_R, \varphi'_R) = \int [d\varphi_L] \Psi[\varphi_R, \varphi_L] \Psi^*[\varphi'_R, \varphi_L] \quad (2.3.6)$$

Orhsimopoi, ntac thn sqèsh 2.3.5, brðskoume

$$\rho_R = N^2 e^{-2\pi H\omega} \quad (2.3.7)$$

Autìc ènai ènac j ermikìc pñakac puknì thtac me j ermokrasþa

$$T\omega = \frac{1}{2\pi} \quad (2.3.8)$$

'Estw o parathrht c Rindler akolouj èl thn kosmik gramm $\rho = \bar{\rho}$. H kanonik j ermokrasþa pou katagrêfetai sto j ermì metro tou isoðtai me

$$T_R = \frac{1}{2\pi\bar{\rho}}$$

H j ermokrasþa ènai anêlogh thc epitqunshc tou parathrht . O parathrht c Rindler antilambñetai ton q, ro gemêto me èna j ermì aèrio swmatidlwn. Ta eikonikê swmatþdia pou parêgontai lîgw kbantik, n diakumñsewn tou kenoð den mporoñn na metrþj oñn apì ton parathrht Minkowski exaitþac thc arq c thc abebaiì thtac enèrgeiac-qrì nou. Sthn perlþtwsh tou parathrht Rindler, ta swmatþdia pou parêgontai ston parelj ontikì orþzonta, lîgw tou fainomènou thc diastol c tou qrì nou, zoun gia megêlo qronikì diêsthma, kai ètsi mporel na ta antilhfj èl.

2.3.2 Qwrì qronoc Schwarzschild

Orhsimopoi, ntac ton Eukl èldeio qrì no sth gewmetrþa Schwarzschild, $t_E = -it$, paþrroume:

$$dS^2 = \left(1 - \frac{2GM}{r}\right) dt_E^2 + \frac{dr^2}{1 - \frac{2GM}{r}} + r^2 \left(d\theta^2 + \sin^2\theta d\varphi^2\right) \quad (2.3.9)$$

H exwterik perioq $r \geq 2GM$ kal òptei olìkl hro ton Eukl èldeio q, ro.

Gia gia na apofògoume thn ìpoia kwnik anwmalþa gia $r \rightarrow 2GM$ prèpei na epibêloume periodikì thta ston Eukl èldeio qrì no kai na epilèxoume katêlþhla thn perlþodo. Gia ton skopì autì arkel na exetêsoume thn perlþtwsh tou qwrì qrono Rindler, afoð kontê ston orþzonta o qwrì qronoc proseggþzetai apì ton qwrì qrono Rindler. Gi' autì j ètoume

$$\frac{t_E}{4GM} = \varphi \quad (2.3.10)$$

και αφοῦ ἡ συντεταγμένη φ πρῆπει νὰ ἔχει περίοδο 2π , βρίσκουμε τὴν περίοδο τοῦ Εὐκλιδείου χρόνου t_E

$$\beta = 8\pi GM \tag{2.3.11}$$

ἢ ποῦ β τὸ ἀντίστροφο τοῦ ἡερμοκράσματος (σε μονάδες ἢ ποῦ ἡ σταθερὰ Βολτμάνν ἰσοῦται μετὰ τὴν μονάδα).

Στὴν ἀσυμπτωτικὴ περίοδο ($r \rightarrow \infty$), παίρνουμε

$$dS^2 = dt_E^2 + dr^2 = 16G^2 M^2 d\varphi^2 + dr^2 \tag{2.3.12}$$

ποῦ εἶναι μετρικὴ ἐπιφανεία κυλίνδρου με ἀκτῖνα $4GM$ (περίμετρο $8\pi GM$). Ἐξαιτίας τοῦ περιοδικῆς τοῦ Εὐκλιδείου χρόνου ἡ λατὰ συνάρτησις $\hat{\rho}$ ὁλοκλήρωμα, ἀπὸ τὸν q , ὁ αὐτὸ ἐκφράζονται ἡερμικὲς συνάρσεις συσπῆστις.

Καθὼς $r \rightarrow 2GM$, $\beta \rightarrow 0$, καὶ ἐπομένως ἡ ἡερμοκράσμα ἀπειρίζεται στὸν ὀριζὼντα. Στὴν ἀσυμπτωτικὴ περίοδο παίρνουμε $T = 1/8\pi GM$ ποῦ εἶναι ἡ ἡερμοκράσμα Hawking [6, 7].

Για νὰ κατανοήσουμε τὴν προέλευση τοῦ ἡερμοκράσματος πρῆπει νὰ μελετήσουμε τὴν κβαντικὴ διακυμαίνουσα τοῦ κενό. Οἱ ἀναμενόμενες τιμές τῶν διαφάνων πεδίων στὸ κενὸ μὴ δένονται, ($\langle \varphi(x) \rangle = 0$), ἀλλὰ ὑπάρχουν ἡερμικὲς συνάρσεις συσπῆστις ποῦ συνδέονται μετὰ τὴν κβαντικὴ διακυμαίνουσα, οἱ ὁποῖες δὲν μὴ δένονται. Οἱ διακυμαίνουσα τοῦ κενό δὲν μπόροῦν νὰ μετρηθοῦν εὐθέως, ἡ μὲν ἐμφανίζονται ἡερμικὲς παράθετες σιμετρικῆς. Σε μὴ κβαντικὴ διακυμαίνουσα ποῦ ἀντιστοιχεῖ στὴν δημιουργία ζεύγους σωματιδίου-ἀντισωματιδίου, τὰ σωματίδια πρῆπει νὰ ἐπαναστατήσουν καὶ νὰ καταστραφθοῦν, ἀφοῦ ἡ κατ᾽στάση τοῦ κενό εἶναι μὴ εὐσταθὴ κατ᾽στάση. Ὅταν τὸ ζεύγος δημιουργηθῆ ἀπὸ τὸν ὀριζὼντα, ὑπάρχει πιθανὴ τὴν κατ᾽στάση μετὰ τὴν ἐνέργεια νὰ πέσει μέσα στὴν μαύρη τρύπα καὶ τὸ σωματίδιο μετὰ τὴν ἐνέργεια νὰ διαφεύγει στὸ ἔπειρο. Σωματίδια μετὰ τὴν ἐνέργεια μπόροῦν νὰ ὑπάρχουν μετὰ τὴν ἀσυνεπὴ σωματίδια στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ μαύρου τρύπα ἐπεὶ τὸ βαρυτικὸ δυναμικὸν στὴν ἀνωμαλία εἶναι πολὺ ἀρνητικὸ καὶ ἰσχυρὸ τὴν συνολικὴ ἀρνητικὴ ἐνέργεια ἐπιτρέπει. Τὰ σωματίδια ποῦ διαφεύγουν στὸ ἔπειρο (σε ἀπουσία δυναμικοῦ) πρῆπει νὰ εἶναι σωματίδια μετὰ τὴν ἐνέργεια καὶ ἀποτέλλουν τὴν ἡερμικὴ ἀκτινοβολία Hawking.

Τὸ φαινόμενον αὐτὸ συμβαίνει μὴ ὅτι μαύρος τρύπα, ἀφοῦ στὴν ἐπιφάνεια ἀστέρων (μετὰ τὴν μεγάλητερὴ τοῦ βαρυτικῆς τοῦ ἀκτῖνα) ἡ ἐνέργεια ἡερμικῆς τῶν σωματιδίων εἶναι μεγάλητερὴ κατ᾽ὰπὸ τὴν ἀπὸ τὴν δυναμικὴ τοῦ ἐνέργεια. Ἐπομένως ἡ συνολικὴ ἐνέργεια δὲν μπόρεῖ νὰ εἶναι ἀρνητικὴ.

Κοντίνου οριζόντια η γερμοκρασία δίνεται από την έκφραση της γερμοκρασίας Rindler

$$T_{eff} = \frac{T_H}{\sqrt{1 - \frac{2GM}{\bar{r}}}}, \quad \bar{\rho} = 2\sqrt{2GM(\bar{r} - 2GM)} \quad (2.3.13)$$

ή που T_H η γερμοκρασία Hawking.

2.4 Entropia sōmpl exhc

Ορίζουμε την entropia sōmpl exhc (entropia Bonnemann) ως [6]

$$S = -\text{tr}[\rho_A \log \rho_A] = -\text{tr}[\rho_B \log \rho_B] \quad (2.4.1)$$

Οι μη μηδενικές ιδιοτιμές των πινάκων πυκνότητας ρ_A και ρ_B isoŋntai. Σε μια βάση ή που ο ρ_A είναι diagonal, η entropia sōmpl exhc δίνεται από την έκφραση

$$S = -\sum_i (\rho_i \log \rho_i) \quad (2.4.2)$$

ή που ρ_i είναι οι ιδιοτιμές του πίνακα ρ_A . Παρὰθροŋμε ή τι οι μηδενικές ιδιοτιμές ěqoun μηδενικές suneisforě kaj , c sto ή rio $\rho_i \rightarrow 0$, η posή thta $\rho_i \log \rho_i$ telnei sto 0.

Stn perġptwsh miac kaj arě katěstashc upěrqi mia μηδενική ιδιοτιμή ish me 1 και οι upġloipěc είναι μηδέν. 'Etsi η entropia sōmpl exhc μηδενίζεται. Η entropia sōmpl exhc gġnetai měgισth ή tan ή lec οι ιδιοτιμές είναι ġsec. Tġ te ěqoume plě rhě gnoia gia to sŋsthma. Σε autě thn perġptwsh, ή lec οι ιδιοτιμές παρνουν την τιμή $\rho_i = 1/D_A$, ή που D_A η diastatikġ thta tou sustě matoc A. Ο πίνακας πυκνότητας παρνει την μορφή

$$\rho_A = \frac{1}{D_A} 1_{D_A}$$

ή που 1_{D_A} ο μοναδιαίος πίνακας. Η entropia sōmpl exhc gġnetai ish me

$$S = S_{max} = -D_A \frac{1}{D_A} \log \frac{1}{D_A} = \log D_A \quad (2.4.3)$$

Η entropia sōmpl exhc den είναι 'prosj etikě'. Stn perġptwsh susthmě twn pou brġskontai se sōmpl exhc, η entropia sōmpl exhc tou kaj enġc xeqwristě den είναι 0, alě ή tou sunolġ ikoŋ sustě matoc μηδενίζεται epeidě to sunolikġ sŋsthma brġsketai se mia kaj arě katěstashc.

Ορίζουμε ως μέτρο της πληροφορίας I την posή thta

$$I = S_{max} - S \quad (2.4.4)$$

Παρὰθροŋμε ή τι για μια kaj arě katěstashc ěqoume měgισth πληροφορία, eně η πληροφορία μηδενίζεται για μια γερμική katěstashc gia thn opoġla ěqoume plě rhě gnoia, dhl adě $S =$

S_{max} .

An èqoume èna jermikì pñnaka puknì thtac, tì te

$$\rho = \frac{e^{-\beta\hat{H}}}{\text{Tr } e^{-\beta\hat{H}}} = \frac{1}{z} \sum_E e^{-\beta E} |E\rangle \langle E| \quad (2.4.5)$$

kai h entropia sòmplexhc dñnetai apì thn èkfrash

$$S = -\text{tr } \rho \log \rho = \log z + \frac{1}{T} \sum_E E e^{-\beta E} \frac{1}{z} = \frac{-F}{T} - \frac{1}{T} U \quad (2.4.6)$$

Aut ènai h entropia thc kanonik c sul log c (U ènai h mès h enèrgeia kai F h el eòj erh enèrgeia).

2.5 Jermik entropia

'Estw ì ti èqoume èna sòsthma me pol l oóc baj moóc el euj erlac pou èqei meg^l h enèrgeia. Tì te mporoòme na upoj èsoume ì ti h enèrgeia moir^zetai isì posa stouc baj moóc el euj erlac me b^sh thn arq thc isokatanom c thc enèrgeiac. Diamerlzoume to sòsthma S se n mikrì tera uposust mata Σ_i , me pol Ò l igì terouc baj moóc el euj erlac apì autoóc tou sunol ikoò sust matoc. Tì te kat^ mèsò ì ro, to k^j e uposòsthma èqei enèrgeia $\epsilon = E_{\Sigma}/n$. To uposòsthma perigr^fetai me pol Ò kal prosèggish apì èna jermikì pñnaka puknì thtac

$$\rho_i = \frac{e^{-\beta H_i}}{z_i} \quad (2.5.1)$$

Gia èna tètioio uposòsthma h jermik entropia isoòtai me thn entropia sòmplexhc $S_{Th}^i = S_i$.

H sunolik jermik entropia tou sust matoc dñnetai apì thn èkfrash

$$S_{Th} = \sum_i S_i \quad (2.5.2)$$

H jermik entropia ènai 'prosj etik '.

H pl hroforlda pou perièqetai sto sòsthma ènai

$$I = S_{Th} - S \quad (2.5.3)$$

Gia to ol ikì sòsthma èqoume megìsth pl hroforlda afoò h entropia sòmplexhc ènai mhdèn ($S = 0$), en, gia èna uposòsthma Σ_i h pl hroforlda ènai mhdèn afoò $S_{Th}^i = S_i$.

T, ra èstw ì ti èqoume èna uposòsthma Σ_1 , me arqikì mègej oc autì tou Σ_i , to opoòlo me suneq trìpo megal, nei mèqri na kalòyei olìklhro to sòsthma S . Ac doòme pwc metab^lletai h pl hroforlda pou perièqei to sòsthma Σ_1 . H pl hroforlda akolouj el thn

kamp̂l h Page [8, 9], ŝmfwna me thn op̂l̂a h pl hrofor̂l̂a tou sust matoc Σ_1 param̂nei mhdenik m̂qri na apokt̂ sei touc misôc per̂l̂pou baj môc el euj er̂lac tou sust matoc S. T̂i te apokt̂ òna bit pl hrofor̂lac. Epom̂nwc gia $\Sigma_1 < \Sigma/2$, $S(\Sigma_1) = S_{Th}(\Sigma_1)$, kai gia $\Sigma_1 > \Sigma/2$ èqoume

$$S(\Sigma_1) = S(\Sigma - \Sigma_1) = S_{Th}(\Sigma - \Sigma_1) \quad (2.5.4)$$

afô oi entrop̂lec ŝmplexhc tŵn 2 uposusthm̂tŵn isôntai, kai ên $\Sigma_1 > \Sigma/2$, t̂i te $\Sigma - \Sigma_1 < \Sigma/2$. H pl hrofor̂l̂a pou perîeqei to ŝsthma Σ_1 ònai

$$\begin{aligned} I &= S_{Th}(\Sigma_1) - S(\Sigma_1) = S_{Th}(\Sigma_1) - S_{Th}(\Sigma - \Sigma_1) \\ &= fS_{Th}(\Sigma) - (f-1)S_{Th}(\Sigma) = (2f-1)I_\Sigma \end{aligned} \quad (2.5.5)$$

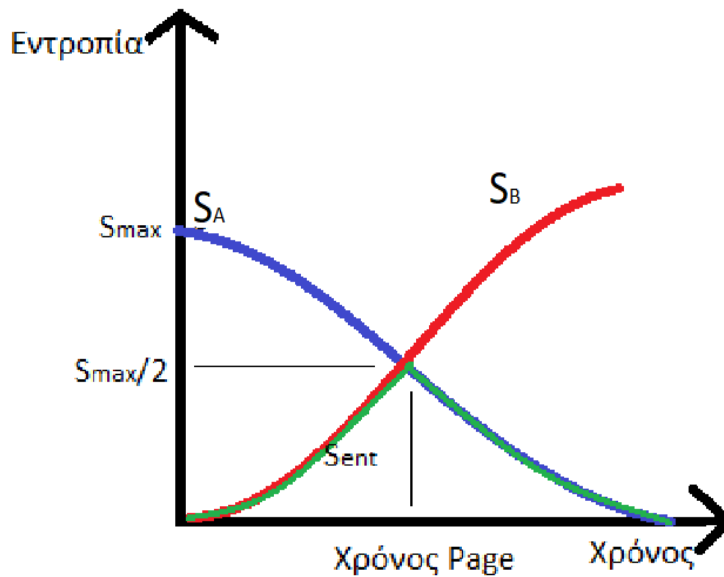
ì pou f ònai to phl̂lko tou arij mô tŵn baj m_s n el euj er̂lac tou sust matoc Σ_1 wc proc ton arij m̂i tŵn baj m_s n el euj er̂lac tou sust matoc S. O t̂poc isq̂dei gia $f > 1/2$.

2.5.1 Par̂deigma

Ac exet̂soume òna par̂deigma gia to pwc exel̂ssontai h entrop̂l̂a ŝmplexhc kai h jermik entrop̂l̂a. Arqik̂ èqoume òna ŝsthma pou br̂sketai se kaj ar̂ kat̂stash kai apotel̂tai ap̂i to ŝsthma A, to perib̂llon, kai to ŝsthma B, òna kout̂l̂ me mia b̂i mba. Oi baj môl el euj er̂lac antistoiquôn se tal antwt̂c tou fwtonikô ped̂lou. Se k̂poia qronik stigm̂ h b̂i mba ekr̂ gnutai diegel̂rontac touc tal antwt̂c sto eswterik̂i tou koutiô. Protô arq̂soun na diafêgoun fwt̂i nia ap̂i to kout̂l̂, h entrop̂l̂a ŝmplexhc metax̂ tŵn susthm̂tŵn A kai B ònai mhd̂n, en̂ h jermik entrop̂l̂a tou sust matoc B ònai meĝl̂h l̂i gw thc jermi thtac pou ap̂ekthse. 'Otan arq̂soun na diafêgoun fwt̂i nia sto perib̂llon, h entrop̂l̂a ŝmplexhc arq̂zei na aux̂netai. Par̂nei th meĝisth tim̂ thc ìtan h jermik entrop̂l̂a tŵn A kai B exiswj ôn, kai mhden̂zetai kai p̂l̂i ìtan ìla ta fwt̂i nia diaf̂goun sto perib̂llon. Sto t̂loc h jermik entrop̂l̂a tou sust matoc B mhden̂zetai afô h jermi thta tou èqei diaf̂gei sto perib̂llon kai ìl̂h h jermik entrop̂l̂a br̂sketai ston ŝsthma R. (H sunolik̂ jermik entrop̂l̂a den mporêl na meiwj êl se ant̂j esh me thn entrop̂l̂a ŝmplexhc). H qronik̂ ex̂lix tŵn dîforwn entrop̂în tou sust matoc apeikon̂zetai sthn eik̂i na 2.5.1.

2.6 Entrop̂l̂a ŝmplexhc sto qwr̂i qrono Rindler kai sth mârh tr̂pa

H basik̂ kat̂stash ston qwr̂i qrono Minkowski den taut̂zetai me thn basik̂ kat̂s-tash tou qwr̂i qronou Rindler, afô o parathr̂t̂c Rindler antil̂ amb̂netai to q_s ro gem̂to

ΕΙΚΟΝΑ 2.5.1: Οι διακεκομμένες γραμμές αντιστοιχούν στην θερμική εντροπία του συστήματος R και B, ενώ η μαύρη συνεχής μεν κάμπυλος είναι η κάμπυλος Page, η κάμπυλος της εντροπίας σύνολου. Ο χρόνος Page είναι ο χρόνος που περνάει για να αρχίσει η πληροφορία να μεταφέρεται από το σύστημα B στο σύστημα R [10].

με θερμική αέρια σωματίδια, σε αντίθεση με τον παρατηρητή Minkowski ο οποίος αντιλαμβάνεται τον χώρο κενό.

Η εντροπία για ένα μαζικό πεδίο σε μη μηδενική θερμότητα δίνεται από την σχέση [2]

$$S = \frac{2\pi^2}{45} VT^3 \quad (2.6.1)$$

όπου V ο όγκος και T η θερμότητα. Για την περιοχή κοντά στον ορίζοντα, η θερμότητα είναι $T = 1/2\pi\rho$. Έτσι η εντροπία σε στοιχειώδη όγκο ΔV κοντά στον ορίζοντα είναι

$$\Delta S = \frac{2\pi^2}{45} A \Delta\rho \left(\frac{1}{2\pi\rho} \right)^3 \quad (2.6.2)$$

η οποία απειρίζεται για $\rho \rightarrow 0$. Επιβήλουμε ένα μικρό κομμάτι για τις μικρές τιμές του ρ και βρίσκουμε

$$S = \frac{1}{180\pi} \int_{\epsilon}^{\infty} \frac{\Delta\rho}{\rho^3} = \frac{1}{90\pi\epsilon^2} \quad (2.6.3)$$

Για τιμές του ϵ της τάξης του μικρού Planck, η εντροπία σύνολου είναι της τάξης της εντροπίας Bekenstein-Hawking που είναι η συνολική εντροπία της μαύρης τρύπας. (Αυτό πρέπει να είναι μεγαλύτερο από την εντροπία σύνολου). Σε αυτή την περίπτωση, η θερμότητα είναι της τάξης της θερμότητας Planck, γι' αυτό αναμένουμε η κβαντική κίνηση πεδίου να μην περιγράφει σωστά το σύστημα.

2.7 Ενέργεια Rindler μαύρης τρύπας

Θέλουμε να βρούμε την ενέργεια του οριζοντιάσιου μαύρης τρύπας στο σύστημα του παρατηρητή Rindler. Για να το κάνουμε αυτό πρέπει να χρησιμοποιήσουμε τις σχέσεις μεταξύ των τελεστών, που συνδέονται με τις διαφορικές μετρικές. Ο τελεστής μετρήσης ενέργειας μεταξύ των κβαντισμένων πεδίων είναι

$$[H, t] = i \tag{2.7.1}$$

όπου H και t είναι κβαντισμένοι τελεστές και ο κβαντισμένος τελεστής Schwarzschild αντίστοιχα. Εφαρμόζοντας αυτό στην σχέση για τον κβαντισμένο τελεστή Rindler παίρνουμε

$$[H_R, \omega] = i \tag{2.7.2}$$

Χρησιμοποιώντας την σχέση $\omega = t/4MG$ - η ενέργεια της μαύρης τρύπας M αποτελεί ιδιοτιμή του κβαντισμένου τελεστή Schwarzschild - βρίσκουμε

$$[H_R, t] = i4GM = i4GH \tag{2.7.3}$$

Χρησιμοποιώντας την σχέση

$$[A^n, B] = [A, B]nA^{n-1} \equiv [A, B] \frac{\partial A^n}{\partial A}, \quad [A^k, [A, B]] = 0 \tag{2.7.4}$$

βρίσκουμε

$$\frac{\partial H_R}{\partial H} = 4GM \tag{2.7.5}$$

Επομένως

$$H_R = 2GH^2 \Rightarrow E_R = 2GM^2 \tag{2.7.6}$$

όπου E_R είναι η ενέργεια της μαύρης τρύπας στο σύστημα του παρατηρητή Rindler.

Χρησιμοποιώντας την έκφραση για την γερμοκρασία Rindler $T = 1/2\pi$ και την έκφραση της εντροπίας $S = 4\pi GM^2$ συνάγει ότι η μέγιστη, βλέπουμε ότι ικανοποιείται ο πρώτος νόμος της γερμοδυναμικής με μορφή στο σύστημα Rindler: $dE_R = TdS$. Επομένως ο οριζοντιάσιος κβαντισμένος τελεστής Schwarzschild είναι το κβαντισμένο τελεστή Rindler.

2.8 Οριζόντιο ζεύγος μαύρης τρύπας

Για να δοούμε τι γίνεται με δύο μαύρες τρύπες, ας εξετάσουμε τον ρόλο των εξωτερικών μαύρης τρύπας. Για να εξετάσουμε τι γίνεται με δύο μαύρες τρύπες (αστρονομική, η

diastèsewn), ùste na proseggisoume thn perioq kontè ston orìzonta me thn metrik Rindler. Epìshc ja jewr soume ìti ta swmatìdia pou diafeògoun kai prokalòon thn apùleia enèrgeiac ènai s-swmatìdia (me mhdenik stroform), epeid swmatìdia me mh mhdenik stroform prèpei na uperphd soun megalòtero frègma dunamikoò gia na diafògoun sto èpeiro, kai h suneisforè touc ènai mikrè .

Afoù to frègma gia ta s-swmatìdia ènai thc tìxhc thc jermokrasìac, tì te diafeògei èna kbènto anèmonèda qrì nou $\sim 1/GM$ (se qrì no Schwarzschild). Kèje kbènto ègei enèrgeia thc tìxhc thc jermokrasìac Hawking $1/8\pi GM$. Epomènwc h enèrgeia anèmonèda qrì nou pou diafeògei sto èpeiro ènai ðsh me

$$L = \frac{c}{M^2 G^2} = -\frac{dM}{dt} \tag{2.8.1}$$

ì pou c mia staj erè (katè prosèggish staj erè gia megèlec mèzec). Brìskoume l oipì n ìti o qrì noc exaòl wshc ènai

$$t_{\varepsilon\zeta} \sim M^3 G^2 \tag{2.8.2}$$

H maòrhc tròpa aktinobol è ì pwc èna mèlan sùma

$$L \sim T^4 A \tag{2.8.3}$$

H aktinobolèa thc maòrhc tròpac exartètai apì thn jermokrasìa me ton ðdio trìpo ì pwc h aktinobolèa tou Ìliou. O mhqanìsmìc ìmwc pou prokalè thn aktinobolèa Hawking ènai polò diaforetikìc. To m koc kòmatoc thc aktinobolèac tou Ìliou ènai polò mikrìtero apì thn aktìna tou Ìliou, epomènwc mporoòme na exagègoume plhroforìec sqetikè me ton Ìlio. To antìstoisìqo m koc kòmatoc gia thn aktinobolèa miac maòrhc tròpac ènai thc tìxhc thc aktìnac thc, epomènwc den mporoòme na diakrìnoume leptomèreiec gia th domè thc. Autì sumfwnè me to ìti h aktinobolèa Hawking ènai kaj arèjermik kai den metafèrei plhroforìa.

2.9 Hìlektrikèc idiè thtec orìzonta maòrhc tròpac

'Opwc èldame prohgomènwc an qrhsimopoi soume thn kbantik jewrìa pedìou gia na upologìsoume thn entropìa sòmplexhc sunantème apeirismoòc pou proèrqontai apì thn perioq kontè ston orìzonta. 'Enac trìpoc na antimetwplìsoume autì to prìblhma ènai na antikatast soume ton majhmatikì orìzonta $r = 2GM$ me mia membrènh se apìstas perìpou l_p apì ton majhmatikì orìzonta. Me autì ton trìpo apofeògoume touc apeirismoòc. Profanùc h prosèggish aut den ðnei akrib apotelèsmata, alì mac bohjè na katano soume polì èc apìtic idiè thtec tou orìzonta.

Σε μια φασματική μετρήσιμη τριτοβάθμια μετρική κοντά στον οριζόντιο επίπεδο

$$d\tau^2 = \rho^2 d\omega^2 - d\rho^2 - dx_\perp^2 \quad (2.9.1)$$

Η δράση του ηλεκτρομαγνητικού πεδίου είναι

$$S = \int \frac{\sqrt{-g}}{16\pi} [g^{\mu\nu} g^{\sigma\tau} F_{\mu\sigma} F_{\nu\tau} + j^\mu A_\mu] d\omega d\rho d^2 x_\perp \quad (2.9.2)$$

Ορισμοί, σχέσεις

$$F_{\mu\nu} = \partial_\mu A_\nu - \partial_\nu A_\mu, \quad \dot{\vec{A}} = \frac{\partial \vec{A}}{\partial \omega}, \quad \varphi = -A_0, \quad \partial_\mu j^\mu = 0 \quad (2.9.3)$$

$$\vec{E} = -\nabla\varphi - \dot{\vec{A}}, \quad \vec{B} = \nabla \times \vec{A} \quad (2.9.4)$$

επίσης

$$S = \int \left[\frac{1}{8\pi} \left(\frac{\dot{\vec{A}} + \nabla\varphi^2}{\rho} - \rho (\nabla \times \vec{A})^2 \right) + \vec{j} \cdot \vec{A} \right] d\omega d\rho dx_\perp^2 \quad (2.9.5)$$

Οι εξισώσεις του Maxwell είναι

$$\begin{aligned} \frac{1}{\rho} \dot{\vec{E}} - \vec{\nabla} \times (\rho \vec{B}) &= -4\pi \vec{j} \\ \dot{\vec{B}} + \vec{\nabla} \times \vec{E} &= 0 \\ \vec{\nabla} \cdot \left(\frac{1}{\rho} \vec{E} \right) &= 4\pi j_0 \\ \vec{\nabla} \cdot \vec{B} &= 0 \end{aligned} \quad (2.9.6)$$

Θα εξετάσουμε αρχικά ηλεκτροστατική περίπτωση στο σύστημα του επιπέδου με τον παρατηρητή Rindler. Επείσης η χωρομετρική ταχύτητα στο εσωτερικό του οριζόντιου μηδενίζεται. Η επιφανειακή πυκνότητα φορτίου ορίζεται ως

$$\sigma = \frac{1}{4\pi\rho} E_\rho|_{\rho=\rho_0} = \frac{1}{4\pi\rho} \partial_\rho \Phi|_{\rho=\rho_0} \quad (2.9.7)$$

Στην περίπτωση Coulomb ($\vec{\nabla} \cdot \vec{A} = 0$) παίρνουμε

$$\partial_\rho^2 \Phi - \frac{1}{\rho} \partial_\rho \Phi = -\nabla_\perp^2 \Phi \quad (2.9.8)$$

Στο όριο $\rho \rightarrow 0$, το δυναμικό παίρνει την μορφή

$$\Phi \sim \rho^a, \quad a = 0, 2 \Rightarrow \Phi = F(x_\perp) + \rho^2 G(x_\perp), \quad \nabla_\perp^2 F = 0 \quad (2.9.9)$$

j ewr_ ntac ì ti o orlizontac ehnai sumpag c kai amel_ ntac ì rouc an^l ogouc tou ρ^2 (afò ston orlizonta h apì stash r ehnai pol Ô mikr), brìskoume ì ti ston orlizonta to dunamikì ehnai staj eri . O orlizontac sumperifèretai san ènac agwgì c.

Gia èna hlektromagnhtikì kôma pou diadldetai aktinik^ proc ton orlizonta palrroume

$$\dot{B}_x = \partial_\rho E_y, \quad \dot{B}_y = -\partial_\rho E_x, \quad \frac{1}{\rho} \dot{E}_x = -\partial_\rho(\rho B_y), \quad \frac{1}{\rho} \dot{E}_y = \partial_\rho(\rho B_x) \quad (2.9.10)$$

kai ètsi

$$j_x = \frac{1}{4\pi} E_x, \quad j_y = \frac{1}{4\pi} E_y \quad (2.9.11)$$

Epomènw katal_ goume sto sumpèrasma ì ti o orlizontac sumperifèretai ì pwc ènac wmikì c agwgì c me agwgimì thta $1/4\pi$.

'Estw ì ti b^zoume èna fortismèno swmatldio na kinètai aktinik^ proc ston orlizonta. Ja met et_ soume thn asumptwtik_ sumperifor^ kaj_ c to swmatldio pl hsi^zei ton orlizonta. Sthn perioq_ kont^ ston orlizonta h metrik_ proseggilzetai me thn metrik_ Rindler. H aktinik_ kateôj unsh ρ sumploptei me ton ^xona tw n z . Me b^sh to hlektirikì pedlo shmeiakoô fortlou pou brìsketai se apì stash z_0 apì ag_ gimo eplopedo ^peirou embadoô, palrroume

$$E_\rho = E_z = \frac{e(z - z_0)}{[(z - z_0)^2 + x_\perp^2]^{\frac{3}{2}}} = \frac{(\rho \cosh \omega - z_0)}{[(\rho \cosh \omega - z_0)^2 + x_\perp^2]^{\frac{3}{2}}} \quad (2.9.12)$$

H puknì thta fortlou prosdiorlzetai apì thn sqèsh $\sigma = E_\rho/4\pi\rho|_{\rho=\rho_0}$. Gia meg^l a ω , $\cosh \omega \simeq e^\omega$. Orlizontac thn metabl ht_ $\Psi = e^\omega x$ palrroume

$$\sigma = \frac{e}{4\pi} \frac{e^{-2\omega}}{(\epsilon_0^2 + \Psi_\perp^2)} \quad (2.9.13)$$

O parathrht_ c Rindler antil amb^netai ton orlizonta wc mia jermik_ kai ag_ gimh membr^nh. Axioshmeilwto ehnai ì ti tic idiì thtec autèc pou proslddei ston orlizonta o exwterikì c parathrht_ c Rindler (j ermokrasla, entropila, hlektirik_ agwgimì thta k.t.l.), den tic antil amb^netai ènac parathrht_ c pou pèftei el eôj era.

Kef^l aio 3

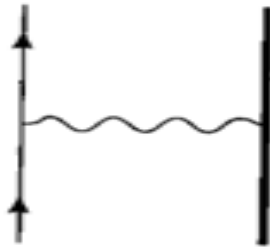
Aktinobol ða, upèruj ra j ewr mata kai diathroômena reômata sthn QED

3.1 Diorj , seic aktinobol ðac sthn QED

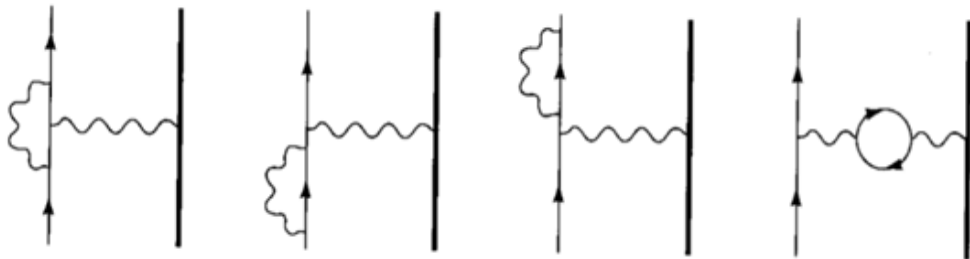
'Otan upologizoume to pl^toc mia diergasïac sthn QED èqoume thn kôria suneisfor^ pou proèrgetai apì ta diagr^mmata qamhlì terhc t^xhc (ðiagr^mmata dèntrou sthn perïptwsh pou èqoume dôo arqik^ swmatïdia) kai tic diorj , seic aktinobol ðac (radiative corrections) pou upologizontai apì diagr^mmata uyhlì terhc t^xhc. Aut^ ta diagr^mmata pol l èc forèc perièqoun brì qouc kai ì pwc j a doÔme qrei^zontai eidik^ metaqêrïsh kaj ,c apeirizontai. Oi diorj , seic aktinobol ðac sthn QED peril amb^noun diagr^mmata ekpomp c fwtonïwn (aktinobol ða bremsstrahlung). Se autì to kef^l aio j a anafèroume peril hptik^ tic dôo phgèc diorj , sewn sta diagr^mmata Feynman gia thn QED, kai j a doÔme pwc sundu^zontai gia na anairèsoun touc di^forouc apeirismoÛc [11].

Ja melet soume èna aplì par^deigma, thn skèdash enìc hlektronïou apì èna barÔ pur na. O barÔc pur nac den suneisfèrei sthn ekpomp aktinobol ðac, kai ètsi mì no to hlektrìnio ekpèmyei fwtìnia. Sthn klasik^ perïptwsh, h epit^qunsh tou fortismènou pur na kat^ thn skèdash ènai mikr^ exaitïac thc sqetik^ meg^lhc m^zac tou pur na. Sunep ,c aktinobol èl el^qista, afoÔ h aktinobol ða ènai an^logh thc epit^qunshc. Apì thn ^l h, h epit^qunsh tou hlektronïou ènai meg^l h, kai ètsi h aktinobol ða tou den ènai amel htèa.

To di^gramma dèntrou thc skèdashc hlektronïou apì barÔ pur na apeikonizetai sthn eikì na 3.1.1, en ,c sthn eikì na 3.1.2 apeikonizontai ta diagr^mmata deÔterhc t^xhc. To pr ,c to di^gramma thc eikì nac 3.1.2 ènai gnwstì wc diï rj wsh koruf^c kai dïnei thn kôria suneisfor^ sthn diï rj wsh deÔterhc t^xhc. Ta dôo epì mena diagr^mmata ènai diagr^mmata

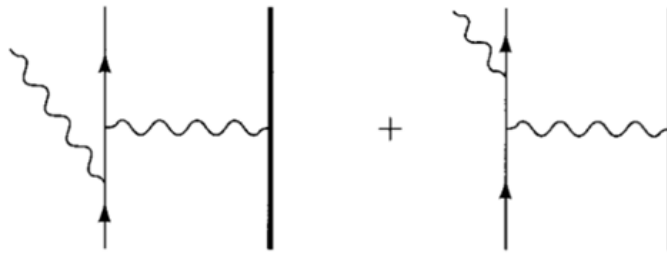
ΕΙΚΟΝΑ 3.1.1: Διάγραμμα δέντρου για την σκέδαση ηλεκτρονίου από barô pur na [11]. Η έντονη γραμμή αντιπροσωπεύει τον barô pur na που ανταλλάσσει ένα φωτόνιο με το ηλεκτρόνιο.

ΕΙΚΟΝΑ 3.1.2: Διαγράμματα δεύτερης τάξης για την σκέδαση ηλεκτρονίου από barô pur na [11]. Υπάρχουν τέσσερα διαγράμματα που συνεισφέρουν και έχουν όλα εσωτερικό βήμα.

διήρησθη εξωτερικά γραμμάκια (περιέχουν το εγγεγραμμένο ασήμαντο βήμα) και οι συνεισφορές τους μπορούν να αφαιρεθούν με τη διαδικασία της επανακανονικοποίησης. Το τελευταίο είναι το διάγραμμα πρώτης τάξης. Κάθε ένα από τα πιο πάνω διαγράμματα περιέχει ένα ολοκλήρωμα που προκύπτει από την απόσπασση των βημάτων του οπτικού απόκλιση στο υπέρυθρο $k \rightarrow \infty$. Όμως οι παρατηρήσεις μας δείχνουν ότι η ενέργεια διατομής της σκέδασης πρέπει να είναι πεπερασμένη. Επομένως οι απειρισμοί των ολοκληρωμάτων μπορούν να αφαιρεθούν με τη διαδικασία της επανακανονικοποίησης (η QED είναι επανακανονικοποιήσιμη).

Το πρώτο διάγραμμα παρουσιάζει επίσης υπέρυθα απόκλιση, δηλαδή το ολοκλήρωμα που προκύπτει απόκλιση και στο $k \rightarrow 0$. Αυτό οι απειρισμοί αναιρούνται λόγω της ύπαρξης των διαγράμματα εκπομπής φωτονίων (διαγράμματα Bremsstrahlung) της εικόνας 3.1.3. Τα διαγράμματα αυτά αποκλίνουν στο $k \rightarrow 0$ που η ενέργεια του εκπμπόμενου φωτονίου μηδενίζεται. Όμως σε αυτό το $k \rightarrow 0$ τα εκπμπόμενα φωτόνια έχουν τόσο μικρή ενέργεια που δεν μπορούν να ανιχνευθούν από τους ανιχνευτές στα πειράματα. Τα πιο πάνω διαγράμματα συνεισφέρουν στην παραθρομένη ενέργεια διατομής της σκέδασης ηλεκτρονίου με barô pur na. Οι απειρισμοί που παρουσιάζουν αυτά τα διαγράμματα αναιρούνται από υπέρυθα απειρισμούς των διαγράμμάτων της εικόνας 3.1.2 [11].

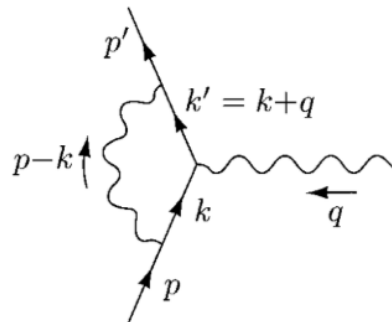
ΕΙΚΟΝΑ 3.1.3: Διαγράμματα Bremsstrahlung για την σκέδαση ηλεκτρονίου από βαρύ πυρήνα [11]. Παρατηρούμε ότι τα δύο διαγράμματα έχουν μια εξερχόμενη γραμμή φωτονίου που δεν υπέρχει στο διάγραμμα κέντρου κώριας τήχης.

3.1.1 Υπολογισμός σε βρή γουό

Αφού εδόμε ποιτικώ πυώ κειρζι μάστε διαγράμματα υγιή τηρχ τήχης, ή αναφέρουμε σε συντόμια πυώ μπόροήν να υπολογιστόήν ατέξ οι διορ ή, σείς. Για να κήνομε υπολογισμοόξ σε βρή γουό πρήπει να ακολού ή soume ta akilouja b mata:

- 1) Σκεδισμή ξ τwn diagrammō twn kai eōresh tou plōtouc (dec parart mata).
- 2) Eisagwē paramētrwn Feynman, η ste na sunduastoōn oi paronomastēc twn diadot, n.
- 3) Sumpl rōsh twn tetrag, nwn twn paronomast, n metatopōzontac katēllhla thn orm brī gou se mia nēa orm l (ή πυώ στο πιο κήτω παρήδειγμα).
- 4) Allag morf c arijmht, n η ste na perilambēnei dunēmeic thc orm c l . Agnooōme perittēc dunēmeic tou l kai grōfoume tic ērtiec dunēmeic tou l aporrof, ntac touc dellktec stic posī thtec $g^{\mu\nu}$.
- 5) Metatrop ol okl hrwmō twn orm c se tetradiēstata Euklōdeia ol okl hr, mata me q r sh strof c Wick.

Ακολού ή εφάρμη ζουμε τα πιο πήνω στο διάγραμμα διή ρ ή wshc koruf c. Αρική ορή-

ΕΙΚΟΝΑ 3.1.4: Διαγράμματα διή ρ ή wshc koruf c [11].

ζουμε την συνήρθη $-ie\Gamma^\mu(p', p)$ ωό το ή ρισμα thc koruf c qamhlī τηρχ τήχης και thc διή ρ ή wshc: $\Gamma^\mu = \gamma^\mu + \delta\Gamma^\mu$. Εφάρμη ζontac touc kanī nec Feynman gia to πιο πήνω

παράδειγμα بررسی کنیم که تدریس α (ستایر لپتو) c u f c)

$$\begin{aligned} & \bar{u}(p') \delta \Gamma^\mu(p', p) u(p) \\ &= \int \frac{d^4 k}{(2\pi)^4} \frac{-i g_{\nu\rho}}{(k-p)^2 + i\epsilon} \bar{u}(p') (-ie\gamma^\nu) \frac{i(\not{k}' + m)}{k'^2 - m^2 + i\epsilon} \gamma^\mu \frac{i(\not{k} + m)}{k^2 - m^2 + i\epsilon} (-ie\gamma^\rho) u(p) \\ &= 2ie^2 \int \frac{d^4 k}{(2\pi)^4} \frac{\bar{u}(p') [\not{k}\gamma^\mu \not{k}' + m^2\gamma^\mu - 2m(k+k')^\mu] u(p)}{((k-p)^2 + i\epsilon)(k'^2 - m^2 + i\epsilon)(k^2 - m^2 + i\epsilon)} \end{aligned} \quad (3.1.1)$$

Ο όρος $i\epsilon$ στον παρονομαστή δεν μπορεί να αγνοηθεί γιατί είναι απαραίτητος για να υπολογιστεί το ολοκλήρωμα της ορμής κ.

Εφαρμόζοντας την μέθοδο των παραμέτρων Feynman στον παρονομαστή παίρνουμε

$$\frac{1}{((k-p)^2 + i\epsilon)(k'^2 - m^2 + i\epsilon)(k^2 - m^2 + i\epsilon)} = \int_0^1 dx dy dz \delta(x+y+z-1) \frac{2}{D^3} \quad (3.1.2)$$

ή που ο παρονομαστής D δίνεται από την έκφραση

$$\begin{aligned} D &= x(k^2 - m^2) + y(k'^2 - m^2) + z(k-p)^2 + (x+y+z)i\epsilon \\ &= k^2 + 2k \cdot (yq - zp) + yq^2 + zp^2 - (x+y)m^2 + i\epsilon \end{aligned} \quad (3.1.3)$$

ή που $k' = k + q$. Συμπληρώνουμε τα τετράγωνα στον παρονομαστή για να έχουμε

$$\ell \equiv k + yq - zp \quad (3.1.4)$$

και έτσι بررسی کنیم

$$D = \ell^2 - \Delta + i\epsilon \quad (3.1.5)$$

ή που

$$\Delta \equiv -xyq^2 + (1-z)^2 m^2 \quad (3.1.6)$$

Επειδή $q^2 < 0$ για σκέδαση, Δ γίνεται θετικό, και έτσι μπορεί να ιδωθεί ως ενέργεια κεντρική.

Στη συνέχεια εκφράζουμε τον αριθμό συνάρτησης της ορμής ℓ . Επειδή η ποσότητα D εξαρτάται μόνο από το μέτρο της ορμής ℓ , ισχύουν οι σχέσεις

$$\int \frac{d^4 \ell}{(2\pi)^4} \frac{\ell^\mu}{D^3} = 0 \quad (3.1.7)$$

$$\int \frac{d^4 \ell}{(2\pi)^4} \frac{\ell^\mu \ell^\nu}{D^3} = \int \frac{d^4 \ell}{(2\pi)^4} \frac{\frac{1}{4} g^{\mu\nu} \ell^2}{D^3} \quad (3.1.8)$$

Οι περιπτώσεις των ορμής ℓ δεν συνεισφέρουν στην γενική συμμετρία. Η δεύτερη ταυτότητα αποδεικνύεται χρησιμοποιώντας το γεγονός ότι ταυτότητα $\mu = \nu$. Η

sunj kh sunal loî thtac k^tw apî metasqhmatismoÛc Lorentz epib^l lei o arij mht c na eñnai an^l ogoc me ton antlstrofo thc metrik c $g^{\mu\nu}$. Gia na prosdiorisoume ton suntel est anal ogðac paîrnoume to ðqnoc me th metrik $g_{\mu\nu}$.

Qrhsimopoi_ ntac tic tauti thtec autèc gr^foume ton arij mht sthn morf

$$\begin{aligned} & \bar{u}(p') [k\gamma^\mu k' + m^2\gamma^\mu - 2m(k + k')^\mu] u(p) \\ = & \bar{u}(p') \left[-\frac{1}{2}\gamma^\mu \ell^2 + (-y\cancel{q} + zp)\gamma^\mu ((1-y)\cancel{q} + zp) + m^2\gamma^\mu - 2m((1-2y)q^\mu + 2zp^\mu) \right] u(p) \end{aligned} \quad (3.1.9)$$

Qrhsimopoi_ ntac thn ^lgebra Dirac, paîrnoume thn èkfrash

$$\begin{aligned} & \bar{u}(p') [k\gamma^\mu k' + m^2\gamma^\mu - 2m(k + k')^\mu] u(p) \\ = & \bar{u}(p') \left[\gamma^\mu \left(-\frac{1}{2}\ell^2 + (1-x)(1-y)q^2 + (1-2z-z^2)m^2 \right) \right. \\ & \left. + (p^\mu + p'^\mu)mz(z-1) + q^\mu m(z-2)(x-y) \right] u(p) \end{aligned} \quad (3.1.10)$$

O suntel est c thc orm c q^μ mhdenðzetai lî gw summetrðac. Qrhsimopoi_ ntac thn tauti thta Gordon

$$\bar{u}(p')\gamma^\mu u(p) = \bar{u}(p') \left[\frac{p'^\mu + p^\mu}{2m} + \frac{i\sigma^{\mu\nu}q_\nu}{2m} \right] u(p) \quad (3.1.11)$$

katal_ goume sto apotèl esma

$$\begin{aligned} & \bar{u}(p')\delta\Gamma^\mu(p', p)u(p) = \int_0^1 dx dy dz \delta(x+y+z-1) \frac{2}{D^3} \\ & \times \bar{u}(p') \left[\gamma^\mu \left(-\frac{1}{2}\ell^2 + (1-x)(1-y)q^2 + (1-4z-z^2)m^2 \right) \right. \\ & \left. + \frac{i\sigma^{\mu\nu}q_\nu}{2} m^2 z(1-z) \right] u(p) \end{aligned} \quad (3.1.12)$$

Gia na ol okl hr_ soume ton upologismî prèpei na ektel èsoume to ol okl_ rwma wc proc ℓ . O eukol î teroc trî poc eñnai na qrhsimopoi_ soume strof Wick ston Eukl eðdeio q_4 ro. Orðzoume $i\ell_E \equiv \ell^0$, $\vec{\ell}_E = \vec{\ell}$ pou ℓ_E h orm sto Eukl eðdeio q_4 ro. To ol okl_ rwma gðnetai

$$\int \frac{d^4\ell}{(2\pi)^4} \frac{1}{(\ell^2 - \Delta)^m} = \frac{i(-1)^m}{(2\pi)^4} \int d\Omega_4 \int_0^\infty d\ell_E \frac{\ell_E^3}{(\ell_E^2 + \Delta)^m} \quad (3.1.13)$$

Sto par^deigma pou mel etoôme $m = 3$. To ol okl_ rwma wc proc thn epif^neia sfaîrac ston tetradî^stato q_4 ro ðinei èna par^gonta $2\pi^2$. To ol okl_ rwma paîrnei thn morf

$$\int \frac{d^4\ell}{(2\pi)^4} \frac{1}{(\ell^2 - \Delta)^m} = \frac{i(-1)^m}{(2\pi)^4} \frac{1}{(m-1)(m-2)} \frac{1}{\Delta^{m-2}} \quad (3.1.14)$$

Ep^shc sthn per^ptwsh $m > 3$, mporo^me na qrhsimopoi soume thn akì louj h èkfrash

$$\int \frac{d^4 \ell}{(2\pi)^4} \frac{\ell^2}{(\ell^2 - \Delta)^m} = \frac{i(-1)^{m-1}}{(2\pi)^4} \frac{2}{(m-1)(m-2)(m-3)} \frac{1}{\Delta^{m-3}} \quad (3.1.15)$$

Gia $m = 3$ to ol okl rwma apokl ðnei.

Gia na to apof^goume autì j a eis^goume mia par^metro apokop c pou j a k^nei to ol okl rwma peperasmèno. J ètoume loipì n

$$\frac{1}{(k-p)^2 + i\epsilon} \rightarrow \frac{1}{(k-p)^2 + i\epsilon} - \frac{1}{(k-p)^2 - \Lambda^2 + i\epsilon} \quad (3.1.16)$$

ì pou to Λ einai mia pol^ meg^l h m^za. To ol okl rwma den ephre^zetai gia mikr^ k. Mporo^me na skefto^me ton de^tero ì ro wc ton diadì th enì c bario^ fwton^lou, tou opo^lou afaireo^me thn suneisfor^ . Ta apotel èsmata den al l^zoun gia ton ì ro autì me thn diafor^ ì ti

$$\Delta \rightarrow \Delta_\Lambda = \Delta + z\Lambda^2 \quad (3.1.17)$$

To ol okl rwma pa^rnei thn morf

$$\begin{aligned} & \int \frac{d^4 \ell}{(2\pi)^4} \left(\frac{\ell^2}{(\ell^2 - \Delta)^m} - \frac{\ell^2}{(\ell^2 - \Delta_\Lambda)^m} \right) \\ &= \frac{i}{(2\pi)^4} \int_0^\infty d\ell_E^2 \left(\frac{\ell_E^4}{(\ell_E^2 + \Delta)^m} - \frac{\ell_E^4}{(\ell_E^2 + \Delta_\Lambda)^m} \right) = \frac{i}{(2\pi)^4} \log \left(\frac{\Delta_\Lambda}{\Delta} \right) \end{aligned} \quad (3.1.18)$$

Aut h teqnik onom^zetai omal opo^hsh Pauli-Villars.

Qrhsimopoi_ ntac ta ol okl hr_ mata 3.1.14 kai 3.1.18, h èkfrash 3.1.12 an^getai sthn akì louj h

$$\begin{aligned} & \frac{\alpha}{2\pi} \int_0^1 dx dy dz \delta(x+y+z-1) \\ & \times \bar{u}(p') \left(\gamma^\mu \left[\log \frac{z\Lambda^2}{\Delta} + \frac{1}{\Delta} \left((1-x)(1-y)q^2 + (1-4z+z^2)m^2 \right) \right] \right. \\ & \left. + \frac{i\sigma^{\mu\nu} q_\nu}{2m} \left[\frac{1}{\Delta} 2m^2 z(1-z) \right] \right) u(p) \end{aligned} \quad (3.1.19)$$

Qrhsimopoi_ ntac autì to apotel esma mporo^me na upol og^soume thn dii rj wsh ston par^gonta g tou hlektron^lou [11]

$$a_e = \frac{g-2}{2} \approx 0.0011614 \quad (3.1.20)$$

Autì to apotèlesma upologisthke pr_ th for^ apì ton Schwinger to 1948. H peiramatik tim ènai 0.0011597. Lamb^nantac upìyh diorj_ seic an_ terhc t^xhc, prok^optei akì ma megal^terh sumfwn^la metax^ thc peiramatik c kai thc j ewrhtik c tim c.

3.2 Upèruj ra j ewr mata sthn QED kai sth bar^thta

Se autì to kef^l aio j a melet soume pwc qeirizì maste tic upèruj rec apokl^seic pou prok^optoun apì upèruj ra (soft) fwtì nia kai barutì nia sthn QED kai sth bar^thta [12].

3.2.1 Eisagwg enì c upèruj rou fwton^lou baruton^lou

Arqik^ j a exet^soume thn perl^ptwsh ì pou prosj ètoume se èna di^gramma Feynman èna exwterikì upèruj ro swmat^ldio. E^ n prosj èsoume èna fwtì nio me orm q se mia gramm exerqì menou fortismènou swmat^ldiou, j a prèpei na pol l apl asi^soume to sunolikì pl^toc tou diagr^mmatoc me èna epiprì sj eto diadì th me orm p + q kai mia epiprì sj eth koruf gia thn met^bash p → p + q. E^ n h exwterik gramm tou fwton^lou en_ netai me èna eiserqì meno fortismèno swmat^ldio tì te o epiprì sj etoc diadì thc èqei orm p - q kai h koruf perigr^fei th met^bash p → p - q.

Gia par^deigma, e^ n to fortismèno swmat^ldio èqei mhdenikì spin, tì te o epiprì sj etoc par^gontac ènai

$$i(2\pi)^4 e(2p^\mu + \eta q^\mu) \frac{-i}{(2\pi)^4} \frac{1}{(p + \eta q)^2 - m^2 - i\epsilon} \tag{3.2.1}$$

ì pou η = +1 gia exerqì meno fortismèno swmat^ldio kai η = -1 gia eiserqì meno. Sto ì rio q → 0 h ex^swsh 3.2.1 g^netai

$$\frac{e\eta p^\mu}{p \cdot q - i\eta\epsilon} \tag{3.2.2}$$

ì pou qrhsimopoi same thn sqèsh p^2 - m^2 = 0.

H sqèsh 3.2.2 genike^etai kai gia fortismèna swmat^ldia me mh mhdenikì spin [12]. 'Etsi gia èna auj a^reto di^gramma, èna epipl^on exwterikì upèruj ro fwtì nio suneisfèrei me ton par^gonta

$$\sum_n \frac{e_n \eta_n p_n^\mu}{p_n \cdot q - i\eta_n \epsilon} \tag{3.2.3}$$

ì pou to ^j roisma peril amb^nei ì lec tic exwterikèc grammèc tou diagr^mmatoc.

Gia thn periptwsh enì c barutonlou patrroume

$$\frac{1}{2}i(2\pi)^4(8\pi G)^{1/2}(2p^\mu + \eta q^\nu)(2p^\nu + \eta q^\mu) \frac{-i}{(2\pi)^4} \frac{1}{(p + \eta q)^2 - m^2 - i\epsilon} \quad (3.2.4)$$

ì pou m,n einai oi dektec pì l wshc tou barutonlou. Sto ì rio $q \rightarrow 0$ èqoume

$$\frac{(8\pi G)^{1/2}\eta p^\mu p^\nu}{p \cdot q - i\eta\epsilon} \quad (3.2.5)$$

To apotèlesma autì isqôei anexêrthta apì to spin [12]. H koruf pou perigrêfei thn allhleptdrash tou barutonlou me to exwterikì swmatidio einai anêlogh tou par^gonta $(8\pi G)^{1/2}$. Sumperaînoume loipìn ì ti gia èna tuqallo di^gramma èqoume

$$(8\pi G)^{1/2} \sum_n \frac{e_n \eta_n p_n^\mu p_n^\nu}{p_n \cdot q - i\eta_n \epsilon} \quad (3.2.6)$$

ì pou to ^j roisma einai wc proc ì lec tic exwterikèc grammèc.

3.2.2 N upèruj ra swmatidia

Mporoûme na genikeôsoume ta pio p^nw apotelèsmata sthn periptwsh pol l , n upèruj rwn swmatidwn (fwtìnia barutìnia). Sthn periptwsh aut , prèpei na prosjèsoume èna par^gonta thc morf c 3.2.2 3.2.5 gia k^je epiprìsj eto upèruj ro swmatidio. E^n to swmatidio r sundètai tel eutallo sthn exwterik gramm fortismènou swmatidlou, to s protel eutallo k.t.l , j a èqoume mia suneisfor^ apì touc diadìtec:

$$\frac{1}{pq_r - i\eta\epsilon} \frac{1}{p(q_r + q_s) - i\eta\epsilon} \dots \quad (3.2.7)$$

ì pou o k^je diadìthc emplèkei diaforetik orm l ì gw diat rhshc thc orm c. Gia N sunolik^ swmatidia, o pio p^nw ì roc prèpei na aj roistè wc proc N! sunduasmòc. To apotèlesma tou aj roismatoc einai

$$\frac{1}{pq_1 - i\eta\epsilon} \frac{1}{pq_2 - i\eta\epsilon} \dots \quad (3.2.8)$$

Parì moio apotèlesma patrroume sthn periptwsh pol l , n barutonlwn [12].

3.2.3 Apokl ðseic l ì gw eikonik , n upèruj rwn swmatidwn

Oi upèruj rec apokl ðseic qwrìzontai se dôo kathgorèc, tic eikonikèc pou sqetìzontai me swmatidia eswterik , n brì qwn kai tic pragmatikèc pou sqetìzontai me exwterik^ swmatidia. Arqik^ j a exet^soume tic eikonikèc apokl ðseic.

Orl̄zoume wc upèruj ro eikonikì swmatid̄dio to fwtì nio barutì nio to opoio en, netai me d̄o exwterikèc grammèc fortismènwn swmatid̄wn kai èqei orm mikrì terh apì Λ , $q \leq \Lambda$. Ep̄lshc orl̄zoume èna upèruj ro ì rio apokop c λ , ètsi λ ste na omal opoi soume touc upèruj rouc apeirismoôc: $q \geq \lambda$. Sundèontac N eikonik^ fwtì nia pat̄rnoume N zeôgh apì par^gontec thc morf c 3.2.3, me to k^j e zeôgoc na sundèetai me èna diadì th fwtonl̄ou

$$\frac{-i}{(2\pi)^4} \frac{g_{\mu\nu}}{q^2 - i\epsilon} \quad (3.2.9)$$

ì pou aj rol̄zoume wc proc touc dektec p̄l wshc kai ol okl hr, noume wc proc tic ormèc q . Prèpei ep̄lshc na diairèsoume me èna par^gonta $N!$ pou isoôtai me ton par^gonta summetr̄lac tou diagr^mmatoc. To tel ikì apotèlesma pou pat̄rnoume èthai

$$\frac{1}{N!} \left[\int_{\lambda}^{\Lambda} d^4q A(q) \right]^N \quad (3.2.10)$$

ì pou

$$A(q) = \frac{-1}{(2\pi)^4(q^2 - i\epsilon)} \sum_{nm} \frac{e_n e_m \eta_n \eta_m (p_n \cdot p_m)}{(p_n \cdot q - i\eta_n \epsilon)(-p_m \cdot q - i\eta_m \epsilon)} \quad (3.2.11)$$

To prì shmo pl hn ston deôtero par^gonta tou paronomast sto ^j roisma ofèll etai sto ì ti oi diadì tec tw n eikonik, n fwtonl̄wn sundèontai se d̄o exwterikèc grammèc, kai ètsi e^ n h orm pou eisèrqetai sto èna ^kro èthai j etik (ekpomp fwtonl̄ou), sto ^l lo ^kro èthai arnhtik (aporri fhsh fwtonl̄ou).

To pl ^toc skèdashc gia mia tuqala diergasla mporel na ekfrastel sthn morf

$$S_{\beta\alpha} = S_{\beta\alpha}^0 e^{\frac{1}{2} \int_{\lambda}^{\Lambda} d^4q A(q)} \quad (3.2.12)$$

ì pou $S_{\beta\alpha}^0$ to pl ^toc qwr̄lc eikonik^ upèruj ra fwtì nia. H pij anì thta an^ mon^da qrì nou gia th met^bashc $\alpha \rightarrow \beta$ èthai an^logh tou tetag, nou thc apì luthc tim c tou pl ^touc, $\sim \Gamma_{\beta\alpha} = |S_{\beta\alpha}|^2$:

$$\Gamma_{\beta\alpha} = \Gamma_{\beta\alpha}^0 e^{\text{Re} \int_{\lambda}^{\Lambda} d^4q A(q)} \quad (3.2.13)$$

To pragmatikì mèroc tou ol okl hr, matoc isoôtai me

$$\text{Re} \int_{\lambda}^{\Lambda} d^4q A(q) = -\frac{1}{2(2\pi)^3} \int_{\lambda}^{\Lambda} d^4q \delta(q^2) \sum_{nm} \frac{e_n e_m \eta_n \eta_m (p_n \cdot p_m)}{(p_n \cdot q)(p_m \cdot q)} = -A \log \left(\frac{\Lambda}{\lambda} \right) \quad (3.2.14)$$

ì pou A mia j etik adi^stath staj er^

$$\begin{aligned} A &\equiv \int d^2\Omega A(\hat{q}) = \int d^2\Omega \frac{1}{2(2\pi)^3} \sum_{nm} \frac{e_n e_m \eta_n \eta_m (p_n \cdot p_m)}{(E_n - \vec{p}_n \cdot \hat{q})(E_m - \vec{p}_m \cdot \hat{q})} \\ &= -\frac{1}{8\pi} \sum_{nm} e_n e_m \eta_n \eta_m \frac{1}{\beta_{nm}} \log \left(\frac{1 + \beta_{nm}}{1 - \beta_{nm}} \right) \end{aligned} \quad (3.2.15)$$

kai β_{nm} to mètro thc sqetik c taqôthtac metaxô tw n swmatidôwn n kai m :

$$\beta_{nm} \equiv \left(1 - \frac{m_n^2 m_m^2}{(p_n \cdot p_m)^2} \right)^{\frac{1}{2}} \quad (3.2.16)$$

Orhsimpoi , ntac tic exis , seic 3.2.13 kai 3.2.14, brîskoume

$$\Gamma_{\beta\alpha} = \Gamma_{\beta\alpha}^0 \left(\frac{\lambda}{\Lambda} \right)^A \quad (3.2.17)$$

Paromôlwc gia ta barutî nia palrroume

$$S_{\beta\alpha} = S_{\beta\alpha}^0 e^{\frac{1}{2} \int_{\lambda}^{\Lambda} d^4 q B(q)} \quad (3.2.18)$$

ì pou to $B(q)$ h genîkeush tou par^gonta $A(q)$ gia ta barutî nia. O diadi thc tou barutonôlou eînai

$$\frac{-i}{2(2\pi)^4} \frac{g_{\mu\rho} g_{\nu\sigma} + g_{\mu\sigma} g_{\nu\rho} - g_{\mu\nu} g_{\rho\sigma}}{q^2 - i\epsilon} \quad (3.2.19)$$

Akolouj , ntac an^l oga b mata me thn perîptwsh tw n fwtonôwn brîskoume [12]

$$\Gamma_{\beta\alpha} = \Gamma_{\beta\alpha} \left(\frac{\lambda}{\Lambda} \right)^B \quad (3.2.20)$$

ì pou

$$B = \frac{G}{2\pi} \sum_{nm} \eta_n \eta_m m_n m_m \frac{1 + \beta_{nm}^2}{\beta_{nm} (1 + \beta_{nm}^2)^{1/2}} \log \left(\frac{1 + \beta_{nm}}{1 - \beta_{nm}} \right) \quad (3.2.21)$$

Epeid $B > 0$ h pij anî thta met^bashc mhdenîzetai sto ì rio $\lambda \rightarrow 0$, ì pwc sumbatînei kai sthn perîptwsh thc QED. To prî blihma l ônetai l amb^ nontac upî yin thn ekpomp pragmatik , n upèruj rwn fwtonôwn kai barutonôwn.

3.2.4 Apokl̄seic l̄i gw ekpomp c pragmatik, n upèruj rwn swmatidōwn

To pl̄toc ekpomp c N upèruj rwn pragmatik, n fwtonōwn se mia diergasla $\alpha \rightarrow \beta$ prokōptei e^ n pol l aplasi^ soume to pl̄toc skēdashc thc diergaslac $\alpha \rightarrow \beta$ (qwr̄lc aktinobol la) me ēna par^gonta thc morf c 3.2.3 kai thn ant̄bstoiqh 'kummatosun^rthsh'

$$\frac{1}{((2\pi)^3 2|\vec{q}|)^{1/2}} \epsilon_\mu^*(\vec{q}, h) \tag{3.2.22}$$

ī pou ϵ_μ to di^ nusma p̄i l wshc, $h = \pm 1$ h el ikī thta kai \vec{q} h orm̄ tou ekpemp̄i menou fwtonōwu. 'Etsi br̄skoume to pl̄toc met^ bashc me ekpomp N fwtonōwn

$$S_{\beta\alpha}^{ph}(12\dots N) = S_{\beta\alpha} \prod_{r=1}^N \frac{1}{((2\pi)^3 2|\vec{q}_r|)^{1/2}} \sum_n \frac{\eta_n \epsilon_n [p_n \cdot \epsilon^*(\vec{q}_r, h_r)]}{p_n \cdot q_r} \tag{3.2.23}$$

Sthn per̄lptwsh thc barōthtac h 'kummatosun^rthsh' pal̄rnei th morf

$$\frac{1}{((2\pi)^3 2|\vec{q}|)^{1/2}} \epsilon_\mu^*(\vec{q}, \pm 1) \epsilon_\nu^*(\vec{q}, \pm 1) \tag{3.2.24}$$

kai to pl̄toc [12]

$$S_{\beta\alpha}^{gr}(12\dots N) = S_{\beta\alpha} \prod_{r=1}^N \frac{1}{((2\pi)^3 2|\vec{q}_r|)^{1/2}} (8\pi G)^{1/2} \sum_n \frac{\eta_n [p_n \cdot \epsilon^*(\vec{q}_r, \frac{1}{2} h_r)]^2}{p_n \cdot q_r} \tag{3.2.25}$$

H pij anī thta an^ mon^ da qri nou kai stic dōo peript, seic prokōptei e^ n aj rōsoume wc proc tic el ikī thtec tw n ekpemp̄i menwn fwtonōwn/barutonōwn:

$$\Gamma_{\beta\alpha}^{ph}(\vec{q}_1 \dots \vec{q}_N) d^3 \vec{q}_1 \dots d^3 \vec{q}_N = \frac{1}{N!} \Gamma_{\beta\alpha} \prod_{r=1}^N \mathcal{A}(\vec{q}_r) d^3 \vec{q}_r \tag{3.2.26}$$

$$\Gamma_{\beta\alpha}^{gr}(\vec{q}_1 \dots \vec{q}_N) d^3 \vec{q}_1 \dots d^3 \vec{q}_N = \frac{1}{N!} \Gamma_{\beta\alpha} \prod_{r=1}^N \mathcal{B}(\vec{q}_r) d^3 \vec{q}_r \tag{3.2.27}$$

ī pou

$$\mathcal{A}(\vec{q}) = \frac{A(\hat{q})}{|\vec{q}|^3} \tag{3.2.28}$$

H sun^rthsh $A(\hat{q})$ d̄lnetai ap̄i thn èkfrash 3.2.15. Paromōwc gia ta baruti nia pal̄rnoume

$$\mathcal{B}(\vec{q}) = \frac{B(\hat{q})}{|\vec{q}|^3} \tag{3.2.29}$$

Oi okl hr_ nontac tic ekfr^seic 3.2.26 kai 3.2.27 wc proc tic stere^c gwn^tec palrroume

$$\Gamma_{\beta\alpha}^{ph}(\omega_1 \dots \omega_N) d\omega_1 \dots d\omega_N = \frac{A^N}{N!} \Gamma_{\beta\alpha} \prod_{r=1}^N \frac{d\omega_r}{\omega_r} \quad (3.2.30)$$

ì pou ω_r h enèrgeia tou fwtonlou r . Paromolwc gia barutì nia

$$\Gamma_{\beta\alpha}^{gr}(\omega_1 \dots \omega_N) d\omega_1 \dots d\omega_N = \frac{B^N}{N!} \Gamma_{\beta\alpha} \prod_{r=1}^N \frac{d\omega_r}{\omega_r} \quad (3.2.31)$$

Oi ekfr^seic autèc delqoun ì ti oi pij anì thtec (an^ mon^da qri nou) ekpomp c fwtonlwn barutonlwn parousi^zoun logarij mikèc upèruj rec apokl^seic.

3.2.5 Upèruj ra swmatidia sunolik c enèrgeiac mikrì terhc apì E

Ja upologhsoume th sunolik pij anì thta an^ mon^da qri nou, h diergasla $\alpha \rightarrow \beta$ na sunode^tai apì auj alreto arij mì upèruj rwn swmatidlwn sunolik c enèrgeiac mikrì terhc apì E. H pij anì thta aut d^detai apì thn èkfrash

$$\Gamma_{\beta\alpha}(\leq E) = \frac{1}{\pi} \sum_{N=0}^{\infty} \prod_{r=1}^N \int_{\lambda}^E d\omega_r \int_{-\infty}^{\infty} d\sigma \frac{\sin(E\sigma)}{\sigma} e^{i\sigma \sum_r \omega_r} \Gamma_{\beta\alpha}(\omega_1 \dots \omega_N) \quad (3.2.32)$$

ì pou qrhsimopoi same mia ol okl hrwtik èkfrash gia thn sun^rthsh b matoc θ [12]. Sto ì rio $\lambda \rightarrow 0$

$$\int_{\lambda}^E \frac{d\omega}{\omega} e^{i\omega\sigma} \rightarrow \log\left(\frac{E}{\lambda}\right) + \int_{\lambda}^E d\omega (e^{i\omega\sigma} - 1) + \mathcal{O}(\lambda) \quad (3.2.33)$$

kai ètsi palrroume

$$\Gamma_{\beta\alpha}^{ph}(\leq E) = \left(\frac{E}{\lambda}\right)^A b(A) \Gamma_{\beta\alpha} \quad (3.2.34)$$

$$\Gamma_{\beta\alpha}^{gr}(\leq E) = \left(\frac{E}{\lambda}\right)^B b(B) \Gamma_{\beta\alpha} \quad (3.2.35)$$

ì pou

$$b(x) = \frac{1}{\pi} \int_{-\infty}^{\infty} d\sigma \frac{\sin(E\sigma)}{\sigma} e^{x \int_0^{\infty} \frac{d\omega}{\omega} (e^{i\omega\sigma} - 1)} = 1 - \frac{\pi^2}{12} x^2 + \mathcal{O}(x^3) \quad (3.2.36)$$

Afo^ ta A kai B e^nai jetik^ oi exis_ seic 3.2.34 kai 3.2.35 parousi^zoun upèruj rec apokl^seic sto ì rio $\lambda \rightarrow 0$.

3.2.6 Anathresh apokl ðsewn

Gia na ol okl hr, soume ton upologismì sundu^zoume tic exis, seic 3.2.17 kai 3.2.34, kaj, c eplshc tic 3.2.20 kai 3.2.35, brðskontac

$$\Gamma_{\beta\alpha}^{ph}(\leq E) = \left(\frac{E}{\Lambda}\right)^A b(A)\Gamma_{\beta\alpha} \quad (3.2.37)$$

$$\Gamma_{\beta\alpha}^{gr}(\leq E) = \left(\frac{E}{\Lambda}\right)^B b(B)\Gamma_{\beta\alpha} \quad (3.2.38)$$

Bl èpoume ì ti oi upèrui rec apokl ðseic pou proèrqontai apì ta eikonik^ upèrui ra swmatðdia se eswterikoôc brì qouc me autèc pou proèrqontai apì pragmatik^ exerqì mena upèrui ra swmatðdia anairoôntai, kai ètsi to apotèl esma ènai peperasmèno. H ex^rthsh apì to ì rio apokop c λ apal èlftetai. H enèrgeia Λ orioj etel thn enèrgeia tw n upèrui rwn eikonik, n swmatidðwn.

3.3 Meg^l oi metasqhmatismoð baj mðdac (LGT)

Se autì to kef^l aio mel etoôme mia meg^l h kathgorða metasqhmatis m, n baj mðdac pou den mhdenizontai sto ^peiro. Klassik^ autoð oi metasqhmatis moð odhgoûn se èna ^peiro arij mì diathroumènwn fortðwn, kai j a anafèroume epipt, seic pou èqoun aut^ ta fortða sthn kbantik perðptwsh.

H lagkrazian gia ton hlektromagnhtismì èqei thn morf

$$L = -\frac{1}{4}F_{\mu\nu}F^{\mu\nu} + A_{\mu}J^{\mu} \quad (3.3.1)$$

ì pou o tanust c $F_{\mu\nu} = \partial_{\mu}A_{\nu} - \partial_{\nu}A_{\mu}$ ènai amet^blhtoc k^tw apì metasqhmatis moôc baj mðdac $A'_{\mu} = A_{\mu} - \partial_{\mu}\Lambda$. H exlswsh kðnhshc ènai

$$\partial_{\nu}F^{\nu\mu} = -J^{\mu} \quad (3.3.2)$$

Wc proc èna topikì metasqhmatis mì baj mðdac

$$\delta A_{\mu} = -\partial_{\mu}\epsilon(x) \quad (3.3.3)$$

h metabol thc lagkrazian c gðnetai

$$\delta L = -J^{\mu}(x)\partial_{\mu}\epsilon(x) = \partial_{\mu}(\epsilon(x)j(x)) \quad (3.3.4)$$

ì pou sto teleutallo b ma qrhsimopoi same thn exlswsh sunèqeiac $\partial_\mu j^\mu = 0$ (diat rhsh hlektrikoô fortlou).

Me b^sh to je, rhma Noether patrnoume to akì louj o diathroômeno reôma

$$j_\epsilon^\mu = \frac{\partial L}{\partial(\partial_\mu A_\nu)} \delta A_\nu + \epsilon j^\mu = F^{\mu\nu} \partial_\nu \epsilon + J^\mu \epsilon \quad (3.3.5)$$

ì pou qrhsimopoi same thn exlswsh

$$\frac{\partial L}{\partial(\partial_\mu A_\nu)} = -F^{\mu\nu}$$

K^ntac q r sh thc exlswshc klnshc mporoôme na gr^youme to diathroômeno reôma sthn morf

$$j_\epsilon^\mu = \partial_\nu (F^{\mu\nu} \epsilon) \quad (3.3.6)$$

pou exasfalizei thn diat rhsh $\partial_\mu j_\epsilon^\mu = 0$. Up^rpei èna tèteio reôma gia k^j e baj mlda ϵ .

To diathroômeno fortlo dlnetai apì thn èkfrash

$$Q_\epsilon = \int d^3 \vec{x} j_\epsilon^0 \quad (3.3.7)$$

ì pou to qwrikì olokl rwma orlzetai se oli klhro ton q, ro. Sthn perlptwsh pou h sun^rthsh ϵ den mhdenlzetai sto ^peiro, al l ^ekdhl, nei gwniak ex^rthsh, to olokl rwma elnai mh mhdenikì. Afoô mporoôme na epilèxoume mia auj alreth tèteioa sun^rthsh $\epsilon(x)$, prokôptei ^peiroc arij mìc diathroômenwn fortlwn.

Ta diathroômena fortla kaj orlizon idiì thtec tou pñnaka skèdashc S pou sundèei tic arqikèc kai tic telikèc katast^seic se di^forec diergastec thc QED. To pl^toc skèdashc miac arqik c kat^stasch $|\Psi\rangle_{in}$ na p^ei se mia telik kat^stasch $|\Psi\rangle_{out}$ dlnetai apì thn èkfrash

$${}_{out} \langle \Psi | S | \Psi \rangle_{in} \quad (3.3.8)$$

Sthn QED ta diathroômena fortla an^gontai se telestèc oi opoioi metatljentai me thn Qamil tonian. Gr^fontac Q_ϵ^+ gia ton telest tou fortlou se qrìno $T \rightarrow +\infty$ kai Q_ϵ^- gia $T \rightarrow -\infty$, gr^foume ton nìmo diat rhshc sthn morf miac tautì thtac Ward

$${}_{out} \langle \Psi | (Q_\epsilon^+ S - S Q_\epsilon^-) | \Psi \rangle_{in} = 0 \quad (3.3.9)$$

Apodeiknôetai ì ti autèc oi tautì thtec Ward isodunamoôn me ta upèruj ra j ewr mata [4, 13, 14, 15, 12] pou kaj orlizon thn ekpomp upèruj rwn fwtonlwn kai touc upèruj rouc apeirismoôc sta diagr^mmata Feynman.

Kef^l aio 4

Par^doxa pou sunant^me stic ma0rec tr0pec

Se auti to kef^l aio ja melet soume merik^ api ta par^doxa pou prok0ptoun stic ma0rec tr0pec. H melèth aut_ n tw n paradì xwn e0nai pol 0 shmantik gia thn katanì hsh thc bar0thtac kai to p_ c sqet0zetai me tic ^llec al hlepdr^seic. Sto teleuta0o mèroc tou kefalaiou ja d_ soume idialterh èmfash sto par^doxo diat rhshc thc plhrofor0ac stic ma0rec tr0pec kai tic di^forec l0seic pou èqoun protaj e0, kaj _ c se mia api autèc bas0zetai to de0tero mèroc thc ergas0ac aut_ c.

4.1 Fusiko0 Nì moi

Se auti to kef^l aio parousi^zontai di^forec basikèc arqèc thc Fusik_ c p^nw stic opotec bas0zontai ta par^doxa kai oi l0seic touc. Autèc e0nai: 1)H arq_ thc diat rhshc thc kbantik_ c plhrofor0ac, 2)h arq_ thc isodunam0ac kai 3)h arq_ thc mh klwnopolhshc thc kbantik_ c plhrofor0ac. Ja anafèroume eplshc thn arq_ thc sumplhrwmatiki thtac kai thn arq_ thc olograf0ac pou sundèontai me thn perigraf_ susthm^tw n kbantik_ c bar0thtac.

Me b^sh ta peiramatik^ dedomèna, h f0sh perigr^fetai api touc nìmouc thc kban- tomhqanik_ c kai thc eidik_ c sqetiki thtac. Oi nì moi thc kbantomhqanik_ c odhgo0n sthn kbantik_ j ewr0a ped0ou pou perigr^fei ta fainì mena se enèrgeiec arket^ mikrì terec thc enèrgeiac Planck. 'Omw mia kbantik_ j ewr0a ped0ou den mpore0 na perigr^yei èna barutikì s0sthma, kaj _ c h mia barutik_ j ewr0a ped0ou par^gei sto kbantikì eplpedo apeirismo0c, pou den mporo0n na afairej o0n me th diadikas0a thc epanakanonikopolhshc.

4.1.1 Diat̂ rhsh thc kbantik c pl hrofŌrlac

Me b̂sh thn arq̂ thc diat̂ rhshc thc pl hrofŌrlac, h pl hrofŌrla se èna apomonwmèno sŌsthma diathrèltaì dhl ad̂ den mporel̂ na qaj èl oŌte na dhmiourghj èl.

'Estw loipì n ì ti èqoume èna sŌsthma se mia arqik̂ kat̂stash. H exel igmèn h kat̂stash ikanopoièl thn exlswsh Schrodinger

$$i \frac{\partial}{\partial t} |\Psi\rangle = H |\Psi\rangle \quad (4.1.1)$$

ì pou H h qamil tonian̂ tou sust matoc. Ên h qamil tonian̂ tou sust matoc den ekdhl̂ neî mesh ex̂rthsh apì ton qrì no, h exel igmèn h kat̂stash gr̂fetai

$$|\Psi(t)\rangle = e^{iH(t-t_0)} |\Psi(t_0)\rangle \quad (4.1.2)$$

O telest c $e^{iH(t-t_0)}$ èl nai o telest c qronik c exèlixhc tou sust matoc, o opŌloc èl nai monadiakì c (afoŌ h qamil tonian̂ H èl nai ènac ermitianì c telest c). AfoŌ o telest c qronik c exèlixhc èl nai ènac monadiakì c telest c, èl nai antistrèyimoc. 'Etsi mporoŌme prosdiorl̂soume thn arqik̂ kat̂stash dr̂ntac sthn telik̂ me ton antl̂strofo telest c qronik c exèlixhc.

Epomènwc ên gnwr̂zoume thn kat̂stash tou sust matoc mia qronik̂ stigm̂, tì te j a gnwr̂zoume thn kat̂stash tou se opoiad pote qronik̂ stigm̂ (sto mèllon̂ sto parelĵn). H pl hrofŌrla pou èqoume gia to sŌsthma den mporel̂ na qaj èl.

4.1.2 Arq̂ thc Isodunam̂lac

Me b̂sh thn arq̂ thc isodunam̂lac ènac parathrht̂ c st̂simoc se barutikì pedl̂o isodunamèl̂ topik̂ me ènan epitaqunì meno parathrht̂ sthn apousla barŌthtac. (H epit̂qunsh kaj orl̂zetai apì thn èntash tou pedl̂ou barŌthtac sth j èsh tou parathrht̂. Sto isodunamo epitaqunì meno sŌsthma anafŌrĉ ton rì lo tw n barutik̂ n dun̂mewn ton èqoun ad-raneiakèc dun̂meic.) Se duo sust̂ mata anafŌrĉ pou èl nai isodŌnama, ta fusik̂ faini mena perigr̂fontai apì touc l̂diouc nì mouc kai exiŝ seic.

4.1.3 Mh kl wnopoðhsh kbantik c pl hrofŌrlac

H kbantik̂ pl hrofŌrla den mporel̂ na kl wnopoihj èl. Gia na to doŌme autì j a parousîsoume èna par̂deigma [2].

'Estw ì ti èqoume èna swmat̂dio me spin p̂nw $|\uparrow\rangle$. Kl wnopoîntac to pal̂rnoume

$$|\uparrow\rangle \rightarrow |\uparrow\rangle |\uparrow\rangle \quad (4.1.3)$$

παράδειγμα και για ένα spin κλάσμα.

$$|\downarrow\rangle \rightarrow |\downarrow\rangle|\downarrow\rangle \quad (4.1.4)$$

Έστω έτσι αρχικά έχουμε μια επαλληλία καταστάσεων

$$|\Psi\rangle \rightarrow \frac{1}{\sqrt{2}}(|\uparrow\rangle + |\downarrow\rangle) \quad (4.1.5)$$

Η κλωνοποίηση της κατάστασης δίνει

$$\begin{aligned} \frac{1}{\sqrt{2}}(|\uparrow\rangle + |\downarrow\rangle) &\rightarrow \frac{1}{\sqrt{2}}(|\uparrow\rangle + |\downarrow\rangle) \frac{1}{\sqrt{2}}(|\uparrow\rangle + |\downarrow\rangle) \\ &= \frac{1}{2}(|\uparrow\rangle|\uparrow\rangle + |\uparrow\rangle|\downarrow\rangle + |\downarrow\rangle|\uparrow\rangle + |\downarrow\rangle|\downarrow\rangle) \end{aligned} \quad (4.1.6)$$

Όμως η κβαντομηχανική απαιτεί να είναι γραμμική, επομένως η τελική κατάσταση θα πρέπει να είναι μια επαλληλία των τελικών καταστάσεων στις εξισώσεις 4.1.3 και 4.1.4

$$\frac{1}{\sqrt{2}}(|\uparrow\rangle + |\downarrow\rangle) \rightarrow \frac{1}{\sqrt{2}}(|\uparrow\rangle|\uparrow\rangle + |\downarrow\rangle|\downarrow\rangle) \quad (4.1.7)$$

Οι δύο καταστάσεις δεν είναι πλέον επομένως καταλλήγουστε στο συμπέρασμα ότι δεν μπορεί να γίνει κλωνοποίηση της πληροφορίας (εφ' όσον η κβαντομηχανική περιγράφεται από γραμμικό τελεστή).

4.1.4 Αρχή της συμπληρωματικότητας

Με βάση την αρχή της συμπληρωματικότητας κανόνες παρατηρήσιμων μετρήσεων που αντιστοιχούν σε παραλληλές ποσότητες που είναι αλληλοσυμβατές μετρήσιμες παρατηρήσιμες ποσότητες που περιγράφονται διαφορετικά στο σύστημα. Η περιγραφή του ενός συμπληρωματικού της περιγραφής του άλλου [17].

Για παράδειγμα, έστω ένα παράτησιμο βραχίονας σε μέγιστη απόσταση από μια μαθηματική τρύπα. Αυτός ο παράτησιμος βραχίονας θα είναι η δύναμη που πέφτει στην μαθηματική τρύπα να πλησιάζει ασυμπτωτικά τον οριζόντιο άξονα να τον διαπερνάει. Στο σύστημα του, η ακτινολογία Hawking προέρχεται από σκεδασμένη σωματιδιακή στην γερμική ατμόσφαιρα οριζόντια. Αρχικά η πληροφορία βραχίονας συγκεντρώνεται στον οριζόντιο, και έπειτα μεταφέρεται στην εκπεμπόμενη ακτινολογία. Για ένα παράτησιμο που πέφτει ελεύθερα, η δύναμη (και η πληροφορία που μεταφέρει) περνά τον οριζόντιο και τελικά καταλήγει στην ανωμαλία. Επομένως οι δύο παράτησιμοι διαφωτισμένοι με το που βραχίονας η πληροφορία είναι κανόνες που αντιστοιχούν σε παραλληλές.

Gia na isq̄ōei h arq̄ thc sumpl hrwmatiki thtac pr̄pei oi baj mō el euj er̄la exwterik̄ tou or̄zonta na mhn ēnai anex̄rthtoi ap̄i autōc sto eswterik̄ tou [2]. Epom̄nwc oi dīforoi tel est̄c pou perigr̄foun to sōsthma den ēnai topikō.

4.1.5 Arq̄ thc ol ograf̄lac

'Estw̄ èna barutik̄ sōsthma br̄sketai se qwr̄lo me ì gko V . Ēn to sōsthma perigr̄fetai me mia topik̄ j ewr̄la ped̄lou, oi baj mō el euj er̄lac tou ēnai an̄l ogoi me ton ì gko. Ēn prosj̄soume sto sōsthma arket̄ ènergieia, h barutik̄ tou akt̄na j a ēnai arket̄ meḡl h̄, ste na perib̄lei to qwr̄lo pou katal amb̄nei to sōsthma, kai ètsi j a katarrēsei se mia maōrh trōpa. Oi baj mō el euj er̄lac miac maōrhc trōpac ēnai an̄l ogoi me to embad̄n tou or̄zonta (se mon̄dec Planck). Wc apotelesma j a ēlqame mel̄wsh thc entrop̄lac kai parabl̄ash tou dēterou j ermodunamikō n̄i mou. Epom̄nwc h ekt̄mhsh ì ti oi baj mō el euj er̄lac ēnai an̄l ogoi tou ì gkou den mporē na isq̄ōei gia èna barutik̄ sōsthma. Oi baj mō el euj er̄lac en̄c sust matoc ēnai an̄l ogoi me to embad̄n thc epif̄neiac pou perib̄lei to qwr̄lo [18].

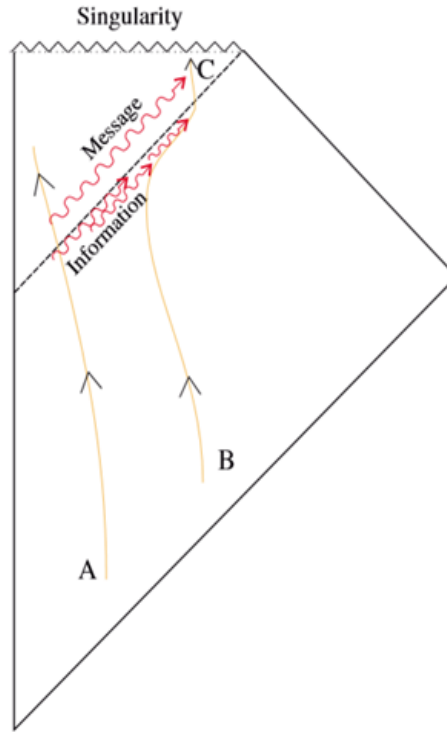
T̄ra ēnai dunat̄n n̄i mia topik̄ j ewr̄la orism̄nh sto sōnoro na perigr̄fei to sōsthma. Aut̄ h j ewr̄la sto sōnoro (ol ì gramma) èqei mia dīst̄sh liḡi terh se sq̄esh me to barutik̄ sōsthma [18].

Sōmfwna loip̄n me thn arq̄ thc ol ograf̄lac èna barutik̄ sōsthma perigr̄fetai ap̄i mia j ewr̄la sto sōnoro tou. St̄hn per̄lptwsh barutik̄, n̄i susthm̄twn sto qwroqr̄i no anti de Sitter, h isod̄namh perigraf̄ ēnai mia sōmmorf̄h j ewr̄la ped̄lou (qwr̄lc bar̄thta) sto sōnoro. O duism̄c aut̄c onom̄zetai antistoiql̄a AdS/CFT [19].

4.2 Par̂doxo kl wnopōlshc pl hrofor̄lac

Ac j ewr̄ soume d̄o parathr̄t̄c, ton A pou p̄f̄tei el ēj era se mia maōrh trōpa kai ton B pou m̄nei ak̄nhtoc st̄hn exwterik̄ perioq̄ thc maōrhc trōpac. Afō per̄sei ton or̄zonta, o parathr̄t̄c A ekp̄mpei èna kb̄nto pl hrofor̄lac. To kb̄nto j a katal x̄i st̄hn anwmal̄la met̄ ap̄i k̄poio qronik̄ dīsthma. O parathr̄t̄c B afō sul l̄xei thn pl hrofor̄la ap̄i thn aktinobol̄la Hawking p̄f̄tei m̄sa st̄hn maōrh trōpa. Afō eis̄l j ei sto eswterik̄ thc maōrhc trōpac j a mporōse na anakt̄ sei to arq̄ik̄ kb̄nto pl hrofor̄lac pou èsteile o parathr̄t̄c A, protō aut̄i katal x̄i st̄hn anwmal̄la (eiki na 4.2.1). Ēn ì mwc sumbēl aut̄i, o parathr̄t̄c B parathr̄l kl wnopōlshc pl hrofor̄lac. Wc ek tōtou h sumpl hrwmatik̄ thta den ēnai mia sunep̄c j ewr̄la, afō o parathr̄t̄c B j a antil amb̄netai parabl̄ash en̄c n̄i mou thc f̄shc.

Ac upoloḡsoume to qronik̄ perij̄rio pou èqei o parathr̄t̄c A na st̄llei to s mā (ètsi ste na kataf̄rei na to p̄rei o B protō katal x̄i st̄hn anwmal̄la.

ΕΙΚΟΝΑ 4.2.1: Δι̂γραμμα Penrose για τουc 2 παραθρητ̂c. Ο παραθρητ̂ c B αφο̂ anakt̂ sei to kb̂nto pl̂ hrof̂or̂lac tou A eiŝr̂qetai m̂sa sthn maōrh trōpa [2].

Sōmfwna me ton Page [8] to pr̂, to kb̂nto pl̂ hrof̂or̂lac diaf̂ogêi ap̂i thn maōrh trōpa ì tan h entrop̂la thc el attwĵ el̂ sth miŝ. Epom̂nwc o παραθρητ̂ c B pr̂pei na perim̂nei arket̂i qr̂i no sthn exwterik̂ perioq̂, m̂qri na anakt̂ sei thn pl̂ hrof̂or̂la m̂sw thc aktinobol̂lac. O qr̂i noc pou qreîzetai gia na el attwĵ el̂ h entrop̂la sto miŝî el̂nai thc t̂xhc

$$t^* \sim M^3 G^2 \tag{4.2.1}$$

Ja qrĥsimopoi soume tic suntetagm̂nec Kruskal-Skezeres T, Z oi op̂otec d̂nontai ap̂i tic ekfr̂seic

$$Z^2 - T^2 = \frac{GM}{2}(r - 2GM)e^{\frac{r}{2GM}}, \quad \frac{T}{Z} = \tanh \frac{t}{4GM} \tag{4.2.2}$$

O παραθρητ̂ c A akolouĵ el̂ thn kosmik̂ gramm̂ $Z_0 = \text{staj}$. kai pern̂ ap̂i ton or̂izonta $T = Z$ thn qronik̂ stigm̂ $T_0 = Z_0$. O παραθρητ̂ c B akolouĵ el̂ thn kamp̂l̂h $r = 4GM$ m̂qri thn qronik̂ stigm̂ $t = t_1$, op̂i te anakt̂ to kb̂nto pl̂ hrof̂or̂lac tou A ap̂i thn aktinobol̂la. Oi suntetagm̂nec tou gegon̂i toc d̂nontai ap̂i tic ekfr̂seic

$$Z_1 = GM e \cosh \frac{t_1}{4GM}, \quad T_1 = GM e \sinh \frac{t_1}{4GM} \tag{4.2.3}$$

Akolouĵ wc o παραθρητ̂ c B p̂f̂tei sthn maōrh trōpa akolouĵ, ntac thn kosmik̂ gramm̂ $Z = Z_1$. Ap̂i tic sq̂eseic 4.2.1 kai 4.2.3, bl̂poume ì ti $Z_1 \gg \sqrt{2GM}$. O παραθρητ̂ c B

ft̂nei sthn anwmal̂la thn qronik̂ stigm̂ T_2

$$T_2 = \sqrt{Z_1^2 + G^2 M^2} \quad (4.2.4)$$

Gia na kataf̂erei na p̂rei to ŝma o parathrht̂ c B (protoô katal̂ xei sthn anwmal̂la), o parathrht̂ c A pr̂pei na to ekp̂myei ent̂i c tou qronikoô diast̂ matoc $[T_0, T_3]$, ì pou $T_0 < T_3 < T_2$. Ên o A ekp̂myei to ŝma thn qronik̂ stigm̂ T_3 , to ŝma kai o parathrht̂ c B katal̂ goun sthn anwmal̂la taut̂i qrona th qronik̂ stigm̂ T_2 . To fwteinî ŝma akolouĵe thn kosmik̂ gramm̂ $T + Z = \text{staj} \dots$ Epom̂nwc

$$\Delta T = T_3 - T_0 = \sqrt{Z_1^2 + G^2 M^2} - Z_1 \quad (4.2.5)$$

Epeid̂ $Z_1 \gg GM$, pârnoume

$$\Delta T = \frac{G^2 M^2}{2Z_1} \quad (4.2.6)$$

Qrĥsimopoî, ntac tic ekfr̂seic 4.2.1 kai 4.2.3, br̂skoume

$$\Delta T \sim \frac{GM}{e} e^{-\frac{M^2 G}{4}} \quad (4.2.7)$$

Sômfwna me thn arq̂ thc abebaî thtac

$$\Delta T \Delta E \geq \frac{1}{2} \quad (4.2.8)$$

'Etsi h en̂ergeia pou qreîzetai o parathrht̂ c A gia na stell̂ei to ŝma ênai

$$\Delta E > \frac{e}{2GM} e^{\frac{M^2 G}{4}} \quad (4.2.9)$$

polô megalôterĥ ap̂i thn en̂ergeia thc maôrĥc trôpac. Epom̂nwc o parathrht̂ c B den mporê na l̂bei thn pl̂hrofor̂la kai ètsi den parathr̂etai parab̂lash k̂poiou n̂i mou thc fôsĥc.

4.3 Diat̂ rhsh baruonikoô ariĵ moô

'Enâ ìllo par̂doxo sqet̂l̂zetai me thn diat̂ rhsĥ tou baruonikoô ariĵ moô [2]. Ta periŝŝtera swmat̂idia qarakthr̂izontai ap̂i kbantikôc ariĵ moôc pou sund̂ontai me to spin, to fort̂lo, to qr̂ma to baruonik̂i ariĵ m̂i, k.t.l.. Ta quarks èqoun baruonik̂i ariĵ m̂i $+1/3$ kai ta antiquarks $-1/3$. Ta barûnia, ìpwc ta prwtonia kai ta netr̂nia, èqoun baruonik̂i ariĵ m̂i $+1$, kai apotel̂ôntai ap̂i 3 quarks. O baruonik̂i c ariĵ m̂i c diathr̂etai stic pl̂estec diergaŝlec, par̂i llo pou se merik̂ mont̂ela fusik̂ c p̂eran tou kaj ierwm̂enou protôpou epit̂r̂epetai h parab̂lash tou.

'Estw i ti èqoume èna astèra me m^za merikèc forèc megal Ôterh apì thn m^za tou Iiou. Ston astèra autì up^rqoun peripou 10^{57} prwtì nia kai netrì nia me to kaj èna na èqei baruonikì arij mì +1. 'Otan exantl hj oôn ta kaôsima tou astèra, j a katarre^sei se mia ma^rh tr^pa h opo^a j a exa^l wj eì se aktinobol^a Hawking. H j ermokras^a Hawking miac ma^rh tr^pac me aut th m^za iso^tai peripou me $10^{-8}eV$ (ex^swsh 2.3.13) kai ètsi den mporo^n na ekpemfj o^n baruì nia tw n opo^wn h m^za e^nai thc t^xhc tou $1GeV$. Epomèncw o baruonikì c arij mì c tw n swmatid^wn pou pèftoun mès a se mia ma^rh tr^pa q^netai (se meg^l o baj mì).

H mh diat rhsh tou baruoniko^ arij mo^ den apotel eì par^doxo epeid up^rqoun montèl a pou epitèpoun thn parablash tou. Mia tètota diergas^a e^nai h akì louj h

$$p \rightarrow X + e^+ \quad (4.3.1)$$

Se aut thn diergas^a èna prwtì nio diasp^tai se èna pozitrì nio kai èna baj mw tì swmatid^io, to opo^o sumbol^izoume me Q. H tel ik kat^stas h èqei baruonikì arij mì 0. Ta prwtì nia e^nai staj er^ swmatid^ia me meg^l o qrì no zw c, peripou 10^{32} qrì nia. Epomèncw h m^za tou swmatid^iou Q prèpei na e^nai meg^l h ètsi , ste h di^spash na èqei mikr pij anì thta na sumbeì.

Ac j ewr soume loipì n èna prwtì nio pou pèftei mès a se mia ma^rh tr^pa. To prwtì nio q^nei ton baruonikì arij mì tou mès w thc pio p^nw di^spashc. Gia na sumbeì h di^spash aut prèpei na doj eì arket ènèrgeia sto prwtì nio , ste na paraqj o^n ta tel ik^ prodì nta. To par^doxo sundètai me to pou l amb^nei q, ra h di^spash. S^mfwna me ènan parathrht sto ^peiro, h j ermokras^a kont^ ston orizonta e^nai pol Ô meg^l h. Kaj ,c to prwtì nio pl hsi^zei ton orizonta, se apì stas h thc t^xhc tou $1/M_X$, h j ermokras^a e^nai thc t^xhc M_X , ì pou M_X h m^za tou swmatid^iou Q. Epomèncw h di^spash mporeì na sumbeì sthn perioq aut , afo^ ètsi to prwtì nio mporeì na apokt sei thn apaito^menh ènèrgeia.

Gia èna parathrht pou pèftei el e^j era ì mwc, mazì me to prwtì nio, h j ermokras^a e^nai mhdamin . Gia autì n ton parathrht h di^spash sumba^nei pol Ô kont^ sthn anwmal^a, ì pou apokt^ thn apaito^menh ènèrgeia exait^ac thc meg^l hc kampul ì thtac tou qwrì qronou.

Oi d^o parathrhtèc diafwno^n sqetik^ me to pou sumba^nei h di^spash. H arq thc sumpl hrwmatikì thtac epib^l l ei ì ti kai oi d^o parathrhtèc èqoun d^kaio!

H pij anì thta na brej eì to swmatid^io se kat^stas h me mhdèn baruonikì arij mì den e^nai amel htèa. H pij anì thta aut d^netai apì thn èkfrash [2]

$$P_i \sim \frac{g^2}{4\pi} \log \frac{\kappa}{M_X} \quad (4.3.2)$$

ì pou g h staj er^ s^zeuxhc kai κ to ì rio apokop c (cuto) sthn j ewr^a ped^wn. Sug-kekrimèna e^n $g \sim 1$, to kat ,fli κ na e^nai thc t^xhc thc m^zac Planck kai to M_X thc

$t \sim 10^{16} \text{GeV}^{-1}$, τότε η πιθανότητα είναι συγκρίσιμη με την μονάδα. Για να είναι συμβατή αυτή με την σταθερότητα του πρωτονίου, έχουμε ότι οι μεταβλητές μεταξύ των δύο καταστάσεων είναι πολύ μικρές. Ωστόσο επιπλέον η ενέργεια, το πρωτόνιο μπορεί να μεταβληθεί στην κατάσταση μηδενικού βαρυονίου αριστερά για χρόνο της τάξης $\frac{1}{M_X}$, σύμφωνα με την αρχή της αβεβαιότητας $\Delta t \Delta E \sim 1$. Αυτός ο μεταβλητός χρόνος μπορεί να είναι πολύ σύντομος.

Και το πρωτόνιο πιθανώς είναι οριζόντιο, ο εξωτερικός παρατηρητής αντιλαμβάνεται τις μεταβλητές αυτές να συμβαίνουν λίγο και πιο αργά με εξαίρεση του φαινομένου της διαστολής του χρόνου. Έτσι μπορεί να τις διακρίνει τις διαφορετικές καταστάσεις. Για τον εξωτερικό παρατηρητή, η δημιουργία κοντά στον οριζόντιο είναι αρκετά μεγάλη για να επιτρέπονται τέτοια μεταβλητά.

Τι συμβαίνει όμως στην περίπτωση που ο παρατηρητής που πέφτει ελεύθερα πέσει μέσα στον εξωτερικό παρατηρητή ή τη διάσπαση δεν συμβαίνει στη θέση ή που εξωτερικός παρατηρητής συμπεριλαμβάνει τη διάσπαση εκεί συμβαίνει; Ο παρατηρητής που πέφτει ελεύθερα πρέπει να την κάνει την μετρήσιμη στην περιοχή που ο A αντιλαμβάνεται να συμβαίνει η διάσπαση, πριν περτήσει τον οριζόντιο. Έτσι έχει χρονική περίοδο της τάξης $1/M_X$ για να εκτελέσει την μετρήσιμη. Όμως για να μετρήσει κάτι τόσο μικρό γρήγορα χρειάζεται ενέργεια της τάξης M_X , που είναι η ενέργεια που απαιτείται ώστε το πρωτόνιο να διασπαστεί. Επομένως στην περίπτωση που ο παρατηρητής να προσδιόρισει την κατάσταση του πρωτονίου προκαλεί ο ίδιος την διάσπαση.

Κατά συνέπεια στο συμπέρασμα ότι κανένας από τους 2 παρατηρητές δεν αντιλαμβάνεται παράλληλα κάποιο νέο γεγονός, σύμφωνα με την αρχή της συμπληρωματικότητας.

4.4 Παράδοξα διατήρησης πληροφορίας κατά την εξαόλιση μιας μαύρης τρύπας

4.4.1 Προβλήματα παρατήρησης

Έστω ότι έχουμε έναν αστέρα σε μια κατάσταση, ο οποίος καταρρέει σε μια μαύρη τρύπα. Στην συνέχεια η μαύρη τρύπα εξαολίζεται. Η τελική κατάσταση αποτελείται από την δημιουργία ακτινολογίας Hawking, μια μικτή κατάσταση. Η δημιουργία ακτινολογίας δεν μεταφέρει την πληροφορία σφαιρικά με την αρχική κατάσταση έτσι η πληροφορία χάνεται.

¹Μια θεωρία που επιτρέπει αυτή την διάσπαση του πρωτονίου είναι η θεωρία μεγάλης ενοποίησης $SU(5)$, η οποία ενοποιεί τις ασθενείς και τις ισχυρές αλληλεπιδράσεις. Σε αυτή την θεωρία το σωματίδιο X έχει μάζα της τάξης του 10^{16}GeV , που είναι η κλίμακα μεγάλης ενοποίησης.

Oi meĝloi metasqhmatismô baj m̂dac (LGT) epib̂loun thn parousia tŵn up̂eruj rwn swmatid̂wn (fwtînia kai barutînia) sthn telik̂ kat̂staŝh, h opoia upoĵ ètoute ìti ênai mia kaj ar̂ kat̂staŝh [4]. To uperîdec m̂roc thc apotel̂tai ap̂i thn aktinobol̂ia Hawking kai to up̂eruj ro m̂roc apotel̂tai ap̂i ta up̂eruj ra swmatidia. Patr̂nontac to merik̂ ðqnoc wc proĉ ilouc touc up̂eruj rouc baj môc eleuj er̂lac, katal̂ goume ston jermik̂ pl̂naka pukn̂i thtac tou Hawking.

To m̂tro thc pl̂hrofor̂lac pou metaf̂eroun ta up̂eruj ra swmatidia d̂ldetai ap̂i thn entrop̂ia ŝmplexhc. Sthn ergaŝia [1] èqei upologistê diataraktik̂ h k̂ria t̂xh thc entrop̂lac ŝmplexhc metax̂ uper̂oĵ rwn kai uperiwd̂n baj m̂n el euj er̂lac se sked̂seic d̂o hlektron̂wn, kai èqei breĵ ê ìti apokl̂nei logarij mik̂ ìtan to up̂eruj ro ìrio apokop̂c tel̂nei sto mhden̂. H entrop̂ia ŝmplexhc ênai mh mhdenik̂ kai apokl̂nei se ìlec tic t̂xeic sth j ewria diataraq̂n. Sto dêtero m̂roc (m̂roc II) thc ergaŝlac aut̂c upologizoume thn entrop̂ia ŝmplexhc pr̂ thc kai dêterhc t̂xhc, gia auĵ al̂retec sked̂seic sthn QED. Par̂i moia sumper̂smata prok̂optoun kai sth bar̂thta kai genik̂ se ìlec tic j ewrlec baj m̂dac.

Ac exet̂soume pio prosektik̂ thn id̂ea aut̂ [4]. Jewrôme mia mârh tr̂opa pou dhmiourĝ j hke m̂sw barutik̂c kat̂rreushc, kai sth sun̂geia exâol̂netai. H pij an̂i thta an̂ mon̂da q̂r̂nou na ekpem̂fĵ ê èna kb̂nto Hawking me suqn̂i thta ω ênai an̂logh thc èkfrashc

$$N(\omega) \sim \frac{\omega^2}{e^{\omega/T_H} - 1} \quad (4.4.1)$$

ì pou $T_H = 1/8\pi GM$ h j ermokraŝia Hawking. Parathrôme ìti h pij an̂i thta aut̂ mhden̂izetai kaĵc $\omega \rightarrow 0$. Ŝmfwna me ton Hawking h telik̂ kat̂staŝh perigr̂fetai ap̂i èna jermik̂ pl̂naka pukn̂i thtac thc morf̂c

$$|\Psi\rangle_{in} = \rho_{Hawking} = \sum_{\alpha} \rho_{\alpha} |H_{\alpha}\rangle \langle H_{\alpha}| \quad (4.4.2)$$

me touc telest̂c ρ_{α} na d̂ldontai ap̂i thn ex̂swsh 4.4.1.

Ac upoĵ èsoume ìti èqoume mia monadiak̂ diergaŝia

$$|\Psi\rangle_{out} = S |\Psi\rangle_{in} = \sum_{\alpha} c_{\alpha} |H_{\alpha}\rangle \quad (4.4.3)$$

ì pou c_{α} staj erôl suntel̂st̂c. T̂toieic katast̂seic ìmwc, me peperasm̂no ariĵm̂i uper̂oĵ rwn swmatid̂wn, den epit̂r̂pontai, afô to ant̂stoiqû pl̂toc met̂bashc mhden̂izetai [20]. Gia na èqoume peperasm̂no pl̂toc met̂bashc pr̂pei ta uperîdh swmatidia na sunodêontai ap̂i nèfh me ìpeira up̂eruj ra fwtînia kai barutînia [16], me en̂ergeia mikr̂i terh

apì $E \ll T_H$. 'Etsi h sqèsh 4.4.3 palrnei thn morf

$$|\Psi\rangle_{out} = S |\Psi\rangle_{in} = \sum_{\alpha} c_{\alpha} |H_{\alpha}\rangle |S_{\alpha}\rangle \quad (4.4.4)$$

ì pou èqoume qwr̂sei ton q_{α} ro Hilbert se upèruj ro kai uperi α dec mèroc. 'Omwc an kai gnwr̂zoume ì ti upèruj ra swmat̂dia prèpei na up̂rqoun (me b̂sh touc nì mouc diat rhshc pou sundèontai me touc meĝlouc metasq̂hmatismoûc baj m̂dac), den gnwr̂zoume pwc na upol oĝsoume akrib α to f̂sma touc.

'Estw ì ti oi upèruj rec katast̂seic ênai orj okanonikèc

$$\langle S_{\beta} | S_{\alpha} \rangle = \delta_{\beta\alpha} \quad (4.4.5)$$

Palrnontac to merikì ðqnoc wc proc touc upèruj rouc baj moûc el euj er̂lac, prokôptei ènac p̂nakac puknì thtac thc morf c

$$\rho_H = \sum_{\alpha} c_{\alpha} c_{\alpha}^* |H_{\alpha}\rangle \langle H_{\alpha}| \quad (4.4.6)$$

Ên oi suntel estèc c_{α} ikanopoioûn th sqèsh

$$c_{\alpha} = \sqrt{\rho_{\alpha}} e^{i\theta_{\alpha}} \quad (4.4.7)$$

tì te prokôptei o j ermikì c p̂nakac Hawking

$$\rho_H = \rho_{\text{Hawking}} \quad (4.4.8)$$

'Ara loipì n

$$|\Psi\rangle_{out} = \sum_{\alpha} \sqrt{\rho_{\alpha}} e^{i\theta_{\alpha}} |H_{\alpha}\rangle |S_{\alpha}\rangle \quad (4.4.9)$$

ì pou to pl̂toc ρ_{α} d̂netai apì thn èkfrash 4.4.2 kai θ_{α} mia aprosdii risth f̂sh.

Me b̂sh thn idèa aut , h exaöl wsh miac maôrhc trôpac perigr̂fetai apì mia monadiak diergasla, thc morf c 4.4.3, me to mètro tw n suntel est α n c_{α} na kaj or̂zetai apì thn èkfrash 4.4.7 sthn hmikl assik prosèggish. Oi aniqneutèc diakr̂noun mì no thn aktinobol̂la Hawking, kai den up̂rqei susqètish/sômpl exh metaxô swmatid̂wn tw n arqik α n kai tel ik α n kb̂ntwn Hawking (ta opôla ekspèmontai prin kai met̂ ton qr̂no Page).

Mèroc II

Entropià sômpl exhc se
sked[^]seic fortismènwn
swmatidðwn

Eisagwg

Di[^]forec asumptwtik[^]c summetr[^]lec apagore[^]oun sked[^]seic pou peril amb[^]noun m[^]i no uperi[^],dh (hard) swmat[^]dia sthn QED kai sth bar[^]o[^]thta [4, 21]. Ta asumptwtik[^] swmat[^]dia (dhl ad swmat[^]dia pou eqoun swst sumperifor[^] sto [^]peiro) pr[^]epei na sunode[^]ontai ap[^]i nefh up[^]eruj rwn (soft) fwton[^]wn baruton[^]wn, peran ap[^]i thn ekpemp[^]i menh aktinobol[^]la. Ja kalo[^]me ta swmat[^]dia aut[^] "ntum[^]ena" (dressed). Ta up[^]eruj ra kai uperi[^],dh swmat[^]dia e[^]nai se s[^]ompl exh metax[^]o touc me apotel esma ta up[^]eruj ra swmat[^]dia na metaf[^]eroun pl hrofor[^]la. Epeid[^] h diakriti[^] thta tw[^]n aniqneut[^],n e[^]nai periorism[^]enh, enac[^] [^]peiroc arij m[^]i c up[^]eruj rwn swmatid[^]wn diafe[^]ogoun thc an[^]iqneushc.

Ja melet soume sked[^]seic metax[^]o ntum[^]enwn swmatid[^]wn kai ja bro[^]me thn entrop[^]la s[^]ompl exhc metax[^]o tw[^]n uper[^]oj rwn kai uperiwd[^],n baj m[^],n el euj er[^]lac sthn tel ik kat[^]s-tash. 'Opwc eqoume anaf[^]erei kat[^] thn exa[^]ol wsh miac ma[^]o[^]rhc tr[^]o[^]pac [20], h aktinobol[^]la Hawking pr[^]epei na sunode[^]etai kai ap[^]i aktinobol[^]la up[^]eruj rwn swmatid[^]wn, h opola pi-j an[^]i n na metaf[^]erei thn pl hrofor[^]la pou l e[^]pei.

Pal[^]r[^]rontac to meriki[^] iqnoc wc proc touc up[^]eruj rouc baj mo[^]lc el euj er[^]lac sthn tel ik kat[^]s-tash met[^] ap[^]i sked[^]dash (me ntum[^]ena swmat[^]dia), prok[^]optei mia meikt kat[^]s-tash. Sunep[^],c up[^]r[^]qei s[^]ompl exh metax[^]o tw[^]n up[^]eruj rwn kai tw[^]n uperiwd[^],n baj m[^],n el euj er[^]lac [22, 23]. Ja mel et soume sked[^]seic metax[^]o fortism[^]enwn swmatid[^]wn sthn QED kai ja up-ol og[^]lsoume diataraktik[^] tic pr[^],tec t[^]xeic thc entrop[^]lac s[^]ompl exhc. Gia na apof[^]ogoume up[^]eruj rouc apeirismo[^]lc ja epib[^]loume kat[^],tero i rio λ stic en[^]ergeiec pou mporo[^]on na eqoun ta up[^]eruj ra swmat[^]dia. Auti[^] to petuqa[^]houme b[^]zontac to s[^]osthma se ena meg[^]lo kout[^]l diast[^]sewn $L \sim 1/\lambda$. Sto tel oc ja p[^]roume to suneq[^]ec i rio $\lambda \rightarrow 0$. Ja exet[^]soume ep[^]lshc sumbatik[^]c sked[^]seic sth b[^]sh Fock, kai tic diafor[^]ec me sked[^]seic asumptwtik[^],n swmatid[^]wn Faddeev-Kulish [24, 16]. Sthn per[^]lptwsh sumbatik[^],n sked[^]sewn, ja upol og[^]lsoume ep[^]lshc thn de[^]terh t[^]xh thc entrop[^]lac s[^]ompl exhc kai ja do[^]me pwc sumperiferontai oi ep[^]i menec t[^]xeic.

Gia na qwr[^]lsoume ton q[^],ro Hilbert se up[^]eruj ro kai uperi[^],dec m[^]eroc ja qreiasto[^]me mia en[^]ergeia anaf[^]or[^]c E pou thn or[^]lzoume na e[^]nai mikri[^] terh ap[^]i thn m[^]za hrem[^]lac tou hlektron[^]ou kai kaj or[^]lzetai ap[^]i thn diakritik[^] ikan[^]i thta tw[^]n aniqneut[^],n. To up[^]eruj ro m[^]eroc peril amb[^]nei i la ta swmat[^]dia me sunolik en[^]ergeia mikri[^] terh ap[^]i E kai to uperi[^],dec m[^]eroc peril amb[^]nei swmat[^]dia me sunolik en[^]ergeia megal[^]o[^]terh ap[^]i E.

'Opwc j a doÙme h entropia sÙmpl exhc parousi^zei logarij mikì upèruj ro apeirismì . H kÙria t^xh eÙnai an^l ogh tou tetrag_ou tou pl^touc skèdashc gia ekpomp enìc upèruj rou fwtonÙou me enèrgeia $\lambda < \omega_\gamma < E$ (sto epìpedo diagramm^twn dèntrou). Parì lo pou o pl^nakac skèdashc Faddeev - Kulish den parousi^zei upèruj rouc apeirismoÙc sthn j ewrÙa diatarag_ou [24, 16], h entropia sÙmpl exhc apokl^nei logarij mik^ exaitÙac tw n nef_ou tw n upèruj rwn fwtonÙwn pou sunodeÙoun ta fortismèna swmatidìa. H kÙria t^xh thc entropiac sÙmpl exhc eÙnai èna kl^sma thc mègisthc dunat^c tim^c thc pou kaj orÙzetai apì th diastatikì thta tou q_+ rou Hilbert tw n katast^sewn enìc upèruj rou fwtonÙou.

'Opwc anafèrame prohgomènwc, oi diergastec skèdashc sthn QED prèpei na ikanopoioÙn èna ^peiro arij mì apì nì mouc diat rhshc pou sundèontai me meg^l ouc metasqhmatismoÙc baj mÙdac (LGT) [4, 21]. Oi meg^l oi metasqhmatismoÙ baj mÙdac den mhdenÙzontai sto ^peiro, a l l^ ekdhl_ounoun gnwniak^ ex^rthsh. Metab^seic metaxÙ sumbatik_ou katast^sewn Fock, oi opoltec peril amb^noun èna peperasmèno arij mì fwtonÙwn sthn arqik^ kai telik^ kat^stashtash, den mporoÙn na ikanopoi^soun touc nì mouc diat rhshc pou sqetÙzontai me touc LGT. Wc apotèlesma, ta antìstoiqua pl^th skèdashc mhdenÙzontai [1]. Gia na ikanopoioÙntai oi nì moi diat rhshc prèpei na up^rqi^ ^peiroc arij mì c fwtonÙwn sthn telik^ kat^stashtash. O mhdenismìc tw n stoiquèwn tou pl^naka S sthn perÙptwsh tw n sumbatik_ou katast^sewn Fock sun^j wc apodùdetai sthn ekj etopolhsh tw n logarij mik_ou upèruj rwn apeirism_ou exaitÙac tw n eikonik_ou fwtonÙwn [12], ì mwc mporeÙ na ermhneuteÙ kai wc sunèpeia tw n ^peirwn nì mwn diat rhshc.

Fusikèc asumptwtikèc katast^seic mporoÙn na kataskeuastoÙn ntÙontac ta fortismèna swmatidìa Fock me èna nèfoc upèruj rwn fwtonÙwn [16]. Ta antìstoiqua stoiquèta tou pl^naka S eÙnai mh mhdenik^ kai den parousi^zoun upèruj rouc apeirismoÙc [16, 24]. Ta nèfh upèruj rwn fwtonÙwn tw n katast^sewn Faddeev-Kulish (FK) kaj istoÙn ta fortÙa pou sundèontai me touc LGT anex^rthta apì thn orm^ tou gumnoÙ fortismènou swmatidÙou [25]. Ta LGT fortÙa exart_ontai mì no apì to sunolikì fortÙo tou gumnoÙ swmatidÙou, kai ètsi oi nì moi diat rhshc ikanopoioÙntai [21, 25]. Epomènwc k^je skèdashc sthn QED odhgè se mia telik^ kat^stashtash me ^peiro arij mì upèruj rwn fwtonÙwn. Stì qoc mac eÙnai na mel et soume thn sÙmpl exhc metaxÙ uperÙj rwn kai uperiwd_ou swmatidÙwn se mia tupik^ skèdashc kai na upologÙsoume thn entropia sÙmpl exhc diataraktik^.

Arqik^ j a qrhsimopoi soume to ì rio $E < m_e$ gia na diaqwrÙsoume ton q_+ rou Hilbert se upèruj ro kai uperi_ou dec mèroc

$$\mathcal{H} = \mathcal{H}_H \times \mathcal{H}_S$$

ì pou \mathcal{H}_H peril amb^nei katast^seic swmatidÙwn me enèrgeia megal^terh apì E kai \mathcal{H}_S peril amb^nei upèruj ra fwti^nia me enèrgeia mikrì terh apì E . Wc arqik^ kat^stashtash j a p^roume mia kaj ar^ kat^stashtash pou peril amb^nei èna auj all^reto sunduasmì apì fortismèna swmatidìa, en_ou h telik^ kat^stashtash j a eÙnai mia sumplegmèn^h kat^stashtash tou q_+ rou $\mathcal{H}_H \times \mathcal{H}_S$, ì pwc kaj orÙzetai apì ton pl^naka skèdashc S . J a qeiristoÙme diaforetik^ ta upèruj ra

fwtonia pou briskontai sta nefh pou sunodeoun ta fortismena swmatidia api epirisi-jeta uperuj ra swmatidia pou ekspontai kat' thn diadikasia skedashc [1].

Stouc upologismooc pou akolouj oon ja qrsimopoi soume merikèc qarakthristikèc energieakèc klimatec. 'Opwc dh eqoume anaferei, h energeia E qwrizei ton q , ro Hilbert se uperuj ro kai uperidec merooc. To kat' hli apokop c λ epiballtai gia na omalopoi-hj oon uperuj roi apeirismooc. H energeia E_d qarakthrizetai thn energeia twon fwtonwn sta nefh, kai ikanopoietai thn anisithta $\lambda < E_d < E$. H energeia E_d thj etai na einai au-jalreta mikr , etsi , ste na mporoome na qrsimopoi soume ta uperuj ra j ewr mata gia na aplopoi soume di'forec ekfraseic. Sto teloc ja p'roume to irio $\lambda \rightarrow 0$ krat' ntao to phlloko E_d/E stj eri .

Kef^l aio 5

Ntumè nec katast^ seic

Arqik^ j a mel et soume tic katast^ seic Faddeev-Kulish kai merikèc idiì thtec touc pou j a qreia sto òn gia ton upologismì thc entropiac sòmpl exhc.

5.1 Sumb^ seic kai symbol ismì c

Ergazì maste sthn baj mllda Lorenz, $\partial_\mu A^\mu = 0$, me to dunamikì na ikanopoiel thn exðswsh kòmatoc $\partial_\nu \partial^\nu A^\mu = 0$. Epìshc j a qrh simpoi soume th metrik Minkowski, me thn qronik thc sunist_ sa na eñnai arnhtik .

Sunart sei tel est_ n dhmiourgìac kai katastrof c to pedìo gr^fetai

$$A^\mu = \int \frac{d^3k}{(2\pi)^3} \frac{1}{\sqrt{\omega_{\vec{k}}}} \sum_r \left(\epsilon_r^\mu(\vec{k}) a_r(\vec{k}) e^{ikx} + \epsilon_r^{\mu*}(\vec{k}) a_r^\dagger(\vec{k}) e^{-ikx} \right) \quad (5.1.1)$$

Oi sqè seic orj okanonikì thtac tou dianòsmatoc pì l wshc $\epsilon_r^\mu(\vec{k})$ eñnai

$$\epsilon_{r\mu}(\vec{k}) \epsilon_s^{\mu*}(\vec{k}) = \zeta_r \delta_{rs}, \quad \sum_r \zeta_r \epsilon_r^\mu(\vec{k}) \epsilon_r^{\nu*}(\vec{k}) = \eta^{\mu\nu} \quad (5.1.2)$$

ì pou $\zeta_0 = -1$, $\zeta_1 = \zeta_2 = \zeta_3 = 1$. Oi tel estèc dhmiourgìac kai katastrof c tw n fwton òwn ikanopoiò n tic akì l ouj ec sqè seic met^ j eshc

$$[a_r(\vec{p}), a_s^\dagger(\vec{q})] = (2\pi)^3 \delta^3(\vec{p} - \vec{q}) \zeta_r \delta_{rs} \quad (5.1.3)$$

O tel est c $a_r^\dagger(\vec{p})$ dhmiourgel fwtì nia me orm \vec{p} kai pol ikì thta $\epsilon_r^\mu(\vec{p})$ kai o tel est c $a_r(\vec{p})$ katastrèfei fwtì nia me orm \vec{p} kai pol ikì thta $\epsilon_r^\mu(\vec{p})$. Oi fusikèc katast^ seic prèpei na ikanopoiò n thn sunj kh Gupta-Bleuler

$$[a_0(\vec{p}), a_3(\vec{p})] |\Psi\rangle = 0 \quad (5.1.4)$$

Tèl oc oi tel estèc dhmiourgìlac-katastrof c hl ektronìwn kai pozitronìwn ikanopoioùn tic akì louj ec sqèseic

$$\{b_r(\vec{p}), b_s^\dagger(\vec{q})\} = \{d_r(\vec{p}), d_s^\dagger(\vec{q})\} = (2\pi)^3 \delta^3(\vec{p} - \vec{q}) \delta_{rs} \quad (5.1.5)$$

me tou upì loipouc antimetaj ètec ðsouc me mhdèn.

5.2 Katast^seic Faddeev-Kulish

Mia gumn kat^stas "ntònetai" ìtan dr^sei se aut n o tel est c Faddeev-Kulish (FK) e^{R_f} ì pou

$$R_f = \int \frac{d^3\vec{p}}{(2\pi)^3} \hat{\rho}(\vec{p}) \int_\lambda^{E_d} \frac{d^3\vec{k}}{(2\pi)^3} \frac{1}{\sqrt{2\omega_{\vec{k}}}} \left(f(\vec{k}, \vec{p}) \cdot a^\dagger(\vec{k}) - h.c. \right) \quad (5.2.1)$$

ì pou

$$\hat{\rho}(\vec{p}) = \sum_s \left(b^{s\dagger}(\vec{p}) b^s(\vec{p}) - d^{s\dagger}(\vec{p}) d^s(\vec{p}) \right) \quad (5.2.2)$$

o tel est c puknì thtac hl ektrikoò fortìlou. Epìshc

$$f^\mu(\vec{k}, \vec{p}) \cdot a^\dagger(\vec{k}) = \sum_r f^\mu(\vec{k}, \vec{p}) \epsilon_{r\mu}^*(\vec{p}) a_r^\dagger(\vec{k}) \quad (5.2.3)$$

$$f^\mu(\vec{k}, \vec{p}) = e \left(\frac{p^\mu}{pk} - c_\mu \right) e^{-\frac{ipk t_0}{p^0}}, \quad c^\mu = \left(-\frac{1}{2k_0}, \frac{\vec{k}}{2(k_0)^2} \right) \quad (5.2.4)$$

O tel est c FK ènai monadiakì c. H sun^rthsh $f^\mu(\vec{k}, \vec{p})$ apokl ðnei sto ì rio $\vec{k} \rightarrow 0$. Stouc akì louj ouc upologismoòc krat^me to ì rio apokop c λ peperasmèno, paìrntac to ì rio $\lambda \rightarrow 0$ sto tèl oc. O qrì noc anafor^c t_0 mporeì na tej èl ðsoc me mhdèn. To tetradì^nusma c^μ èqei mhdènikì mètro: $c^2 = 0$. Epìshc isqòei h sqèsh $ck = 1$. Exaitìlac thc sqèshc aut c, h sun^rthsh $f^\mu(\vec{k}, \vec{p})$ ènai egk^rsia $fk = 0$. To p^nw ì rio tou ol okl hr^matoc sthn exìswsh 5.2.1 diasfal ðzei ì ti mì no fwtì nia me enèrgeia mikrì terh apì E_d emfanìzontai sto nèfoc pou sunodeòei ta fortismèna swmatìdia.

5.3 Ntumèna hl ektrì nia

Ac doòme pwc ntònetai èna hl ektrì nio me b^sh to metasqhmatisì FK. Jewroòme thn akì louj h kat^stas (gumnoò) hl ektronìlou sth b^sh Fock

$$|\vec{p}, s\rangle = \sqrt{2E_{\vec{p}}} b^{s\dagger}(\vec{p}) |0\rangle \quad (5.3.1)$$

Η ἀντιστοιχὴ ντιμὲνec κατῆstаш παῖrνει τὴν μορφή

$$|\vec{p}, s\rangle_{dressed} = |\vec{p}, s\rangle \times e^{\int_{\lambda}^{E_d} \frac{d^3\vec{k}}{(2\pi)^3} \frac{1}{(2\omega_{\vec{k}})^{1/2}} (f(\vec{k}, \vec{p}) \cdot a^{\dagger}(\vec{k}) - h.c.)} |0\rangle \quad (5.3.2)$$

Το φορτισμένο ηλεκτρίνιο συνδέεται ἀπὸ ἕνα νεῖfoc φωτονίωv, το οποίο περιγράφεται ἀπὸ μία κανονικοποιημένη κατῆstаш. Για μὴ μηδενικὸ λ , ἡ κατῆstаш του νεῖfoc μπόρεῖ na γραφτεῖ stὴν μορφή

$$|f_{\vec{p}}\rangle = N_{\vec{p}} e^{\int_{\lambda}^{E_d} \frac{d^3\vec{k}}{(2\pi)^3} \frac{1}{(2\omega_{\vec{k}})^{1/2}} f(\vec{k}, \vec{p}) \cdot a^{\dagger}(\vec{k})} |0\rangle \quad (5.3.3)$$

Ο παρῆgontac κανονικοποιησῆc δίνεται ἀπὸ τὴν ἔκφραση

$$N_{\vec{p}} = e^{-\frac{1}{2} \int_{\lambda}^{E_d} \frac{d^3\vec{q}}{(2\pi)^3} \frac{1}{2\omega_{\vec{q}}} f^{\mu}(\vec{q}, \vec{p}) f_{\mu}^*(\vec{q}, \vec{p})} \quad (5.3.4)$$

Υπολογίζουμε τὸν εκj ἔθec και παῖrνομε

$$\frac{1}{2} \int_{\lambda}^{E_d} \frac{d^3q}{(2\pi)^3} \frac{1}{2\omega_{\vec{q}}} f^{\mu}(\vec{q}, \vec{p}) f_{\mu}^*(\vec{q}, \vec{p}) = \frac{e^2}{8\pi^2} \log\left(\frac{E_d}{\lambda}\right) I(v) \quad (5.3.5)$$

ὁ ποῦ $v = |\vec{p}|/p^0$ ἡ ταqῶthta του ηλεκτρονίου και

$$I(v) = -2 + \frac{1}{v} \log\left(\frac{1+v}{1-v}\right) \quad (5.3.6)$$

μία μὴ ἀρνητικὴ συνῆrthsh. Στο ἰριο ἰποῦ $v \rightarrow 1$, ἡ συνῆrthsh αὐτῆ ἀπειρίζεται λογαριθμικῶς. Οριζontac

$$A_{\vec{p}} = \frac{e^2}{8\pi^2} I(v) \quad (5.3.7)$$

προκῶπτεi

$$N_{\vec{p}} = \left(\frac{\lambda}{E_d}\right)^{A_{\vec{p}}} \quad (5.3.8)$$

Ο παρῆgontac $N_{\vec{p}}$ μηδενίζεται στο ἰριο $\lambda \rightarrow 0$. Συνεπῶc ἡ ἐκῶswsh 5.3.3 den μπόρεῖ na qρhsimopoiηeῖ se αὐτὴν περιῶτswsh.

5.3.1 Φυσικὸc ἰδιὸc thtec νεῖfoc

Ο μῆsoc ἀριj μὴ c τῶv φωτονίωv stὴν κατῆstаш του νεῖfoc δίνεται ἀπὸ τὴν ἔκφραση

$$\langle f_{\vec{p}} | N_{ph} | f_{\vec{p}} \rangle = \int_{\lambda}^{E_d} \frac{d^3\vec{q}}{(2\pi)^3} \frac{1}{2\omega_{\vec{q}}} f^{\mu}(\vec{q}, \vec{p}) f_{\mu}^*(\vec{q}, \vec{p}) = \frac{e^2}{4\pi^2} \log\left(\frac{E_d}{\lambda}\right) I(v) \quad (5.3.9)$$

O arij mì c tw n fwton^wn apeir^zetai sto ì rio ì pou $\lambda \rightarrow 0$ (ì pwc anafèrame prohgomènwc). H sunolik ènergèia pou metafèroun ta fwtì nia d^netai apì thn èkfrash

$$\langle f_{\vec{p}} | H_{ph} | f_{\vec{p}} \rangle = \frac{1}{2} \int_{\lambda}^{E_d} \frac{d^3 \vec{q}}{(2\pi)^3} f^{\mu}(\vec{q}, \vec{p}) f_{\mu}^*(\vec{q}, \vec{p}) = \frac{e^2}{4\pi^2} (E_d - \lambda) I(v) \quad (5.3.10)$$

Gia tupikèc timèc thc taq^thtac tou hlektron^lou h ènergèia ènai thc t^xhc E_d . Epomènwc tou nèfouc fwton^wn an kei sto upèruj ro mèroc tou q_s rou Hilbert \mathcal{H}_s . H orm tou nèfouc d^netai apì thn èkfrash

$$\langle f_{\vec{p}} | \vec{P}_{ph} | f_{\vec{p}} \rangle = \int_{\lambda}^{E_d} \frac{d^3 \vec{q}}{(2\pi)^3} \frac{\vec{q}}{2\omega_{\vec{q}}} f^{\mu}(\vec{q}, \vec{p}) f_{\mu}^*(\vec{q}, \vec{p}) = \frac{e^2}{8\pi^2} (E_d - \lambda) \left(\frac{3}{v} I(v) - vI(v) - 2V \right) \hat{p} \quad (5.3.11)$$

Sto ì rio ì pou to hlektrì nio plhsi^zei thn taq^thta tou fwtì c, h ènergèia kai h orm tou nèfouc apokl^non logarij mik^ kai g^nontai ^sec. H ènergèia kai orm tou nèfouc paramènoun pol^ mikrì terec apì thn ènergèia kai thn orm tou hlektron^lou.

Ja upologìsoume t_s ra thn anamenì menh tim^ tou dunamiko^ sthn kat^stash tou nèfouc. Aut ènai

$$\bar{A}_{\mu}(x) = \langle f_{\vec{p}} | A_{\mu}(x) | f_{\vec{p}} \rangle = \int_{\lambda}^{E_d} \frac{d^3 \vec{q}}{(2\pi)^3} \frac{\vec{q}}{2\omega_{\vec{q}}} (f_{\mu}(\vec{q}, \vec{p}) e^{iqx} + f_{\mu}^*(\vec{q}, \vec{p}) e^{-iqx}) \quad (5.3.12)$$

Epeid h sun^rthsh $f_{\mu}(\vec{q}, \vec{p})$ ènai egk^rsia, to $\bar{A}_{\mu}(x)$ ikanopoiè thn sunj kh Lorenz kai thn kumatik^ ex^swsh.

5.4 Genikèc katast^seic

Ac exet^soume pwc nt^noume mia genik^ kat^stash hlektron^wn, pozitron^wn kai fwton^wn, $\alpha = \{e_i, \vec{p}_i, s_i\}$. H kat^stash tou nèfouc $|f_{\alpha}\rangle$ d^netai apì tic ekfr^seic 5.3.2 kai 5.3.3, èn h sun^rthsh $f_{\mu}(\vec{q}, \vec{p})$ antikatastaj èl me thn akì louj h

$$f_{\alpha}^{\mu}(\vec{k}) = \sum_{i \in \alpha} e_i \left(\frac{p_i^{\mu}}{p_i k} - c^{\mu} \right) e^{-ip_i k t_0 / p_i^0} \quad (5.4.1)$$

ì pou e_i to fort^lo kai p_i h orm tou swmatid^lou i . Gia ta fwtì nia den èqoume suneisfor^ epeid èqoun mhdenikì fort^lo. Gia touc upologismo^c pou akolouj o^n, j ètoume $t_0 = 0$.

O par^gontac kanonikopol^shc N_{α} pa^rnei thn morf^ thc ex^swshc 5.3.4 me ekj èth

$$\begin{aligned} \int_{\lambda}^{E_d} \frac{d^3 \vec{q}}{2(2\pi)^3} \frac{1}{2\omega_{\vec{q}}} f_{\alpha}^{\mu}(\vec{q}) f_{\alpha\mu}^*(\vec{q}) &= \int_{\lambda}^{E_d} \frac{d^3 \vec{q}}{2(2\pi)^3} \frac{1}{2\omega_{\vec{q}}} \sum_{ij \in \alpha} e_i e_j \left(\frac{p_i p_j}{(p_i q)(p_j q)} - \frac{c p_i}{p_i q} - \frac{c p_j}{p_j q} \right) \\ &= \frac{1}{8\pi^2} \log \left(\frac{E_d}{\lambda} \right) \sum_{ij \in \alpha} e_i e_j I(\vec{v}_i, \vec{v}_j) \end{aligned} \quad (5.4.2)$$

ì pou

$$I(\vec{v}_i, \vec{v}_j) = \frac{1}{2v_i} \log \left(\frac{1+v_i}{1-v_i} \right) + \frac{1}{2v_j} \log \left(\frac{1+v_j}{1-v_j} \right) - \frac{1}{2v_{ij}} \log \left(\frac{1+v_{ij}}{1-v_{ij}} \right) - 1 \quad (5.4.3)$$

kai v_{ij} einai to mètro thc sqetik c taqòthtac metaxò tw n swmatidòwn i kai j:

$$v_{ij} = \left(1 - \frac{m_i^2 m_j^2}{(p_i \cdot p_j)^2} \right)^{\frac{1}{2}} \quad (5.4.4)$$

Oi diag_ noii ì roi $i = j$ anapar^goun thn èkfrash 5.3.6. Orìzontac

$$\mathcal{A}_\alpha = \frac{1}{8\pi^2} \sum_{ij \in \alpha} e_i e_j I(\vec{v}_i, \vec{v}_j) \quad (5.4.5)$$

paìrroume

$$N_\alpha = \left(\frac{\lambda}{E_d} \right)^{\mathcal{A}_\alpha} \quad (5.4.6)$$

Sth genikì terh perìptwsh, o ekj èthc \mathcal{A}_α einai j etikì c kai mh mhdenikì c, kai epomènwc o par^gontac N_α mhdenìzetai gia $\lambda \rightarrow 0$.

'Al l h mia sqèsh pou j a qreia sthn sunèqeia einai to pl^toc al l hl epik^l uyhc metaxò dòo katast^sewn pou perigr^foun nèfh

$$\langle f_\beta | f_\alpha \rangle = N_\beta N_\alpha e^{\int_\lambda^{E_d} \frac{d^3 \vec{q}}{(2\pi)^3} \frac{1}{2\omega_{\vec{q}}} f_\alpha^\mu(\vec{q}) f_{\beta\mu}^*(\vec{q})} \quad (5.4.7)$$

O ekj èthc ðinetai apì thn èkfrash

$$\begin{aligned} \int_\lambda^{E_d} \frac{d^3 \vec{q}}{(2\pi)^3} \frac{1}{2\omega_{\vec{q}}} f_\beta^\mu(\vec{q}) f_{\alpha\mu}^*(\vec{q}) &= \int_\lambda^{E_d} \frac{d^3 \vec{q}}{(2\pi)^3} \frac{1}{2\omega_{\vec{q}}} \sum_{i \in \alpha} \sum_{j \in \beta} e_i e_j \left(\frac{p_i p_j}{(p_i q)(p_j q)} - \frac{c p_i}{p_i q} - \frac{c p_j}{p_j q} \right) \\ &= \frac{1}{4\pi^2} \log \left(\frac{E_d}{\lambda} \right) \sum_{i \in \alpha} \sum_{j \in \beta} e_i e_j I(\vec{v}_i, \vec{v}_j) \end{aligned} \quad (5.4.8)$$

J ètontac

$$\mathcal{A}_{\alpha\beta} = \frac{1}{4\pi^2} \sum_{i \in \alpha} \sum_{j \in \beta} e_i e_j I(\vec{v}_i, \vec{v}_j) \quad (5.4.9)$$

paìrroume

$$\langle f_\beta | f_\alpha \rangle = \left(\frac{\lambda}{E_d} \right)^{\mathcal{A}_\alpha + \mathcal{A}_\beta - \mathcal{A}_{\alpha\beta}} \quad (5.4.10)$$

Sthn perlpwtsh ì pou to sunol iki fortlo tw n katast^sewn eñhai ðso, $Q_\alpha = Q_\beta$, palrnome

$$\mathcal{A}_\alpha + \mathcal{A}_\beta - \mathcal{A}_{\alpha\beta} = \mathcal{B}_{\alpha\beta} = -\frac{1}{16\pi^2} \left(\sum_{ij \in \alpha} + \sum_{ij \in \beta} - 2 \sum_{i \in \alpha} \sum_{j \in \beta} \right) e_i e_j \frac{1}{v_{ij}} \log \left(\frac{1 + v_{ij}}{1 - v_{ij}} \right) \quad (5.4.11)$$

JewroÔme ta swmatðdia thc kat^stasc β wc exerqì mena kai aut^ thc kat^stasc α wc eiserqì mena. O pio p^nw suntel est c gr^fetai

$$\mathcal{B}_{\alpha\beta} = -\frac{1}{16\pi^2} \sum_{ij} \eta_i \eta_j e_i e_j \frac{1}{v_{ij}} \log \left(\frac{1 + v_{ij}}{1 - v_{ij}} \right) \quad (5.4.12)$$

ì pou orðsame to η_i na palrnei tim $+1$ gia exerqì mena swmatðdia kai -1 gia eiserqì mena swmatðdia. Aj rotzoume wc proc ì la ta eiserqì mena kai exerqì mena swmatðdia. O suntel est c $\mathcal{B}_{\alpha\beta}$ eñhai j etiki c kai ètsi to pl^toc al l hl epik^l uyhc mhdenizetai sto ì rio $\lambda \rightarrow 0$ (se ì lec tic t^xeic wc proc to fortlo tou hl ektronlou). H tel ik èkfrash èqei thn morf

$$\langle f_\beta | f_\alpha \rangle = \left(\frac{\lambda}{E_d} \right)^{\mathcal{B}_{\alpha\beta}} \quad (5.4.13)$$

5.5 Pñnakac skèdashc Faddeev-Kulish

Arqik^ j a mel et soume sked^seic $\alpha \rightarrow \beta$ qwrðc upèruj ra fwtì nia enèrgeiac mikrì terhc apì E_d sthn arqik kai telik kat^stasc. Ja upologðsoume ta stoiqeta tou pñnaka S gia tic ntumènc katast^seic, sunart sei tw n sumbatik_ n pinakostoiqetwn sth b^sh Fock [24]:

$$\tilde{S}_{\alpha\beta} = {}_d \langle \alpha | S | \beta \rangle_d \quad (5.5.1)$$

$$S_{\alpha\beta} = \langle \alpha | S | \beta \rangle \quad (5.5.2)$$

Ja akolouj soume touc upologismoðc sto ^rj ro [1].

Anaptòssontac touc ekj etikoðc par^gontec stic katast^seic tw n nef_ n, palrnome

$$\tilde{S}_{\alpha\beta} = N_\alpha N_\beta \sum_{n,m=0}^{\infty} \frac{1}{m!n!} \langle \beta | \prod_{l=1}^m \int_{\lambda}^{E_d} \frac{d^3 \vec{q}_l}{(2\pi)^3} \frac{f_\beta^*(\vec{q}_l) \cdot a(\vec{q}_l)}{(2\omega_{\vec{q}_l})} S \prod_{s=1}^m \int_{\lambda}^{E_d} \frac{d^3 \vec{k}_s}{(2\pi)^3} \frac{f_\beta(\vec{k}_s) \cdot a^\dagger(\vec{k}_s)}{(2\omega_{\vec{k}_s})} | \alpha \rangle \quad (5.5.3)$$

K^ j e ì roc se aut thn èkfrash apotel eñ pl^toc skèdashc me n eiserqì mena kai m exerqì mena upèruj ra fwtì nia stjaj mismèno me ton par^gonta $1/m!n!$. E^ n l apì aut^ ta fwtì nia den al l hl epidroðn me ta fortismèna swmatðdia, tì te $n' = n - l$ upèruj ra fwtì nia

aporrofoôntai apî mia exwterik gramm kai $m' = m - l$ upèruj ra fwtî nia ekspèmpontai apî mia exwterik gramm .

Ta l mh al l hl epidr_ nta fwtî nia suneisfèroun me èna par^gonta

$$l! \left(\int_{\lambda}^{E_d} \frac{d^3 q}{(2\pi)^3} \frac{1}{2\omega_{\vec{q}}} f_{\alpha}^{\mu}(\vec{q}) f_{\beta\mu}^*(\vec{q}) \right) \quad (5.5.4)$$

Aj rolzoume wc proc tic egk^rsiec pol_ seic tw n fwtonlwn ($r = 1, 2$)

$$\sum_r \epsilon_{r\mu}(\vec{q}) \epsilon_{r\nu}^*(\vec{q}) = \eta_{\mu\nu} - q_{\mu} c_{\nu} - q_{\nu} c_{\mu} \quad (5.5.5)$$

kai qrhsimopioôme thn idiî thta î ti oi sunart seic ntuslmatoc eînai egk^rsiec ($f_{\beta}^* q = f_{\alpha} q = 0$).

Jewr_ ntac thn enèrgeia E_d auj ðbreta mikr_ , mporoôme na upologîsoume tic suneisforèc tw n al l hl epidr_ ntw n upèruj rwn fwtonlwn qrhsimopio_ ntac ta aki l ouj a upèruj ra j ewr mata [13, 14, 15]

$$\lim_{|\vec{q}| \rightarrow 0} (2\omega_{\vec{q}})^{\frac{1}{2}} \langle \beta | a_r(\vec{q}) S | \alpha \rangle = \left(\sum_{i \in \beta} \frac{e_i p_i \epsilon_r^*(\vec{q})}{p_i q} - \sum_{i \in \alpha} \frac{e_i p_i \epsilon_r^*(\vec{q})}{p_i q} \right) \langle \beta | S | \alpha \rangle \quad (5.5.6)$$

kai

$$\lim_{|\vec{q}| \rightarrow 0} (2\omega_{\vec{q}})^{\frac{1}{2}} \langle \beta | S a_r^{\dagger}(\vec{q}) | \alpha \rangle = - \left(\sum_{i \in \beta} \frac{e_i p_i \epsilon_r(\vec{q})}{p_i q} - \sum_{i \in \alpha} \frac{e_i p_i \epsilon_r(\vec{q})}{p_i q} \right) \langle \beta | S | \alpha \rangle \quad (5.5.7)$$

To pl^toc $\tilde{S}_{\alpha\beta}$ mporel na upologiste l aj rolzontac wc proc î lec tic epitreptèc diat^xeic m', n', l , l amb^nantac upî yin î l ouc touc pol l aplasiastikoôc par^gontec b^rouc. Up^rqoun $(n' + l)! / (n')! (l)!$ trî poi gia na epil egoôn l fwtî nia apî ta n fwtî nia thc arqik c kat^stashc kai antlstoiqua $(m' + l)! / (m')! (l)!$ trî poi gia ta fwtî nia thc telik c kat^stashc. Epomènwc

$$\begin{aligned} \tilde{S}_{\alpha\beta} &= N_{\alpha} N_{\beta} \sum_{n', m', l=0}^{\infty} \frac{1}{(m' + l)! (n' + l)!} \frac{(n' + l)! (m' + l)!}{n'! l! m'!} l! \\ &\times \left(\int_{\lambda}^{E_d} \frac{d^3 \vec{q}}{(2\pi)^3} \frac{1}{2\omega_{\vec{q}}} f_{\alpha}^{\mu}(\vec{q}) f_{\beta\mu}^*(\vec{q}) \right) \left[\int_{\lambda}^{E_d} \frac{d^3 \vec{q}}{(2\pi)^3} \frac{1}{2\omega_{\vec{q}}} \sum_{i \in \{\alpha, \beta\}} e_i \eta_i \left(\frac{f_{\beta}^*(\vec{q}) p_i}{(p_i q)} - f_{\beta}^*(\vec{q}) c \right) \right]^{m'} \\ &\times \left[- \int_{\lambda}^{E_d} \frac{d^3 \vec{k}}{(2\pi)^3} \frac{1}{2\omega_{\vec{k}}} \sum_{i \in \{\alpha, \beta\}} e_i \eta_i \left(\frac{f_{\alpha}(\vec{k}) p_i}{(p_i k)} - f_{\alpha}(\vec{k}) c \right) \right]^{n'} S_{\alpha\beta} \quad (5.5.8) \end{aligned}$$

'Oroi an^l ogoi me to di^nusma c mhdenizontai l i gw diat rhshc fortlou. Oi seirèc ekj e-topoioùntai kai epomèncwc katal goume sthn èkfrash

$$\tilde{S}_{\alpha\beta} = N_{\alpha}N_{\beta}e^{\int_{\lambda}^{E_d} \frac{d^3\vec{q}}{(2\pi)^3} \frac{1}{2\omega_{\vec{q}}} f_{\alpha}^{\mu}(\vec{q}) f_{\beta\mu}^*(\vec{q})} e^{\int_{\lambda}^{E_d} \frac{d^3\vec{k}}{(2\pi)^3} \frac{1}{2\omega_{\vec{k}}} \sum_{ij} e_i e_j \eta_i \eta_j \frac{p_i p_j}{(p_i q)(p_j q)}} S_{\alpha\beta} \quad (5.5.9)$$

Oi pr_ to treic i roi dñnoun to pl^toc al l hlepik^l uyhc $\langle f_{\beta}|f_{\alpha}\rangle$, en_ to deòtero ekj etikì dñnei

$$\int_{\lambda}^{E_d} \frac{d^3\vec{k}}{(2\pi)^3} \frac{1}{2\omega_{\vec{k}}} \sum_{ij} e_i e_j \eta_i \eta_j \frac{p_i p_j}{(p_i q)(p_j q)} = \log\left(\frac{E_d}{\lambda}\right) 2\mathcal{B}_{\alpha\beta} \quad (5.5.10)$$

i pou o suntel est c $\mathcal{B}_{\alpha\beta}$ dñnetai apì thn èkfrash 5.4.13. Sunep_ c

$$\tilde{S}_{\alpha\beta} = \langle f_{\beta}|f_{\alpha}\rangle \left(\frac{E_d}{\lambda}\right)^{2\mathcal{B}_{\alpha\beta}} S_{\alpha\beta} = \left(\frac{E_d}{\lambda}\right)^{\mathcal{B}_{\alpha\beta}} S_{\alpha\beta} \quad (5.5.11)$$

'Opwc anafèrame prohgomèncw, oi logarij mikol apeirismoñ exaitlac tw n eikonik_ n fw-tonlwn ekj etopoioùntai, me apotèl esma [12]

$$S_{\alpha\beta} = \left(\frac{\lambda}{\Lambda}\right)^{\mathcal{B}_{\alpha\beta}} e^{i\varphi_{\alpha\beta}} S_{\alpha\beta}^{(\Lambda)} \quad (5.5.12)$$

i pou to pinakostoiqelo $S_{\alpha\beta}^{(\Lambda)}$ den peril amb^nei tic suneisforèc eikonik_ n fwtonlwn me orm mikrì terh apì Λ . H $\varphi_{\alpha\beta}$ eñnai mia pragmatik f^sh [12] kai den suneisfèrei sthn apì luth tim tou pl^touc. Epomèncw h posì thta

$$\tilde{S}_{\alpha\beta} = \left(\frac{E_d}{\Lambda}\right)^{\mathcal{B}_{\alpha\beta}} e^{i\varphi_{\alpha\beta}} S_{\alpha\beta}^{(\Lambda)} \quad (5.5.13)$$

eñnai peperasmènh kai genik^ mh mhdenik . Sto i rio $\lambda \rightarrow 0$, krat_ ntac to phlko E_d/Λ staj erì .

5.5.1 Paragwg enì c upèruj rou fwtonlou

Se autì to kef^l aio j a melet soume thn perlptwsh i pou èqoume èna epiprì sj eto ekpempì meno upèruj ro fwti nio sthn tel ik kat^stash, me orm \vec{q}_{γ} kai di^nusma pì l wshc $\epsilon_{\mu}^{\nu}(\vec{q}_{\gamma})$, ste $|\vec{q}_{\gamma}| < E_d$:

$$\tilde{S}_{\beta\gamma,\alpha} = {}_d \langle \beta\gamma | S | \alpha \rangle_d \quad (5.5.14)$$

H perlptwsh $|\vec{q}_{\gamma}| > E_d$ kal òptetai apì thn prohgoùmenh an^l ush.

Arqik^ shmei_ noume ì ti

$$|\beta\gamma\rangle_d = e^{R_f} |\beta\gamma\rangle = e^{R_f} a_r^\dagger(\vec{q}_\gamma) |\beta\rangle = \left(|\beta\gamma\rangle - f_{\beta\gamma}^{*\mu}(\vec{q}_\gamma) \epsilon_{r\mu}(\vec{q}_\gamma) |\beta\rangle \right) \times |f_\beta\rangle \quad (5.5.15)$$

O de0teroc ì roc sthn parènj esh proèrgetai apì thn met^j esh tou tel est R_f me ton tel est dhmiourgðac tou epirì sj etou fwtonðlou. O tel est c R_f perièqei tel est c dhmiourgðac kai katastrof c fwtonðwn me enèrgeia mikrì terh apì E_d . To tetrimmèno mèroc tou plnaka skèdashc suneisfèrei me to ginì meno ${}_d\langle\beta\gamma|\alpha\rangle_d$, to opoðo mhdenizetai

$${}_d\langle\beta\gamma|\alpha\rangle_d = \left(f_\alpha^\mu(\vec{q}_\gamma) - f_\beta^\mu(\vec{q}_\gamma) \right) \epsilon_{\mu r}^*(\vec{q}_\gamma) \langle f_\beta | f_\alpha \rangle \langle \beta | \alpha \rangle = \left(f_\alpha^\mu(\vec{q}_\gamma) - f_\beta^\mu(\vec{q}_\gamma) \right) \epsilon_{\mu r}^*(\vec{q}_\gamma) = 0 \quad (5.5.16)$$

ì pou qrhsimopoi same thn sqèsh orj okanoniki thtac $\langle \beta | \alpha \rangle = \delta_{\alpha\beta}$. 'Etsi mì no to mh tetrimmèno komm^ti tou plnaka skèdashc suneisfèrei sto pio p^nw pinakostoiqello.

Mporoðme na gr^youme to pl^toc skèdashc $\tilde{S}_{\beta\gamma,\alpha}$ wc ^j roisma d0o ì rwn

$$\tilde{S}_{\beta\gamma,\alpha} = \tilde{S}_{\beta\gamma,\alpha}^{(1)} + \tilde{S}_{\beta\gamma,\alpha}^{(2)} \quad (5.5.17)$$

ì pou

$$\tilde{S}_{\beta\gamma,\alpha}^{(1)} = -f_\beta(\vec{q}_\gamma) \cdot \epsilon_r^*(\vec{q}_\gamma) \tilde{S}_{\beta\alpha} = -f_\beta(\vec{q}_\gamma) \cdot \epsilon_r^*(\vec{q}_\gamma) \left(\frac{E_d}{\lambda} \right)^{\mathcal{B}_{\alpha\beta}} S_{\beta\alpha} \quad (5.5.18)$$

kai

$$\begin{aligned} \tilde{S}_{\alpha\beta}^{(2)} &= N_\alpha N_\beta \sum_{n,m=0}^{\infty} \frac{(2\omega_\gamma)^{\frac{1}{2}}}{m!n!} \\ &\times \langle \beta | a_r(\vec{q}_\gamma) \prod_{l=1}^m \int_\lambda^{E_d} \frac{d^3 \vec{q}_l}{(2\pi)^3} \frac{f_\beta^*(\vec{q}_l) \cdot a(\vec{q}_l)}{(2\omega_{\vec{q}_l})^{1/2}} S \prod_{s=1}^m \int_\lambda^{E_d} \frac{d^3 \vec{k}_s}{(2\pi)^3} \frac{f_\beta(\vec{k}_s) \cdot a^\dagger(\vec{k}_s)}{(2\omega_{\vec{k}_s})^{1/2}} | \alpha \rangle \end{aligned} \quad (5.5.19)$$

Akol ouj_ ntac parì moia diadikasða me thn periptwsh tou upol ogismo0 tou $\tilde{S}_{\alpha\beta}$ (exðswsh 5.5.1) katal goume sthn sqèsh [1]

$$\tilde{S}_{\alpha\beta}^{(2)} = \left(\frac{E_d}{\lambda} \right)^{\mathcal{B}_{\alpha\beta}} S_{\beta\alpha} f_\beta(\vec{q}_\gamma) \cdot \epsilon_r^*(\vec{q}_\gamma) + \dots \quad (5.5.20)$$

ì pou oi tel ellec sumperil amb^noun ì rouc pou den parousi^zoun apoklðseic.

Aj rolzontac tic sqèseic 5.5.18 kai 5.5.20 parathroðme ì ti ì loi oi ì roi pou apoklðnoun anaioðntai kai mporoðme na gr^youme

$$\tilde{S}_{\beta\gamma,\alpha} = F_{\beta\alpha}(\vec{q}_\gamma, \epsilon_r(\vec{q}_\gamma)) \quad (5.5.21)$$

ì pou $F_{\beta\alpha}(\vec{q}_\gamma, \epsilon_r(\vec{q}_\gamma))$ mia omal sun^rthsh sto ì rio $\lambda, |\vec{q}_\lambda| \rightarrow 0$. Mporeð na deiqtel ì ti aut h sun^rthsh eðnai thc t^xhc E_d [26]. Epomènw to nt0simo katastèl lei thn ekspomp

upèrui rwn fwtonlwn me enèrgeia $\omega_\gamma < E_d$, toul ^qiston se epìpedo diagr^mmatoc dèntrou.

5.6 Diakritopòhsh

Gia ton upologismì thc entropìlac sòmpl exhc sumpagopoioûme ton ^peiro q_s ro se èna meg^l o koutò m koc L ($V = L^3$) kai epib^l oume periodikèc sunoriakèc sunj^k ec. H orm twn swmatidlwn èlnai kbantwmèn

$$\vec{k} = \frac{2\pi}{L}(n_1, n_2, n_3) \quad (5.6.1)$$

Oi telestèc dhmiourgìlac-katastrof^c sto suneqèc sundèontai me autoûc sto koutò wc ex^c

$$a_r(\vec{k}) \rightarrow V^{\frac{1}{2}} \tilde{a}_r(\vec{k}) \quad (5.6.2)$$

ètsi h sqèsh met^j eshc an^getai sthn akì l ouj h

$$[\tilde{a}_r(\vec{k}), \tilde{a}_s^\dagger(\vec{q})] = \delta_{rs} \delta_{\vec{k}\vec{q}} \quad (5.6.3)$$

H kat^stas enì c fwtonlou

$$\tilde{a}_s^\dagger(\vec{k})|0\rangle \quad (5.6.4)$$

èlnai kanonikopoihmèn sthn mon^da. To upèrui ro ì rio apokop^c λ sundèetai me to m koc tou koutioû mèsw thc sqèshc $\lambda = 2\pi/L$. Gia q^rin apl ì thtac ja agno soume to sòmbo lo thc perispwmènhc stouc telestèc dhmiourgìlac-katastrof^c sto koutò.

Mia arqik^ kat^stas $|\beta\rangle$ pou apotel èltaì apì uperi^dh swmatìdia enèrgeiac $E_\beta > E$ ntònetai me ton akì l ouj o trì po

$$|\beta\rangle_d = |\beta\rangle_H \times |f_\beta\rangle_S \quad (5.6.5)$$

Sthn perìptwsh pou o q_s roc twn orm^cn èlnai diakritopoihmènoc, h kat^stas tou nèfouc twn fwtonlwn $|f_\beta\rangle_S$ dðnetai apì thn èkfrash

$$|f_\beta\rangle_S = U_\beta |0\rangle_S = N_\beta e^{A_\beta^\dagger} |0\rangle_S \quad (5.6.6)$$

ì pou

$$U_\beta = e^{A_\beta^\dagger - A_\beta}, \quad A_\beta = \sum_{\omega_{\vec{k}} < E_d} \frac{1}{(2V\omega_{\vec{k}})^{1/2}} f_\beta^*(\vec{k}) \cdot a(\vec{k}) \quad (5.6.7)$$

$$N_\beta = e^{-\frac{1}{2} \sum_{\omega_{\vec{k}} < E_d} \frac{1}{2V\omega_{\vec{k}}} f_\beta^\mu(\vec{k}) f_{\beta\mu}^*(\vec{k})} \quad (5.6.8)$$

H kat^sthash $|f_\beta\rangle$ an kei sto upèruj ro mèroc tou q_s rou Hilbert.

5.7 'Iqnoc wc proc upèruj rouc baj moÛc el euj erlãc

Ac j ewr soume ton tel est ket-bra

$$|\beta\rangle_d \langle\beta'|_d \quad (5.7.1)$$

PaÛrnotac to merikì ðqnoc wc proc to upèruj ro mèroc tou q_s rou Hilbert paÛrnoume

$$\text{Tr}_{H_S}(|\beta\rangle_d \langle\beta'|_d) = |\beta\rangle_H \langle\beta'|_H \langle f_{\beta'} | f_\beta \rangle \quad (5.7.2)$$

H pl^toc epik^luyhc $\langle f_{\beta'} | f_\beta \rangle$ sto suneqèc ì rio dñnetai apì thn èkfrash 5.4.13. E^ n $\beta \neq \beta'$, sto ì rio $\lambda \rightarrow 0$ kai se ì lec tic t^xeic, to pl^toc epik^luyhc mhdenizetai. Wc apotèl esma gia opoiad pote upèrj esh ntumèwn katast^sewn, to merikì ðqnoc wc proc to upèruj ro mèroc tou q_s rou Hilbert odhgeÛ se aposunoq kai èna (sqedi n) diag_ nio pñnaka puknì thtac [27].

'Estw t_s ra ì ti prosj ètoume èna upèruj ro fwtì nio sthn kat^sthash $|\beta\rangle$ me orm $|\vec{q}| < E$ kai di^ nusma pì lwshc $\epsilon_r^\mu(\vec{q})$:

$$|\beta\gamma(\vec{q}, r)\rangle = a_r^\dagger(\vec{q})|\beta\rangle \quad (5.7.3)$$

H antðstoiquh ntumènh kat^sthash gr^fetai

$$|\beta\gamma(\vec{q}, r)\rangle_d = |\beta\rangle_H \times (U_\beta a_r^\dagger(\vec{q})|0\rangle_S) = |\beta\rangle_H \times (a_r^\dagger(\vec{q}) - [A_\beta, a_r^\dagger(\vec{q})]|f_\beta\rangle_S) \quad (5.7.4)$$

Me b^sh aut thn èkfrash upol ogÛzoume to merikì ðqnoc

$$\text{Tr}_{H_S}(|\beta\gamma\rangle_d \langle\beta'|_d) = |\beta\rangle_H \langle\beta'|_H \langle f_{\beta'} | f_\beta \rangle \left([A_{\beta'}, a_r^\dagger(\vec{q})] - [A_\beta, a_r^\dagger(\vec{q})] \right) \quad (5.7.5)$$

E^ n $E_d < |\vec{q}| < E$, oi metaj ètec mhdenizontai epeid oi tel estèc katabl bashc tou A_β èqoun ormèc $|\vec{q}| < E_d$. E^ n $|\vec{q}| < E_d$, paÛrnoume

$$\text{Tr}_{H_S}(|\beta\gamma\rangle_d \langle\beta'|_d) = |\beta\rangle_H \langle\beta'|_H \langle f_{\beta'} | f_\beta \rangle \frac{1}{(2V\omega_{\vec{q}})^{1/2}} \left(f_{\beta'}^*(\vec{q}) - f_\beta^*(\vec{q}) \right) \cdot \epsilon_r(\vec{q}) \quad (5.7.6)$$

E^ n $\beta = \beta'$ h èkfrash mhdenizetai. H sun^rthsh $f_\beta(\vec{q})$ ènai an^l ogh tou fortlou e .

Tèl oc j a qreias to ò me thn sqèsh

$$\begin{aligned} \text{Tr}_{H_S} \left(|\beta\gamma\rangle_d \langle \beta'\gamma'|_d \right) &= |\beta\rangle_H \langle \beta'|_H \langle f_{\beta'} | f_\beta \rangle \\ &\times \left\{ \delta_{rs} \delta_{\vec{q}\vec{k}} + \left([A_{\beta'}^\dagger, a_s(\vec{k})] - [A_\beta^\dagger, a_s(\vec{k})] \right) \left([A_{\beta'}^\dagger, a_r^\dagger(\vec{q})] - [A_\beta^\dagger, a_r^\dagger(\vec{q})] \right) \right\} \end{aligned} \quad (5.7.7)$$

ì pou to fwtì nio γ' è qei orm \vec{k} kai el ikì thta s . E ñn $|\vec{q}|, |\vec{k}| < E_d$, pa ò r noume

$$\begin{aligned} \text{Tr}_{H_S} \left(|\beta\gamma\rangle_d \langle \beta'\gamma'|_d \right) &= |\beta\rangle_H \langle \beta'|_H \langle f_{\beta'} | f_\beta \rangle \\ &\times \left\{ \delta_{rs} \delta_{\vec{q}\vec{k}} + \frac{1}{(2V\omega_{\vec{q}})^{1/2} 2V\omega_{\vec{k}})^{1/2}} \left(f_\beta^*(\vec{k}) - f_{\beta'}^*(\vec{k}) \right) \cdot \epsilon_s(\vec{k}) \left(f_{\beta'}^*(\vec{q}) - f_\beta^*(\vec{q}) \right) \cdot \epsilon_r(\vec{q}) \right\} \end{aligned} \quad (5.7.8)$$

Pa romo ò wc mporo ò me na upol og ò soume merik^ ò qnh kai se peript_ seic pou d ò o peris-
sì tera upèruj ra fwtì nia emfanì zontai sthn arqik^ gumn kat^ stash. Ja emfanì zontai
ì roi me megal ò terh t^ xh wc proc $f_\beta(\vec{q})$.

Κεφάλαιο 6

Skédash me ntumènec katast̂seic kai entrop̂a ŝmpl exhc

'Estŵ ti èqoume mia arqik̂ kat̂staŝh $|\alpha\rangle$ me auĵ al̂reto ariĵ m̂ fortismènwn swmatid̂wn (hl̂ ektron̂wn kai pozitron̂wn sthn̂ per̂iptwsĥ thĉ QED).

$$|\Psi\rangle_{in} = |\alpha\rangle_d = |\alpha\rangle_H \times |f_\alpha\rangle_S \quad (6.1)$$

Aut̂ è̂nai mia kaĵ ar̂ kat̂staŝh kai den̂ up̂r̂qei ŝmpl exĥ metax̂ tŵn uper̂oĵ rwn̂ kai tŵn uper̂id̂, n̂ baĵ m̂, n̂ el̂ euĵ er̂laĉ. Ô pl̂nakaĉ pukn̂ tĥtaĉ tŵn uper̂id̂, n̂ baĵ m̂, n̂ el̂ euĵ er̂laĉ mporê na graft̂ê sthn̂ morf̂

$$\rho_H = \text{Tr}_{H_S}(|\Psi\rangle_{in}\langle\Psi|_{in}) = |\alpha\rangle_H\langle\alpha|_H \quad (6.2)$$

kai perigr̂fei mia kaĵ ar̂ kat̂staŝh. Ŝmpl exĥ emfan̂zetai m̂sŵ thĉ diadikaŝlaĉ thĉ skédashĉ.

Ĥ telik̂ kat̂staŝh sund̂etai mê thn̂ arqik̂ kat̂staŝh m̂sŵ thĉ dr̂shĉ poû pl̂naka skédashĉ S

$$|\Psi\rangle_{out} = S|\Psi\rangle_{in} = (1 + iT)|\alpha\rangle_d \quad (6.3)$$

Epeid̂ ô pl̂nakaĉ S è̂nai monadiak̂ĉ ($S^\dagger S = 1$), isq̂ôei ĥ ak̂î l̂ouĵ ĥ sq̂esĥ (sq̂esĥ monadiak̂ tĥtaĉ):

$$i(T - T^\dagger) + T^\dagger T = 0 \quad (6.4)$$

Eisgontac mia plêrh bêshtumènwn katastêsewn mporoûme na grêyounthn telikê katêstashtash $|\Psi\rangle_{out}$ wc akoloujwc

$$|\Psi\rangle_{out} = |\alpha\rangle_d + \tilde{A}_{\beta\alpha}|\beta\rangle_d + \tilde{B}_{\beta\gamma,\alpha}|\beta\gamma\rangle_d + \dots \quad (6.5)$$

ì pou $\tilde{A}_{\beta\alpha} = {}_d \langle \beta | iT | \alpha \rangle_d$ kai $\tilde{B}_{\beta\gamma,\alpha} = {}_d \langle \beta\gamma | iT | \alpha \rangle_d$ einai plêth skèdashc metaxò twntumènwn katastêsewn¹. Ennoeïtai êj roisma wc proc tic epitrepêc telikêc katastêseic tou sustmatoc β , tì so wc proc touc diaforetikoûc sunduasmouc swmatidwntw pou mporeï na èqei h telikê katêstashtash ì so kai wc proc tic ormêc, ta spin kai thn elikì thta twnteliku, n swmatidwntw. Epêshc êj roisma uponeïtai kai wc proc tic katastêseic twntekpempimènw fwtonwntw γ .

Oi katastêseic $|\beta\rangle$ perilambênon ì lec tic epitrepimènc telikêc katastêseic qwrêc fwtnia. Perilambênon epêshc telikêc katastêseic me ton mikrìtero arijmì fwtonwntw pou einai dunatìn na prokôyount metê apì èna sugkekrimèno arijmì exaòl, sewn hlektronwntw/pozitronwntw. Ta fwtnia autê einai uperidh. Gia parêdeigma acjewr soume mia arqikê katêstashtash me èna hlektrìnio kai èna pozitrìnio. Oi katastêseic $|\beta\rangle$ perilambênon ì lec tic katastêseic hlektronwntw/pozitronwntw pou prokôptount wc apotêlesma skèdashc, kaj, c kai katastêseic dòo fwtonwntw pou prokôptount wc apotêlesma exaòl-wshc. Oi katastêseic $|\beta\gamma\rangle$ perilambênon èna epiprìsj eto fwtnìnio to opoïo ekpempetai apì èna fortismèno swmatidwntw. (Perissìtera paradèlgmata parousizontai sto epìmeno kefalalou.)

Ta "êntuta" plêth skèdashc $A_{\beta\alpha}$ kai $B_{\beta\gamma,\alpha}$ dèdontaì sunart sei sundedemènw kai asòndetwntw diagrammêtwntw Feynman. H kôria suneisforê sto plêtoc $A_{\beta\alpha}$ proèrqetai apì èna asòndeto diêgramma têxhc e^2 me ì la ta ì la swmatidwnta na einai asòndeta. Pio genikêja symbolisoume thn têxhc tou plêtouc $A_{\beta\alpha}$ me e^N , ì pou o arijmìc N exartêtai apì thn katêstashtash $|\beta\rangle$. To plêtoc $|\beta\gamma\rangle$ einai têxhc e^{N+1}

Gia parêdeigma, ênh arqikê katêstashtash apotelè èna zeògoc hlektronwntw/pozitronwntw, tì te gia tic diergasêc $e^-e^+ \rightarrow e^-e^+$ kai $e^-e^+ \rightarrow \gamma\gamma$ ta kôria diêgrammata Feynman pou suneisfèrount einai thc têxhc e^2 (èqount dòo korufêc antistoiqa), en, gia thn diergashtash $e^-e^+ \rightarrow e^-e^+\gamma$ to kôrio diêgramma einai thc têxhc e^3 afoù èqei 3 korufêc.

O pthnakac puknì thtac pou antistoiqeï sthn telikê katêstashtash dèdetai apì thn akìloujhc êkfrash

$$\begin{aligned} |\Psi\rangle_{out} \langle \Psi |_{out} &= |\alpha\rangle_d \langle \alpha |_d + \left(\tilde{A}_{\beta\alpha} |\beta\rangle_d + \tilde{B}_{\beta\gamma,\alpha} |\beta\gamma\rangle_d + \dots \right) \langle \alpha |_d \\ &+ |\alpha\rangle_d \left(\tilde{A}_{\beta'\alpha}^* \langle \beta' |_d + \tilde{B}_{\beta'\gamma',\alpha}^* \langle \beta'\gamma' |_d + \dots \right) + \tilde{A}_{\beta\alpha} \tilde{A}_{\beta'\alpha}^* |\beta\rangle_d \langle \beta' |_d \\ &+ \tilde{B}_{\beta\gamma,\alpha} \tilde{B}_{\beta'\gamma',\alpha}^* |\beta\gamma\rangle_d \langle \beta'\gamma' |_d + \tilde{B}_{\beta\gamma,\alpha} \tilde{A}_{\beta'\alpha}^* |\beta\gamma\rangle_d \langle \beta' |_d + \tilde{A}_{\beta\alpha} \tilde{B}_{\beta'\gamma',\alpha}^* |\beta\rangle_d \langle \beta'\gamma' |_d + \dots \end{aligned} \quad (6.6)$$

¹ Οι τελείες περιλαμβάνουν όρους μεγαλύτερης τάξης ως προς e , οι οποίοι όπως θα δούμε δεν συνεισφέρουν στην χύρια τάξη της εντροπίας σύμπλεξης.

6.1 P̂nakac pukn̂ t̂tac tŵn uperiwd̂, n baj m̂, n el eu- j er̂lac

Sth sunèq̂ia pârnoume to merik̂ ðq̂noc wc proĉ ìl ouc touc upèruj rouc baj môc el eu-
j er̂lac. Se autôc peril amb̂nontai ta fwt̂n̂ia sta nèfh, kaĵ, c kai ekpemp̂i mena fwt̂n̂ia
me enèrgeia mikr̂i terh ap̂i enèrgeia E . O p̂nakac pukn̂ t̂tac ð̂netai ap̂i thn èkfrash

$$\rho_H = \text{Tr}_{H_S} (|\Psi\rangle_{out}\langle\Psi|_{out}) \quad (6.1.1)$$

Orhsimopoî, ntac tic ekfr̂seic 5.7.2, 5.7.6 kai 5.7.8 pârnoume

$$\begin{aligned} \rho_H = & |\alpha\rangle_H \langle\alpha|_H + \left(C_\beta |\beta\rangle_H + \sum_{\omega_\gamma > E} C_{\beta\gamma} |\beta\gamma\rangle_H + \dots \right) \langle\alpha|_H \\ & + |\alpha\rangle_H \left(C_{\beta'}^* \langle\beta'|_H + \sum_{\omega_{\gamma'} > E} C_{\beta'\gamma'}^* \langle\beta'\gamma'|_H + \dots \right) \\ & + D_{\beta,\beta'} |\beta\rangle_H \langle\beta'|_H + \sum_{\omega_{\gamma'}, \omega_\gamma > E} D_{\beta\gamma,\beta'\gamma'} |\beta\gamma\rangle_H \langle\beta'\gamma'|_H \\ & + \sum_{\omega_\gamma > E} D_{\beta\gamma,\beta'} |\beta\gamma\rangle_H \langle\beta'|_H + \sum_{\omega_{\gamma'} > E} D_{\beta'\gamma',\beta} |\beta'\gamma'\rangle_H \langle\beta\rangle_H + \dots \end{aligned} \quad (6.1.2)$$

ì pou

$$\frac{C_\beta}{\langle f_\alpha | f_\beta \rangle} = \tilde{A}_{\beta\alpha} + \sum_{\omega_\gamma < E_d} \frac{1}{(2V\omega_\gamma)^{\frac{1}{2}}} \tilde{B}_{\beta\gamma,\alpha} (f_\alpha^*(\vec{q}_\gamma) - f_\beta^*(\vec{q}_\gamma)) \cdot \epsilon(\gamma) + \dots \quad (6.1.3)$$

$$C_{\beta\gamma} = \langle f_\alpha | f_\beta \rangle \tilde{B}_{\beta\gamma,\alpha} + \dots \quad (6.1.4)$$

$$\begin{aligned} \frac{D_{\beta,\beta'}}{\langle f_{\beta'} | f_\beta \rangle} = & \tilde{A}_{\beta\alpha} \tilde{A}_{\beta'\alpha}^* + \sum_{\omega_\gamma < E_d} \frac{1}{(2V\omega_\gamma)^{\frac{1}{2}}} \tilde{B}_{\beta\gamma,\alpha} \tilde{A}_{\beta'\alpha}^* (f_{\beta'}^*(\vec{q}_\gamma) - f_\beta^*(\vec{q}_\gamma)) \cdot \epsilon(\gamma) \\ & + \sum_{\omega_{\gamma'} < E_d} \frac{1}{(2V\omega_{\gamma'})^{\frac{1}{2}}} \tilde{B}_{\beta'\gamma',\alpha}^* \tilde{A}_{\beta\alpha} (f_\beta(\vec{q}_{\gamma'}) - f_{\beta'}(\vec{q}_{\gamma'})) \cdot \epsilon^*(\gamma') + \sum_{\omega_\gamma < E} \tilde{B}_{\beta\gamma,\alpha} \tilde{B}_{\beta'\gamma,\alpha}^* + \dots \end{aligned} \quad (6.1.5)$$

$$D_{\beta\gamma,\beta'} = \langle f_{\beta'} | f_\beta \rangle \tilde{B}_{\beta\gamma,\alpha} \tilde{A}_{\beta'\alpha}^* + \dots \quad (6.1.6)$$

$$D_{\beta\gamma,\beta'\gamma'} = \langle f_{\beta'} | f_\beta \rangle \tilde{B}_{\beta\gamma,\alpha} \tilde{B}_{\beta'\gamma',\alpha}^* \dots \quad (6.1.7)$$

Ta stoiqelà tou pñnaka ρ_H dldontai sunart sei ntumènwn pl at, n skèdashc, ta opoia den perièqoun logarij mikèc apokl ðseic wc proc λ , kaj, c kai pl ^th epik^l uyhc pou sundèontai me ta nèfh. Ta diag, nia stoiqelà elnai an^l oga me tic (inclusive) pij anì thtec (an^ mon^ da qri nou) Bloch - Nordsieck, kai den parousi^zoun upèruj rec apokl ðseic, se ì lec tic t^xeic sthn j ewrìa diataraq, n [1].

Ta mh diag, nia stoiqelà tou pñnaka pukni thtac elnai an^l oga tw n pl at, n epik^l uyhc $\langle f_\beta | f_{\beta'} \rangle$, ta opoia, se opoiad pote peperasmèn th^xh sth j ewrìa diataraq, n, perièqoun logarij mikèc apokl ðseic wc proc λ . E^ n oi ormèc tw n swmatidìwn β kai β' diafèroun, tì te to pl ^toc epik^l uyhc mhdenìzetai se ì lec tic t^xeic, sto ì rio $\lambda \rightarrow 0$. Se autì to ì rio, o pñnakac pukni thtac elnai sqedì n diag, nioc kai ekdhl, nei aposunoq [27]. Exakol ouj el na up^rqi mh tetrimèn th ex^rthsh apì ton ì gko sta mh mhdenik^ stoiqelà.

Stouc akì louj ouc upol ogismoðc krat^me ton ì gko tou koutioð, kai epomènwc to ì rio apokop c λ , peperasmèno kai upol ogìzoume tic di^forec posì thtec diataraktik^, anaptòs-sontac se sugkekrimèn th^xh sth j ewrìa diataraq, n. Epomènwc prèpei na sunupol ogìs- soume th suneisfor^ kai tw n mh diag, niwn stoiqelìwn. Paìrnoume to suneqèc ì rio $\lambda \rightarrow 0$ sto tèl oc.

H kòria t^xh tou ì rou C_β elnai e^N , tou ì rou $C_{\beta\gamma}$ elnai e^{N+1} , tou $D_{\beta\beta'}$ elnai e^{2N} , tou $D_{\beta\gamma, \beta'}$ elnai e^{2N+1} kai tou $D_{\beta\gamma, \beta' \gamma'}$ elnai e^{2N+2} . Oi tel eltec stic ekfr^seic 6.1.2-6.1.6 peril amb^noun ì rouc pou den suneisfèroun sthn kòria t^xh thc entroplac sòmpl exhc. Epìshc sthn èkfrash tou suntel est C_β , o deòteroc ì roc mhdenìzetai e^ n $\beta = \alpha$. Oi upì loipoi ì roi elnai an^l ogoi me ginì mena tou pl ^touc $B_{\beta\gamma_1 \dots \gamma_i \dots}$ kai ì rwn thc morf c $(f_\alpha(\vec{q}_i) - f_\beta(\vec{q}_i))$, oi opoioi mhdenìzontai epìshc gia $\beta = \alpha$. Epomènwc èqoume $C_\alpha = \tilde{A}_{\alpha\alpha}$ se ì lec tic t^xeic. Tèl oc o ì roc $C_\alpha + C_\alpha^*$ elnai t^xhc e^4 exaitì lac thc sqèshc monadiakì thtac ($S^\dagger S = 1$).

6.2 Upol ogismì c thc t^xhc thc entroplac sòmpl exhc

Sto kef^l aio autì prosdiorìzoume thn kòria t^xh thc entroplac sòmpl exhc, ste na amel soume ì rouc an, terhç t^xhc. Gia ton skopì autì gr^youme ton pñnaka pukni thtac sthn morf

$$\rho_H = q|\varphi\rangle\langle\varphi| + \mathcal{O}(e^n) \quad (6.2.1)$$

ì pou $|\varphi\rangle$ elnai mia kanonikopoihmèn kat^stash. Tì te o pñnakac pukni thtac mporeì na graftel sthn morf

$$\rho_H = \begin{pmatrix} q & \dots \\ \vdots & \ddots \end{pmatrix} \quad (6.2.2)$$

ή που οι τελεστές περιλαμβάνουν ή ροές $\mathcal{O}(e^n)$.

Επειδή το άθροισμα του πλάνα πυκνότητας ισούται με την μονάδα ο συντελεστής q είναι της τάξης $q = 1 - \mathcal{O}(e^n)$. Αυτός ο πλάνας έχει μια ιδιότητα της τάξης $1 - \mathcal{O}(e^n)$ και οι υπόλοιποι ιδιότητες του είναι της τάξης e^n . Επομένως η εντροπία σόμπλεχ παίρνει την μορφή

$$S_{ent} = - \sum_i \lambda_i \log \lambda_i = (1 - \mathcal{O}(e^n)) \log(1 - \mathcal{O}(e^n)) + \mathcal{O}(e^n) \log \mathcal{O}(e^n) \quad (6.2.3)$$

Ομοίως, για τον $\log(1 - x) = -x + \mathcal{O}(x^2)$ βλέπουμε ότι οι πρώτοι όροι είναι της τάξης e^n ή περισσότερο και οι υπόλοιποι

Επομένως γράφοντας τον πλάνα πυκνότητας στην μορφή 6.2.1 εξασφαλίζουμε ότι η εντροπία σόμπλεχ είναι της τάξης e^n ² και έτσι έχουμε μερικοί όροι της τάξης ή ροές πρέπει να κρατήσουμε.

Για να εφαρμόσουμε αυτή στην περίπτωση που μελετάμε αρχικά παράθυρο ή τι οι 2 πρώτοι όροι της εξίσωσης 6.1.2 γράφονται στην μορφή $|\Psi\rangle\langle\Psi|$, ή που

$$|\Psi\rangle = |\alpha\rangle_H + C_\beta |\beta\rangle_H + \sum_{\omega_\gamma > E_d} C_{\beta\gamma} |\beta\gamma\rangle_H + \dots \quad (6.2.4)$$

στην ή ροή που δεν περιλαμβάνουν την κατάσταση $|\alpha\rangle_H$. Οι συντελεστές C_β είναι της τάξης e^N , με την μικρή τιμή του N να είναι 2. Οι υπόλοιποι συντελεστές είναι ανώτερης τάξης. Επομένως στον πλάνα πυκνότητας ή ροή που η μία από τις 2 καταστάσεις ket-bra δεν είναι η $|\alpha\rangle_H$ είναι της τάξης e^{2N} ή περισσότερο.

Με βάση την έκφραση 6.2.4 μπορούμε να γράψουμε τον πλάνα πυκνότητας σε 2 μέρη, ή που το ένα μέρος να είναι της τάξης e^{2N} ή περισσότερο. Κάνοντας ένα σπλιτ του ορισμού, βλέπουμε ότι ο πλάνας πυκνότητας παίρνει την μορφή

$$\rho_H = |\Psi\rangle\langle\Psi| + |\beta\rangle\langle\beta|G \quad (6.2.5)$$

²Υπάρχει το ενδεχόμενο όλοι οι όροι τάξης e^n να αναιρούνται και η εντροπία σύμπλεξης να είναι μεγαλύτερης τάξης. Σε αυτή την περίπτωση πρέπει να κρατήσουμε όρους μεγαλύτερης τάξης.

ì pou

$$\begin{aligned}
G &= \tilde{A}_{\beta\alpha} \tilde{A}_{\beta'\alpha}^* \langle f_{\beta'} | f_{\beta} \rangle - \tilde{A}_{\beta\alpha} \tilde{A}_{\beta'\alpha}^* \langle f_{\beta'} | f_{\alpha} \rangle \langle f_{\alpha} | f_{\beta} \rangle \\
&\quad \sum_{\omega_{\gamma} < E_d} \frac{1}{(2V\omega_{\gamma})^{\frac{1}{2}}} \tilde{B}_{\beta\gamma,\alpha} \tilde{A}_{\beta'\alpha}^* \left(f_{\beta'}^*(\vec{q}_{\gamma}) - f_{\beta}^*(\vec{q}_{\gamma}) \right) \cdot \epsilon(\gamma) \langle f_{\beta'} | f_{\beta} \rangle \\
&+ \sum_{\omega'_{\gamma} < E_d} \frac{1}{(2V\omega_{\gamma})^{\frac{1}{2}}} \tilde{B}_{\beta'\gamma',\alpha}^* \tilde{A}_{\beta\alpha} \left(f_{\beta}(\vec{q}_{\gamma'}) - f_{\beta'}(\vec{q}_{\gamma'}) \right) \cdot \epsilon^*(\gamma') \langle f_{\beta'} | f_{\beta} \rangle \\
&\quad - \sum_{\omega_{\gamma} < E_d} \frac{1}{(2V\omega_{\gamma})^{\frac{1}{2}}} \tilde{B}_{\beta\gamma,\alpha} \tilde{A}_{\beta'\alpha}^* \left(f_{\alpha}^*(\vec{q}_{\gamma}) - f_{\beta}^*(\vec{q}_{\gamma}) \right) \cdot \epsilon(\gamma) \langle f_{\alpha} | f_{\beta} \rangle \\
&\quad - \sum_{\omega'_{\gamma} < E_d} \frac{1}{(2V\omega_{\gamma})^{\frac{1}{2}}} \tilde{B}_{\beta'\gamma',\alpha}^* \tilde{A}_{\beta\alpha} \left(f_{\alpha}(\vec{q}_{\gamma'}) - f_{\beta'}(\vec{q}_{\gamma'}) \right) \cdot \epsilon^*(\gamma') \langle f_{\alpha} | f_{\beta} \rangle \\
&\quad + \sum_{\omega_{\gamma} < E} \tilde{B}_{\beta\gamma,\alpha} \tilde{B}_{\beta'\gamma',\alpha}^* \langle f_{\beta'} | f_{\beta} \rangle + \dots
\end{aligned} \tag{6.2.6}$$

Oi pr_s toi dōo ì roi eñnai t^xhc e^{2N} en_s oi upì loipoi ì roi eñnai thc t^xhc e^{2N+2} . Qrhsimopoi_s ntac thn sqèsh

$$\langle f_{\beta} | f_{\alpha} \rangle = \left(\frac{\lambda}{E_d} \right)^{\mathcal{B}_{\alpha\beta}} = 1 + \mathcal{B}_{\alpha\beta} \log \frac{\lambda}{E_d} + \dots \tag{6.2.7}$$

parathroōme ì ti ta mèrh twñ dōo pr_s twñ ì rwn pou eñnai thc t^xhc e^{2N} anairoōntai, kai ètsi to ì j roisma eñnai thc t^xhc e^{2N+2} , ì pwc kai oi upì loipoi ì roi. Katafèrame na gr^youme ton pñnaka puknì thtac sthn morf 6.2.1³ me $n = 2N + 2$. H entropia sòmpl exhc eñnai thc t^xhc e^{2N+2} , me $N_{min} = 2$. Gia ton upologismì thc kōriac entropiac sòmpl exhc amel oōme ì rouc megalōterhc t^xhc. Epìshc axèzei na shmeiwj eì ì ti h èkfrash 6.2.5 delqnei ì ti o pñnakac puknì thtac eñnai diag_s nioc kat^ mèrh kai ètsi h entropia sòmpl exhc den eñnai mhden se t^xh e^{2N+2} .

Apì ton pio p^nw upologismì agno same telikèc katastêseic me dōo perissi tera ekpempì mena fwtì nia. Gia na doōme giatì ac sumperil^boume katastêseic me dōo ekpempì mena fwtì nia wc akol oōj wc

$$|\beta\gamma_1\gamma_2\rangle \tag{6.2.8}$$

H telikèc kat^stas h èqei th morf

$$|\Psi\rangle_{out} = |\alpha\rangle_d + \tilde{A}_{\beta\alpha} |\beta\rangle_d + \tilde{B}_{\beta\gamma,\alpha} |\beta\gamma\rangle_d + \tilde{\Gamma}_{\beta\gamma_1\gamma_2,\alpha} |\beta\gamma_1\gamma_2\rangle + \dots \tag{6.2.9}$$

ì pou $\tilde{\Gamma}_{\beta\gamma_1\gamma_2}$ eñnai thc t^xhc e^{N+2} . Qrhsimopoi_s ntac an^l ogec sqèseic me tic 5.7.2–5.7.8, brìskoume ì ti oi ì roi sthn exìswsh 6.1.2 pou peril amb^noun katastêseic $|\beta\gamma_1\gamma_2\rangle$ kai $|\beta\gamma\rangle$ $|\beta\rangle$ pol l aplasi^zontai me èna suntel est pou eñnai ginì meno twñ pl at_s n $\tilde{\Gamma}_{\beta\gamma_1\gamma_2,\alpha}$ kai

³Gia na èinaì autìs ths morfìs prèpei na kanonikoipoìhousime thn $|\Psi\rangle$, allà auto den ephreázxi ta sumperásmata.

$\tilde{B}_{\beta\gamma,\alpha}$ $\tilde{A}_{\beta\alpha}$ και με μια συνάρτηση ανώλογο του $f(\vec{q}_\gamma)$. Αφοό η συνάρτηση $f(\vec{q}_\gamma)$ είναι ανώλογο του φορτίου του ηλεκτρονίου e , αυτοί οι ίροι είναι της τάξης e^{2N+3} τουλάχιστο. Οι ίροι που περιλαμβάνουν τις καταστάσεις $|\beta\gamma_1\gamma_2\rangle$ και $|\alpha\rangle$ μπορούν να απορροφηθούν στην κατάσταση $|\Psi\rangle$ (ήπως ορίστηκε στην σελίδα 6.2.5). Ο λόγος είναι ότι το μέτρο της κατάστασης $|\Psi\rangle$ περιλαμβάνει καταστάσεις με δύο (περίσσεια) φωτόνια σε ίρου που περιέχουν ένα παράγοντα $\tilde{\Gamma}_{\beta\gamma_1\gamma_2}$, ένα παράγοντα $\tilde{B}_{\beta\gamma,\alpha}$ $\tilde{A}_{\beta\alpha}$ και μια συνάρτηση ανώλογο του $f(\vec{q}_\gamma)$. Επομένως είναι της τάξης e^{2N+3} και δεν συνεισφέρουν στην εντροπία σόμπλεχ σε τάξη e^{2N+2} . Οι υπόλοιποι ίροι που περιλαμβάνουν τις καταστάσεις $|\beta\gamma_1\gamma_2\rangle$ είναι ανώτερου τάξης. Άρα λοιπόν οι καταστάσεις με δύο (περίσσεια) φωτόνια δεν συνεισφέρουν στην κέρια τάξη της εντροπίας σόμπλεχ.

6.3 Διατακτική ανάλυση

Στους ακόλουθους υπολογισμούς θα κρατήσουμε ίρου τάξης e^{2N+2} . Η εντροπία σόμπλεχ δίνεται από την έκφραση

$$S_{ent} = -\text{Tr} \rho_H \log \rho_H \quad (6.3.1)$$

Για να χειριστούμε τον λογάριθμο του πηκκα πικνότητας, γράφουμε την εντροπία σόμπλεχ στην μορφή

$$S_{ent} = -\sum_{n=1}^{\infty} \sum_{m=0}^n \frac{(n-1)!}{(n-m)!(m)!} (-1)^m e^{-mS_{m+1}} \quad (6.3.2)$$

ή που

$$S_m = \frac{1}{1-m} \log \text{Tr}(\rho_H)^m \quad (6.3.3)$$

είναι η εντροπία Renyi. Θα υπολογίσουμε τις εντροπίες Renyi για ακέρια $m \geq 2$ μέσω της τάξης e^{2N+2} ⁴.

Παρατηρούμε

$$\rho_H = \rho_0 + \epsilon, \quad \rho_0 = |\alpha\rangle_H \langle\alpha|_H \quad (6.3.4)$$

⁴Το άθροισμα στην σχέση 6.3.2 μηδενίζεται εάν αντικαταστήσουμε το εκθετικό με την μονάδα. Επομένως στην κύρια τάξη της εντροπίας σύμπλεξης συνεισφέρει ο πρώτος όρος στο ανάπτυγμα του εκθετικού που είναι της τάξης των εντροπιών Renyi.

kai qrhsimopoi,ntac tic sqèseic $\text{Tr } \rho_H = 1 = \text{Tr } \rho_0$, paìrnoume $\text{Tr } \epsilon = 0$. Pr̂gmati upol oĝzontac to ðqnoc thc diataraq ϵ br̂skoume

$$\begin{aligned} \text{Tr } \epsilon &= C_\alpha + C_\alpha^* + \sum_\beta \left(D_{\beta,\beta} + \sum_{\omega_\gamma > E} D_{\beta\gamma,\beta\gamma} \right) + \dots \\ &= \tilde{A}_{\alpha\alpha} + \tilde{A}_{\alpha\alpha}^* + \sum_\beta \tilde{A}_{\beta\alpha} \tilde{A}_{\beta\alpha}^* + \sum_{\beta\gamma} \tilde{B}_{\beta\gamma,\alpha} \tilde{B}_{\beta\gamma,\alpha}^* + \dots =_d \langle \alpha | i(T - T^\dagger) + T^\dagger T | \alpha \rangle_d = 0 \end{aligned} \quad (6.3.5)$$

me b̂sh tic sqèseic 6.3 kai 6.4. Ep̂shc qrhsimopoi same tic sqèseic orj ogwnii thtac ⁵, $\langle \beta_1 | \beta_2 \rangle = \delta_{\beta_1\beta_2}$, ì pou oi delktec β_1, β_2 paìrnoun timèc $\alpha, \beta, \beta', \beta\gamma, \dots$. Sumperal̂noume loipì n ì ti to ÷ j roisma tw n d̂o pr̂, tw n ì rwn thc pio p̂nw èkfrashc eìnai thc t̂xhc e^{2N} .

H diataraq ϵ eìnai thc t̂xhc e^N kai j èl oume na krat soume ì rouc t̂xhc e^{2N+2} sta ðqnh $\text{Tr}(\rho_H)^m$. Gia $N \geq 2$ ja pr̂pei na anapt̂xoume ton pl̂naka ρ_H^m mèqri kubikoùc ì rouc wc proc ϵ . Epeid $\rho_0^2 = \rho_0$ kai ì ðgw thc kuklik idî thta tou ðqnoc, arkeì na upol oĝsoume èna sqetik̂ mikrì arij mì anex̂rthtw n ì rwn, wc akol oûj wc:

Stouc grammikoùc ì rouc wc proc ϵ arkeì na upol oĝsoume ton ì ro $\epsilon\rho_0$, tou opôlou to ðqnoc isoòtai me

$$\text{Tr } \epsilon\rho_0 = C_\alpha + C_\alpha^* + D_{\alpha,\alpha} = \tilde{A}_{\alpha\alpha} + \tilde{A}_{\alpha\alpha}^* + \tilde{A}_{\alpha\alpha} \tilde{A}_{\alpha\alpha}^* + \sum_{\omega_\gamma > E} \tilde{B}_{\beta\gamma,\alpha} \tilde{B}_{\beta\gamma,\alpha}^* + \dots \quad (6.3.6)$$

Oi tel ellec peril amb̂noun ì rouc t̂xhc megal òterhc apì e^{2N+2} kai den suneisfèroun sthn k̂oria t̂xh thc entrop̂lac ŝmpl exhc.

Stouc tetragwnikoùc ì rouc peril amb̂nontai oi ì roi $\epsilon^2, \epsilon^2\rho_0, \epsilon\rho_0\epsilon\rho_0$. To ðqnoc tou pr̂, tou ì rou eìnai

$$\begin{aligned} \text{Tr } \epsilon^2 &= C_\alpha^2 + C_\alpha^{*2} + \sum_\beta \left(2D_{\alpha,\beta} C_\beta + 2D_{\beta,\alpha} C_\beta^* + 2C_\beta C_\beta^* + 2 \sum_{\omega_\gamma > E} C_{\beta\gamma,\alpha} C_{\beta\gamma,\alpha}^* \right) + \dots \\ &= \tilde{A}_{\alpha\alpha}^2 + \tilde{A}_{\alpha\alpha}^{*2} + 2 \sum_\beta |\langle f_\beta | f_\alpha \rangle|^2 \left(1 + \tilde{A}_{\alpha\alpha} + \tilde{A}_{\alpha\alpha}^* \right) \tilde{A}_{\beta\alpha} \tilde{A}_{\beta\alpha}^* + 2 \sum_\beta \sum_{\omega_\gamma < E_d} \frac{|\langle f_\beta | f_\alpha \rangle|^2}{(2V\omega_\gamma)^2} \\ &\quad \times \left(\tilde{A}_{\beta\alpha} \tilde{B}_{\beta\gamma,\alpha}^* (f_\alpha(\vec{q}_\gamma) - f_\beta(\vec{q}_\gamma)) \cdot \epsilon^*(\gamma) + \tilde{A}_{\beta\alpha}^* \tilde{B}_{\beta\gamma,\alpha} (f_\alpha^*(\vec{q}_\gamma) - f_\beta^*(\vec{q}_\gamma)) \cdot \epsilon(\gamma) \right) \\ &\quad + 2 \sum_\beta \sum_{\omega_\gamma > E} |\langle f_\beta | f_\alpha \rangle|^2 \tilde{B}_{\beta\gamma,\alpha} \tilde{B}_{\beta\gamma,\alpha}^* + \dots \end{aligned} \quad (6.3.7)$$

H tr̂ith gramm mhden̂zetai gia sumbatikèc katast̂seic sth b̂sh Fock.

⁵ Επίσης παρατηρούμε αυτήν την σχέση από την σχέση κανονικοποίησης της τελικής κατάστασης.

Gia ton deŒtero ì ro br̂skoume

$$\begin{aligned}
\text{Tr } \epsilon^2 \rho_0 &= C_\alpha^2 + C_\alpha^{*2} + C_\alpha C_\alpha^* + D_{\alpha,\alpha}(C_\alpha + C_\alpha^*) \\
&+ \sum_\beta \left(D_{\alpha,\beta} C_\beta + D_{\beta,\alpha} C_\beta^* + C_\beta C_\beta^* + \sum_{\omega_\gamma > E} C_{\beta\gamma,\alpha} C_{\beta\gamma,\alpha}^* \right) + \dots \\
&= \tilde{A}_{\alpha\alpha}^2 + \tilde{A}_{\alpha\alpha}^{*2} + \left(1 + \tilde{A}_{\alpha\alpha} + \tilde{A}_{\alpha\alpha}^* \right) \tilde{A}_{\alpha\alpha} \tilde{A}_{\alpha\alpha}^* + \sum_\beta |\langle f_\beta | f_\alpha \rangle|^2 \left(1 + \tilde{A}_{\alpha\alpha} + \tilde{A}_{\alpha\alpha}^* \right) \tilde{A}_{\beta\alpha} \tilde{A}_{\beta\alpha}^* \\
&+ \sum_\beta \sum_{\omega_\gamma < E_d} \frac{|\langle f_\beta | f_\alpha \rangle|^2}{(2V\omega_\gamma)^2} \left(\tilde{A}_{\beta\alpha} \tilde{B}_{\beta\gamma,\alpha}^* (f_\alpha(\vec{q}_\gamma) - f_\beta(\vec{q}_\gamma)) \cdot \epsilon^*(\gamma) \right. \\
&\left. + \tilde{A}_{\beta\alpha}^* \tilde{B}_{\beta\gamma,\alpha} (f_\alpha^*(\vec{q}_\gamma) - f_\beta^*(\vec{q}_\gamma)) \cdot \epsilon(\gamma) \right) + \sum_\beta \sum_{\omega_\gamma > E} |\langle f_\beta | f_\alpha \rangle|^2 \tilde{B}_{\beta\gamma,\alpha} \tilde{B}_{\beta\gamma,\alpha}^* + \dots \quad (6.3.8)
\end{aligned}$$

Tèl oc palrnoume

$$\begin{aligned}
\text{Tr } \epsilon \rho_0 \epsilon \rho_0 &= (C_\alpha + C_\alpha^*)(C_\alpha + C_\alpha^* + 2D_{\alpha,\alpha}) + \dots \\
&= (\tilde{A}_{\alpha\alpha} + \tilde{A}_{\alpha\alpha}^*)(\tilde{A}_{\alpha\alpha} + \tilde{A}_{\alpha\alpha}^* + \tilde{A}_{\alpha\alpha} \tilde{A}_{\alpha\alpha}^*) + \dots \quad (6.3.9)
\end{aligned}$$

To ðqnoc autì den suneisfèrei se t̂xh e^{2N+2} l̂gw monadiakì thtac.

Oi anex̂rthtoi kubikoŒ ì roi wc proc ϵ elnai oi ϵ^3 , $\epsilon^3 \rho_0$, $\epsilon^2 \rho_0 \epsilon \rho_0$, $\epsilon \rho_0 \epsilon \rho_0 \epsilon \rho_0$. Pr̂, ta br̂skoume

$$\begin{aligned}
\text{Tr } \epsilon^3 &= C_\alpha^3 + C_\alpha^{*3} + 3(C_\alpha + C_\alpha^*) \sum_\beta C_\beta C_\beta^* + \dots \\
&= \tilde{A}_{\alpha\alpha}^3 + \tilde{A}_{\alpha\alpha}^{*3} + 3(\tilde{A}_{\alpha\alpha} + \tilde{A}_{\alpha\alpha}^*) \sum_\beta C_\beta C_\beta^* + \dots \quad (6.3.10)
\end{aligned}$$

to opoŒlo den suneisfèrei se t̂xh e^{2N+2} l̂gw monadiakì thtac. Ta upì l oipa ðqnh d̂dontaì apì tic sqèseic

$$\text{Tr}(\epsilon^3 \rho_0) = C_\alpha^3 + C_\alpha^{*3} + (C_\alpha + C_\alpha^*) \left(C_\alpha C_\alpha^* + \sum_\beta C_\beta C_\beta^* \right) + \dots \quad (6.3.11)$$

$$\text{Tr}(\epsilon^2 \rho_0 \epsilon \rho_0) = (C_\alpha + C_\alpha^*) \left(C_\alpha^2 + C_\alpha^{*2} + C_\alpha C_\alpha^* + \sum_\beta C_\beta C_\beta^* \right) + \dots \quad (6.3.12)$$

$$\text{Tr}(\epsilon \rho_0 \epsilon \rho_0 \epsilon \rho_0) = (C_\alpha + C_\alpha^*)^3 + \dots \quad (6.3.13)$$

kai den suneisfèroun sthn k̂ria t̂xh thc entrop̂lac ŝmpl exhc.

'Ara loipì n, mì no ta ðqnh $\text{Tr}(\epsilon\rho_0)$, $\text{Tr}(\epsilon^2)$ kai $\text{Tr}(\epsilon^2\rho_0)$ suneisfèroun sthn k̂oria t̂xh thc entrop̂lac ŝmpl exhc.

Gia touc upologismoûc pou akolouj oûn, ja qreïastoûme thn sqèsh

$$\langle f_\beta | f_\alpha \rangle = \left(\frac{\lambda}{E_d} \right)^{\mathcal{B}_{\alpha\beta}} = 1 + \mathcal{B}_{\alpha\beta} \log \frac{\lambda}{E_d} + \dots \quad (6.3.14)$$

ì pou $\mathcal{B}_{\alpha\beta}$ einai thc t̂xhc e^2 . Upenj um̂zoume ì ti gia touc diataraktikoûc upologismoûc krat̂me ton ìgko tou koutioû, kai epomènwc to ì rio apokop c, peperasmèno, kai exet̂zoume to ì rio $\lambda \rightarrow 0$ sto tèl oc. Ep̂shc ja qreïastoûme tic sqèseic

$$\begin{aligned} \tilde{S}_{\beta\alpha} &= \left(\frac{E_d}{\lambda} \right)^{\mathcal{B}_{\alpha\beta}} S_{\beta\alpha} \\ \tilde{S}_{\beta\gamma,\alpha} &= \left(\frac{E_d}{\lambda} \right)^{\mathcal{B}_{\alpha\beta}} S_{\beta\gamma,\alpha}, \quad \omega_\gamma > E_d \\ \tilde{B}_{\beta\gamma,\alpha} &= \frac{1}{(2V^5\omega_\gamma)^{\frac{1}{2}}} F_{\alpha\beta}(\vec{q}_\gamma, \epsilon_r(\vec{q}_\gamma)), \quad \omega_\gamma < E_d \end{aligned} \quad (6.3.15)$$

Sthn k̂oria t̂xh e^{N+1} h sun̂rthsh $F_{\alpha\beta}(\vec{q}_\gamma, \epsilon_r(\vec{q}_\gamma))$ den apokl̂nei sto ì rio λ , $|\vec{q}_\gamma| \rightarrow 0$. H ex̂rthsh apì ton ìgko ofèl̂tai sthn sqetik̂ kanonikop̂hsh metax̂ tŵn katast̂sewn tou koutioû kai tŵn katast̂sewn tou ðpeïrou q_s rou.

Me b̂sh tic pio p̂nw sqèseic susqet̂zoume ta pl̂th tŵn ntumènwn katast̂sewn me aut̂ tŵn gumn̂n katast̂sewn

$$\tilde{A}_{\beta\alpha} = \frac{A_{\beta\alpha}}{\langle f_\beta | f_\alpha \rangle} \quad (6.3.16)$$

kai

$$\tilde{B}_{\beta\gamma,\alpha} = \frac{B_{\beta\gamma,\alpha}}{\langle f_\beta | f_\alpha \rangle} \quad (6.3.17)$$

Ja ekfr̂souse ta ðqnh sunart̂ sei tŵn sumbatik̂n pl̂t̂n skèdashc sth b̂sh Fock, ta opôla êkol̂a m̂poroûme na upoloĝsouse sunart̂ sei diagramm̂ tŵn Feynman.

Gia to grammikì ðqnoc pârnoume

$$\text{Tr} \epsilon\rho_0 = A_{\alpha\alpha} + A_{\alpha\alpha}^* + A_{\alpha\alpha} A_{\alpha\alpha}^* + \left(\sum_{\omega_\gamma < E_d} \frac{1}{2V^5\omega_\gamma} F_{\alpha\alpha}(\gamma) F_{\alpha\alpha}^* + \sum_{E_d < \omega_\gamma < E} B_{\alpha\gamma,\alpha} B_{\alpha\gamma,\alpha}^* \right) \quad (6.3.18)$$

O pr̂ toc ì roc sthn parèn̂j esh ð̂detai sto suneqèc ì rio apì thn èkfrash

$$\int_\lambda^{E_d} \frac{d^3q}{(2\pi)^3 2\omega_{\vec{q}}} \sum_r |F_{\alpha\alpha}(\vec{q}_\gamma, \epsilon_r(\vec{q}_\gamma))|^2 \quad (6.3.19)$$

Epeid h sun̂rthsh $F_{\alpha\alpha}(\vec{q}_\gamma, \epsilon_r(\vec{q}_\gamma))$ ènai omal̂ sto ìrio $|\vec{q}|, \gamma \rightarrow 0$, h suneisfor̂ tou ìrou autoò ènai thc t̂xhc E_d^2 kai mporei na amel hj eì [1].

Gia ta tetragwnik̂ ðqnh palrnome

$$\begin{aligned} \text{Tr } \epsilon^2 &= A_{\alpha\alpha}^2 + A_{\alpha\alpha}^{*2} + 2 \sum_{\beta} \left(A_{\beta\alpha} A_{\beta\alpha}^* + \sum_{\omega_\gamma > E} B_{\beta\alpha, \alpha} B_{\beta\gamma, \alpha}^* \right) \\ &\quad + 2 \sum_{\beta} \sum_{\omega_\gamma < E_d} \frac{1}{2V^3 \omega_\gamma} \\ &\times \left(A_{\beta\gamma} F_{\beta\alpha}^*(\gamma) (f_\alpha(\vec{q}_\gamma) - f_\beta(\vec{q}_\gamma)) \cdot \epsilon^*(\gamma) + A_{\beta\alpha}^* F_{\beta\alpha} (f_\alpha^*(\vec{q}_\gamma) - f_\beta^*(\vec{q}_\gamma)) \cdot \epsilon(\gamma) \right) \end{aligned} \quad (6.3.20)$$

$$\begin{aligned} \text{Tr}(\epsilon^2 \rho_0) &= A_{\alpha\alpha}^2 + A_{\alpha\alpha}^{*2} + A_{\alpha\alpha} A_{\alpha\alpha}^* + 2 \sum_{\beta} \left(A_{\beta\alpha} A_{\beta\alpha}^* + \sum_{\omega_\gamma > E} B_{\beta\gamma, \alpha} B_{\beta\gamma, \alpha}^* \right) \\ &\quad + 2 \sum_{\beta} \sum_{\omega_\gamma < E_d} \frac{1}{2V^3 \omega_\gamma} \\ &\times \left(A_{\beta\alpha} F_{\beta\alpha}^*(\gamma) (f_\alpha(\vec{q}_\gamma) - f_\beta(\vec{q}_\gamma)) \cdot \epsilon^*(\gamma) + A_{\beta\alpha}^* F_{\beta\alpha} (f_\alpha^*(\vec{q}_\gamma) - f_\beta^*(\vec{q}_\gamma)) \cdot \epsilon(\gamma) \right) \end{aligned} \quad (6.3.21)$$

Epeid h sun̂rthsh $F_{\beta\alpha}$ ènai thc t̂xhc e^{N+1} kai h f_α ènai an̂logh tou fort̂lou e , arkei to pl̂toc $A_{\beta\alpha}$ na upologistei sthn prosèggish diagr̂mmatoc dèntrou dhl ad̂ se t̂xh e^N . Oi ekfr̂seic stic parenj èseic ènai thc t̂xhc e^{2N+2} . Epeid se aut̂ thn t̂xh, sto pl̂toc $A_{\beta\alpha}$ den suneisfèroun diagr̂mmata br̂i qou, den prok̂optoun ap̂i aut̂i logarij mikoi apeirismoi sto ìrio $\lambda \rightarrow 0$.

Sto suneqèc ìrio, oi teleutalec grammèc stic ekfr̂seic 6.3.20 kai 6.3.21 d̂nontai ap̂i to pio k̂tw olokl̂ rwma

$$\int_{\lambda}^{E_d} \frac{d^3 q}{(2\pi)^3 2\omega_{\vec{q}}} \sum_r F_{\beta\alpha}^*(\vec{q}_\gamma, \epsilon_r(\vec{q}_\gamma)) \sum_{s \in \{\alpha, \alpha^*\}} \frac{e_s \eta_s p_s \cdot \epsilon_r^*(\vec{q})}{p_s \cdot q} + h.c. \quad (6.3.22)$$

To olokl̂ rwma den parousîzei apeirism̂i sto ìrio $|\vec{q}| \rightarrow 0$, kai ènai thc t̂xhc E_d me amel htèa suneisfor̂ [1].

T̂, ra mporôme na upoloĝsoume to ðqnoc $\text{Tr}(\rho_H)^2$ se t̂xh e^{2N+2} .

$$\begin{aligned} \text{Tr}(\rho_H)^2 &= \text{Tr}(\rho_0)^2 + 2 \text{Tr } \epsilon \rho_0 + \text{Tr } \epsilon^2 \\ &= 1 + 2(A_{\alpha\alpha} + A_{\alpha\alpha}^*) + (A_{\alpha\alpha} + A_{\alpha\alpha}^*)^2 + 2 \sum_{\beta} \left(A_{\beta\alpha} A_{\beta\alpha}^* + \sum_{\omega_\gamma > E} B_{\beta\gamma, \alpha} B_{\beta\gamma, \alpha}^* \right) \end{aligned} \quad (6.3.23)$$

Lì gw monadiak̂i thtac, o tr̂itoc ìroc ènai thc t̂xhc e^{2N+4} kai ton amel ôme.

6.4 Κόρια της entropiac sōmpl exhc

Ορhisimopoi, ntac thn sqèsh pl hrì thtac 6.3.5, h èkfrash 6.3.23 apl opoiètai sthn

$$\text{Tr}(\rho_H)^2 = 1 - 2\Delta \quad (6.4.1)$$

ì pou

$$\Delta = \sum_{\beta} \sum_{\omega_{\gamma} < E} B_{\beta\gamma,\alpha} B_{\beta\gamma,\alpha}^* \quad (6.4.2)$$

mia posì thta thc tìxhc e^{2N+2} , h opoia exartìtai mì no apì ta sumbatikì plìth ekpomp c enì c fwtonìlou me enèrgeia $\lambda < \omega_{\gamma} < E$.

Akol oìj wc j a upol ogìsoume ta ðqnh $\text{Tr}(\rho_H)^m$ me $m \geq 3$ se tìxhc e^{2N+2} . Se aut thn tìxhc mporoìme na qrhsimopoi soume thn èkfrash

$$\text{Tr}(\rho_H)^m = 1 + m \text{Tr} \epsilon \rho_0 + m \text{Tr} \epsilon^2 \rho_0 \quad (6.4.3)$$

Me bìsh thn pio pìnw èkfrash katal goume sth sqèsh

$$\text{Tr}(\rho_H)^m = 1 - m\Delta \quad (6.4.4)$$

Oi entropìec Renyi palrnoun thn morf

$$S_{m+1} = -\frac{1}{m} \log[1 - (m+1)\Delta] = \frac{m+1}{m} \Delta \quad (6.4.5)$$

ì pou amel same ìrouc thc tìxhc Δ^2 . Ορhisimopoi, ntac tic sqèseic 6.3.2, 6.4.5 kai thn tautì thta

$$\sum_{m=0}^n = \binom{n}{m} (-1)^m = 0 \quad (6.4.6)$$

katal goume sthn tel ik sqèsh ⁶

$$S_{ent} = \Delta \quad (6.4.7)$$

H posì thta Δ apoklìnei sto ìrio $\lambda \rightarrow 0$. Exetìzoume to apoklìnon mèroc, to opoio kuriarqè sthn entropia sōmpl exhc

$$S_{ent} = \Delta = \sum_{\beta} \sum_{\omega_{\gamma} < E_d} B_{\beta\gamma,\alpha} B_{\beta\gamma,\alpha}^* \quad (6.4.8)$$

⁶ Το διπλό άθροισμα ως προς n και m μηδενίζεται για όλα τα $n \neq 1$.

ì pou amel same th suneisforê fwtonôn me enèrgeia $E_d < \omega_\gamma < E$ sto êj roisma. Qrhsimopoi,ntac ta upèruj ra j ewr mata gia fwtì nia, paìrroume

$$S_{ent} = \sum_{\beta} (A_{\beta\alpha} A_{\beta\alpha}^*) \left(\sum_{\omega_\gamma < E_d} \frac{1}{2V\omega_\gamma} \sum_{s,s' \in \{\alpha,\beta\}} e_s e_{s'} \eta_s \eta_{s'} \frac{p_s p_{s'}}{(p_s q_\gamma)(p_{s'} q_\gamma)} \right) \quad (6.4.9)$$

ì pou ta plêth $A_{\beta\alpha}$ upologizantai se diagrêmata dèntrou. Ta diagrêmata pou suneisfèroun èthnai asòndeta kai èqoun toul êqiston dòo korufèc. Epomèncw h kòria têxh thc entropiac sòmpl exhc èthnai e^6 ⁷.

6.5 Suneqèc ì rio

Sto suneqèc ì rio prèpei na lêboume upì yin th sqetik kanonikopolhsh metaxò tw n katastêsewn sto koutò kai tw n katastêsewn ston êpeiro q_s ro

$$|\vec{p}\rangle_{Box} = \frac{1}{(2E_{\vec{p}}V)^{1/2}} |\vec{p}\rangle \quad (6.5.1)$$

Me bêsh tic ekfrêseic gia ta plêth skèdashc $A_{\beta\alpha}$ (dec parêrthma C) paìrroume

$$S_{ent,sing} = \frac{1}{V^I} \sum_{\vartheta} \frac{1}{n_{\vartheta}! m_{\vartheta}! l_{\vartheta}!} \times \left\{ \left(\prod_f \int \frac{d^3 \vec{p}_f}{(2\pi)^3 2E_f} \right) \left(\prod_{i=1}^I \frac{1}{2E_i} \right) |i\mathcal{M}(p_i \rightarrow p_f)|^2 \left[(2\pi)^4 \delta^4 \left(\sum_f p_f - \sum_i p_i \right) \right]^2 \times \int_{\lambda}^{E_d} \frac{d^3 \vec{q}}{(2\pi)^3 2\omega_{\vec{q}}} \sum_{s,r \in \{\alpha,\vartheta\}} \eta_s \eta_r e_s e_r \frac{p_s p_r}{(p_s q)(p_r q)} \right\} \quad (6.5.2)$$

ì pou n_{ϑ} , m_{ϑ} kai l_{ϑ} o arij mìc tw n hlektronôn, pozitronôn kai fwtonôn antìstoiqa sthn telik katêstas h ol okl hr, mata ⁸. To plêtoc $i\mathcal{M}$ upologizetai se diagrêmata dèntrou. Epêshc I èthnai o sunolikêc arij mìc tw n arqik, n swmatidôn kai kêje arqikì swmatidio suneisfèrei me èna parêgonta $1/V$ exaitlac thc sqetik c kanonikopolhshc.

Qrhsimopoi,ntac thn sqèsh

$$\int_{\lambda}^{E_d} \frac{d^3 \vec{q}}{(2\pi)^3 2\omega_{\vec{q}}} \sum_{s,r \in \{\alpha,\vartheta\}} \eta_s \eta_r e_s e_r \frac{p_s p_r}{(p_s q)(p_r q)} = \log \left(\frac{E_d}{\lambda} \right) (2\mathcal{B}_{\vartheta\alpha}(p_f)) \quad (6.5.3)$$

⁷Gia na fτάσουμε σε αυτό το αποτέλεσμα υποθέσαμε ότι το εσωτερικό γινόμενο μεταξύ των καταστάσεων $|\beta\gamma\rangle$ και $|\alpha\rangle$ είναι μηδέν ($\langle\beta\gamma|\alpha\rangle = 0$). Στην περίπτωση που έχουμε φωτόνια στην αρχική κατάσταση η σχέση $\langle\beta\gamma|\alpha\rangle = 0$ ισχύει για περιπτώσεις που ο συντελεστής $A_{\beta\alpha}$ είναι τάξης e^2 . Ο λόγος είναι ότι δεν υπάρχουν διαγράμματα μέχρι αυτή την τάξη που να επιτρέπουν απορρόφηση ενός μόνο φωτονίου. Επομένως στην περίπτωση της κύριας τάξης της εντροπίας σύμπλεξης το αποτέλεσμα δεν θα άλλαζε αν επιτρέπαμε στην αρχική κατάσταση να έχει φωτόνια.

⁸Το σύμβολο \sum_{ϑ} συμβολίζει άθροισμα ως προς τα διαφορετικά σωματίδια που μπορεί να έχει η τελική κατάσταση.

ì pou $\mathcal{B}_{\vartheta\alpha}(\vec{p}_f) = \mathcal{B}_{\beta\alpha}$ kai \vec{p}_f symbolizei tic ormèc tw n swmatidw n thc tel ik c kat^stas hc, gr^foume th n èkfrash 6.5.2 sthn morf

$$S_{ent,sing} = \frac{2}{V^I} \log \left(\frac{E_d}{\lambda} \right) \sum_{\vartheta} \frac{1}{n_{\vartheta}! m_{\vartheta}! l_{\vartheta}!} \times \left\{ \prod_f \left(\int \frac{d^3 \vec{p}_f}{(2\pi)^3 2E_f} \right) \left(\prod_{i=1}^I \frac{1}{2E_i} \right) \left| i\mathcal{M}(p_i \rightarrow p_f) \right|^2 \mathcal{B}_{\vartheta\alpha} \left[(2\pi)^4 \delta^4 \left(\sum_f p_f - \sum_i p_i \right) \right]^2 \right\} \quad (6.5.4)$$

Akol oôj wc j a gr^foume $\mathcal{B}_{\vartheta\alpha}$ antl gia $\mathcal{B}_{\vartheta\alpha}(p_f)$.

Sthn perlptwsh pou sthn arqik kat^stas hc up^rqoun 2 swmatidia (ta i kai j) (kai epomèncw 2 swmatidia stic tel ikèc katast^seic ϑ), h èkfrash pa rnei th n morf

$$S_{ent,sing} = \frac{2}{V^2} \log \left(\frac{E_d}{\lambda} \right) \sum_{\vartheta} \frac{1}{n_{\vartheta}! m_{\vartheta}! l_{\vartheta}!} \times \left\{ \prod_f \left(\int \frac{d^3 \vec{p}_f}{(2\pi)^3 2E_f} \right) \frac{1}{2E_i 2E_j} \left| i\mathcal{M}(p_i + p_j \rightarrow \sum_f p_f) \right|^2 \mathcal{B}_{\vartheta\alpha} \left[(2\pi)^4 \delta^4 \left(\sum_f p_f - p_i - p_j \right) \right]^2 \right\} \quad (6.5.5)$$

Ektel ,ntac to ol okl rwma wc proc th n tel ik orm \vec{p}_1 , epib^ll etai diat rhsh thc qwrik c orm c apì th n mia δ^3 -sun^rthsh ($\sum_f \vec{p}_f = \vec{p}_i - \vec{p}_j$), kai h deôterh δ^3 -sun^rthsh dñnei èna par^gonta ìgkou $(2\pi)^3 \delta^3(0) = V$. 'Etsi h èkfrash gia th n entropia sòmpl exhc an^getai sthn

$$S_{ent,sing} = \frac{2}{V} \log \left(\frac{E_d}{\lambda} \right) \sum_{\vartheta} \frac{1}{n_{\vartheta}! m_{\vartheta}! l_{\vartheta}!} \times \left\{ \prod_{f \neq 1} \left(\int \frac{d^3 \vec{p}_f}{(2\pi)^3 2E_f} \right) \frac{1}{8E_i E_j E_1} \left| i\mathcal{M}(p_i + p_j \rightarrow \sum_f p_f) \right|^2 \mathcal{B}_{\vartheta\alpha} \left[(2\pi) \delta \left(\sum_f E_f - E_i - E_j \right) \right]^2 \right\} \quad (6.5.6)$$

Sto sôsthma tou kèntrou m^zac, ì pou ta arqik^ kai tel ik^ swmatidia èqoun antljetec ormèc, h sqetik taqôthta tw n arqik_ n swmatidw n dñnetai apì th n èkfrash $v_{rel} = 4p_0/E_{cm}$. Olokl hr ,ntac wc proc to mètro thc orm c tou telikoô swmatidw 2, $|\vec{p}_2|$, epib^ll etai diat rhsh thc enèrgeiac kai tautì qrona pa r noume èna par^gonta $2\pi \delta(E_i - E_j) = T$, ì pou T o qarakthristik c qrì noc tou peir^matoc.

H posì thta v_{rel}/V ènai h ro tou arqikoô swmatidw j wc proc to swmatidio i . 'Etsi mporoûme na orìsoume th n peperasmènh posì thta $s_{ent,sing}$, pou isoôtai me th n entropia sòmpl exhc an^ mon^da ro c swmatidw n an^ mon^da qrì nou.

6.5.1 Pl^toc iM kôriac t^xhc

Sthn periptwsh pou h arqik kat^stash peril amb^nei perissî tera apî dôo swmatîdia, sthn kôria t^xhc entropiac sòmpl exhc suneisfêroun asôndeta diagr^mmata sta opoîa mî no dôo swmatîdia al h l epidroôn metaxô touc. K^j e swmatîdio i me orm $\vec{p}_{i,in}$ pou den al h l epidr^ suneisfêrei sto di^gramma Feynman me ênan par^gonta $(2\pi)^3 E_{i,in} \delta^3(\vec{p}_{i,in} - \vec{p}_{i,out})$. Jewroûme th periptwsh î pou oi ormèc tw n arqik_ n swmatidw n diafêroun metaxô touc.

To pl^toc met^bashc iM apî mia arqik kat^stash me n hl ektrî nia kai m pozitri nia se mia tel ik kat^stash me n hl ektrî nia kai m pozitri nia (qwrhc fwtî nia) iso0tai me to ^j roisma tw n akî louj wn tri_ n î rwn

$$I_1 = \sum_{i=1}^n \sum_{j<i}^n \sum_{\sigma, \sigma'} \prod_{k \neq i, j}^{n-2} \left((2\pi)^3 E(\vec{p}_{k,in}) \delta^3(\vec{p}_{k,in} - \vec{p}_{\sigma(k),out}) \right) \\ \times \prod_{k'=1}^m \left((2\pi)^3 E(\vec{k}_{k',in}) \delta^3(\vec{k}_{k',in} - \vec{k}_{\sigma'(k'),out}) \right) \\ \times iM_{1t}(\vec{p}_{i,in}, \vec{p}_{j,in}; \vec{p}_{\sigma(i),out}, \vec{p}_{\sigma(j),out}) \text{ sign}(\sigma) \text{ sign}(\sigma')) \quad (6.5.7)$$

$$I_2 = \sum_{i=1}^m \sum_{j<i}^m \sum_{\sigma, \sigma'} \prod_{k \neq i, j}^{n-1} \left((2\pi)^3 E(\vec{p}_{k,in}) \delta^3(\vec{p}_{k,in} - \vec{p}_{\sigma(k),out}) \right) \\ \times \prod_{k'=1}^{m-2} \left((2\pi)^3 E(\vec{k}_{k',in}) \delta^3(\vec{k}_{k',in} - \vec{k}_{\sigma'(k'),out}) \right) \\ \times iM_{2t}(\vec{k}_{i,in}, \vec{k}_{j,in}; \vec{k}_{\sigma'(i),out}, \vec{k}_{\sigma'(j),out}) \text{ sign}(\sigma) \text{ sign}(\sigma') \quad (6.5.8)$$

$$I_3 = \sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^m \sum_{\sigma, \sigma'} \prod_{k \neq i, j}^{n-1} \left((2\pi)^3 E(\vec{p}_{k,in}) \delta^3(\vec{p}_{k,in} - \vec{p}_{\sigma(k),out}) \right) \\ \times \prod_{k'=1}^{m-1} \left((2\pi)^3 E(\vec{k}_{k',in}) \delta^3(\vec{k}_{k',in} - \vec{k}_{\sigma'(k'),out}) \right) \\ \times iM_3(\vec{p}_{i,in}, \vec{k}_{j,in}; \vec{p}_{\sigma(i),out}, \vec{k}_{\sigma'(j),out}) \text{ sign}(\sigma) \text{ sign}(\sigma') \quad (6.5.9)$$

î pou: 1) iM_1 ênai to anal l oîwto pl^toc skèdashc gia th diergasîa $e^-e^- \rightarrow e^-e^-$, upol ogismèno se eplîpedo dèntrou, kai iM_{1t} to pl^toc sto kan^li t. 2) iM_2 ênai to anal l oîwto pl^toc skèdashc gia th diergasîa $e^+e^+ \rightarrow e^+e^+$, upol ogismèno se eplîpedo dèntrou, kai iM_{2t} to pl^toc sto kan^li t. 3) iM_3 ênai to anal l oîwto pl^toc skèdashc gia th diergasîa $e^-e^+ \rightarrow e^-e^+$, upol ogismèno se eplîpedo dèntrou. 4) σ (σ') met^j esh n (m) antikeimènw n. 5) p ênai h orm tw n hlektronw n kai k h orm tw n pozitronw n. Ja symbolîzoume me q th n orm tw n fwtonw n.

E^ñ sthn telik kat^stash up^rqi èna zeôgoc fwtonlwn (to opoïo par^getai apì exaïl wsh enì c zeôgouc hlektronlou/pozitronlou), to pl^toc iM païrnei thn morf

$$\begin{aligned}
 iM &= \sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^m \sum_{\sigma, \sigma'} \prod_{k \neq i}^{n-1} \left((2\pi)^3 E(\vec{p}_{k,in}) \delta^3(\vec{p}_{k,in} - \vec{p}_{\sigma(k),out}) \right) \\
 &\quad \times \prod_{k \neq j}^{m-1} \left((2\pi)^3 E(\vec{k}_{k',in}) \delta^3(\vec{k}_{k',in} - \vec{k}_{\sigma'(k'),out}) \right) \\
 &\quad \times iM_4(\vec{p}_{i,in}, \vec{k}_{j,in}; \vec{q}_{1,out}, \vec{q}_{2,out}) \text{sign}(\sigma) \text{sign}(\sigma') \quad (6.5.10)
 \end{aligned}$$

ì pou iM_4 to anal loïwto pl^toc skèdashc gia th diergasïa $e^- e^+ \rightarrow \gamma_1 \gamma_2$, upol ogismèno se epïpedo dèntrou. Se t^xh e^2 , den up^rqoun ìllec peript_ seic.

Gia na upol ogïsoume thn kôria entropia sòmpl exhc, prèpei na upol ogïsoume to tetr^gwno tou mètrou tw n plat_ n iM_ϑ , kai èpeita na ol okl hr_ soume wc proc tic ormèc tw n tel ik_ n swmatidlwn. K^j e pl^toc apotel el^j roisma pol l_ n ì rwn – k^j e ì roc antisoiqel se èna di^gramma Feynman, ì pwc exhg same prohgomènwc. Anaptòssontac thn èkfrash $|iM_\vartheta|^2$, prokòptoun ì roi me ginì mena $2(m+n-2)$ sunart sewn δ (ston trisdi^stato q_3 ro tw n orm_ n). Se pol loïc ì rouc pou den elnai tèleia tetr^gwna (cross terms), oi sunart seic δ den elnai sumbatèc metaxò touc kai oi ol okl hr_ seic wc proc tic tel ikèc ormèc dlldoun mhdenikì apotel esma. Up^rqoun peript_ seic cross ì rwn pou epibi_ noun, al ì h suneisfor^ elnai mikrì terhc t^xhc wc proc ton ì gko V , kai ètsi mporoïme na touc amel soume sto suneqèc ì rio ì pou o ì gkoc tou koutioò telnei sto ^peiro.

H kôria suneisfor^ proèrqetai apì ì rouc pou elnai tèleia tetr^gwna (thc morf c $\alpha\alpha^*$). Sthn perlptwsh aut_, oi δ -sunart seic tw n dïo ì rwn pou pol l aplasi^zontai elnai akrib_ c oi dldec. Oi δ -sunart seic tou pr_ tou ì rou anairoïntai me ta ol okl hr_ mata wc proc tic ormèc tw n tel ik_ n swmatidlwn kai autèc tou deôterou ì rou dlldoun par^gontec ì gkou. Prokòptei ènac par^gontac ì gkou $V^{m+n-2} = V^{I-2}$ apì autèc tic $I-2$ ol okl hr_ seic.

Sthn perlptwsh pou h tel ik kat^stash ϑ den èqei fwùn ia, up^rqoun $n!m!/2$ tètoioi ì roi an^logoi tw n tetrag_ nwn $|iM_1|^2$, $|iM_2|^2$ antlstoïqa kai $n!m!$ ì roi an^logoi tou $|iM_3|^2$. Stouc tetragwnikoïc ì rouc ta prì shma tw n diagramm^tw n den suneisfèroun.

Sth perlptwsh pou èna zeôgoc hlektronlou/pozitronlou exaul_ ntetai se 2 fwùn ia, païrnoume to tetr^gwno thc sqèshc 6.5.10. Kai p^l i h kôria mh mhdenik suneisfor^ proèrqetai apì ì rouc tou anaptògmatoc pou elnai tèleia tetr^gwna. Se k^j e tètoio ì ro up^rqoun $n+m-2$ sunart seic dèl ta, oi opoïec empl èkoun tic tel ikèc ormèc tw n hlektronlwn kai tw n pozitronlwn, uywmènec sto tetr^gwno. Oi ol okl hr_ seic wc proc tic tel ikèc ormèc dlldoun èna par^gonta ì gkou V^{I-2} . Up^rqoun $(n-1)!(m-1)!$ ì roi kai ètsi anairel tai o suntel est c $1/n_\vartheta!m_\vartheta!$ sthn èkfrash thc entropiac sòmpl exhc.

Kai stic dïo peript_ seic apomènoun dïo ol okl hr_ seic – wc proc 2 tel ikèc ormèc hlektronlwn/pozitronlwn sthn perlptwsh thc skèdashc wc proc tic tel ikèc ormèc tw n dïo

φωτονίων στην περίπτωση της εξαόλης. Ολοκληρώνοντας με την προέταση των επιπέδων διατήρησης της συνολικής χωρικής μορφής και προκύπτει ένα επιπρόσθετο παράγοντας ίσγου, ή πώς στην ειδική περίπτωση των 2 αρθρών, η σωματιδιακή που εξετάζεται στο προηγούμενο κεφάλαιο. Τέλος ολοκληρώνουμε με την μέτρο της εναπομείνουσας ορμής, όπως επιπέδων διατήρησης της συνολικής ενέργειας και προκύπτει ο γρίνος T του πελάτη.

Συμβολίζοντας με θ τη γωνία σκένδασης και με E_{ij} και v_{ij} την ενέργεια και τη σφαιρική ταχύτητα των δύο αλληλεπιδρώντων αρθρών, η σωματιδιακή στο κέντρο μάζας τους, βρίσκουμε

$$S_{ent,sing} = \frac{T}{64\pi V} \log\left(\frac{E_d}{\lambda}\right) \int_{-1}^1 d(\cos\theta) \times \left\{ \sum_{i=1}^n \sum_{j<i}^n \frac{v_{ij}}{E_{ij}^2} |iM_1(E_{ij}, \theta)|^2 \mathcal{B}_1(i'j'; ij) + \sum_{i=1}^m \sum_{j<i}^m \frac{v_{ij}}{E_{ij}^2} |iM_2(E_{ij}, \theta)|^2 \mathcal{B}_2(i'j'; ij) + 2 \sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^m \frac{v_{ij}}{E_{ij}^2} |iM_3(E_{ij}, \theta)|^2 \mathcal{B}_3(i'j'; ij) + \sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^m \frac{v_{ij}}{E_{ij}^2} |iM_4(E_{ij}, \theta)|^2 \mathcal{B}_4(i'j'; ij) \right\} \quad (6.5.11)$$

ή που $i'j'$ τα τελικά σωματάρια που αντιστοιχούν σε $k'j'$ είναι από τις 4 αλληλεπιδράσεις.

Στην περίπτωση που η αρθρή κατάσταση αποτελείται από n ηλεκτρίνια παρνομε

$$S_{ent,sing} = \frac{T}{128\pi V} \log\left(\frac{E_d}{\lambda}\right) \sum_{ij=1}^n \frac{v_{ij}}{E_{ij}^2} \int_{-1}^1 d(\cos\theta) |iM_1(E_{ij}, \theta)|^2 \mathcal{B}_1(i'j'; ij) \quad (6.5.12)$$

Η εντροπία σόμπλεχ ανήκοντα γρίνου ανήκοντα σωματάρια πουκνήτητα ισόται με

$$s_{ent,sing} = \frac{V S_{ent,sing}}{Tn} = \frac{1}{128\pi n} \log\left(\frac{E_d}{\lambda}\right) \sum_{ij=1}^n \frac{v_{ij}}{E_{ij}^2} \int_{-1}^1 d(\cos\theta) |iM_1(E_{ij}, \theta)|^2 \mathcal{B}_1(i'j'; ij) \quad (6.5.13)$$

και αποκλίνει λογαριθμικά στο όριο $\lambda \rightarrow 0$.

Kef^l aio 7

Entropia sômpl exhc deôterhc t^xhc

Sto prohgoômeno kef^l aio eîdame î ti o suntel est c thc logarij mik c apî kl ishc thc kôriac entropiac sômpl exhc den exart^tai apî to nèfoc tw n upèruj rwn fwtonlwn pou sunodeôoun tic asumptwtikèc katast^seic. Epîshc diagr^mmata me eswterikoôc brî qouc den suneisfèroun sthn kôria t^xhc thc entropiac sômpl exhc. Stî qoc mac se autî to kef^l aio eînai na exet^soume thn entropia sômpl exhc sth deôterh t^xhc, e^{2N+4} . Ja ergastoôme me "gumnèc" katast^seic sth b^sh Fock, afoô mac endiafèrei h sumperifor^ tw n upèruj rwn logarij mik, n î rwn, h opoîa den exart^tai apî to ntôsim o tw n katast^sewn. j ètoume loipî n $f^\mu = 0$. Epîshc ja qreïastel na l^boume upî yin tic katast^seic $|\beta\gamma_1\gamma_2\rangle$, afoô suneisfèroun sthn entropia sômpl exhc se t^xhc e^{2N+4} .

7.1 'lqnh gumn, n katast^sewn wc proc touc upèruj rouc baj moôc el euj erlâc

Arqik^ ja upol ogîsoume ta merik^ lqnh di^forwn tel est, n ket-bra wc proc touc upèruj rouc baj moôc el euj erlâc. Mia kat^stah dôo fwtonlwn an kei sto upèruj ro mèroc tou q_s rou Hilbert mî no e^ n h enèrgeia tou k^j e fwtonlou eînai mikrî terh apî E kai epîshc to ^j roisma tw n energei, n touc eînai mikrî tero apî E . E^ n h enèrgeia tou k^j e fwtonlou eînai mikrî terh apî E al l^ to ^j roisma tw n energei, n touc eînai megalôtero apî E , h kat^stah tw n dôo fwtonlwn an kei sto uperi, dec mèroc tou q_s rou Hilbert.

Oi katast^seic qwr^zontai se upèrj ro kai uperi, dec mèroc wc akol o^j wc

$$\begin{aligned}
 |\beta\rangle &= |\beta\rangle_H \times |0\rangle_S \\
 |\beta\gamma\rangle &= |\beta\rangle_H \times |\gamma\rangle_S, \quad \omega_\gamma < E \\
 |\beta\gamma\rangle &= |\beta\gamma\rangle_H \times |0\rangle_S, \quad \omega_\gamma > E \\
 |\beta\gamma_1\gamma_2\rangle &= |\beta\rangle_H \times |\gamma_1\gamma_2\rangle_S, \quad (\omega_{\gamma_1}, \omega_{\gamma_2})_{\text{Soft}} \\
 |\beta\gamma_1\gamma_2\rangle &= |\beta\gamma_1\rangle_H \times |\gamma_2\rangle_S, \quad \omega_{\gamma_1} < E, \quad \omega_{\gamma_2} > E \\
 |\beta\gamma_1\gamma_2\rangle &= |\beta\gamma_1\gamma_2\rangle_H \times |0\rangle_S, \quad (\omega_{\gamma_1}, \omega_{\gamma_2})_{\text{Hard}}
 \end{aligned} \tag{7.1.1}$$

ì pou

$$\begin{aligned}
 |\gamma\rangle_S &= \alpha_s^\dagger(\vec{p}) |0\rangle_S \\
 |\gamma_1\gamma_2\rangle_S &= \alpha_{s_1}^\dagger(\vec{p}_1) \alpha_{s_2}^\dagger(\vec{p}_2) |0\rangle_S
 \end{aligned} \tag{7.1.2}$$

Upenj um^zoume ì ti ta kets $|\beta\rangle$ sumbol^zoun katast^seic qwr^lc fwtì nia.

Or simec sqèseic e^nai oi akì louj ec

$$\begin{aligned}
 \text{Tr}_{H_S} |0\rangle_S \langle 0|_S &= 1 \\
 \text{Tr}_{H_S} (\alpha_s^\dagger(\vec{p}) |0\rangle_S) (\langle 0|_S) &= 0 \\
 \text{Tr}_{H_S} (\alpha_s^\dagger(\vec{p}) |0\rangle_S) (\langle 0|_S \alpha_{s'}(\vec{p}')) &= \delta_{ss'} \delta \vec{p} \vec{p}' \\
 \text{Tr}_{H_S} (\alpha_{s_1}^\dagger(\vec{p}_1) \alpha_{s_2}^\dagger(\vec{p}_2) |0\rangle_S) (\langle 0|_S \alpha_{s'}(\vec{p}')) &= 0 \\
 \text{Tr}_{H_S} (\alpha_{s_1}^\dagger(\vec{p}_1) \alpha_{s_2}^\dagger(\vec{p}_2) |0\rangle_S) (\langle 0|_S \alpha_{s'_1}(\vec{p}'_1) \alpha_{s'_2}(\vec{p}'_2)) &= \\
 &= \delta_{s'_1 s_2} \delta_{s'_2 s_1} \delta \vec{p}'_1 \vec{p}_2 \delta \vec{p}'_2 \vec{p}_1 + \delta_{s'_1 s_1} \delta_{s'_2 s_2} \delta \vec{p}'_1 \vec{p}_1 \delta \vec{p}'_2 \vec{p}_2
 \end{aligned} \tag{7.1.3}$$

Arqik^ j a upol og^soume ta òqnh gia peript, seic ì pou ta fwtì nia stic katast^seic $|\beta\gamma\rangle$ kai $|\beta\gamma_1\gamma_2\rangle$ e^nai upèrj ra. Orhsimpoi, ntac tic pio p^nw sqèseic br^skoume

$$\begin{aligned}
 \text{Tr}_{H_S} |\beta\rangle \langle \beta'| &= |\beta\rangle_H \langle \beta'|_H \\
 \text{Tr}_{H_S} |\beta\gamma\rangle \langle \beta'| &= 0 \\
 \text{Tr}_{H_S} |\beta\gamma\rangle \langle \beta'\gamma'| &= |\beta\rangle_H \langle \beta'|_H \delta_{ss'} \delta \vec{p} \vec{p}' \\
 \text{Tr}_{H_S} |\beta\gamma_1\gamma_2\rangle \langle \beta'| &= 0 \\
 \text{Tr}_{H_S} |\beta\gamma_1\gamma_2\rangle \langle \beta'\gamma'| &= 0 \\
 \text{Tr}_{H_S} |\beta\gamma_1\gamma_2\rangle \langle \beta'\gamma'_1\gamma'_2| &= |\beta\rangle_H \langle \beta'|_H (\delta_{s'_1 s_2} \delta_{s'_2 s_1} \delta \vec{p}'_1 \vec{p}_2 \delta \vec{p}'_2 \vec{p}_1 + \delta_{s'_1 s_1} \delta_{s'_2 s_2} \delta \vec{p}'_1 \vec{p}_1 \delta \vec{p}'_2 \vec{p}_2)
 \end{aligned} \tag{7.1.4}$$

Gia na upol og^soume ton p^nhaka puknì thtac j a prèpei na sumperil^boume katast^seic me uperi, dh fwtì nia. Jewr, ntac ^j roisma wc proc ì lec tic dunatèc timèc tw n

$\beta, \beta, \gamma, \gamma', \gamma_1, \gamma_2, \gamma'_1, \gamma'_2$, prokôptoun oi akî l ouj ec sqêseic

$$\text{Tr}_{H_S} |\beta\rangle \langle \beta'| = |\beta\rangle_H \langle \beta'|_H \quad (7.1.5)$$

$$\text{Tr}_{H_S} |\beta\gamma\rangle \langle \beta'| = \sum_{\omega_\gamma > E} |\beta\gamma\rangle_H \langle \beta'|_H \quad (7.1.6)$$

$$\text{Tr}_{H_S} |\beta\gamma\rangle \langle \beta'\gamma'| = \sum_{\omega_\gamma, \omega_{\gamma'} < E} |\beta\rangle_H \langle \beta'|_H \delta_{s s'} \delta \vec{p} \vec{p}' + \sum_{\omega_\gamma, \omega_{\gamma'} > E} |\beta\gamma\rangle_H \langle \beta'\gamma'|_H \quad (7.1.7)$$

$$\text{Tr}_{H_S} |\beta\gamma_1\gamma_2\rangle \langle \beta'| = \sum_{(\gamma_1, \gamma_2)_H} |\beta\gamma_1\gamma_2\rangle_H \langle \beta'|_H \quad (7.1.8)$$

$$\text{Tr}_{H_S} |\beta\gamma_1\gamma_2\rangle \langle \beta'\gamma'| = \sum_{\substack{(\gamma_1, \gamma_2)_H \\ \omega_\gamma > E}} |\beta\gamma_1\gamma_2\rangle_H \langle \beta'\gamma'|_H + \sum_{\substack{\omega_{\gamma_1}, \omega_{\gamma'} < E \\ \omega_{\gamma_2} > E}} |\beta\gamma_2\rangle_H \langle \beta'|_H \delta_{s_2 s'} \delta \vec{p}_2 \vec{p}' \quad (7.1.9)$$

$$\begin{aligned} \text{Tr}_{H_S} |\beta\gamma_1\gamma_2\rangle \langle \beta'\gamma'_1\gamma'_2| &= \sum_{\substack{(\gamma_1, \gamma_2)_H \\ (\gamma'_1, \gamma'_2)_H}} |\beta\gamma_1\gamma_2\rangle_H \langle \beta'\gamma'_1\gamma'_2|_H \\ + \sum_{\substack{\omega_{\gamma_2}, \omega_{\gamma'_2} > E \\ \omega_{\gamma_1} < E}} |\beta\gamma_2\rangle_H \langle \beta'\gamma'_2|_H \delta s'_1 s_1 \delta \vec{q}'_1 \vec{q}_1 + \sum_{(\gamma_1, \gamma_2)_S} |\beta\rangle_H \langle \beta'|_H \delta s'_1 s_1 \delta s'_2 s_2 \delta \vec{q}'_1 \vec{q}_1 \delta \vec{q}'_2 \vec{q}_2 \end{aligned} \quad (7.1.10)$$

7.2 Pñakac puknî thtac

'Opwc kai sto prohgoômeno kef^l aio gr^foume thn tel ik kat^stash sthn akî l ouj h morf , qrhsimopoi_ ntac mia pl rh b^sh

$$|\Psi\rangle_{out} = |\alpha\rangle + \sum_{\beta} A_{\beta\alpha} |\beta\rangle + \sum_{\beta, \gamma} B_{\beta\gamma, \alpha} |\beta\gamma\rangle + \sum_{\substack{\beta, \gamma_1, \gamma_2 \\ \omega_{\gamma_1} \leq \omega_{\gamma_2}}} \Gamma_{\beta\gamma_1\gamma_2, \alpha} |\beta\gamma_1\gamma_2\rangle + \dots \quad (7.2.1)$$

Upenj uml^zoume i ti ta pl^th $A_{\beta\alpha}$, $B_{\beta\gamma,\alpha}$ kai $\Gamma_{\beta\gamma_1\gamma_2,\alpha}$ ebnai thc t^xhc e^N , e^{N+1} kai e^{N+2} antlstoiqua. O p^nakac pukn^i thtac tw n uperiwd_ n baj m_ n el euj er^lac gr^fetai sthn morf

$$\begin{aligned}
\rho_H &= \text{Tr}_{H_S} |\Psi\rangle_{out} \langle\Psi|_{out} = \\
&|\alpha\rangle_H \langle\alpha|_H + \left(A_{\alpha\beta} |\beta\rangle_H + \sum_{\omega_\gamma > E} B_{\beta\gamma,\alpha} |\beta\gamma\rangle_H + \sum_{(\gamma_1,\gamma_2)_H} \Gamma_{\beta\gamma_1\gamma_2,\alpha} |\beta\gamma_1\gamma_2\rangle_H + \dots \right) \langle\alpha|_H \\
&+ |\alpha\rangle_H \left(A_{\alpha\beta'}^* \langle\beta'|_H + \sum_{\omega_{\gamma'} > E} B_{\beta'\gamma',\alpha}^* \langle\beta'\gamma'|_H + \sum_{(\gamma'_1,\gamma'_2)_H} \Gamma_{\beta'\gamma'_1\gamma'_2,\alpha}^* \langle\beta'\gamma'_1\gamma'_2|_H + \dots \right) \\
&\quad + D_{\beta,\beta'} |\beta\rangle_H \langle\beta'|_H + \sum_{\omega_{\gamma'} > E} D_{\beta,\beta'\gamma'} |\beta\rangle_H \langle\beta'\gamma'|_H + \sum_{\omega_\gamma > E} D_{\beta\gamma,\beta'} |\beta\gamma\rangle_H \langle\beta'|_H \\
&\quad + \sum_{\omega_\gamma, \omega_{\gamma'} > E} D_{\beta\gamma,\beta'\gamma'} |\beta\gamma\rangle_H \langle\beta'\gamma'|_H \\
&\quad + \sum_{(\gamma'_1,\gamma'_2)_H} A_{\beta\alpha} \Gamma_{\beta'\gamma'_1\gamma'_2,\alpha}^* |\beta\rangle_H \langle\beta'\gamma'_1\gamma'_2|_H + \sum_{(\gamma_1,\gamma_2)_H} A_{\beta'\alpha}^* \Gamma_{\beta\gamma_1\gamma_2,\alpha} |\beta\gamma_1\gamma_2\rangle_H \langle\beta'|_H + \dots \\
&+ \sum_{\substack{(\gamma'_1,\gamma'_2)_H \\ \omega_{\gamma'} > E}} B_{\beta\gamma,\alpha} \Gamma_{\beta'\gamma'_1\gamma'_2,\alpha}^* |\beta\gamma\rangle_H \langle\beta'\gamma'_1\gamma'_2|_H + \sum_{\substack{(\gamma_1,\gamma_2)_H \\ \omega_\gamma > E}} B_{\beta'\gamma',\alpha}^* \Gamma_{\beta\gamma_1\gamma_2,\alpha} |\beta\gamma_1\gamma_2\rangle_H \langle\beta'\gamma'|_H + \dots \\
&\quad + \sum_{\substack{(\gamma_1,\gamma_2)_H \\ (\gamma'_1,\gamma'_2)_H}} \Gamma_{\beta'\gamma'_1\gamma'_2,\alpha}^* \Gamma_{\beta\gamma_1\gamma_2,\alpha} |\beta\gamma_1\gamma_2\rangle_H \langle\beta'\gamma'_1\gamma'_2|_H + \dots \tag{7.2.2}
\end{aligned}$$

i pou

$$D_{\beta,\beta'} = A_{\beta\alpha} A_{\beta'\alpha}^* + \sum_{\omega_\gamma < E} B_{\beta\gamma,\alpha} B_{\beta'\gamma,\alpha}^* + \sum_{(\gamma_1,\gamma_2)_S} \Gamma_{\beta'\gamma_1\gamma_2,\alpha}^* \Gamma_{\beta\gamma_1\gamma_2,\alpha} + \dots \tag{7.2.3}$$

$$D_{\beta\gamma,\beta'} = A_{\beta'\alpha}^* B_{\beta\gamma,\alpha} + \sum_{\omega_{\gamma'} < E} B_{\beta'\gamma',\alpha}^* \Gamma_{\beta\gamma\gamma',\alpha} + \dots \tag{7.2.4}$$

$$D_{\beta,\beta'\gamma'} = A_{\beta\alpha} B_{\beta'\gamma',\alpha}^* + \sum_{\omega_{\gamma'} < E} B_{\beta\gamma,\alpha} \Gamma_{\beta'\gamma'\gamma',\alpha}^* + \dots \tag{7.2.5}$$

$$D_{\beta\gamma,\beta'\gamma'} = B_{\beta\gamma,\alpha} B_{\beta'\gamma',\alpha}^* + \sum_{\omega_{\gamma_1} < E} \Gamma_{\beta\gamma\gamma_1,\alpha} \Gamma_{\beta'\gamma'\gamma_1,\alpha}^* + \dots \tag{7.2.6}$$

Aj rol^zoume wc proc i lec tic tim^c tw n katast^sewn $|\beta\rangle$, $|\beta'\rangle$. Oi tel ellec stic t^sseric tel eutal^ec sq^seic peril amb^noun i rouc megal ^terhc t^xhc ap^i e^{2N+4} , i pwc kai oi tel ellec sthn teleuta^la gramm thc sq^shc 7.2.2. Oi tel ellec stic up^i loipec gramm^c thc sq^shc 7.2.2, peril amb^noun katast^seic me periss^i tera ap^i d^o fwt^i nia. Oi i roi auto^ den suneisf^eroun sthn entropia s^mpl exhc se de^terh t^xh.

Gia na mpor^soume na upol og^soume ta di^fora lqnh j a qreia sto^me ta eswterik^

gini mena metax̄ tw̄n katast̂sewn pou emfan̄zontai ston p̄naka pukn̄i thtac. J ewr̄, ntac ì ti h arqik̄ kat̂sthash den peril amb̂nei fw̄t̄i nia, pārnoume tic aki l ouj ec sq̄eseic

$$\begin{aligned}
\langle \alpha | \alpha \rangle &= 1 \\
\langle \alpha | \beta \rangle &= \delta_{\alpha\beta} \\
\langle \alpha | \beta\gamma \rangle &= 0 \\
\langle \alpha | \beta\gamma_1\gamma_2 \rangle &= 0 \\
\langle \beta' | \beta \rangle &= \delta_{\beta'\beta} \\
\langle \beta' | \beta\gamma \rangle &= 0 \\
\langle \beta' | \beta\gamma_1\gamma_2 \rangle &= 0 \\
\langle \beta'\gamma' | \beta\gamma \rangle &= \delta_{\beta'\beta} \delta_{\gamma'\gamma} \\
\langle \beta'\gamma' | \beta\gamma_1\gamma_2 \rangle &= 0 \\
\langle \beta'\gamma'_1\gamma'_2 | \beta\gamma_1\gamma_2 \rangle &= \delta_{\beta'\beta} \delta_{(\gamma'_1\gamma'_2)(\gamma_1\gamma_2)}
\end{aligned} \tag{7.2.7}$$

Gr̂fontac thc telik̄ kat̂sthash sthn morf̄

$$|\Psi\rangle_{out} = S|\alpha\rangle \tag{7.2.8}$$

kai qrh̄simpoī, ntac thn sq̄esh monadiak̄i thtac, $S^\dagger S = 1$, br̄tskoume ì ti

$$0 = A_{\alpha\alpha} + A_{\alpha\alpha}^* + \sum_{\beta} A_{\beta\alpha} A_{\beta\alpha}^* + \sum_{\beta,\gamma} B_{\beta\gamma,\alpha} B_{\beta\gamma,\alpha}^* + \sum_{\substack{\beta,\gamma_1,\gamma_2 \\ \omega_{\gamma_1} \leq \omega_{\gamma_2}}} \Gamma_{\beta\gamma_1\gamma_2,\alpha} \Gamma_{\beta\gamma_1\gamma_2,\alpha}^* + \dots \tag{7.2.9}$$

'Ara l oip̄n

$$A_{\alpha\alpha} + A_{\alpha\alpha}^* = \sum_{\beta} A_{\beta\alpha} A_{\beta\alpha}^* + \sum_{\beta,\gamma} B_{\beta\gamma,\alpha} B_{\beta\gamma,\alpha}^* + \sum_{\substack{\beta,\gamma_1,\gamma_2 \\ \omega_{\gamma_1} \leq \omega_{\gamma_2}}} \Gamma_{\beta\gamma_1\gamma_2,\alpha} \Gamma_{\beta\gamma_1\gamma_2,\alpha}^* + \dots \tag{7.2.10}$$

ēn̄nai thc t̂xhc e^{2N} kai

$$A_{\alpha\alpha} + A_{\alpha\alpha}^* + \sum_{\beta} A_{\beta\alpha} A_{\beta\alpha}^* = \sum_{\beta,\gamma} B_{\beta\gamma,\alpha} B_{\beta\gamma,\alpha}^* + \sum_{\substack{\beta,\gamma_1,\gamma_2 \\ \omega_{\gamma_1} \leq \omega_{\gamma_2}}} \Gamma_{\beta\gamma_1\gamma_2,\alpha} \Gamma_{\beta\gamma_1\gamma_2,\alpha}^* + \dots \tag{7.2.11}$$

thc t̂xhc e^{2N+2} .

7.3 Entropia s^ompl exhc

Upenj uml zoume i ti oi entroplec Renyi dl nontai api thn t^o po

$$S_m = \frac{1}{1-m} \log \text{Tr}(\rho_H)^m \quad (7.3.1)$$

Gr^fontac ton plnaka pukni thtac sthn morf $\rho_H = |\alpha\rangle\langle\alpha| + \epsilon \equiv \rho_0 + \epsilon$, o pr_ toc i roc elnai t^xhc 1 kai o de^o teroc i roc elnai thc t^xhc e^N . Sthn per^lptwsh i pou $N = 2$, ja prepei na krat soume i roc t^xhc ϵ^4 , _ste na upol oglsoume thn entropia s^ompl exhc se t^xhc e^{2N+4} .

Orhsimopoi_ ntac th sqesh $\rho_0^2 = \rho_0$ kai thn kuklik idi^i thta tou lqnouc, arke^l na upol oglsoume ta lqnh tw n posot tw n $\epsilon, \rho_0\epsilon, \epsilon^2, \rho_0\epsilon^2, \rho_0\epsilon\rho_0\epsilon, \epsilon^3, \rho_0\epsilon^3, \rho_0\epsilon^2\rho_0\epsilon, (\rho_0\epsilon)^3, \epsilon^4, \rho_0\epsilon^4, \rho_0\epsilon^3\rho_0\epsilon, \rho_0\epsilon^2\rho_0\epsilon^2, \rho_0\epsilon^2(\rho_0\epsilon)^2, (\rho_0\epsilon)^4$.

7.3.1 lqnh wc proc uperuj roc baj mo^c el euj er^lac

Arqik^ upenj uml zoume i ti

$$\text{Tr} |A\rangle\langle B| \equiv \langle B|A\rangle \quad (7.3.2)$$

Gia ta lqnh t^xhc ϵ palr noume

$$\text{Tr} \epsilon = 0 \quad (7.3.3)$$

(afo^l $\text{Tr} \rho_H = \text{Tr} \rho_0 = 1$) kai

$$\begin{aligned} \text{Tr} \rho_0\epsilon &= A_{\alpha\alpha} + A_{\alpha\alpha}^* + D_{\alpha,\alpha} \\ &= A_{\alpha\alpha} + A_{\alpha\alpha}^* + A_{\alpha\alpha}A_{\alpha\alpha}^* + \sum_{\omega\gamma < E} B_{\alpha\gamma,\alpha}B_{\alpha\gamma,\alpha}^* + \sum_{(\gamma_1,\gamma_2)_S} \Gamma_{\alpha\gamma_1\gamma_2,\alpha}\Gamma_{\alpha\gamma_1\gamma_2,\alpha}^* \end{aligned} \quad (7.3.4)$$

Krat same i roc t^xhc e^{2N+4} .

Gia ta lqnh t^xhc ϵ^2 , br^lskoume

$$\begin{aligned}
\text{Tr } \epsilon^2 &= A_{\alpha\alpha} + A_{\alpha\alpha}^* + D_{\alpha,\alpha} \\
&= A_{\alpha\alpha}^2 + A_{\alpha\alpha}^{*2} + 2A_{\beta\alpha}A_{\beta\alpha}^* + 2 \sum_{\omega\gamma>E} B_{\beta\gamma,\alpha}B_{\beta\gamma,\alpha}^* + 2 \sum_{(\gamma_1,\gamma_2)_H} \Gamma_{\beta\gamma_1\gamma_2,\alpha}\Gamma_{\beta\gamma_1\gamma_2,\alpha}^* \\
&+ 2A_{\beta\alpha}D_{\alpha,\beta} + 2A_{\beta\alpha}^*D_{\beta\alpha} + 2 \sum_{\omega\gamma>E} B_{\beta\gamma,\alpha}D_{\alpha,\beta\gamma} + 2 \sum_{\omega\gamma>E} B_{\beta\gamma,\alpha}^*D_{\beta\gamma,\alpha} + D_{\beta,\beta'}D_{\beta',\beta} \\
&= A_{\alpha\alpha}^2 + A_{\alpha\alpha}^{*2} + 2A_{\beta\alpha}A_{\beta\alpha}^* + 2 \sum_{\omega\gamma>E} B_{\beta\gamma,\alpha}B_{\beta\gamma,\alpha}^* + 2 \sum_{(\gamma_1,\gamma_2)_H} \Gamma_{\beta\gamma_1\gamma_2,\alpha}\Gamma_{\beta\gamma_1\gamma_2,\alpha}^* \\
&+ 2 \sum_{\omega\gamma<E} \left(A_{\beta\alpha}B_{\alpha\gamma,\alpha}B_{\beta\gamma,\alpha}^* + A_{\beta\alpha}^*B_{\beta\gamma,\alpha}B_{\alpha\gamma,\alpha}^* \right) \tag{7.3.5}
\end{aligned}$$

Sto teleutalo b ma qrhsimopoi same tic sq^eseic 7.2.10 kai 7.2.11. Me an^l logo tr^i po br^lskoume

$$\begin{aligned}
\text{Tr } \rho_0\epsilon^2 &= A_{\alpha\alpha}^2 + A_{\alpha\alpha}A_{\alpha\alpha}^* + A_{\alpha\alpha}^{*2} + A_{\beta\alpha}A_{\beta\alpha}^* \\
&+ (A_{\alpha\alpha} + A_{\alpha\alpha}^*)D_{\alpha,\alpha} + A_{\beta\alpha}D_{\alpha,\beta} + A_{\beta\alpha}^*D_{\beta,\alpha} + \sum_{\omega\gamma>E} B_{\beta\gamma,\alpha}B_{\beta\gamma,\alpha}^* \\
&+ \sum_{\omega\gamma>E} B_{\beta\gamma,\alpha}D_{\alpha,\beta\gamma} + \sum_{\omega\gamma>E} B_{\beta\gamma,\alpha}^*D_{\beta\gamma,\alpha} + \sum_{(\gamma_1,\gamma_2)_H} \Gamma_{\beta\gamma_1\gamma_2,\alpha}\Gamma_{\beta\gamma_1\gamma_2,\alpha}^* + D_{\alpha,\beta}D_{\beta,\alpha} \\
&= A_{\alpha\alpha}^2 + A_{\alpha\alpha}A_{\alpha\alpha}^* + A_{\alpha\alpha}^{*2} + A_{\beta\alpha}A_{\beta\alpha}^*(1 + A_{\alpha\alpha} + A_{\alpha\alpha}^*) + \sum_{\omega\gamma>E} B_{\beta\gamma,\alpha}B_{\beta\gamma,\alpha}^* \\
&+ \sum_{(\gamma_1,\gamma_2)_H} \Gamma_{\beta\gamma_1\gamma_2,\alpha}\Gamma_{\beta\gamma_1\gamma_2,\alpha}^* + \sum_{\omega\gamma<E} \left(A_{\beta\alpha}B_{\alpha\gamma,\alpha}B_{\beta\gamma,\alpha}^* + A_{\beta\alpha}^*B_{\beta\gamma,\alpha}B_{\alpha\gamma,\alpha}^* \right) \tag{7.3.6}
\end{aligned}$$

kai

$$\begin{aligned}
\text{Tr } \rho_0\epsilon\rho_0\epsilon &= A_{\alpha\alpha}^2 + 2A_{\alpha\alpha}A_{\alpha\alpha}^* + A_{\alpha\alpha}^{*2} + 2(A_{\alpha\alpha} + A_{\alpha\alpha}^*)D_{\alpha,\alpha} + D_{\alpha,\alpha}^2 \\
&= (A_{\alpha\alpha} + A_{\alpha\alpha}^*)^3 + (A_{\alpha\alpha}A_{\alpha\alpha}^*)^2 \tag{7.3.7}
\end{aligned}$$

Gia touc ì rouc t^xhc ϵ^3 , br^lskoume

$$\begin{aligned}
\text{Tr } \epsilon^3 &= A_{\alpha\alpha}^3 + A_{\alpha\alpha}^{*3} + 3(A_{\alpha\alpha} + A_{\alpha\alpha}^* + A_{\beta'\alpha}A_{\beta'\alpha}^* + A_{\alpha\alpha}^2 + A_{\alpha\alpha}A_{\alpha\alpha}^* + A_{\alpha\alpha}^{*2})A_{\beta\alpha}A_{\beta\alpha}^* \\
&+ 3 \sum_{\omega\gamma>E} (A_{\alpha\alpha} + A_{\alpha\alpha}^*)B_{\beta\gamma,\alpha}B_{\beta\gamma,\alpha}^* \\
&= A_{\alpha\alpha}^3 + A_{\alpha\alpha}^{*3} + 3A_{\beta\alpha}A_{\beta\alpha}^*(A_{\alpha\alpha}^2 + A_{\alpha\alpha}A_{\alpha\alpha}^* + A_{\alpha\alpha}^{*2}) \tag{7.3.8}
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
\text{Tr } \rho_0 \epsilon^3 &= A_{\alpha\alpha}^3 + A_{\alpha\alpha}^{*3} + A_{\alpha\alpha}^2 A_{\alpha\alpha}^* + A_{\alpha\alpha} A_{\alpha\alpha}^{*2} + A_{\alpha\alpha}^3 A_{\alpha\alpha}^* + A_{\alpha\alpha}^2 A_{\alpha\alpha}^{*2} + A_{\alpha\alpha} A_{\alpha\alpha}^{*3} \\
&\quad + A_{\beta\alpha} A_{\beta\alpha}^* (2A_{\alpha\alpha} + 2A_{\alpha\alpha}^* + 4A_{\alpha\alpha} A_{\alpha\alpha}^* + 2A_{\alpha\alpha}^2 + 2A_{\alpha\alpha}^{*2} + A_{\beta'\alpha} A_{\beta'\alpha}^*) \\
&\quad + 2 \sum_{\omega\gamma > E} (A_{\alpha\alpha} + A_{\alpha\alpha}^*) B_{\beta\gamma, \alpha} B_{\beta\gamma, \alpha}^* \\
&= (A_{\alpha\alpha} + A_{\alpha\alpha}^* + A_{\alpha\alpha} A_{\alpha\alpha}^*) (A_{\alpha\alpha}^2 + A_{\alpha\alpha}^{*2}) + A_{\alpha\alpha}^2 A_{\alpha\alpha}^{*2} + (A_{\alpha\alpha} + A_{\alpha\alpha}^*) A_{\beta\alpha} A_{\beta\alpha}^* \quad (7.3.9)
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
\text{Tr } \rho_0 \epsilon^2 \rho_0 \epsilon &= A_{\alpha\alpha}^3 + A_{\alpha\alpha}^{*3} + 2A_{\alpha\alpha}^2 A_{\alpha\alpha}^* + 2A_{\alpha\alpha} A_{\alpha\alpha}^{*2} + 3A_{\alpha\alpha}^2 A_{\alpha\alpha}^{*2} + 2A_{\alpha\alpha}^3 A_{\alpha\alpha}^* + 2A_{\alpha\alpha} A_{\alpha\alpha}^{*3} \\
&\quad + A_{\beta\alpha} A_{\beta\alpha}^* (A_{\alpha\alpha} + A_{\alpha\alpha}^* + A_{\alpha\alpha}^2 + A_{\alpha\alpha}^{*2} + 4A_{\alpha\alpha} A_{\alpha\alpha}^*) + \sum_{\omega\gamma > E} (A_{\alpha\alpha} + A_{\alpha\alpha}^*) B_{\beta\gamma, \alpha} B_{\beta\gamma, \alpha}^* \\
&= 3A_{\alpha\alpha}^2 A_{\alpha\alpha}^{*2} + A_{\beta\alpha} A_{\beta\alpha}^* (A_{\alpha\alpha} + A_{\alpha\alpha}^* + 3A_{\alpha\alpha} A_{\alpha\alpha}^*) \quad (7.3.10)
\end{aligned}$$

Têl oc

$$\begin{aligned}
\text{Tr}(\rho_0 \epsilon)^3 &= A_{\alpha\alpha}^3 + A_{\alpha\alpha}^{*3} + 3A_{\alpha\alpha} A_{\alpha\alpha}^* (A_{\alpha\alpha} + A_{\alpha\alpha}^* + A_{\alpha\alpha}^2 + A_{\alpha\alpha}^{*2} + 2A_{\alpha\alpha} A_{\alpha\alpha}^*) \\
&= (A_{\alpha\alpha} + A_{\alpha\alpha}^*)^3 + 3A_{\alpha\alpha} A_{\alpha\alpha}^* (A_{\alpha\alpha} + A_{\alpha\alpha}^*)^2 = 0 \quad (7.3.11)
\end{aligned}$$

to poÛo den suneisfêrei se t^xh e^{2N+4} .

Oi ì roi t^xhc ϵ^4 elnai

$$\begin{aligned}
\text{Tr } \epsilon^4 &= A_{\alpha\alpha}^4 + A_{\alpha\alpha}^{*4} + 2A_{\beta\alpha} A_{\beta\alpha}^* (2A_{\alpha\alpha}^2 + 2A_{\alpha\alpha}^{*2} + 2A_{\alpha\alpha} A_{\alpha\alpha}^* + A_{\beta'\alpha} A_{\beta'\alpha}^*) \\
&= A_{\alpha\alpha}^4 + A_{\alpha\alpha}^{*4} + 2A_{\beta\alpha} A_{\beta\alpha}^* (A_{\alpha\alpha}^2 + A_{\alpha\alpha}^{*2} + A_{\beta'\alpha} A_{\beta'\alpha}^*) \quad (7.3.12)
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
\text{Tr } \rho_0 \epsilon^4 &= A_{\alpha\alpha}^4 + A_{\alpha\alpha}^{*4} + A_{\alpha\alpha}^3 A_{\alpha\alpha}^* + A_{\alpha\alpha} A_{\alpha\alpha}^{*3} + A_{\alpha\alpha}^2 A_{\alpha\alpha}^{*2} \\
&\quad + A_{\beta\alpha} A_{\beta\alpha}^* (3A_{\alpha\alpha}^2 + 3A_{\alpha\alpha}^{*2} + 4A_{\alpha\alpha} A_{\alpha\alpha}^* + A_{\beta'\alpha} A_{\beta'\alpha}^*) \\
&= A_{\alpha\alpha}^2 A_{\alpha\alpha}^{*2} + A_{\beta\alpha} A_{\beta\alpha}^* (A_{\alpha\alpha}^2 + A_{\alpha\alpha}^{*2} + A_{\beta'\alpha} A_{\beta'\alpha}^*) \quad (7.3.13)
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
\text{Tr } \rho_0 \epsilon^2 \rho_0 \epsilon^2 &= A_{\alpha\alpha}^4 + A_{\alpha\alpha}^{*4} + 2A_{\alpha\alpha}^3 A_{\alpha\alpha}^* + 2A_{\alpha\alpha} A_{\alpha\alpha}^{*3} + 3A_{\alpha\alpha}^2 A_{\alpha\alpha}^{*2} \\
&\quad + A_{\beta\alpha} A_{\beta\alpha}^* (2A_{\alpha\alpha}^2 + 2A_{\alpha\alpha}^{*2} + 2A_{\alpha\alpha} A_{\alpha\alpha}^* + A_{\beta'\alpha} A_{\beta'\alpha}^*) \\
&= A_{\alpha\alpha}^2 A_{\alpha\alpha}^{*2} + A_{\beta\alpha} A_{\beta\alpha}^* (A_{\alpha\alpha}^2 + A_{\alpha\alpha}^{*2} + A_{\beta'\alpha} A_{\beta'\alpha}^*) \quad (7.3.14)
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
\text{Tr } \rho_0 \epsilon^3 \rho_0 \epsilon &= A_{\alpha\alpha}^4 + A_{\alpha\alpha}^{*4} + 2A_{\alpha\alpha}^3 A_{\alpha\alpha}^* + 2A_{\alpha\alpha} A_{\alpha\alpha}^{*3} + 2A_{\alpha\alpha}^2 A_{\alpha\alpha}^{*2} \\
&\quad + 2A_{\beta\alpha} A_{\beta\alpha}^* (A_{\alpha\alpha}^2 + A_{\alpha\alpha}^{*2} + 2A_{\alpha\alpha} A_{\alpha\alpha}^*) \\
&= (A_{\alpha\alpha} + A_{\alpha\alpha}^*)^2 (A_{\alpha\alpha}^2 + A_{\alpha\alpha}^{*2} + A_{\beta\alpha} A_{\beta\alpha}^*) = 0 \quad (7.3.15)
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Tr } \rho_0 \epsilon^2 (\rho_0 \epsilon)^2 &= A_{\alpha\alpha}^4 + A_{\alpha\alpha}^{*4} + 3A_{\alpha\alpha}^3 A_{\alpha\alpha}^* + 3A_{\alpha\alpha} A_{\alpha\alpha}^{*3} + 4A_{\alpha\alpha}^2 A_{\alpha\alpha}^{*2} \\ &\quad + A_{\beta\alpha} A_{\beta\alpha}^* (A_{\alpha\alpha}^2 + A_{\alpha\alpha}^{*2} + 2A_{\alpha\alpha} A_{\alpha\alpha}^*) \\ &= (A_{\alpha\alpha} + A_{\alpha\alpha}^*)^2 (A_{\alpha\alpha}^2 + A_{\alpha\alpha}^{*2} + A_{\alpha\alpha} A_{\alpha\alpha}^* + A_{\beta\alpha} A_{\beta\alpha}^*) = 0 \end{aligned} \quad (7.3.16)$$

$$\begin{aligned} \text{Tr}(\rho_0 \epsilon)^4 &= A_{\alpha\alpha}^4 + A_{\alpha\alpha}^{*4} + 4A_{\alpha\alpha}^3 A_{\alpha\alpha}^* + 4A_{\alpha\alpha} A_{\alpha\alpha}^{*3} + 6A_{\alpha\alpha}^2 A_{\alpha\alpha}^{*2} \\ &= (A_{\alpha\alpha} + A_{\alpha\alpha}^*)^4 = 0 \end{aligned} \quad (7.3.17)$$

Orhsimopoi, ntac thn sqêsh 7.2.10, mporoûme na antikatast soume touc parêgontec $A_{\beta\alpha} A_{\beta\alpha}^*$ me $-(A_{\alpha\alpha} + A_{\alpha\alpha}^*)$ se ìla ta ðqnh t̂xhc ϵ^3 kai ϵ^4 .

7.3.2 Anêptugma dunê mewn tou p̂lnaka puknì thtac

Gia na broûme tic entrop̂lec Renyi pr̂pei na anaptôxoume to ðqnoc tou p̂lnaka $(\rho_H)^m$ sunart sei tw n iqn, n pou upol oĝsame sto prohgoûmeno kef̂l aio. Upenj um̂zoume ìti

$$\text{Tr } \rho_H = \text{Tr } \rho_0 + \text{Tr } \epsilon = 1 \quad (7.3.18)$$

kai

$$\text{Tr}(\rho_H)^2 = \text{Tr}(\rho_0)^2 + 2 \text{Tr } \rho_0 \epsilon + \text{Tr } \epsilon^2 = \text{Tr}(\rho_0) + 2 \text{Tr } \rho_0 \epsilon + \text{Tr } \epsilon^2 \quad (7.3.19)$$

Akol oûj wc pârnoume

$$\text{Tr}(\rho_H)^3 = \text{Tr}(\rho_0) + 3 \text{Tr } \rho_0 \epsilon + 3 \text{Tr } \rho_0 \epsilon^2 + \text{Tr } \epsilon^3 \quad (7.3.20)$$

$$\text{Tr}(\rho_H)^4 = \text{Tr}(\rho_0) + 4 \text{Tr } \rho_0 \epsilon + 4 \text{Tr } \rho_0 \epsilon^2 + 2 \text{Tr } \rho_0 \epsilon \rho_0 \epsilon + 4 \text{Tr } \rho_0 \epsilon^3 + \text{Tr } \epsilon^4 \quad (7.3.21)$$

Gia $m > 4$, br̂skoume ¹

$$\begin{aligned} \text{Tr}(\rho_H)^m &= \text{Tr } \rho_0 + m \text{Tr } \rho_0 \epsilon + m \text{Tr } \rho_0 \epsilon^2 + \frac{m(m-3)}{2} \text{Tr } \rho_0 \epsilon \rho_0 \epsilon \\ &\quad + m \text{Tr } \rho_0 \epsilon^3 + m(m-4) \text{Tr } \rho_0 \epsilon^2 \rho_0 \epsilon + \frac{m(m-4)(m-5)}{6} \text{Tr}(\rho_0 \epsilon)^3 \\ &\quad + m \text{Tr } \rho_0 \epsilon^4 + m(m-5) \text{Tr } \rho_0 \epsilon^3 \rho_0 \epsilon + \frac{m(m-5)}{2} \text{Tr } \rho_0 \epsilon^2 \rho_0 \epsilon^2 \\ &\quad + \frac{(m-1)(m-5)(m-6)}{2} \text{Tr } \rho_0 \epsilon^2 (\rho_0 \epsilon)^2 + P(m) \text{Tr}(\rho_0 \epsilon)^4 \end{aligned} \quad (7.3.22)$$

¹ Οι συντελεστές υπολογίστηκαν σε επόμενο κεφάλαιο.

ì pou o suntel est c $P(m)$ dñnetai apì thn sqèsh

$$P(m) = \frac{m(m-1)(m-2)(m-3)}{4!} - \left(m + \frac{3m(m-5)}{2} + \frac{(m-1)(m-5)(m-6)}{2} \right) \quad (7.3.23)$$

'Oroi t^xhc ϵ^5 paral elpontai.

Qrhsimpoi, ntac ti sqèseic 7.3.3-7.3.17 mporoÔme na paral elyounge tou ì rouc pou den suneisfèroun se t^xh e^{2N+4} . Palrroume loipì n

$$\begin{aligned} \text{Tr}(\rho_H)^m &= \text{Tr} \rho_0 + m \text{Tr} \rho_0 \epsilon + m \text{Tr} \rho_0 \epsilon^2 + \frac{m(m-3)}{2} \text{Tr} \rho_0 \epsilon \rho_0 \epsilon + m \text{Tr} \rho_0 \epsilon^3 \\ &\quad + m(m-4) \text{Tr} \rho_0 \epsilon^2 \rho_0 \epsilon + m \text{Tr} \rho_0 \epsilon^4 + \frac{m(m-5)}{2} \text{Tr} \rho_0 \epsilon^2 \rho_0 \epsilon^2 \end{aligned} \quad (7.3.24)$$

7.3.3 Entroplec Renyi

Gia $m = 2$, brìskoume

$$\begin{aligned} \text{Tr}(\rho_H)^2 &= \text{Tr} \rho_0 + 2 \text{Tr} \rho_0 \epsilon + \text{Tr} \epsilon^2 \\ &= 1 + 2(A_{\alpha\alpha} + A_{\alpha\alpha}^* + A_{\beta\alpha} A_{\beta\alpha}^*) + (A_{\alpha\alpha} + A_{\alpha\alpha}^*)^2 \\ &\quad + 2 \sum_{\omega\gamma > E} B_{\beta\gamma,\alpha} B_{\beta\gamma,\alpha}^* + 2 \sum_{(\gamma_1,\gamma_2)_H} \Gamma_{\beta\gamma_1\gamma_2,\alpha} \Gamma_{\beta\gamma_1\gamma_2,\alpha}^* \\ &\quad + 2 \sum_{\omega\gamma < E} (B_{\alpha\gamma,\alpha} B_{\alpha\gamma,\alpha}^* + A_{\beta\alpha} B_{\alpha\gamma,\alpha} B_{\beta\gamma,\alpha}^* + A_{\beta\alpha}^* B_{\beta\gamma,\alpha} B_{\alpha\gamma,\alpha}^*) + 2 \sum_{(\gamma_1,\gamma_2)_S} \Gamma_{\alpha\gamma_1\gamma_2,\alpha} \Gamma_{\alpha\gamma_1\gamma_2,\alpha}^* \\ &= 1 - 2 \sum_{\omega\gamma < E} B_{\beta\gamma,\alpha} B_{\beta\gamma,\alpha}^* - 2 \sum_{\substack{\gamma_1,\gamma_2 \\ -(\gamma_1,\gamma_2)_H}} \Gamma_{\beta\gamma_1\gamma_2,\alpha} \Gamma_{\beta\gamma_1\gamma_2,\alpha}^* + (A_{\alpha\alpha} + A_{\alpha\alpha}^*)^2 \\ &\quad + 2 \sum_{\omega\gamma < E} (B_{\alpha\gamma,\alpha} B_{\alpha\gamma,\alpha}^* + A_{\beta\alpha} B_{\alpha\gamma,\alpha} B_{\beta\gamma,\alpha}^* + A_{\beta\alpha}^* B_{\beta\gamma,\alpha} B_{\alpha\gamma,\alpha}^*) + 2 \sum_{(\gamma_1,\gamma_2)_S} \Gamma_{\alpha\gamma_1\gamma_2,\alpha} \Gamma_{\alpha\gamma_1\gamma_2,\alpha}^* \end{aligned} \quad (7.3.25)$$

Sto tel eutalo b ma qrhsimpoi same thn sqèsh monadiakì thtac. H tel eutalla gramm thc pio p^nw sqèshc elnai mhdèn exaitlac thc diat rshhc thc enèrgeiac. To ^j roisma ston trlto ì ro peril amb^nei peript, seic ì pou to èna fwtì nio elnai upèruj ro kai to ^llo uperi, dec. H enèrgeia tou uperi, douc fwtonlou den mporel na elnai megal Ôterh apì thn enèrgeia thc arqik c kat^stasch. 'Etsi den up^rqi k^poioc uperi, dhc apeirismì c.

Gia $m = 3$ kai $m = 4$ palrnome

$$\begin{aligned}
\text{Tr}(\rho_H)^3 &= \text{Tr} \rho_0 + 3 \text{Tr} \rho_0 \epsilon + 3 \text{Tr} \rho_0 \epsilon^2 + \text{Tr} \epsilon^3 \\
&= 1 + 3(A_{\alpha\alpha} + A_{\alpha\alpha}^* + A_{\beta\alpha} A_{\beta\alpha}^*) + 3(A_{\alpha\alpha} + A_{\alpha\alpha}^*)^2 + 3A_{\beta\alpha} A_{\beta\alpha}^* (A_{\alpha\alpha} + A_{\alpha\alpha}^*) \\
&\quad + 3 \sum_{\omega\gamma > E} B_{\beta\gamma,\alpha} B_{\beta\gamma,\alpha}^* + 3 \sum_{(\gamma_1, \gamma_2)_H} \Gamma_{\beta\gamma_1\gamma_2,\alpha} \Gamma_{\beta\gamma_1\gamma_2,\alpha}^* \\
&\quad + A_{\alpha\alpha}^3 + A_{\alpha\alpha}^{*3} + A_{\beta\alpha} A_{\beta\alpha}^* (A_{\alpha\alpha}^2 + A_{\alpha\alpha}^{*2} + A_{\alpha\alpha} A_{\alpha\alpha}^*) \\
&= 1 - 3 \sum_{\omega\gamma < E} B_{\beta\gamma,\alpha} B_{\beta\gamma,\alpha}^* - 3 \sum_{\substack{\gamma_1, \gamma_2 \\ -(\gamma_1, \gamma_2)_H}} \Gamma_{\beta\gamma_1\gamma_2,\alpha} \Gamma_{\beta\gamma_1\gamma_2,\alpha}^* + 3(A_{\alpha\alpha} + A_{\alpha\alpha}^*)^2 \\
&\quad + A_{\alpha\alpha}^3 + A_{\alpha\alpha}^{*3} + A_{\beta\alpha} A_{\beta\alpha}^* (A_{\alpha\alpha}^2 + A_{\alpha\alpha}^{*2} + A_{\alpha\alpha} A_{\alpha\alpha}^*) \tag{7.3.26}
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
\text{Tr}(\rho_H)^4 &= \text{Tr} \rho_0 + 4 \text{Tr} \rho_0 \epsilon + 4 \text{Tr} \rho_0 \epsilon^2 + 2 \text{Tr} \rho_0 \epsilon \rho_0 \epsilon + 4 \text{Tr} \rho_0 \epsilon^3 + \text{Tr} \epsilon^4 \\
&= 1 + 4 \left(A_{\alpha\alpha} + A_{\alpha\alpha}^* + A_{\beta\alpha} A_{\beta\alpha}^* + \sum_{\omega\gamma > E} B_{\beta\gamma,\alpha} B_{\beta\gamma,\alpha}^* + \sum_{(\gamma_1, \gamma_2)_H} \Gamma_{\beta\gamma_1\gamma_2,\alpha} \Gamma_{\beta\gamma_1\gamma_2,\alpha}^* \right) \\
&\quad + 2(A_{\alpha\alpha} + A_{\alpha\alpha}^*)(3A_{\alpha\alpha} + 3A_{\alpha\alpha}^* + 2A_{\alpha\alpha}^2 + 2A_{\alpha\alpha}^{*2} + 2A_{\alpha\alpha} A_{\alpha\alpha}^*) \\
&\quad + 4A_{\alpha\alpha} A_{\alpha\alpha}^* (A_{\alpha\alpha}^2 + A_{\alpha\alpha}^{*2} + A_{\alpha\alpha} A_{\alpha\alpha}^*) + A_{\alpha\alpha}^4 + A_{\alpha\alpha}^{*4} + 2A_{\beta\alpha} A_{\beta\alpha}^* A_{\beta'\alpha} A_{\beta'\alpha}^* \\
&= 1 - 4 \sum_{\omega\gamma < E} B_{\beta\gamma,\alpha} B_{\beta\gamma,\alpha}^* - 4 \sum_{\substack{\gamma_1, \gamma_2 \\ -(\gamma_1, \gamma_2)_H}} \Gamma_{\beta\gamma_1\gamma_2,\alpha} \Gamma_{\beta\gamma_1\gamma_2,\alpha}^* \\
&\quad + 2(A_{\alpha\alpha} + A_{\alpha\alpha}^*)(A_{\alpha\alpha}^2 + A_{\alpha\alpha}^{*2}) - 2A_{\alpha\alpha}^2 A_{\alpha\alpha}^{*2} + 2A_{\beta\alpha} A_{\beta\alpha}^* A_{\beta'\alpha} A_{\beta'\alpha}^* \tag{7.3.27}
\end{aligned}$$

Tèl oc gia $m > 4$ br̂skoume

$$\begin{aligned}
\text{Tr}(\rho_H)^m &= \text{Tr} \rho_0 + m \text{Tr} \rho_0 \epsilon + m \text{Tr} \rho_0 \epsilon^2 + \frac{m(m-3)}{2} \text{Tr} \rho_0 \epsilon \rho_0 \epsilon + m \text{Tr} \rho_0 \epsilon^3 \\
&\quad + m(m-4) \text{Tr} \rho_0 \epsilon^2 \rho_0 \epsilon + m \text{Tr} \rho_0 \epsilon^4 + \frac{m(m-5)}{2} \text{Tr} \rho_0 \epsilon^2 \rho_0 \epsilon^2 \\
&= 1 + m \left(A_{\alpha\alpha} + A_{\alpha\alpha}^* + A_{\beta\alpha} A_{\beta\alpha}^* + \sum_{\omega\gamma > E} B_{\beta\gamma,\alpha} B_{\beta\gamma,\alpha}^* + \sum_{(\gamma_1,\gamma_2)_H} \Gamma_{\beta\gamma_1\gamma_2,\alpha} \Gamma_{\beta\gamma_1\gamma_2,\alpha}^* \right) \\
&\quad + (A_{\alpha\alpha} + A_{\alpha\alpha}^*) \left[(A_{\alpha\alpha} + A_{\alpha\alpha}^*) \frac{m(m-1)}{2} + m(m-1) A_{\beta\alpha} A_{\beta\alpha}^* + m(m-3) A_{\alpha\alpha} A_{\alpha\alpha}^* \right. \\
&\quad \quad \left. + m(A_{\alpha\alpha}^2 + A_{\alpha\alpha}^{*2}) \right] + m A_{\alpha\alpha} A_{\alpha\alpha}^* (A_{\alpha\alpha}^2 + A_{\alpha\alpha}^{*2}) + \frac{m(7m-25)}{2} A_{\alpha\alpha}^2 A_{\alpha\alpha}^{*2} \\
&\quad + A_{\beta\alpha} A_{\beta\alpha}^* \left[\frac{m(m-5)}{2} (A_{\alpha\alpha}^2 + A_{\alpha\alpha}^{*2}) + 3m(m-4) A_{\alpha\alpha} A_{\alpha\alpha}^* + \frac{m(m-3)}{2} A_{\beta'\alpha} A_{\beta'\alpha}^* \right] \\
&= 1 - m \sum_{\omega\gamma < E} B_{\beta\gamma,\alpha} B_{\beta\gamma,\alpha}^* - m \sum_{\substack{\gamma_1,\gamma_2 \\ -(\gamma_1,\gamma_2)_H}} \Gamma_{\beta\gamma_1\gamma_2,\alpha} \Gamma_{\beta\gamma_1\gamma_2,\alpha}^* \\
&\quad + A_{\beta\alpha} A_{\beta\alpha}^* (A_{\alpha\alpha} + A_{\alpha\alpha}^* + m(m-2) A_{\alpha\alpha} A_{\alpha\alpha}^*) + \frac{m(7m-29)}{2} A_{\alpha\alpha}^2 A_{\alpha\alpha}^{*2} \quad (7.3.28)
\end{aligned}$$

H entrop̂lec Renyi d̂nontai ap̂ ton t̂po 7.3.1.

7.4 To apokl̂non mèroc entrop̂lac ŝmpl exhc

Oi apokl̂nontec ì roi kuriarqoŕn sthn entrop̂la ŝmpl exhc. Akol oŕj wc j a krat soume touc ì rouc autoŕc. Arqik̂ orl̂zoume

$$\Delta \equiv \sum_{\omega\gamma < E} B_{\beta\gamma,\alpha} B_{\beta\gamma,\alpha}^* + \sum_{\substack{\gamma_1,\gamma_2 \\ -(\gamma_1,\gamma_2)_H}} \Gamma_{\beta\gamma_1\gamma_2,\alpha} \Gamma_{\beta\gamma_1\gamma_2,\alpha}^* \quad (7.4.1)$$

Ta pl̂th $B_{\beta\gamma,\alpha} B_{\beta\gamma,\alpha}^*$ kai $\Gamma_{\beta\gamma_1\gamma_2,\alpha} \Gamma_{\beta\gamma_1\gamma_2,\alpha}^*$ apokl̂non sto ì rio pou h enèrgeia tw n ekpem-p̂menwn fwton̂wn tel̂nei sto mhdèn. Ta pl̂th $A_{\alpha\alpha} A_{\alpha\alpha}^*$ kai $A_{\beta\alpha} A_{\beta\alpha}^*$ el̂nai peperasmèna se ep̂pedo dèntrou. H poŝt̂hta $A_{\alpha\alpha} + A_{\alpha\alpha}^*$ el̂nai ep̂l̂shc peperasmèn̂h se t̂xh e^{2N} l̂gw monadiak̂i thtac. Tèl oc h poŝt̂hta $A_{\alpha\alpha}^2 + A_{\alpha\alpha}^{*2} = (A_{\alpha\alpha} + A_{\alpha\alpha}^*)^2 - 2A_{\alpha\alpha} A_{\alpha\alpha}^*$ el̂nai ep̂l̂shc peperasmèn̂h.

Me b̂sh tic pio p̂nw sqèseic, br̂skoume ì ti

$$\text{Tr}(\rho_H)_{singular}^m = 1 - m\Delta \quad (7.4.2)$$

'Etsi, ì pwc delxame sto prohgoômeno kef^l aio, h apokl ðnousa entropia sômpl exhc ðinetai apì thn êkfrash

$$S_{ent,sing}^m = \Delta = \sum_{\omega_{\gamma} < E} B_{\beta\gamma,\alpha} B_{\beta\gamma,\alpha}^* + \sum_{\substack{\gamma_1, \gamma_2 \\ -(\gamma_1, \gamma_2)_H}} \Gamma_{\beta\gamma_1\gamma_2,\alpha} \Gamma_{\beta\gamma_1\gamma_2,\alpha}^* \quad (7.4.3)$$

Orhsimopoi, ntac thn sqësh

$$\sum_{\omega_{\gamma_2} < E} \sum_{\omega_{\gamma_1} < \omega_{\gamma_2}} = \frac{1}{2} \sum_{\omega_{\gamma_2} < E} \sum_{\omega_{\gamma_1} < E} + \frac{1}{2} \sum_{\omega_{\gamma_2} < E} \delta_{\omega_{\gamma_1}, \omega_{\gamma_2}} \quad (7.4.4)$$

ì pou o tel eutaloc ì roc ðinei amel htèa suneisfor^, kai palrnontac to suneqèc ì rio, brÿskoume

$$S_{ent,sing}^m = \Delta = \int_{\lambda}^E d\omega_{\gamma} B_{\beta\gamma,\alpha} B_{\beta\gamma,\alpha}^* + \int_{\lambda}^E d\omega_{\gamma_1} \int_E^E d\omega_{\gamma_2} \Gamma_{\beta\gamma_1\gamma_2,\alpha} \Gamma_{\beta\gamma_1\gamma_2,\alpha}^* + \frac{1}{2} \int_{\lambda}^E d\omega_{\gamma_1} \int_{\lambda}^E d\omega_{\gamma_2} \Gamma_{\beta\gamma_1\gamma_2,\alpha} \Gamma_{\beta\gamma_1\gamma_2,\alpha}^* \Theta(E - \omega_{\gamma_1} - \omega_{\gamma_2}) \quad (7.4.5)$$

'Eqoume qwrÿsei to ^j roisma wc proc tic katast^seic tw n dôo fwtonÿwn, ste na mporoôme na efarmì soume ta upèruj ra j ewr mata.

Epeid o pr, toc ì roc upol ogÿzetai se t^xh e^{2N+4} , j a suneisfèroun kai diagr^mmata me ènan eswterikì brÿqo. Ta upèruj ra j ewr mata gia fwtì nia brÿqou ðÿnoun (kef^l aio 3)

$$A_{\beta\alpha} A_{\beta\alpha}^* = (A_{\beta\alpha} A_{\beta\alpha}^*)^{\Lambda} \left(\frac{\lambda}{E} \right)^{2\mathcal{B}_{\beta\alpha}} = (A_{\beta\alpha} A_{\beta\alpha}^*)^{\Lambda} \left(1 - 2\mathcal{B}_{\beta\alpha} \log \left(\frac{E}{\lambda} \right) + \dots \right) \quad (7.4.6)$$

ì pou h êkfrash $(A_{\beta\alpha} A_{\beta\alpha}^*)^{\Lambda}$ den peril amb^nei suneisforèc apì upèruj ra eikonik^ fwtì nia. Upenj umÿzoume ì ti ta upèruj ra j ewr mata gia ekpempì mena fwtì nia ðÿnoun

$$\int_{\lambda}^E d\omega_{\gamma} B_{\beta\gamma,\alpha} B_{\beta\gamma,\alpha}^* = 2A_{\beta\alpha} A_{\beta\alpha}^* \mathcal{B}_{\beta\alpha} \log \left(\frac{E}{\lambda} \right) \quad (7.4.7)$$

Me b^sh ta upèruj ra j ewr mata, brÿskoume loipì n

$$\begin{aligned} \int_{\lambda}^E d\omega_{\gamma} B_{\beta\gamma,\alpha} B_{\beta\gamma,\alpha}^* + \frac{1}{2} \int_{\lambda}^E d\omega_{\gamma_1} \int_{\lambda}^E d\omega_{\gamma_2} \Gamma_{\beta\gamma_1\gamma_2,\alpha} \Gamma_{\beta\gamma_1\gamma_2,\alpha}^* \Theta(E - \omega_{\gamma_1} - \omega_{\gamma_2}) + \mathcal{O}(e^{2N+6}) \\ = 2(A_{\beta\alpha} A_{\beta\alpha}^*)^{\Lambda} \left(\mathcal{B}_{\beta\alpha} \log \left(\frac{E}{\lambda} \right) - \mathcal{B}_{\beta\alpha}^2 \log \left(\frac{E}{\lambda} \right)^2 \right) \\ + \mathcal{O}(e^{2N+6}) \end{aligned} \quad (7.4.8)$$

Η έκφραση $(A_{\beta\alpha}A_{\beta\alpha}^*)^\Lambda$ δεν περιλαμβάνει υπέρυξες απειρίτες και υπολογίζεται σε τάξη e^{2N+2} . Επώς

$$\int_{\lambda}^E d\omega_{\gamma_1} \int_E d\omega_{\gamma_2} \Gamma_{\beta\gamma_1\gamma_2,\alpha} \Gamma_{\beta\gamma_1\gamma_2,\alpha}^* = 2 \left(\int_E d\omega_{\gamma_2} B_{\beta\gamma_2,\alpha} B_{\beta\gamma_2,\alpha}^* \right) \mathcal{B}_{\beta\alpha} \log\left(\frac{E}{\lambda}\right) \quad (7.4.9)$$

Συνδυάζοντας τις σχέσεις 7.4.5-7.4.9, παίρνουμε την έκφραση για το απόκλιον μέτρος της εντροπίας σύνπλοξης

$$S_{ent,sing} = 2A_{\beta\alpha}A_{\beta\alpha}^* \left(\mathcal{B}_{\beta\alpha} \log\left(\frac{E}{\lambda}\right) - \mathcal{B}_{\beta\alpha}^2 \log\left(\frac{E}{\lambda}\right)^2 \right) + 2 \left(\int_E d\omega_{\gamma_2} B_{\beta\gamma_2,\alpha} B_{\beta\gamma_2,\alpha}^* \right) \mathcal{B}_{\beta\alpha} \log\left(\frac{E}{\lambda}\right) \quad (7.4.10)$$

Αν και υπάρχουν ακόμα επωφελή παρατηρήματα επί του δευτέρου τάξης συνεισφέρουν στο συντέλες της δυναμικής του λογαρίθμου.

Επιλογές

Με βάση τα πιο πάνω αποτελέσματα συμπεραίνουμε ότι στην τελική κατάσταση μιαν σκένδαση παρoυσιάζει σύνπλεξη μεταξύ των υπερώων και των υπερώων, η οποία είναι η εντροπία σύνπλεξης. Η εντροπία σύνπλεξης είναι μη μηδενική και εκδηλώνει μια λογαριθμική απεικόνιση στο ίδιο που ο όγκος του συστήματος γίνεται άπειρος (το ίδιο ισχύει στο διαταρακτικό επίπεδο). Αυτό αποτελεί ένδειξη ότι οι υπερώοι και οι υπερώοι μεταφέρονται προς τα έξω. Επειδή η εντροπία σύνπλεξης παρoυσιάζει λογαριθμική απεικόνιση στο ίδιο, μπορεί επιπλέον να υπερώει να σωματίδια να μεταφέρονται μέσω της υπερώου που λέγεται κατάσταση εξίσωσης μιαν μακρής τροχιάς και με αυτό τον μηχανισμό να λύνεται η αμβλιότητα το παράδοξο διατήρησης της υπερώου του Hawking.

Par^rthma A

Tanustèc

Tanustèc ełnai maj hmatik^ antikełmena pou orłzontai se suneqelc kampul wmènoc q, rouc. Qarakthrlzontai apì ton trì po pou metasqhmatłzontai k^tw apì genikoOc metasqhmatismoOc suntetagmènw. Oi delktec tw n tanust, n qwrłzontai se 2 kathgorıec: touc p^nw delktec pou onom^zontai antal l ołwtoi kai touc k^tw pou onom^zontai sunal l ołwtoi.

'Estw ì ti se èna sOsthma to opoıo perigr^fetai apì tic suntetagmè nec x^α orłzetai ènac tanust me n p^nw delktec kai m k^tw delktec

$$T_{\beta_1\beta_2\dots\beta_m}^{\alpha_1\alpha_2\dots\alpha_n} \quad (\text{A.1})$$

Ti te o tanust c se èna ^llo sOsthma me suntetagmè nec x'^α j a dłnetai apì thn èkfrash

$$T_{\beta_1\beta_2\dots\beta_n}^{\alpha_1\alpha_2\dots\alpha_n} = \frac{\partial x'^{\alpha_1}}{\partial x^{\sigma_1}} \cdots \frac{\partial x'^{\alpha_n}}{\partial x^{\sigma_n}} \frac{\partial x^{\rho_1}}{\partial x'^{\beta_1}} \cdots \frac{\partial x^{\rho_m}}{\partial x'^{\beta_m}} T_{\rho_1\rho_2\dots\rho_n}^{\sigma_1\sigma_2\dots\sigma_n} \quad (\text{A.2})$$

H eidik perłptwsh tanust me ènan p^nw delkth onom^zetai antal l ołwto di^nusma kai me ènan k^tw delkth sunal l ołwto di^nusma. Tanustèc me kaj ì l ou delktec ełnai baj mwtèc sunart seic pou paramènoun anal l ołwtec k^tw apì genikoOc metasqhmatismoOc suntetagmènw. H par^gwgc miac baj mwt c posı thtac par^gei èna sunal l ołwto di^nusma: $\partial_\alpha \Phi$. Ektìc apì tic baj mwtèc sunart seic amet^blhta k^tw apì genikoOc metasqhmatismoOc suntetagmènw paramènoun o pl rwc antisummetrikìc tanust c Levi-Civita kai o mhdenikìc tanust c tou ì poiou ì l a ta stoiqela isoOntai me mhden.

MetaxO tanust, n orłzontai treic pr^xeic:

Upèrj esh

$$T_{\gamma}^{\alpha\beta} = aS_{\gamma}^{\alpha\beta} + bP_{\gamma}^{\alpha\beta} \quad (\text{A.3})$$

ì pou a, b einai arij moð
Exwterikì ginì meno

$$T^{\alpha\beta}_{\gamma} = aS^{\alpha}P^{\beta}_{\gamma} \quad (\text{A.4})$$

Sustol

$$T^{\alpha} \equiv T^{\alpha\beta}_{\beta} \quad (\text{A.5})$$

Oi pio pñnw idiì thtec isqòoun gia auj alreto arij mì deikt, n kai mporoòn na sunduastoòn me auj alreto trì po.

Eñ ènac tanust c isoòtai me ton mhdenikì tanust se èna sòsthma, tì te ja isoòtai me ton mhdenikì tanust se ìla ta sust mata.

H par^gwgoc enì c tanust den einai tanust c. 'Etsi orìzoume thn sunal loðwth par^g-
wgo, ste h dr^sh thc se èna tanust na dñnei ènan tanust .

Sunal loðwth par^gwgoc

$$T^{\alpha}{}_{;\nu} \equiv \frac{\partial T^{\alpha}}{\partial x^{\nu}} + \Gamma^{\alpha}_{\nu\lambda} T^{\lambda}, \quad T_{\alpha;\nu} \equiv \frac{\partial T_{\alpha}}{\partial x^{\nu}} - \Gamma^{\lambda}_{\nu\alpha} T_{\lambda} \quad (\text{A.6})$$

ì pou $\Gamma^{\alpha}_{\mu\nu}$ h sòndesh. H sunal loðwth par^gwgoc tanust, n me perissì terouc deìktec palrnei èna ìro an^l ogo thc sòndeshc, ì pwc pio pñnw, gia k^j e deìkth. H sunal loðwth par^gwgoc einai grammikì c tel est c kai upakoðei ston nì mo tou Leibniz.

Par^rthma B

Genik sgetikì thta

H j ewr^la thc genik c sgetikì thtac perigr^fei thn bar^thtac sto klassikì ep^pedo. Se autì to kef^lαιο ja qrhsimopoi soume tic arqèc thc genik c sgetikì thtac gia na prosdior^soume tic exis_ seic tou Eistein kai tic exis_ seic pou prosdior^zoun thn troqi^ enì c s_ matoc pou kinètai el e^j era se barutikì ped^lo.

B.1 Exis_ seic Eistein

Me b^sh thn Arq thc Genik c Sgetikì thtac *μια εξίσωση ισχύει στην παρουσία βαρύτητας, εάν η εξίσωση είναι συμβατή με τις αρχές της ειδικής σχετικότητας στην απουσία βαρύτητας και δεν αλλάζει κάτω από γενικούς μετασχηματισμούς συντεταγμένων.*

Mia ex^swsh pou paramènei amet^bl hth k^tw apì geniko^c metasqhmatismo^c sunte-tagmènwn isq^lei se ì l a ta sust mata anafor^c suntetagmènwn. S^mfwna me thn arq thc isodunam^tac tou Eistein mporo^me topik^ na bro^me èna adraneiakì s^sthma anafor^c, sto opo^lo oi epidr^seic thc bar^thtac anairo^ntai (topik^) kai isq^oun oi nì moi thc eidik c sgetikì thtac. Epomènwc h arq c thc genik c sgetikì thtac aporrèei apì thn arq thc isodunam^tac tou Eistein. Akol o^j wc parousi^zontai se suntom^la oi exis_ seic tou Eistein [5, 28].

Or^zoume wc apeirostì di^sthma thn anal l o^wth posì thta

$$dS^2 = g_{\mu\nu} dx^\mu dx^\nu \quad (\text{B.1.1})$$

ì pou $g_{\mu\nu}$ h metrik pou kaj or^zei th gewmetr^la tou q_ rou. H s^ndesh d^netai sunart sei thc metrik c apì thn akì l ouj h sqèsh

$$\Gamma_{\mu\nu}^\alpha = \frac{1}{2} g^{\alpha\lambda} \left(\frac{\partial g_{\nu\lambda}}{\partial x^\mu} + \frac{\partial g_{\mu\lambda}}{\partial x^\nu} - \frac{\partial g_{\mu\nu}}{\partial x^\lambda} \right) \quad (\text{B.1.2})$$

O tanust c kampul ì thtac Riemann $R^\alpha_{\beta\gamma\delta}$ ikanopoieð thn akì l ouj h sqèsh gia opoid pote tetradi^nusma V_α :

$$R^\alpha_{\beta\gamma\delta} V_\alpha = V_{\alpha;\beta;\gamma} - V_{\alpha;\gamma;\beta} \quad (\text{B.1.3})$$

E^ñ ì lec oi sunist_ sec tou tanust Riemann eðnai mhdèn, tì te o q_ roc eðnai eplpedoc. E^ñ ì qi tì te o q_ roc eðnai kampul wmènoc. O tanust c Riemann loipì n qarakthrìzei thn kampòl wsh tou q_ rou.

O mì noc tanust c pou prokòptei apì sustol dòo deikt_ n tou tanust Riemann eðnai o tanust c Ricci

$$R_{\beta\delta} = R^\alpha_{\beta\alpha\delta} \quad (\text{B.1.4})$$

Patrnontac to ìqnoc tou tanust Ricci prokòptei h baj mwt kampul ì thta Ricci

$$R = R^\alpha_\alpha \quad (\text{B.1.5})$$

Epeid o tanust c Riemann perigr^fei pl rwc thn kampul ì thta tou qwrì qronou kai exart^tai mì no apì thn metrik , tic pr_ tec kai tic deòterec parag_ gouc thc, tì te h exlswsh pou y^qnome ja perièqei thn metrik , ton tanust Ricci, thn baj mwt kampul ì thta Ricci kai ton tanust enèrgeiac-orm c afoò phg thc baròthtac eðnai h enèrgeia. Lamb^nantac upì yin aut^ kai thn arq thc genik c sgetikì thta katal goume sthn exlswsh tou barutikoò pedlou tou Einstein

$$R_{\mu\nu} - \frac{1}{2} R g_{\mu\nu} + \Lambda g_{\mu\nu} = -8\pi G T_{\mu\nu} \quad (\text{B.1.6})$$

ì pou L h kosmologik stj er^ . H lòsh tw n exis_ sewn aut_ n dñei th metrik pou prosdiorìzei thn gewmetrìla tou qwrì qronou. H exlswsh aut prokòptei apì thn dr^sh Eistein-Hilbert

$$S_{EH} = \int d^D x \sqrt{|g|} (R - 2\Lambda) + S_{matter} \quad (\text{B.1.7})$$

ì pou g h orìzousa thc metrik c. H S_{matter} eðnai h dr^sh thc òlhc kai thc aktinobolìac, me b^sh thn opola prosdiorìzoume ton tanust enèrgeiac-orm c

$$T^{\mu\nu} = -2 \frac{\delta S_{matter}}{\delta g_{\mu\nu}} \quad (\text{B.1.8})$$

Basizì menoi sthn arq thc genik c sgetikì thtac mporoðme na genikeòsoume k^j e exlswsh pou isqòei sthn eidik sgetikì thta _ ste na isqòei sthn parousla baròthtac. Prèpei na antikatast soume tic merikèc parag_ gouc me sunal loðwtec parag_ gouc kai th metrik Minkowski me th genik metrik sthn parousla baròthtac. O stoiqei_ dhc ì gkoc $d^D x$

antikaj listatai me ton igko $d^D x \sqrt{|g|}$, o opothoc paramenei amet^bl htoc k^tw api genikooc metasqhmatismooc suntetagmenwn.

B.2 Exis, seic kthshc swmatidwn

H el eoj erh kthsh tw swmatidwn se ena barutiki pedlo perigr^fetai api thn lagkrazian [28]

$$L = \sqrt{-g_{\mu\nu} \frac{dx^\mu}{d\sigma} \frac{dx^\nu}{d\sigma}} \tag{B.2.1}$$

h opoia odhgei sthn exlswsh twn gewdaitik, n kampul, n

$$\frac{d^2 x^\alpha}{d\sigma^2} + \Gamma^\alpha_{\mu\nu} \frac{dx^\mu}{d\sigma} \frac{dx^\nu}{d\sigma} = 0 \tag{B.2.2}$$

Ja mporosame wc par^metro na qrhsimopoi soume ton idi qrono τ , gia ton opoio isqoi $d\tau^2 = -dS^2$. Ti te ja mporosame na qrhsimopoi soume thn L^2 ant thc L , kaj, c odhgei stic ldiac exis, seic kthshc. Oi gewdaitik ec kampol ec antiprosweoun tic 'euj elac' gram-mec stouc kampul wmenouc qwrì qronouc. H barothta kai h kampol wshc tou qwrì qronou einai to ldiio pr^gma.

Par^rthma C

Kbantik j ewr^la ped^lou

Ped^la mporo^on na j ewrhj o^on i lec oi qwroqronoexarthm^eneç sunart seic stic opolec mporo^ome na apod^soume k^poia fusik shmas^la. Up^rqoun t^ssera e^dh ped^lwn, ta baj mwt^ ped^la (i tan to ped^lo e^nai mia baj mwt sun^rthsh), ta dianusmatik^ ped^la, ta spinoriak^ ped^la kai ta tanustik^ ped^la. H di^krish aut tw^n ped^lwn ofe^lletai sto p,c metasqhmat^izontai k^tw ap^i metasqhmatismo^oc Lorentz. Gia par^deigma ta baj mwt^ ped^la param^enoun amet^blhta k^tw ap^i metasqhmatismo^oc Lorentz, kai ta dianusmatik^ ped^la metasqhmat^izontai san tetradian^smata. Akol o^j wc j a exet^soume ^na par^deigma baj mwto^ ped^lou (Klein-Gordon) kai ^na par^deigma spinoriako^ ped^lou me 4 migadik^c sunist^_sec (ped^lo Dirac). Sti qoc mac e^nai na do^me pwc ex^gontai oi kan^ nec Feynman gia thn kbantik hlektrodunamik (QED).

C.1 Baj mwt^ ped^la

'Estw eqoume ^na baj mwt^ ped^lo $\varphi(x)$ i pou to x e^nai to antall^o^wto tetradin^isma tou q^rou kai tou qr^nou. H lagkrazian pukn^ thta tou sust matoc sund^etai me thn lagkrazian m^sw thç sq^shç

$$L(\varphi, \partial_\mu \varphi) = \int d^3 \vec{x} L(\varphi, \partial_\mu \varphi) \quad (\text{C.1.1})$$

i pou L h lagkrazian kai L h lagkrazian pukn^ thta (thn i poia j a anaf^roume wc apl^ lagkrazian gia skopo^c apl^ thtac). H dr^sh tou sust matoc d^netai ap^i thn sq^sh

$$S(\varphi, \partial_\mu \varphi) = \int d^4 x L(\varphi, \partial_\mu \varphi) \quad (\text{C.1.2})$$

El aqistopoi, ntac thn drsh krat, ntac ta pedla sta sOnora staj er^ patrroume tic exis, seic Euler-Lagrange

$$\frac{\partial L}{\partial \varphi} - \partial_\mu \left[\frac{\partial L}{\partial (\partial_\mu \varphi)} \right] = 0 \tag{C.1.3}$$

H pukni thta orm c orlzetai apì thn èkfrash

$$\pi(x) = \frac{\partial L}{\partial \dot{\varphi}} \quad \dot{\varphi} = \frac{\partial \varphi}{\partial t} \tag{C.1.4}$$

kai h pukni thta enèrgeiac orlzetai wc

$$H = \pi(x)\dot{\varphi} - L \tag{C.1.5}$$

Sthn periptwsh pou up^rqoun pol l^ pedla, gia k^j e pedlo antistoiquè mia pukni thta orm c kai sthn èkfrash gia thn pukni thta enèrgeiac o pr, toc ì roc antikaj lstatatai me ^j roisma tètoiwn ì rwn, èna gia k^j e pedlo. Epìshc sthn periptwsh pol l, n pedlwn up^rqiè mia exìswsh Euler-Lagrange gia k^j e pedlo.

C.2 Kanonik kb^ntwsh

H kanonik kb^ntwsh peril amb^nei 2 b mata:

1: Pro^goume ì lec tic kl asikèc posì thtec se tel estèc.

$$\varphi(\vec{x}, t) \rightarrow \hat{\varphi}(\vec{x}, t), \quad \pi(\vec{x}, t) \rightarrow \hat{\pi}(\vec{x}, t) \tag{C.2.1}$$

2: ApaitoÙme oi tel estèc na upakoÙn stic kanonikèc sqèseic met^j eshc se l souc qrì nouc:

$$[\hat{\varphi}(\vec{x}, t), \hat{\pi}(\vec{y}, t)] = i\delta^d(\vec{x} - \vec{y}) \tag{C.2.2}$$

$$[\hat{\varphi}(\vec{x}, t), \hat{\varphi}(\vec{y}, t)] = 0, \quad [\hat{\pi}(\vec{x}, t), \hat{\pi}(\vec{y}, t)] = 0 \tag{C.2.3}$$

ì pou d ethai o arij mì c twn qwrik, n diast^sewn tou q, rou ston opoÙo brlsketai to pedlo¹. 'Epeita ekfr^zoume ta pedla kai ì lec tic upì l oipec fusikèc posì thtec (ì pwc h qamil tonian) wc sunart seic tel est, n dhmiourgìac kai katastrof c. Oi tel estèc autoÙ dhmiourgouùn kai katastrèfoun swmatìdia ì tan dr^soun se k^poia kat^stash. Ta swmatìdia ethai kb^nta me sugkekrimèn h enèrgeia kai orm .

¹ Στην περίπτωση του πεδίου Dirac επιβάλλουμε σχέσεις αντιμετάθεσης αντί μετάθεσης.

C.3 Kbntwsh mèsw sunarthsiak, n ol okl hrwm^twn

O de0teroc kai pio qr simoc trì poc kbntwshc mia kl asik c j ewrlac eðnai mèsw sunarthsiak, n ol okl hrwm^twn. Aut h mèj odoc baslzetai sta sunarthsiak^ ol okl hr, mata Feynman pou eðnai ènac enal laktikì c trì poc perigraf c thc kbantik c mhqanik c. Eðnai h pio shmantik apì tic d0o mej ì douc kai eðnai aparalthth se peript, seic pou h mèj odoc thc kanonik c kbntwshc eðnai pol 0 d0skolo ad0nato na efarmostel ì pwc sthn QCD kai sthn j ewrla qord, n ². To basikì pleonèkthma thc eðnai ì ti gia na d, sei apotel èsmata den qrei^zetai na diagwniopihj el h qamil tonian (dhl ad na brej o0n oi idiokatast^seic thc).

H pij anì thta met^bashc enì c kbantiko0 sust matoc apì mia arqik kat^stash $|q_i, t_i\rangle$ se mia telik kat^stash $|q_f, t_f\rangle$ ekfr^zetai apì ton diadì th

$$K(q_f, t_f; q_i, t_i) = \langle q_f, t_f | q_i, t_i \rangle = \int [dq]_{q_i, t_i}^{q_f, t_f} e^{\frac{iS[q]}{\hbar}} \quad (\text{C.3.1})$$

ì pou h ol okl rwsh gðnetai wc proc ì l a ta pij an^ monop^tia me arq q_i kai tel oc q_f . K^j e tètocio monop^ti suneisfèrei an^l oga me ton ekj etikì par^gonta $e^{\frac{iS[q]}{\hbar}}$ ì pou $S[q]$ eðnai h dr^sh tou monopatio0. E^ n to q antiproswe0ei mia suntetagmèn h j èshc tì te sto kl asikì ì rio ì pou $\hbar \rightarrow 0$, exaitlac tou ekj etiko0 par^gonta, geitonik^ monop^tia j a suneisfèroun me pol 0 diaforetikì trì po, me apotel esma na al l hl oanirel tai h suneisfor^ touc. Oi mì nec suneisforèc pou j a epibi, noun eðnai gia monop^tia kont^ sto el^qisto thc dr^shc, afo0 tètocio monop^tia èqoun l dio ekj etikì par^gontac (l ì gw tou ì ti h par^gwgoc thc dr^shc mhdenlzetai sto el^qisto thc). 'Etsi palrnoume to kl asikì apotel esma, dhl ad to kl asikì s0sthma akol ouj el to monop^ti pou el aqistopiel thn dr^sh tou.

H anamenì menh tim tou tel est $q(t)$ dðnetai apì thn èkfrash

$$\langle q(t) \rangle = \langle q_f, t_f | q(t) | q_i, t_i \rangle = \int [dq]_{q_i, t_i}^{q_f, t_f} q(t) e^{\frac{iS[q]}{\hbar}}, \quad t_i < t < t_f \quad (\text{C.3.2})$$

E^ n j èl oume thn anamenì menh tim tou ginomènou d0o tel est, n $q(t), q(t')$, l ì gw tou ì ti auto0 oi tel estèc sthn eikì na Heisenberg empl èkoun thn qamhl tonian, den metatðj entai kai ètsi prèpei na l^boume upì yin thn qronik seir^ touc. H posì thta

$$\langle q(t)q(t') \rangle = \langle q_f, t_f | q(t)q(t') | q_i, t_i \rangle \quad (\text{C.3.3})$$

eðnai to pl^toc met^bashc apì thn arqik kat^stash sthn telik kat^stash me thn parembol ² dr^sewn tou tel est q , epomènwc h perlptwsh ì pou $t < t'$ den suneisfèrei afo0 o

²QCD = χβαντική χρωμοδυναμική.

qr  noc den mpore  na p ei ant strofa. 'Etsi or zoume ton tel est qronik c seir c T

$$\begin{aligned} T[q(t)q(t')] &= q(t)q(t') \quad \gamma \mu \alpha \quad t > t' \\ &= q(t')q(t) \quad \gamma \mu \alpha \quad t < t' \end{aligned} \tag{C.3.4}$$

'Omoia gia auj a reto arij m  tel est , n.

C.3.1 Eukl e deia sunarthsiak  ol okl hr , mata

Metasqhmat zoume ton qr  no t ston eukl e deio qr  no u m sw thc sqèshc

$$t = -iu \tag{C.3.5}$$

kai  tsi o 4-di statoc qwr  qronoc Minkowski metasqhmat zetai ston 4-di stato eukl e deio q , ro. J tontac $t_i = 0$ ta sunarthsiak  ol okl hr , mata (sunart seic susq tishc) pa rnoun thn morf

$$\langle q_f, U | T(\prod_a \hat{q}(u_a) | q_i, 0 \rangle_E = \int [dq]_{q_i,0}^{q_f,U} e^{-\frac{S_E}{\hbar}} \tag{C.3.6}$$

  pou S_E e nai h eukl e deia dr sh pou d netai ap  thn  kfrash:

$$S_E = \int du \left[\frac{1}{2} m \left(\frac{dq}{dt_E} \right)^2 + V(q) \right] \tag{C.3.7}$$

C.3.2 Par deigma armoniko  tal antwt

Wc efarmog tw n sunarthsiak , n ol okl hrwm tw n j a upol og soume pl  th met bashc metax  katast sewn tou armoniko  tal antwt qwr c na diagwniopoi soume thn qamil tonian [29].

To eukl e deio pl  toc met bashc d netai ap  thn  kfrash

$$\langle q_f, U | q_i, 0 \rangle = \int [dq]_{q_i,0}^{q_f,U} e^{-S_E} \tag{C.3.8}$$

H eukl e deia dr sh iso tai me

$$S_E = \frac{1}{2} m \int_0^U du [(\partial_u q)^2 + \omega^2 q^2] + S_{ct} \tag{C.3.9}$$

H S_{ct} omal opoie  thn j ewr la, dhl ad aporrof  touc apeirismo c pou prok ptoun ap  thn S_E , kai j a prosdioriste  arg  tera. All  zoume thn metablht tou sunarthsiako 

ol okl hr_s matoc

$$q(u) = q_{cl}(u) + q'(u) \quad (C.3.10)$$

ì pou q_{cl} einai to kl assikì monop^ti kai upakoðei stic exis_s seic tou Neôtwna

$$-\frac{d^2 q_{cl}(u)}{du^2} + \omega^2 q_{cl}(u) = 0, \quad q_{cl}(0) = q_i, \quad q_{cl}(U) = q_f \quad (C.3.11)$$

kai

$$q'(0) = 0, \quad q'(U) = 0 \quad (C.3.12)$$

Afoò h metablht q sqetizetai me thn metablht q' mès w miac stajer c metatì pishc h sqetik iakwbian metaxò tw n dòo metablht_s n einai mon^da kai mporoðme na antikatast - soume to mètro $\int [dq]_{q_i,0}^{q_f,U}$ me to mètro $\int [dq']_{0,0}^{0,U}$. 'Etsi h dr^sh gr^fetai sthn morf

$$S_E = S_{cl} + S' + m \int du [\partial_u q' \partial_u q_{cl} + \omega^2 q_{cl} q'] + S_{ct} \quad (C.3.13)$$

ì pou

$$S' = \frac{1}{2} m \int_0^U du [(\partial_u q')^2 + \omega^2 q'^2] \quad (C.3.14)$$

kai

$$S_{cl} = \frac{1}{2} m \int_0^U du [(\partial_u q_{cl})^2 + \omega^2 q_{cl}^2] = \frac{\omega}{2 \sinh(\omega U)} [(q_i^2 + q_f^2) \cosh(\omega U) - 2q_i q_f] \quad (C.3.15)$$

O protel eutaðoc ì roc mhdenizetai me b^sh tic exis_s seic klnhshc. 'Etsi to pl^toc met^bashc paðrnei thn morf

$$\langle q_f, U | q_i, 0 \rangle = e^{-S_E(q_i, q_f) - S_{ct}} \int [dq']_{0,0}^{0,U} e^{-S'} \quad (C.3.16)$$

Gia na upologisoume sunarthsiak^ ol okl hr_s mata thc morf c

$$\int [d\Phi] e^{-S_E} \quad (C.3.17)$$

gr^foume ton ekj èthc sthn morf

$$S_E = \frac{1}{2} \int d^n x \Phi(x) \Delta \Phi(x) \quad (C.3.18)$$

ì pou Δ ènac diaforikìc telest c. 'Estw ì ti o telest c Δ èqei idiokatast^seic φ_i me idiotimèc λ_i pou apotel oðn pl^rh orj okanonik b^sh ston q_s ro tw n sunart sewn me tic

sugkekrimènc sunoriakèc sunj kec

$$\Delta\Phi_i = \lambda_i\Phi_i, \quad \Phi = \sum_i \phi_i\Phi_i, \quad \int d^n x \Phi_i(x)\Phi_j(x) = \delta_{ij} \quad (C.3.19)$$

ì pou ϕ_i migadikoù suntel estèc. Tì te to sunarthsiakì ol okl rwma mporel na graftel sthn morf

$$\int [d\Phi] e^{-\frac{1}{2} \int d^n x \Phi(x)\Delta\Phi(x)} = \int \left(\prod_i d\Phi_i \right) e^{-\sum_{i,j} \int \phi_i\Phi_i(x)\Delta\phi_j\Phi_j(x)} = \int \left(\prod_i d\Phi_i e^{-\frac{1}{2}\lambda_i\Phi_i^2} \right) \quad (C.3.20)$$

H teleutaða èkfrash ènai ginì meno gkaousian, n ol okl hrwm^twn kai dðnetai apì thn èkfrash

$$\int \left(\prod_i d\Phi_i e^{-\frac{1}{2}\lambda_i\Phi_i^2} \right) = \prod_i \left(\frac{2\pi}{\lambda_i} \right)^{\frac{1}{2}} = \det \left(\frac{\Delta}{2\pi} \right)^{-\frac{1}{2}} \quad (C.3.21)$$

ì pou o tel est c D ènai ekfrasmènoc se morf plhnaka me stoiqelha

$$\Delta_{ij} = \langle \Phi_i | \hat{\Delta} | \Phi_j \rangle \quad (C.3.22)$$

Sthn perlptwsh tou armonikoû tal antwt èqoume (sômfwna me tic ekfr^seic C.3.14 kai C.3.16)

$$S_E \rightarrow S' = \frac{1}{2}m \int_0^U du [(\partial_u q')^2 + \omega^2 q'^2] = \frac{1}{2}m \int_0^U du q' \left(-\frac{\partial^2}{\partial u^2} + \omega^2 \right) q' \quad (C.3.23)$$

Epomèncw

$$\Delta = -\frac{\partial^2}{\partial u^2} + \omega^2 \quad (C.3.24)$$

Lamb^ontac upì yin tic periodikèc sunj kec, $q'(0) = q'(U) = 0$, brðskoume tic idio-sunart sic tou diaforikoû tel est kai tic antðstoiqec idiotimèc

$$f_i(u) = \left(\frac{2}{U} \right)^{\frac{1}{2}} \sin \left(\frac{i\pi u}{U} \right), \quad \lambda_i = \frac{i^2\pi^2}{U^2} + \omega^2 \quad (C.3.25)$$

kai ètsi

$$\det \left(\frac{\Delta}{2\pi} \right) = \prod_i \frac{i^2\pi^2 + \omega^2 U^2}{2\pi U^2} \quad (C.3.26)$$

To ^peiro gin^meno sthn teleutalla ^kfrash apokl^nei. Gia na to omalopoi soume to diairo^me me ^na tal antwt meg^l hc suqni thtac W

$$\det\left(\frac{\Delta}{2\pi}\right) \rightarrow \prod_i \frac{i^2\pi^2 + \omega^2 U^2}{i^2\pi^2 + \Omega^2 U^2} = \frac{\Omega \sinh(\omega U)}{\omega \sinh(\Omega U)} \quad (\text{C.3.27})$$

Sto tel eutalo b ma qrhsimopoi same thn ^kfrash

$$\prod_{k=1}^{\infty} \frac{k+iz}{k} \frac{k-iz}{k} = \frac{1}{\pi z} \sinh(\pi z) \quad (\text{C.3.28})$$

Gia mikr^i h ^kfrash diaferei ap^i thn arqik ^kfrash wc proc ^na pol l aplasiastiki par^gonta, en_ gia meg^l a i to gin^meno sugkl^nei. To pl^toc met^bashc g^netai

$$\langle q_f, U | q_i, 0 \rangle = e^{-S_E(q_i, q_f) - S_{ct}} \int [dq]_{0,0}^{0,U} e^{-S'} = \lim_{\Omega \rightarrow \infty} e^{-S_E(q_i, q_f) - S_{ct}} \left(\frac{\omega \sinh(\Omega U)}{\Omega \sinh(\omega U)} \right)^{\frac{1}{2}} \quad (\text{C.3.29})$$

Krat_ ntac ^rouc pou den mhdenizontai sto ^rio $\Omega \rightarrow \infty$, pa^rroume

$$\langle q_f, U | q_i, 0 \rangle = e^{-S_{cl}(q_i, q_f) + \frac{1}{2}(\Omega U - \log \Omega) - S_{ct}} \left(\frac{\omega}{2 \sinh(\omega U)} \right)^{\frac{1}{2}} \quad (\text{C.3.30})$$

Gia na bro^me thn morf^ thc S_{ct} pr^pei na sugkr^noume to apotel esma C.3.30 me mia gnwst ^kfrash. Gia ton skopi aut^i pa^rroume to ^rio $U \rightarrow \infty$:

$$\lim_{U \rightarrow \infty} \langle q_f, U | q_i, 0 \rangle = \langle q_f | 0 \rangle \langle 0 | q_i \rangle e^{-E_0 U} = \left(\frac{\omega}{\pi} \right)^{\frac{1}{2}} e^{-\frac{\omega}{2}(q_f^2 + q_i^2 + U)} \quad (\text{C.3.31})$$

^i pou E_0 e^nai h en^rgeia thc j emel i_ douc kat^stasch kai $|0\rangle$ e^nai h basik kat^stasch tou armoniko^ tal antwt . To pio p^nw apotel esma prok^optei e^ n paremb^loume mia pl^rh b^sh idiokatast^sewn thc en^rgeiac. Sto ^rio $U \rightarrow \infty$ epibi_ nei mi no h kat^stasch el^qisthc en^rgeiac.

Sto ^rio aut^i h ^kfrash C.3.30 an^getai sthn ak^louj h

$$\lim_{U \rightarrow \infty} e^{-S_{cl}(q_i, q_f) + \frac{1}{2}(\Omega U - \log \Omega) - S_{ct}} \left(\frac{\omega}{2 \sinh(\omega U)} \right)^{\frac{1}{2}} = \omega^{\frac{1}{2}} e^{-\frac{\omega}{2}(q_f^2 + q_i^2 + U) + \frac{1}{2}(\Omega U - \log \Omega) - S_{ct}} \quad (\text{C.3.32})$$

Sugkr^hontac br^skoume

$$S_{ct} = \frac{1}{2} \int_0^U du \Omega - \frac{1}{2} \log \left(\frac{\Omega}{\pi} \right) \quad (\text{C.3.33})$$

To pl^toc met^bashc d^netai ap^i thn ekfrash

$$\langle q_f, U | f_i, 0 \rangle = \left(\frac{\omega}{2\pi \sinh(\omega U)} \right)^{\frac{1}{2}} e^{-S_{cl}} \quad (C.3.34)$$

C.4 J e_ rhma thc Noether

To j e_ rhma thc Noether sund^ei diathro^menec pos^i thtec me suneqelc summetrlec.

Ac j ewr soume ton ak^i louj o metasqhmatism^i

$$\varphi(x) \rightarrow \varphi'(x) = \varphi(x) + \alpha \Delta \varphi(x) + \mathcal{O}(\alpha^2) \quad (C.4.1)$$

^i pou α apeirost^ mikr par^metroc, _ste na mporo^me na amel o^me ^i rouc de^0terhc t^xhc wc proc α . H lagkrazian metasqhmatizetai sthn ak^i louj h

$$L \rightarrow L' = L + \alpha \Delta L + \mathcal{O}(\alpha^2) \quad (C.4.2)$$

H par^metroc α palrnei suneqelc tim^c.

E^ n o pio p^nw metasqhmatism^i c apotele^i summetrta tou sust matoc, ti te pr^pei na af nei tic exis_ seic k^nhshc anal l o^wthec. Isod^nama h dr^sh pr^pei na param^nei anal l o^wth (na al l ^zei kat^ mia staj er tim , anex^rthth tou pedlou). Sunep_ c

$$\Delta S = 0 \Rightarrow \Delta L = \partial_\mu \mathcal{J}^\mu \quad (C.4.3)$$

^i pou to \mathcal{J}^μ mia dianusmatik sun^rthsh. An to pedlo $\varphi(x)$ ikanopoiel tic exis_ seic k^nhshc (exlswsh C.1.3) br^skoume

$$\Delta L = \partial_\mu \left(\frac{\partial L}{\partial(\partial_\mu \varphi)} \Delta \varphi \right) \quad (C.4.4)$$

Afair_ ntac tic exis_ seic C.4.3 kai C.4.4, br^skoume ^i ti to diathro^meno re^ma elnai

$$j^\mu = \frac{\partial L}{\partial(\partial_\mu \varphi)} \Delta \varphi - \mathcal{J}^\mu \quad (C.4.5)$$

kai ikanopoiel thn exlswsh sun^eqelc

$$\partial_\mu j^\mu = 0 \quad (C.4.6)$$

Gia k^j e suneq summetrta thc lagkrazian c prok^optei ^na t^toio re^ma (gnwst^i wc re^ma Noether). Ap^i thn exlswsh C.4.6 mporo^me na bro^me diathro^meno fortlo kaj_ c h pos^i thta $\int d^3 \vec{x} j^0$ den metab^ll etai qronik^ (^i pwc aporr^ei ap^i to j e_ rhma Gauss).

C.4.1 Tanust c energeiac-orm c

Mia shmantik efarmog tou j ewr matoc einai gia qwroqronikèc metaforèc $x'^{\mu} \rightarrow x^{\mu} + \alpha^{\mu}$. Uparqoun tesseric anexarthtec metaforèc, epomènw anamènoume na broùme tèspera anexarthta metaxò touc diathroùmena reùmata. Wc proc èna metasqhmatismi metaforèc to pedlo metaballètai wc akolouj wc: $\varphi(x) \rightarrow \varphi(x + \alpha) = \varphi(x) + \alpha^{\mu} \partial_{\mu} \varphi(x)$. Me besh to jeurhma thc Noether (efi son oi metasqhmatismoi autoi apoteloun summetria tou sust matoc) prokoptoun ta tèspera diathroùmena reùmata (èna gia kje qwroqronik sunistisa) kai sunapoteloun èna tanust me doudelktec:

$$T^{\mu}_{\nu} = \frac{\partial L}{\partial(\partial_{\mu}\varphi)} \partial_{\nu}\varphi - \delta^{\mu}_{\nu} L \quad (C.4.7)$$

Briskontac thn qamil tonian puknithta kai qrhsimopoioutac thn exswsh C.1.5 sumperainoume itisumppteime thn sunistisa T^0_0 tou pio pnw tanust. Omoia oi sunistisec T^0_i sumptoutac me tic puknithtec orm c tou sust matoc. Epomènw katalgoume sto sumpèrasma itio pio pnw tanust c einai o tanust c energeiac-orm c tou sust matoc.

C.5 Pedlo Klein-Gordon

C.5.1 Klasikè pedlo Klein-Gordon

Ena baj mwti pedlo me thn ex c lagkrazian

$$L = \frac{1}{2}(\partial_{\mu}\varphi)^2 - \frac{1}{2}m^2\varphi^2 \quad (C.5.1)$$

ikanopoiè thn akiloujh exswsh klhshc

$$(\partial^{\mu}\partial_{\mu} + m^2)\varphi = 0 \quad (C.5.2)$$

H exswsh C.5.2 onomèzetai exswsh Klein-Gordon. H puknithta orm c kai energeiac tou pedlou einai antistoiqa

$$\pi(x) = \dot{\varphi} \quad (C.5.3)$$

$$H = \frac{1}{2}\pi^2 + \frac{1}{2}(\nabla\varphi)^2 + \frac{1}{2}m^2\varphi^2 \quad (C.5.4)$$

ipou ∇ o tel est c klhshc. H loush thc exswshc C.5.2 dnetai api thn epallhla

$$\phi(\vec{x}, t) = \int \frac{d^3\vec{p}}{(2\pi)^3} \left[A_{\vec{p}} e^{-i\omega_{\vec{p}}t + i\vec{p}\cdot\vec{x}} + B_{\vec{p}} e^{i\omega_{\vec{p}}t + i\vec{p}\cdot\vec{x}} \right] \quad (C.5.5)$$

C.5.2 Kbntwsh pedlou Klein-Gordon

Gia thn kbntwsh tou pedlou Klein-Gordon prowj o0me se tel estec to pedlo $\varphi(x) \rightarrow \hat{\varphi}(x)$ (pediakic tel est c) kai thn pukni thta orm c $\pi(x) \rightarrow \hat{\pi}(x)$ (tel est c pukni thtac orm c), etsi ste na ikanopoion thn sqesh metj eshc

$$[\hat{\varphi}(\vec{x}, t), \hat{\pi}(\vec{y}, t)] = i\delta^3(\vec{x} - \vec{y}) \tag{C.5.6}$$

Eisgoume epshc touc tel estec $\hat{\alpha}_{\vec{p}}$ (tel est c katastrof c), $\hat{\alpha}_{\vec{p}}^\dagger$ (tel est c dhmiourgac), kai epiballoume tic pio k^tw sqeseic metj eshc

$$\hat{\varphi}(\vec{x}) = \int \frac{d^3\vec{p}}{(2\pi)^3} \left[\frac{\hat{\alpha}_{\vec{p}}}{\sqrt{2\omega_{\vec{p}}}} e^{i\vec{x}\cdot\vec{p}} + \frac{\hat{\alpha}_{\vec{p}}^\dagger}{\sqrt{2\omega_{\vec{p}}}} e^{-i\vec{x}\cdot\vec{p}} \right] \tag{C.5.7}$$

$$\hat{\pi}(\vec{x}) = \int \frac{d^3\vec{p}}{(2\pi)^3} \left[-i\sqrt{\frac{\omega_{\vec{p}}}{2}} \right] \left(\hat{\alpha}_{\vec{p}} e^{i\vec{x}\cdot\vec{p}} - \hat{\alpha}_{\vec{p}}^\dagger e^{-i\vec{x}\cdot\vec{p}} \right) \tag{C.5.8}$$

$$[\hat{\alpha}_{\vec{p}}, \hat{\alpha}_{\vec{p}'}^\dagger] = (2\pi)^3 \delta^3(\vec{p} - \vec{p}') \tag{C.5.9}$$

$$[\hat{\alpha}_{\vec{p}}, \hat{\alpha}_{\vec{p}'}] = [\hat{\alpha}_{\vec{p}}^\dagger, \hat{\alpha}_{\vec{p}'}^\dagger] = 0 \tag{C.5.10}$$

Oi exiseic C.5.9 kai C.5.10 prokoptoun apiti exiseic C.5.6-C.5.8.

Epshc prowj o0ntai se tel estec h qamil tonian $H \rightarrow \hat{H}$ kai h qamil tonian pukni thta $H \rightarrow \hat{H}$, etsi ste $\hat{H} = \int \hat{H} d^3\vec{x}$. H qamil tonian parnei thn morf

$$\hat{H} = \int d^3\vec{x} \left[\frac{1}{2} \hat{\pi}^2(\vec{x}) + \frac{1}{2} \left(\nabla \hat{\varphi}(\vec{x}) \right)^2 + \frac{1}{2} m^2 \hat{\varphi}^2(\vec{x}) \right] \tag{C.5.11}$$

kai sunartsei twntel eston dhmiourgac kai katastrof c

$$\hat{H} = \int \frac{d^3\vec{p}}{(2\pi)^3} \left(\omega_{\vec{p}} \hat{\alpha}_{\vec{p}}^\dagger \hat{\alpha}_{\vec{p}} + \omega_{\vec{p}} [\hat{\alpha}_{\vec{p}}, \hat{\alpha}_{\vec{p}}^\dagger] \right) \tag{C.5.12}$$

O de0teroc iroc sto oklirwma apeirizetai afo0elhai anilogoc thc posithtac $(2\pi)^3 \delta^3(0)$. Se polipeir^mata metro0me mi no diaforèc energeiac. Epomenwc autic o iroc den suneisferei - antistoiqethn energeia tou keno0. Grfontac

$$(2\pi)^3 \delta^3(\vec{p} - \vec{p}') = \int d^3\vec{x} e^{i(\vec{p}-\vec{p}')\cdot\vec{x}} \Rightarrow (2\pi)^3 \delta^3(0) = \int d^3\vec{x} = V$$

pa8rnoume thn èkfrash gia thn enèrgeia thc j emel i, douc kat^stashtc (kat^stashtc keno0)

$$E_0 = V \int \frac{d^3\vec{p}}{(2\pi)^3} \frac{\omega_{\vec{p}}}{2} \quad (\text{C.5.13})$$

Oi metaj ètec metax0 thc qamil tonian c kai tw n tel est, n dhmiourg8ac kai katastrof c e8nai

$$[\hat{H}, \hat{\alpha}_{\vec{p}}^\dagger] = \omega_{\vec{p}} \hat{\alpha}_{\vec{p}}^\dagger \quad \kappa\alpha\iota \quad [\hat{H}, \hat{\alpha}_{\vec{p}}] = -\omega_{\vec{p}} \hat{\alpha}_{\vec{p}} \quad (\text{C.5.14})$$

Gia na apal eifj e8 o ì roc pou apeir8zetai apì thn ex8swsh C.5.12 or8zoume wc nèa qamil-tonian thn $\hat{H}' = \hat{H} - E_0$, h opo8a èqei thn akì louj h morf

$$\hat{H} = \int \frac{d^3\vec{p}}{(2\pi)^3} \omega_{\vec{p}} \hat{\alpha}_{\vec{p}}^\dagger \hat{\alpha}_{\vec{p}} \quad (\text{C.5.15})$$

H kat^stashtc keno0 $|0\rangle$ e8nai h kat^stashtc sthn opo8a ì tan dr^sei o tel est c katas-trof c $\hat{\alpha}_{\vec{p}}$ d8nei mhdèn, $\hat{\alpha}_{\vec{p}}|0\rangle = 0$, gia ì lec ti timèc tou \vec{p} . An dr^sei o tel est c \hat{H} sthn kat^stashtc $\hat{\alpha}_{\vec{p}}^\dagger|0\rangle$ pa8rnoume

$$\hat{H}\hat{\alpha}_{\vec{p}}^\dagger|0\rangle = \omega_{\vec{p}}\hat{\alpha}_{\vec{p}}^\dagger|0\rangle \quad (\text{C.5.16})$$

Parathro8me ì ti h pio p^nw kat^stashtc apotel e8 idiokat^stashtc thc qamil tonian c, me idiotim 8sh me $\omega_{\vec{p}}$. O tel est c dhmiourg8ac dhmiourge8 èna swmat8dio.

O tel est c thc orm c d8netai apì thn sqèsh

$$\vec{P} = - \int d^3\vec{x} \pi(x) \vec{\nabla} \varphi(x) = \int \frac{d^3\vec{p}}{(2\pi)^3} \vec{p} \hat{\alpha}_{\vec{p}}^\dagger \hat{\alpha}_{\vec{p}} \quad (\text{C.5.17})$$

K^je kat^stashtc me kaj orismèn h enèrgeia kai orm prok0ptei apì thn dr^sh tel est, n dhmiourg8ac sthn kat^stashtc keno0. K^je dr^sh tel est dhmiourg8ac se mia kat^stashtc prosj ètei enèrgeia $\omega_{\vec{p}}$ kai orm \vec{p} .

Epil ègoume thn kat^stashtc keno0 na e8nai kanonikopoihmèn $\langle 0|0\rangle = 1$. H kat^stashtc me èna swmat8dio kai orm \vec{p} e8nai h $\hat{\alpha}_{\vec{p}}^\dagger|0\rangle$. Oi katast^seic e8nai orj og, niec metax0 touc: $\langle 0|\hat{\alpha}_{\vec{q}}\hat{\alpha}_{\vec{p}}^\dagger|0\rangle = (2\pi)^3 \delta^3(\vec{p} - \vec{q})$. 'Omwc to eswterikì ginì meno metax0 d8o katast^sewn prèpei na paramènei amet^bl hto k^tw apì metasqhmatismo0c Lorentz. Gia na ikanopoihj e8 to a8thma autì or8zoume thn kat^stashtc enì c swmat8dìou wc

$$\sqrt{2E_{\vec{p}}}\hat{\alpha}_{\vec{p}}^\dagger|0\rangle = |\vec{p}\rangle \quad (\text{C.5.18})$$

C.5.3 Diadi thc Klein-Gordon

Arqik orizoume thn posi thta

$$D_R \equiv \Theta(x^0 - y^0) \langle 0 | [\varphi(x), \varphi(y)] | 0 \rangle \quad (C.5.19)$$

E n dr soume se aut thn posi thta me ton tel est Klein-Gordon briskoume

$$(\partial^\mu \partial_\mu + m^2) D_R \equiv \Theta(x^0 - y^0) \langle 0 | [\varphi(x), \varphi(y)] | 0 \rangle = -i \delta^3(\vec{x} - \vec{y}) \quad (C.5.20)$$

Sunep, c h D_R apotel e mia sunrthsh Green thc exlswshc Klein-Gordon. Metasqhmatl zontac kat Fourier mporo ome na bro ome mia ekfrash gia thn D_R

$$D_R(x - y) = \int \frac{d^4 p}{(2\pi)^4} \frac{i}{p^2 - m^2} e^{-ip(x-y)} \quad (C.5.21)$$

Parathro ome i ti to ol okl rwma wc proc p^0 e qei 2 pi louc sta shmella $p^0 = \pm E_{\vec{p}}$. S omfwna me to je, rhma tw n Cauchy - Goursat [30] up r qoun 4 diaforetik o tr i poi na upologiste l to ol okl rwma, an l oga me to e n oi pi lo i metakinj o on api ton pragmatiki xona, ste na apokt soun jetik arnhtik fantastik sunist, sa. H k j e epil og antisto iqe l se mia diaforetik sunrthsh Green. Gia na p roume ton diadi th Feynman prosdlidoume ston arnhtiki pi lo jetik fantastik sunist, sa kai ston jetiki pi lo arnhtik me ton ex c tr i po

$$D_R(x - y) = \int \frac{d^4 p}{(2\pi)^4} \frac{i}{p^2 - m^2 + i\epsilon} e^{-ip(x-y)} \quad (C.5.22)$$

Etsi h ekfrash gia ton diadi th Feynman palrnei thn morf

$$D_F(x - y) = \Theta(x^0 - y^0) \langle 0 | \varphi(x) \varphi(y) | 0 \rangle + \Theta(y^0 - x^0) \langle 0 | \varphi(y) \varphi(x) | 0 \rangle \quad (C.5.23)$$

Qrhsimopoi, ntac to sombol o thc qronik c seir c h ekfrash C.5.23, gr fetai sthn morf

$$D_F(x - y) = \langle 0 | T \{ \varphi(x) \varphi(y) \} | 0 \rangle \quad (C.5.24)$$

Ja qrhsimopoi soume to apotèlesma auti gia na bro ome touc kanì nec Feynman gia ba j mwt pedla.

C.6 Pedlo Dirac

C.6.1 Klasik exlswsh Dirac

H exlswsh Dirac èqei thn morf

$$(i\partial - m)\Psi = 0 \quad (\text{C.6.1})$$

ì pou $\partial = \partial_\mu \gamma^\mu$. Se antlj esh me to pedlo Klein-Gordon, to pedlo Ψ ènai èna spinoriakì pedlo me 4 migadikèc sunist, sec. Antistoiqel se swmatidia kai antiswmatidia me spin 1/2 (fermiì nia). Tètoia swmatidia ènai ta hlektrì nia kai ta pozitrì nia. Oi plnakec γ^μ ènai tetragwnikoì plnakec 4×4 . Sthn qeiral ik bsh èqoun thn morf

$$\gamma^\mu = \begin{pmatrix} 0 & \sigma^\mu \\ \bar{\sigma}^\mu & 0 \end{pmatrix}, \quad \bar{\sigma}^\mu = (1, -\sigma^i), \quad \sigma^\mu = (1, \sigma^i) \quad (\text{C.6.2})$$

ì pou σ^i ènai oi plnakec Pauli.

H lagkrazian tou pedlou Dirac ènai

$$L = \bar{\Psi}(i\partial - m)\Psi \quad (\text{C.6.3})$$

ì pou $\bar{\Psi} = \Psi^\dagger \gamma^0$. Oi splnorec Dirac metasqhmatizantai k^tw apì metasqhmatismoÛc Lorentz me ton akì louj o trì po [11]

$$\Psi' = \Lambda_{\frac{1}{2}} \Psi \quad (\text{C.6.4})$$

ì pou $\Lambda_{\frac{1}{2}}$ ènai ènac 4×4 plnakac me thn ex c idiì thta [11]

$$\Lambda_{\frac{1}{2}}^{-1} \gamma^\mu \Lambda_{\frac{1}{2}} = \Lambda^\mu_\nu \gamma^\nu \quad (\text{C.6.5})$$

ì pou o Λ^μ_ν ènai o plnakac pou metasqhmatizei tetradianÛsmata. Qrhsimopoi,ntac aut thn idiì thta bl èpoume amèswc ì ti h exlswsh Dirac kai h lagkrazian mènoun amet^bl htec k^tw apì metasqhmatismoÛc Lorentz.

H suzug corm dlnetai apì thn èkfrash

$$\pi = \frac{\partial L}{\partial \dot{\Psi}} = i\Psi^\dagger \quad (\text{C.6.6})$$

kai h qamil tonian tou pedlou Dirac

$$H = \int d^3\vec{x} \left(\frac{\partial L}{\partial \dot{\Psi}} \dot{\Psi} - L \right) = \int d^3\vec{x} \Psi^\dagger \left(-i\gamma^0 \vec{\gamma} \cdot \vec{\nabla} + \gamma^0 m \right) \Psi \quad (\text{C.6.7})$$

C.6.2 Kb ntwsh ped lou Dirac

Kbant  noume to ped lo Ψ an gontac to se tel est , i pwc kai thn suzug tou orm , kai epib loume sq seic antimet j eshc ³. Oi sq seic antimet j eshc (th qronik stigm $t = 0$) e nai

$$\{\Psi_\alpha(\vec{x}), \Psi_\beta^\dagger(\vec{y})\} = \delta^3(\vec{x} - \vec{y})\delta_{\alpha\beta}, \quad \{\Psi_\alpha^\dagger(\vec{x}), \Psi_\beta^\dagger(\vec{y})\} = \{\Psi_\alpha(\vec{x}), \Psi_\beta(\vec{y})\} = 0 \quad (C.6.8)$$

To ped lo Ψ mpore  na grafte  sthn morf

$$\Psi(\vec{x}) = \int \frac{d^3\vec{p}}{(2\pi)^3} \frac{1}{\sqrt{2E_{\vec{p}}}} \sum_{s=1,2} \left(\alpha_{\vec{p}}^s u^s(\vec{p}) e^{i\vec{p}\cdot\vec{x}} + b_{\vec{p}}^s v^s(\vec{p}) e^{-i\vec{p}\cdot\vec{x}} \right) \quad (C.6.9)$$

O $\alpha_{\vec{p}}^s$ e nai o tel est c katastrof c kai o $\alpha_{\vec{p}}^{s\dagger}$ o tel est c dhmiourg ac, i pwc sthn per ptwsh tou baj mwto  ped lou Klein-Gordon. Oi tel est c $b_{\vec{p}}^s$ kai $b_{\vec{p}}^{s\dagger}$ e nai oi tel est c katastrof c kai dhmiourg ac antiswmatid wn. O de kthc s anaf retai stic 2 anex rthtec sunist sec p l wshc tw n swmatid wn, exait lac tou mh mhdeniko  touc spin.

Oi sp noret u, v apotel o n l seic thc ex swshc Dirac gia j etik kai arnhtik suqni thta ant stoiaq

$$\Psi(x) = u(\vec{p})e^{-ipx}, \quad u^s(\vec{p}) = \begin{pmatrix} \sqrt{p \cdot \sigma} \xi^s \\ \sqrt{p \cdot \bar{\sigma}} \xi^s \end{pmatrix}, \quad p^0 > 0 \quad (C.6.10)$$

$$\Psi(x) = v(\vec{p})e^{ipx}, \quad v^s(\vec{p}) = \begin{pmatrix} \sqrt{p \cdot \sigma} \eta^s \\ -\sqrt{p \cdot \bar{\sigma}} \eta^s \end{pmatrix}, \quad p^0 > 0 \quad (C.6.11)$$

Oi sp noret ξ kai η  qoun 2 sunist sec kai ikanopoio n tic sq seic

$$\sum_{s=1,2} \xi^s \xi^{s\dagger} = \sum_{s=1,2} \eta^s \eta^{s\dagger} = 1, \quad 1 = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \quad (C.6.12)$$

H sunj kh kanonikop thshc pou epib loume e nai

$$\bar{u}u = 2m\xi^\dagger\xi, \quad \bar{v}v = 2m\eta^\dagger\eta, \quad \bar{u} = u^\dagger\gamma^0, \quad \bar{v} = v^\dagger\gamma^0 \quad (C.6.13)$$

kai h sunj kec orj ogwni  thtac e nai

$$\bar{u}^r(\vec{p})u^s(\vec{p}) = 2m\delta^{rs}, \quad \bar{v}^r(\vec{p})v^s(\vec{p}) = 2m\delta^{rs}, \quad \bar{u}^r(\vec{p})v^s(\vec{p}) = -2m\delta^{rs} \quad (C.6.14)$$

³ Στην περίπτωση του πεδίου Dirac προκύπτει πρέπει να επιβάλουμε σχέσεις αντιμετάθεσης, ενώ στην περίπτωση βαθμωτών πεδίων επιβάλουμε σχέσεις μετάθεσης [11].

Epishc isqoun oi sqeseic

$$\sum_s u^s(\vec{p})\bar{u}^s(\vec{p}) = \not{p} + m, \quad \sum_s v^s(\vec{p})\bar{v}^s(\vec{p}) = \not{p} - m \quad (\text{C.6.15})$$

Apit ic sqeseic C.6.8 kai C.6.9, brtskoume tic sqeseic antimet^j eshc

$$\{\alpha_{\vec{p}}^s, \alpha_{\vec{q}}^{r\dagger}\} = \{b_{\vec{p}}^s, b_{\vec{q}}^{r\dagger}\} = (2\pi)^3 \delta^3(\vec{p} - \vec{q}) \delta^{sr} \quad (\text{C.6.16})$$

$$\{\alpha_{\vec{p}}^s, \alpha_{\vec{q}}^r\} = \{b_{\vec{p}}^s, b_{\vec{q}}^r\} = \{\alpha_{\vec{p}}^{s\dagger}, \alpha_{\vec{q}}^{r\dagger}\} = \{b_{\vec{p}}^{s\dagger}, b_{\vec{q}}^{r\dagger}\} = 0 \quad (\text{C.6.17})$$

Oi katast^seic d0o (perissi terwn) swmatid0wn e0nai antisymmetrikèc

$$\alpha_{\vec{p}}^{s\dagger} \alpha_{\vec{q}}^{s\dagger} |0\rangle = -\alpha_{\vec{q}}^{s\dagger} \alpha_{\vec{p}}^{s\dagger} |0\rangle \quad (\text{C.6.18})$$

kai j ètontac $\vec{p} = \vec{q}$ èqoume

$$(\alpha_{\vec{p}}^{s\dagger})^2 |0\rangle = 0 \quad (\text{C.6.19})$$

H pio p^nw sqesh e0nai gnwst wc h apagoreutik arq tou Pauli.

H qamil tonian palrnei thn morf

$$H = \int \frac{d^3\vec{p}}{(2\pi)^3} \sum_s E_{\vec{p}} \left(\alpha_{\vec{p}}^{s\dagger} \alpha_{\vec{p}}^s + b_{\vec{p}}^{s\dagger} b_{\vec{p}}^s \right) \quad (\text{C.6.20})$$

kai o telest c thc orm c g0netai

$$\vec{P} = \int d^3\vec{x} \Psi^\dagger (-i\nabla) \Psi = \int \frac{d^3\vec{p}}{(2\pi)^3} \sum_s \vec{p} \left(\alpha_{\vec{p}}^{s\dagger} \alpha_{\vec{p}}^s + b_{\vec{p}}^{s\dagger} b_{\vec{p}}^s \right) \quad (\text{C.6.21})$$

Oi monoswmatidiakèc katast^seic e0nai

$$|\vec{p}, s\rangle = \sqrt{2E_{\vec{p}}} \alpha_{\vec{p}}^{s\dagger} |0\rangle \quad (\text{C.6.22})$$

kai h sunj kh orj okanonikì thtac touc e0nai

$$\langle \vec{p}, r | \vec{q}, s \rangle = 2E_{\vec{p}} (2\pi)^3 \delta^3(\vec{p} - \vec{q}) \delta^{rs} \quad (\text{C.6.23})$$

To di^nusma

$$j^\mu = \bar{\Psi} \gamma^\mu \Psi \quad (\text{C.6.24})$$

ikanopieð thn exðswsh sunèqeiac, $\partial_\mu j^\mu = 0$. H qronik sunist, sa dðnei k^poio diathroðmeno fortlo, to opolo isoðtai me

$$Q = \int \frac{d^3\vec{p}}{(2\pi)^3} \sum_s \left(\alpha_{\vec{p}}^{s\dagger} \alpha_{\vec{p}}^s - b_{\vec{p}}^{s\dagger} b_{\vec{p}}^s \right) \quad (C.6.25)$$

Sthn kbantik hlektrodunamik o tel est c autìc (epð to fortlo tou hlektroñlou) eðnai o tel est c tou hlektrikoð fortlou.

C.6.3 Diadi thc Feynman gia to pedlo Dirac

Gia na orðsoume to diadi th Feynman, j a qreia stoðme tic posi thtec

$$\langle 0 | \Psi_a(x) \bar{\Psi}_b(y) | 0 \rangle = (i\partial_x + m)_{ab} \int \frac{d^3\vec{p}}{(2\pi)^3} \frac{1}{2E_p} e^{-ip(x-y)} \quad (C.6.26)$$

$$\langle 0 | \bar{\Psi}_b(y) \Psi_a(x) | 0 \rangle = -(i\partial_x + m)_{ab} \int \frac{d^3\vec{p}}{(2\pi)^3} \frac{1}{2E_p} e^{-ip(y-x)} \quad (C.6.27)$$

H sunarthsh Green thc exðswshc Dirac

$$S_R^{ab} \equiv \Theta(x^0 - y^0) \langle 0 | \{ \Psi_a(x), \bar{\Psi}_b(y) \} | 0 \rangle \quad (C.6.28)$$

ikanopieð thn sqesh

$$(i\partial_x - m) S_R = i\delta^4(x - y) \cdot 1_{4 \times 4} \quad (C.6.29)$$

Metasqhmatizontac kat^ Fourier brðskoume

$$S_R(p) = \frac{i(\not{p} + m)}{p^2 - m^2} \quad (C.6.30)$$

O diadi thc Feynman paðrnei thn morf

$$S_F(x - y) = \int \frac{d^4p}{(2\pi)^4} \frac{i(\not{p} + m)}{p^2 - m^2 + i\epsilon} e^{-ip(x-y)} = \langle 0 | T \Psi(x) \bar{\Psi}(y) | 0 \rangle \quad (C.6.31)$$

ì pou to sòmbolo T eðnai to tel est c qronik c seir^c me thn sòmbash ì ti h èkfrash pol l aplasi^zetai me èna par^gonta (-1) gia k^je enal lag thc seir^c twñ pedlwn.

C.7 Kanì nec Feynman gia thn kbantik hlektrodunamik

Oi j ewrtec Dirac kai Klein-Gordon eðnai el eðj erec j ewrtec me th lagkrazian pou tic prigr^fei na mhn èqei ì rouc al l hlepðdrashc. Oi ì roi al l hlepðdrashc miac lagkrazian c

mporeth na peril amb^noun ginimena baj mwt_n pedlwn, pedlwn baj mtdac (i pwc to dianusmatiki dunamiki A_μ), spinirwn k.t.l. Oi iroi autoth prepei na ethai amet^blhtoi k^tw api metasqhmatismoOc Lorentz. Epishc h j ewrta prepei na ethai epanakanonikopoi shmh [11], ena althma pou epitrepei mino ena peperasmeno arij mi i rwn. (P.q. oi diast^seic tw suntel est_n touc den prepei na ethai dun^meic m kouc).

Akolooj wc exet^zoume thn lagkrazian thc kbantik c hlektrodunamik c. H j ewrta aut peril amb^nei fermiinia Dirac, to hlektromagnhtiki dunamiki A_μ kai perigr^fei tic al hlepdr^seic metaxo touc.

C.7.1 QED

H lagkrazian thc QED dnetai api thn ekfrash

$$L_{QED} = L_{Dirac} + L_{Maxwell} + L_{int} = \bar{\Psi}(i\cancel{D} - m)\Psi - \frac{1}{4}F_{\mu\nu}F^{\mu\nu} + q\bar{\Psi}\gamma^\mu\Psi A_\mu \quad (C.7.1)$$

i pou $F_{\mu\nu} = \partial_\mu A_\nu - \partial_\nu A_\mu$ o tanust c tou hlektromagnhtikoO pedlou kai $q = -e$ to fortlo tou hlektronthou. MporoOme na sumperil^boume perissi tera fermionik^ pedla me pari moiec al hlepdr^seic.

H lagkrazian gr^fetai sthn morf

$$L_{QED} = \bar{\Psi}(i\cancel{D} - m)\Psi - \frac{1}{4}F_{\mu\nu}F^{\mu\nu} \quad (C.7.2)$$

i pou D_μ h sunal l othwth par^gwgoc

$$D_\mu \equiv \partial_\mu + ieA_\mu(x) \quad (C.7.3)$$

H sunal l othwth par^gwgoc metasqhmatizetai wc ena sunal l othwto tetradi^nusma k^tw api metasqhmatismoOc Lorentz. H lagkrazian paramenei amet^blhth k^tw api metasqhmatismoOc baj mtdac

$$\Psi'(x) = e^{i\alpha(x)}\Psi(x), \quad A'_\mu(x) = A_\mu - \frac{1}{e}\partial_\mu\alpha(x) \quad (C.7.4)$$

To diathroOmeno fortlo Noether pou prokOpete api aut n thn summetria ethai to hlektriki fortlo sthn periptwsh pou h baj mtda ethai h baj mot sun^rthsh.

H exswsh knhshc tou $\Psi(x)$ dnetai api thn ekfrash

$$(i\cancel{D} - m)\Psi(x) = 0 \quad (C.7.5)$$

kai h exswsh knhshc tou dunamikoO A_μ api thn

$$\partial_\mu F^{\mu\nu} = e\bar{\Psi}\gamma^\nu\Psi \quad (C.7.6)$$

Jètonac $\bar{\Psi}\gamma^\nu\Psi = j^\nu$, ì pou j^ν h puknì thta tou hlektrikoò reòmatoc, paìrnome tic exis, seic Maxwell.

H kb^ntwsh thc QED epitugg^netai pio eòkol a me thn qr sh sunarthsiak, n ol okl hrwm^twn. Gia suntomla j a parousi^soume touc kanì nec Feynman.

C.7.2 Pnatakac skèdashc S

'Estw ì ti èqoume mia arqik kat^stash dòo swmatidòwn $|k_A k_B\rangle_{in}$ me ormèc \vec{k}_A, \vec{k}_B . To pl^toc pij anì thtac aut h kat^stash na katal xei se mia tel ik kat^stash $|p_1 p_2 \dots\rangle$ dñnetai apì thn èkfrash

$${}_{out}\langle p_1 p_2 \dots | k_A k_B \rangle_{in} \tag{C.7.7}$$

H arqik kat^stash orìzetai se qrì no $-T$ sto parelj ì n, ì pou T telnei sto ^peiro. Antòstoiqa h tel ik kat^stash orìzetai se qrì no $+T$. Eponènwc to pl^toc skèdashc C.7.7 paìrnei thn morf

$${}_{out}\langle p_1 p_2 \dots | k_A k_B \rangle_{in} = \lim_{T \rightarrow \infty} \langle p_1 p_2 \dots | e^{-2iT H} | k_A k_B \rangle \tag{C.7.8}$$

Sto ì rio ì pou o qrì noc T telnei sto ^peiro, o tel est c exèl ixhc $e^{-2iT H}$ an^getai ston pnaka skèdashc S . O pnatakac S ènai monadiakì c: $S^\dagger S = 1$.

E^nta dòo arqik^ swmatidia den al l hl epidroòn o pnatakac S tautìzetai me ton monadiabo tel est . Se j ewrlec me mh tetrimènec al l hl epidr^seic, o pnatakac skèdashc gr^fetai sthn morf

$$S = 1 + iT \tag{C.7.9}$$

ì pou T ènai to mèroc pou perigr^fei tic al l hl epidr^seic.

Afoò h orm diathrèttai oi pnakec S kai T prèpei na perièqoun èna par^gonta $\delta^4(k_A + k_B - \sum_f p_f)$. Ex^gontac autì n ton par^gonta, orìzoume to amet^bl hto pl^toc \mathcal{M}

$$\langle p_1 p_2 \dots | iT | k_A k_B \rangle = (2\pi)^4 \delta^4(k_A + k_B - \sum_f p_f) i\mathcal{M}(k_A, k_B \rightarrow p_f) \tag{C.7.10}$$

H pij anì thta gia th diergasla C.7.7 dñnetai apì thn èkfrash

$$\mathcal{P}(A, B \rightarrow 1 2 \dots n) = \left(\prod_f \frac{d^3 p_f}{(2\pi)^3} \frac{1}{E_f} \right) |{}_{out}\langle p_1 p_2 \dots | k_A k_B \rangle_{in}|^2 \tag{C.7.11}$$

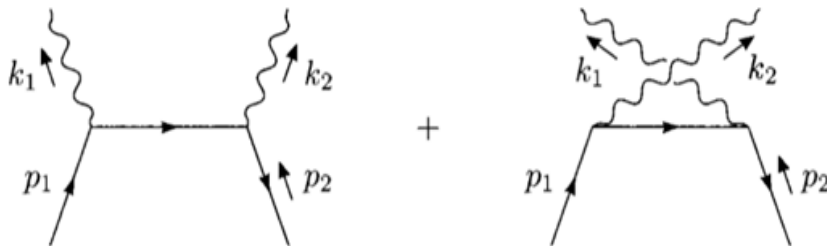
H diaforik diatom skedashc apì dōo se dōo swmatldia dldetai apì thn èkfrash [11]

$$\left(\frac{d\sigma}{d\Omega}\right)_{CM} = \frac{1}{2E_A 2E_B |v_A - v_B|} \frac{|\vec{p}_1|}{(2\pi)^2 4E_{cm}} |\mathcal{M}(p_A, p_B \rightarrow p_1, p_2)|^2 \quad (C.7.12)$$

ì pou $v_A - v_B$ einai h sgetik taqōthta metaxō tw n arqik, n swmatidōwn.

C.7.3 Upol ogismì c tou pōnaka skedashc apì diagrmmata Feynman

'Estw ì ti èqoume mia skedash $e^-e^+ \rightarrow \gamma\gamma$. To pl^toc $i\mathcal{M}$ dldetai apì to ^j roisma tw n akì l ouj wn diagramm^tw n Feynman

ΕΙΚΟΝΑ C.7.1: Diagrmmata Feynman gia ton upol ogismì tou pl^toc $i\mathcal{M}$ gia thn skedash $e^-e^+ \rightarrow \gamma\gamma$ [11]. To pinakostoioqēlo dldetai apì to ^j roisma 2 diagramm^tw n afoō ta tel ik^ swmatldia einai panomoi tupa kai den mporōōme na diakrōnoume poio èqei orm k_1 kai poio k_2 .

Ta fermiì nia sunbolizontai me suneqì menec grammèc kai ta fwtì nia me kumatistèc grammèc. Oi grammèc tw n antifermionōwn èqoun bèl oc antìj eto me to bèl oc thc orm c. K^j e shmeìo pou sunant, ntai treic grammèc (2 fermiì nia kai 1 fwtì nio) onom^zetai koruf kai proèrgetai apì ton antìstoioqo ì ro al l hl epldrashc sthn lagkrazian. Oi grammèc pou èqoun mia el eōj erh ^krh onom^zontai exwterikèc, en, autèc pou kai oi dōo ^krec touc katal goun se korufèc onom^zontai eswterikèc. Oi eswterikèc grammèc antìstoioqōn stouc diadì tec. Se k^j e koruf prèpei na diathrèl tai h orm. Sta pio p^nw diagrmmata to bèl oc tou qrì nou einai proc ta p^nw. Sto pr, to di^gramma èqoume sthn l dia koruf tic ormèc p_1, k_1 kai p_2, k_2 antìstoiqua, en, sto deōtero di^gramma h orm p_1 sundèetai me thn orm k_2 .

Gia na broōme thn èkfrash gia to pl^toc $i\mathcal{M}$, akol ouj oōme touc akì l ouj ouc kanì nec Feynman:

1)Diadì tec

F Diadì thc fermionōlou

$$\frac{i(\not{p} + m)}{p^2 - m^2 + i\epsilon} \quad (C.7.13)$$

F Diadi thc fwtonlou

$$\frac{ig_{\mu\nu}}{q^2 + i\epsilon} \tag{C.7.14}$$

ì pou μ, ν oi sunist , sec tw n dianusm^ tw n pì l wshc tw n fwtonlwn stic 2 ^krec tou diadi th.

2)Korufèc

F Koruf me 2 fermiì nia kai èna fwtì nio

$$-ie\gamma^\mu \tag{C.7.15}$$

3)Exwterikèc grammèc

F Eiserqì meno kai exerqì meno fermiì nio

$$u^s(p), \bar{u}^s(p) \tag{C.7.16}$$

F Eiserqì meno kai exerqì meno antifermiì nio

$$\bar{v}^s(p), v^s(p) \tag{C.7.17}$$

F Eiserqì meno kai exerqì meno fwtì nio

$$\bar{\epsilon}^\mu(p), \epsilon^{*\mu}(p) \tag{C.7.18}$$

4)Diat rhsh orm c se k^j e koruf

5)Ol okl rwsh wc proc ì l ec tic ormèc brì qou

6)Eòresh tou sunol ikoò pros mou tou diagr^mmatoc

7)Diaðresh me ton par^gonta summetrìlac tou diagr^mmatoc

Gia na broòme thn èkfrash gia to pl ^toc $i\mathcal{M}$ prèpei na pol l apl asi^soume touc par^-gontec pou prokòptoun apì touc kanì nec 1-4,7 gia k^j e di^gramma xeqwrist^, kai akol oòj wc na prosj èsoume ì l a ta diagr^mmata pou suneisfèroun. Afoò to k^noume autì ol okl hr_-noume wc proc ì l ec tic ormèc brì qwn pou apomènoun.

Parathma D

Pinakac pukni thtac

'Enac pinakac pukni thtac $\hat{\rho}$ eqei tic ex c treic idi thtec:

- 1) $\hat{\rho}^\dagger = \hat{\rho}$
- 2) $\text{Tr} \hat{\rho} = 1$
- 3) Oi idiotimèc tou λ_i einai mh arnhtikèc mikrì terec ðsec me 1.

'Estw ì ti eqoume èna kbantikì sôsthma A. Oi katastaseic $|\alpha_i\rangle$ einai idiokatastaseic enìc tel est \hat{A} me idiotimèc α_i . Oi katastaseic autèc apoteloon èna pleroc orjokanonikì sônolo. Eñ o pinakac pukni thtac pou perigrifeti to sôsthma einai diag, nioc sth bsh aut, ja dnetai apì thn èkfrash:

$$\hat{\rho} = \sum_i \lambda_i |\alpha_i\rangle \langle \alpha_i| \quad (\text{D.1})$$

Eñ to sôsthma A brsketai se mia kajarkatastash, $\text{Tr} \rho^2 = 1$ en, se mia meikt katastash $\text{Tr} \rho^2 < 1$.

'Estw ì ti eqoume èna sôsthma pou apotelaita uposust mata A kai B. Geniketa uposust mata ja brskontai se kbantik sòmplexh. 'Estw to sunolikì sôsthma perigrifetai apì mia kajarkatastash $|\Psi\rangle$. Isodonama to sunolikì sôsthma perigrifetai apì ton pinaka pukni thtac $\hat{\rho}_{AB} = |\Psi\rangle \langle \Psi|$. To uposôsthma A perigrifetai apì ton pinaka pukni thtac $\hat{\rho}_A = \text{Tr}_B |\Psi\rangle \langle \Psi|$, ì pou to Tr_B to merikì ðqnoc wc proc to uposôsthma B. Oi pinakec pukni thtac ρ_A kai ρ_B eqoun ðsec mh mhdenikèc idiotimèc. Oi tel estèc pou ephreazon mì no to uposôsthma A eqoun thn morf: $\hat{Q}_A \otimes \hat{1}_B$. Tì te

$$\langle \Psi | \hat{Q}_A \otimes \hat{1}_B | \Psi \rangle = \text{Tr} \{ \hat{\rho}_A \hat{Q}_A \} \quad (\text{D.2})$$

H kanonik sul log perigrêfetai èna jermikì pñaka puknì thtac

$$\hat{\rho} = \sum_i \frac{1}{Z} |E_i\rangle \langle E_i| e^{-\frac{E_i}{T}} \quad (D.3)$$

ì pou T h jermokrasìa kai $\lambda_i = e^{-E_i/T} / Z$ einai h pij anì thta to sôsthma na brìsketai se mia katêstas me enèrgeia E_i . H katêstas $|E_i\rangle$ einai idiokatêstas thc qamil tonian c me idiotim E_i . Qrhsimopioïme monêdec stic opotec h staj erê Boltzman kai h staj erê tou Planck ~ isoôntai me monêda.

Parathma E

Omdec sthn fusik

Sthn fusik sunantme suqn kathgorlec metasqhmatism_n ipwc oi peristrofèc, oi metatoplseic j èshc, oi metasqhmatismoi Lorentz k.t.l. Ta stoiqela thc k^je kathgorlac metasqhmatism_n parousi^hzoun di^hforec idi^h thtec tic opolec mporo^hme e^hkol a na mel et - soume eis^hgontac thn ènnoia thc om^hdac.

E.1 Orismoi

Om^hda ènai èna s^honol o stoiqe^hwn G me mia pr^hxh \circ , ètsi $\forall g_i, g_j \in G, g_i \circ g_j \in G$. Prèpei na isq^houn oi ex c idi^h thtec:

- 1) $(g_i \circ g_j) \circ g_k = g_i \circ (g_j \circ g_k)$
- 2) $\exists e$ t.w $e \circ g_i = g_i \circ e = g_i, \forall g_i \in G$
- 3) $\forall g_i \in G, \exists g_i^{-1}$ t.w $g_i \circ g_i^{-1} = g_i^{-1} \circ g_i = e$

To stoiqe^hlo e ènai to monadialo stoiqe^hlo kai suqn^h ja to sumbolizoume me 1.

An gia mia om^hda isq^hdei $g_i \circ g_j = g_j \circ g_i, \forall g_i, g_j \in G$, ti te h om^hda ènai abelian al li_c h om^hda ènai mh abelian .

Pollèc om^hdec èqoun ^hlgebrec. Thn ^hlgebra thc om^hdac ja antiproswe^houn ta stoiqe^hla T^i , ta opo^hla onom^hzontai genn torec kai sundèontai me ta stoiqe^hla g_i thc om^hdac mèsw thc sqèshc $g_i = e^{i\alpha_j T^j}$. Gia mia ^hlgebra isq^hdei h sqèsh $[T^i, T^j] = if^{ijk}T^k$, ipou oi arij moi f^{ijk} onom^hzontai staj erèc dom c.

E.2 Om^hda peristrof_n

Ac mel et soume pr_u ta thn om^hda tw n peristrof_n. 'Estw ipou peristrèfoume èna n -di^hstato di^h nusma \vec{a} ston eukl èldeio q_uro. Gia na to k^h noume auti qrh simopoio^hme èna

pragmatikì pñaka peristrof c $n \times n$

$$\vec{a}' = R\vec{a} \tag{E.2.1}$$

Stic peristrofèc to mètro tou dianòsmatoc paramènei staj erì . Epomènw

$$\vec{a}'^T \vec{a}' = \vec{a}^T \vec{a} = \vec{a}^T R^T R \vec{a} \tag{E.2.2}$$

Katal goume sthn sqèsh gia touc pñakec peristrof c

$$R^T R = 1 \tag{E.2.3}$$

O pñakac R gia na apotel el pñaka peristrof c prèpei na elnai ènac orj og, nioc pñakac (dhl ad upakoðei sthn exlswsh E.2.3). T, ra j èl oume na exet^soume e^n oi peristrofèc apotel oôn om^da. H pr^xh elnai o pol l apl asiasmì c pin^kwn. Katarq^c e^n efarmì soume 2 peristrofèc, thn mia met^ thn ^l l h, to apotèlesma j a elnai kai p^l i mia peristrof . H idiì thta 1 isqðei gia ì l ouc touc pñakec kai epomènw isqðei kai gia touc orj og, nioc pñakec. Epìshc up^r qei to monadiatlo stoiqèlo pou elnai o monadiatloc pñakac, o opotloc ì tan dr^sei se èna di^nusma to af nei anal l oìwto. Epomènw kai h deòterh sunj kh ikanopoiètai. 'Oso gia thn trìth sunj kh mporoðme p^nta se mia peristrof na efarmì soume antlj eth peristrof kai to di^nusma na epanèl j ei sthn arqik tou kat^stath. 'Etsi ikanopoiètai kai h trìth sunj kh. Epomènw oi orj og, nioi pñakec apotel oôn om^da. Se tuqatouc pñakec peristrof c genik^ den isqðei h antimetaj etik idiì thta. Epomènw h om^da elnai mh abelian .

H ^l gebra thn om^dac twn orj og, niwn pin^kwn elnai oi antisymmetrikol pñakec $n \times n$ ($T^T = -T$). Genik^ gia n diast^seic qrei^zontai $\frac{n(n-1)}{2}$ par^metroì gia na prosdioristèl mia peristrof , ì pwc falnetai apì thn sqèsh E.2.3, pio xek^j ara apì thc sqèsh antisymmetrikì thtac tou genn tora. H om^da twn n-di^statwn orj og, niwn pin^kwn sunbol ìzetai me $O(n)$. H om^da twn orj og, niwn pin^kwn peril amb^nei peristrofèc kai katoptrismoðc. Gia na perioristoðme stic peristrofèc prèpei na epib^l oume th sunj kh $det(R) = +1$, pou orlzei mia upoom^da, thn $SO(3)$.

E.3 Om^da Lorentz

H om^da Lorentz sunbol ìzetai me $O(3, 1)$. Ta stoiqèla thc om^dac elnai oi 4×4 pñakec Λ^μ_ν (touc opotloc j a anafèroume wc L) pou metasqhmattìzoun ta 4-dianòsmata: $x' = \Lambda x$. Gia na mènei anal l oìwto to di^sthma $x^\mu x_\mu$ prèpei na ikanopoiètai h sqèsh

$$g = \Lambda^T g \Lambda \tag{E.3.1}$$

ì pou g einai h eplpedh metrik me èna prì shmo melon ($g = -\eta$). Oi orj ì qronoi metasqhmatismoì Lorentz me orìzousa +1 apotel oòn eplshc om^da kai sunbolìzontai me $SO(3, 1)$. Oi orj ì qronoi metasqhmatismoì ikanopoioòn thn sqèsh $\Lambda^0_0 \geq 0$. H om^da Lorentz èqei èxi anex^rthtec paramètrouc: treic gia tic peristrofèc kai treic gia tic wj seic.

Gr^fontac ton metasqhmatismì Lorentz se apeirost morf $\Lambda = 1 + \epsilon$ ì pou ta stoiqèla tou ϵ einai apeirost^ mikr^ mporoÙme na gr^youme thn sqèsh

$$\delta x^\mu \equiv x'^\mu - x^\mu = \epsilon^\mu_\rho x^\rho = \frac{i}{2} \epsilon^{\rho\sigma} L_{\rho\sigma} x^\mu \quad (\text{E.3.2})$$

ì pou $L_{\rho\sigma}$ o genn torac tw n metasqhmatism, n Lorentz, pou dñnetai apì thn sqèsh

$$L_{\mu\nu} = x_\mu \partial_\nu - x_\nu \partial_\mu \quad (\text{E.3.3})$$

H ^lgebra thc om^dac $SO(3, 1)$ prosdiorìzetai apì thn sqèsh

$$[L_{\mu\nu}, L_{\rho\sigma}] = i g_{\nu\rho} L_{\mu\sigma} - i g_{\mu\rho} L_{\nu\sigma} - i g_{\nu\sigma} L_{\mu\rho} + i g_{\mu\sigma} L_{\nu\rho} \quad (\text{E.3.4})$$

Eplshc mporoÙme na gr^youme ton metasqhmatismì Lorentz sthn morf

$$\Lambda = e^{-\frac{i}{2} \omega_{\mu\nu} T^{\mu\nu}} \quad (\text{E.3.5})$$

ì pou $T^{\mu\nu}$

$$(T^{\mu\nu})_{\alpha\beta} = i(\delta^\mu_\alpha \delta^\nu_\beta - \delta^\nu_\alpha \delta^\mu_\beta) \quad (\text{E.3.6})$$

Oi èxi par^metroi thc om^dac apartìzoun èna antisummetrikì plñnaka 4×4 : $\omega_{\mu\nu}$. Patrnontac ton metaj èth katal goume sthn sqèsh E.3.4.

Gia na broÙme pwc metasqhmatìzontai oi splñnrec k^tw apì metasqhmatismoÙc Lorentz prèpei na broÙme touc genn torec kat^lhlhc diastatikì thtac pou na ikanopoioòn thn sqèsh E.3.4. Gia touc 4-di^statouc splñnrec Dirac, h anapar^stash tw n gennhtì rwn epitugq^netai me touc plñnakec $S^{\mu\nu}$, oi opoìoi orìzontai wc ex c [31]

$$S^{\mu\nu} = \frac{i}{4} [\gamma^\mu, \gamma^\nu] \quad (\text{E.3.7})$$

Oi splñnrec metasqhmatìzontai me ton akì l ouj o trì po

$$\Psi' = \Lambda_{\frac{1}{2}} \Psi = e^{-\frac{i}{2} \omega_{\mu\nu} S^{\mu\nu}} \quad (\text{E.3.8})$$

Gr^fontac ton metasqhmatismì $\Lambda_{\frac{1}{2}}$ se apeirost morf mporoÙme na delxoume ì ti

$$\Lambda_{\frac{1}{2}}^{-1} \gamma^\mu \Lambda_{\frac{1}{2}} = \Lambda^\mu_\nu \gamma^\nu \quad (\text{E.3.9})$$

Aut h sqesh einai qrsimh gia na apodeixoume itih lagkrazian Dirac einai ametabli hthk^tw apì metasqhmatismoÛc Lorentz.

'Olec oi lagkrazianèc pou perigr^foun mia j emeli, dh j ewrta prèpei na einai ametabli htec k^tw apì metasqhmatismoÛc Lorentz ¹.

¹Οι λαγκραζιανές πρέπει επίσης να είναι αμετάβλητες κάτω από μετασχηματισμούς μεταφοράς που μαζί με τους μετασχηματισμούς Lorentz αποτελούν την ομάδα Poincare [31].

Parathma F

Parametroi Feynman

H mēj odoc pou ja perigr̃youme se aut̃i to kef̃l aio metatrēpei diaforetikoōc par̃-gontec pou br̃skontai ston paronomast̃ miac pos̃i thtac se èna par̃gonta uywmēno se k̃poia dōnamh. Aut̃i ènai pol̃ō qr simo stouc upologismoōc migadik̃, n ol okl hrwm̃twn pou sunant̃me stouc upologismoōc diagramm̃twn Feynman me br̃iqouc.

Arqik̃ ja doōme thn apl̃ per̃iptwsh me 2 par̃gontec

$$\frac{1}{AB} = \int_0^1 dx \frac{1}{(xA + (1-x)B)^2} = \int_0^1 dx dy \delta(x+y-1) \frac{1}{(xA + yB)^2} \quad (\text{F.1})$$

Opwc bl èpoume arqik̃ èlqame dōo par̃gontec ston paronomast̃, A kai B, kai katal̃ xame me èna par̃gonta uywmēno sto tetr̃gwno.

Èna par̃deigma efarmog̃c ènai

$$\frac{1}{(k-p)^2(k^2-m^2)} = \int_0^1 dx dy \delta(x+y-1) \frac{1}{(k^2 - 2xk.p + xp^2 - ym^2)^2} \quad (\text{F.2})$$

Or̃izontac $\ell \equiv k - xp$ t̃i te o paronomast̃c exart̃tai m̃i no ap̃i to ℓ^2 . To ol okl rwma wc proc k metatrēpetai se èna ol okl rwma wc proc ℓ , to opõlo ènai pol̃ō pio èōkolo, kaj̃c to ì risma ènai sfairik̃ summetrik̃i wc proc ℓ . Oi par̃metroi x kai y onom̃zontai par̃metroi Feynman.

Paragw̃g̃izontac wc proc B br̃skoume ì ti

$$\frac{1}{AB^n} = \int_0^1 dx \frac{ny^{n-1}}{(xA + (1-x)B)^{n+1}} = \int_0^1 dx dy \delta(x+y-1) \frac{1}{(xA + yB)^2} \quad (\text{F.3})$$

Or̃hsimopoĩntac thn mēj odo thc epagw̃g̃c br̃skoume ì ti

$$\frac{1}{A_1 A_2 \dots A_n} = \int_0^1 dx_1 dx_2 \dots dx_n \delta\left(\sum_{i=1}^n x_i - 1\right) \frac{(n-1)!}{(x_1 A_1 + x_2 A_2 \dots x_n A_n)^n} \quad (\text{F.4})$$

Paragwizontac thn pio p̂nw êkfrash patrnoyme

$$\frac{1}{A_1^{m_1} A_2^{m_2} \dots A_n^{m_n}} = \int_0^1 dx_1 dx_2 \dots dx_n \delta\left(\sum_{i=1}^n x_i - 1\right) \frac{\prod_i x_i^{m_i-1}}{(\sum_i x_i A_i)^{\sum_i m_i}} \frac{\Gamma(\sum_i m_i)}{\Gamma(m_1) \dots \Gamma(m_n)} \quad (\text{F.5})$$

Autì c o tōpoc isqōei kai sthn periptwsh ì pou ta m_i den einai akèraioi [11].

Parathma G

Suntel estèc ì rwn stic entropèc Renyi

To ðqnoc $\text{Tr}(\rho_H)^m$, gia $m > 4$, peril ambhènei ton ì ro $\text{Tr} \rho_0 = 1$. Peril ambhènei epðshc èna ì ro $m \text{Tr} \rho_0 \epsilon$ afoò ì loioi oi grammikoð ì roi wc proc ϵ èqoun to ðdio ðqnoc, anexrthta apì thn seirè tou ðnaka ϵ wc proc ton ðnaka ρ_0 . Epðshc perièqei èna ì ro $m \text{Tr} \rho_0 \epsilon^2$ epeid uprqoun m diaforetikò ì roi me dòo ϵ dðpl a-dðpl a.

Se tìxh ϵ^2 brðskoume $\frac{m(m-3)}{2} \text{Tr} \rho_0 \epsilon \rho_0 \epsilon$. Gia na broðme ton suntel est , lðnoume to akì louj o prì blhma sunduastik c: 'Estw ì ti èqoume m j èseic kai j èl oume na topoj et - soume dòo antikeðmena (ϵ) se mh dipl anèc j èseic. Uprqoun m epil ogèc na topoj et soume to pr , to kai $m - 3$ epil ogèc na topoj et soume to deòtero. Diairoðme me to dòo epeid den èqei shmasða poio ϵ topoj etoðme pr , to.

Gia touc kubikoðc ì rouc (ϵ^3) paðrnoume touc ì rouc $m \text{Tr} \rho_0 \epsilon^3$ kai $m(m-4) \text{Tr} \rho_0 \epsilon^2 \rho_0 \epsilon$. Tèloc èqoume ton ì ro $\frac{m(m-4)(m-5)}{6} \text{Tr}(\rho_0 \epsilon)^3$. Gia na broðme ton suntel est autoò tou ì rou, prèpei na afairèsoume apì to sunolikì pl joc ì rwn tìxhc ϵ^3 pou isoðtai me $\frac{m(m-1)(m-2)}{6}$ touc suntel estèc m kai $m(m-4)$. O tel eutaðoc ì roc mhdenízetai gia $m = 5$ afoò gia na èqoume tètioio ì ro qreiazì maste na sunduèsoume ó ðnakec ρ_0 kai ϵ .

H perðptwsh tw n ì rwn tìxhc ϵ^4 èðnai pio perðpl okh. Arqik èqoume ton ì ro $m \text{Tr} \rho_0 \epsilon^4$, kai touc ì rouc $m(m-5) \text{Tr} \rho_0 \epsilon^3 \rho_0 \epsilon$, $\frac{m(m-5)}{2} \text{Tr} \rho_0 \epsilon^2 \rho_0 \epsilon^2$. Oi tel eutaðoi dòo ì roi èðnai oi $\frac{(m-1)(m-5)(m-6)}{2} \text{Tr} \rho_0 \epsilon^2 (\rho_0 \epsilon)^2$ kai $P(m)(\text{Tr} \rho_0 \epsilon)^4$, ì pou $P(m)$ èðnai o sunolikìc arij mìc ì rwn tìxhc ϵ^4 , $\frac{m(m-1)(m-2)(m-3)}{4!}$ melon touc suntel estèc tw n upì loipwn ì rwn

$$P(m) = \frac{m(m-1)(m-2)(m-3)}{4!} - \left(m + \frac{3m(m-5)}{2} + \frac{(m-1)(m-5)(m-6)}{2} \right) \quad (\text{G.1})$$

Gia na bro0me ton suntel est tou $\text{Tr } \rho_0 \epsilon^2 (\rho_0 \epsilon)^2$ upoj èsame ì ti èqei thn morf pol uwn0mou t'xhc m ¹. Sto ì rio ì pou $m \rightarrow \infty$, o suntel est c glnetai $\frac{m^3}{2}$. Epomènwc o suntel est c èqei thn morf $N(m) = \frac{(m-a)(m-b)(m-c)}{2}$. Gia na prosdiorìsoume ta a, b, c qreiazì maste treic timèc gia diaforetikà m . Oi pio aplèc peript, seic eìnai $N(6) = 0$, $N(7) = 6$, $N(8) = 21$. Efarmì zontac autèc tic timèc ston genikì t0po br0skoume $(a, b, c) = (1, 5, 6)$.

¹ Απαραίτητο αφού ο συντελεστής πρέπει να είναι ακέραιος για ακέραια m

Bibliografía

- [1] Theodore N. Tomaras and Nicolaos Toumbas. "IR dynamics and entanglement entropy". In: *Phys. Rev. D* 101.6 (2020), p. 065006. doi: [10.1103/PhysRevD.101.065006](https://doi.org/10.1103/PhysRevD.101.065006). arXiv: [1910.07847](https://arxiv.org/abs/1910.07847) [hep-th].
- [2] Susskind L. and Lindesay J. *An introduction to Black Holes, Information and the String Theory Revolution: The Holographic Universe*. World Scientific Publishing Company, 2005.
- [3] Ευθύγιος Καϊμακκίμης. *Κυματοσυνάρτηση Hartle-Hawking στην R2 θεωρία*. url : [http://ucy.ac.cy/phy/documents/Documents/theses/undergraduate_theses/Eftychi os_Kai makkami s_di ssertati on_-_Fi nal _draft .pdf](http://ucy.ac.cy/phy/documents/Documents/theses/undergraduate_theses/Eftychi%20Kaimakkimis_dissertation_-_Final_draft.pdf).
- [4] A. Strominger. "Lectures on the Infrared Structure of Gravity and Gauge Theory". In: (2016). arXiv:1703.05448[hep-th].
- [5] Steven Weinberg. *Gravitation and cosmology: principles and applications of the general theory of relativity*. first Edition. Cambridge University Press, 1972.
- [6] S.W. Hawking. "Particle Creation by Black Holes". In: *Commun. Math. Phys.* 43 (1975). Ed. by G.W. Gibbons and S.W. Hawking. [Erratum: *Commun.Math.Phys.* 46, 206 (1976)], pp. 199–220. doi: [10.1007/BF02345020](https://doi.org/10.1007/BF02345020).
- [7] S.W. Hawking. "Black Holes and Thermodynamics". In: *Phys. Rev. D* 13 (1976), pp. 191–197. doi: [10.1103/PhysRevD.13.191](https://doi.org/10.1103/PhysRevD.13.191).
- [8] Don N. Page. "Information in black hole radiation". In: *Phys. Rev. Lett.* 71 (1993), pp. 3743–3746. doi: [10.1103/PhysRevLett.71.3743](https://doi.org/10.1103/PhysRevLett.71.3743). arXiv: [hep-th/9306083](https://arxiv.org/abs/hep-th/9306083).
- [9] Don N. Page. "Average entropy of a subsystem". In: *Phys. Rev. Lett.* 71 (1993), pp. 1291–1294. doi: [10.1103/PhysRevLett.71.1291](https://doi.org/10.1103/PhysRevLett.71.1291). arXiv: [gr-qc/9305007](https://arxiv.org/abs/gr-qc/9305007).
- [10] url : https://www.researchgate.net/figure/Schematic-figure-of-Page-curve-In-the-conjecture-entanglement-entropy-between-black_fig14_277145166.
- [11] Daniel V. Schroeder Michael E. Peskin. *An Introduction To Quantum Field Theory*. Taylor & Francis Inc, 1995.
- [12] Steven Weinberg. "Infrared photons and gravitons". In: *Phys. Rev.* 140 (1965), B516–B524. doi: [10.1103/PhysRev.140.B516](https://doi.org/10.1103/PhysRev.140.B516).

- [13] F. Bloch and A. Nordsieck. "Note on the Radiation Field of the electron". In: *Phys. Rev.* 52 (1937), pp. 54–59. doi: [10.1103/PhysRev.52.54](https://doi.org/10.1103/PhysRev.52.54).
- [14] F.E. Low. "Scattering of light of very low frequency by systems of spin 1/2". In: *Phys. Rev.* 96 (1954), pp. 1428–1432. doi: [10.1103/PhysRev.96.1428](https://doi.org/10.1103/PhysRev.96.1428).
- [15] T.H. Burnett and Norman M. Kroll. "Extension of the low soft photon theorem". In: *Phys. Rev. Lett.* 20 (1968), p. 86. doi: [10.1103/PhysRevLett.20.86](https://doi.org/10.1103/PhysRevLett.20.86).
- [16] P.P. Kulish and L.D. Faddeev. "Asymptotic conditions and infrared divergences in quantum electrodynamics". In: *Theor. Math. Phys.* 4 (1970), p. 745. doi: [10.1007/BF01066485](https://doi.org/10.1007/BF01066485).
- [17] Juan Martin Maldacena. "The Large N limit of superconformal field theories and supergravity". In: *Int. J. Theor. Phys.* 38 (1999), pp. 1113–1133. doi: [10.1023/A:1026654312961](https://doi.org/10.1023/A:1026654312961). arXiv: [hep-th/9711200](https://arxiv.org/abs/hep-th/9711200).
- [18] Leonard Susskind. "The World as a hologram". In: *J. Math. Phys.* 36 (1995), pp. 6377–6396. doi: [10.1063/1.531249](https://doi.org/10.1063/1.531249). arXiv: [hep-th/9409089](https://arxiv.org/abs/hep-th/9409089).
- [19] Leonard Susskind, Larus Thorlacius, and John Uglum. "The Stretched horizon and black hole complementarity". In: *Phys. Rev. D* 48 (1993), pp. 3743–3761. doi: [10.1103/PhysRevD.48.3743](https://doi.org/10.1103/PhysRevD.48.3743). arXiv: [hep-th/9306069](https://arxiv.org/abs/hep-th/9306069).
- [20] Andrew Strominger. "Black Hole Information Revisited". In: 2020, pp. 109–117. doi: [10.1142/9789811203961_0010](https://doi.org/10.1142/9789811203961_0010). arXiv: [1706.07143 \[hep-th\]](https://arxiv.org/abs/1706.07143).
- [21] Daniel Kapec et al. "Infrared Divergences in QED, Revisited". In: *Phys. Rev. D* 96.8 (2017), p. 085002. doi: [10.1103/PhysRevD.96.085002](https://doi.org/10.1103/PhysRevD.96.085002). arXiv: [1705.04311 \[hep-th\]](https://arxiv.org/abs/1705.04311).
- [22] Daniel Carney, Laurent Chaurette, and Gordon Semeno . "Scattering with partial information". In: (June 2016). arXiv: [1606.03103 \[hep-th\]](https://arxiv.org/abs/1606.03103).
- [23] Daniel Carney et al. "Infrared quantum information". In: *Phys. Rev. Lett.* 119.18 (2017), p. 180502. doi: [10.1103/PhysRevLett.119.180502](https://doi.org/10.1103/PhysRevLett.119.180502). arXiv: [1706.03782 \[hep-th\]](https://arxiv.org/abs/1706.03782).
- [24] V. Chung. "Infrared Divergence in Quantum Electrodynamics". In: *Phys. Rev.* 140 (1965). doi: [10.1103/PhysRev.140.B1110](https://doi.org/10.1103/PhysRev.140.B1110).
- [25] Barak Gabai and Amit Sever. "Large gauge symmetries and asymptotic states in QED". In: *JHEP* 12 (2016), p. 095. doi: [10.1007/JHEP12\(2016\)095](https://doi.org/10.1007/JHEP12(2016)095). arXiv: [1607.08599 \[hep-th\]](https://arxiv.org/abs/1607.08599).
- [26] Sangmin Choi and Ratindranath Akhoury. "Subleading soft dressings of asymptotic states in QED and perturbative quantum gravity". In: *JHEP* 09 (2019), p. 031. doi: [10.1007/JHEP09\(2019\)031](https://doi.org/10.1007/JHEP09(2019)031). arXiv: [1907.05438 \[hep-th\]](https://arxiv.org/abs/1907.05438).
- [27] Daniel Carney et al. "On the need for soft dressing". In: *JHEP* 09 (2018), p. 121. doi: [10.1007/JHEP09\(2018\)121](https://doi.org/10.1007/JHEP09(2018)121). arXiv: [1803.02370 \[hep-th\]](https://arxiv.org/abs/1803.02370).

-
- [28] Κ. Stac Kikotac. *Γενική Θεωρία της Σχετικότητας*. url : https://www.astro.auth.gr/~kokotas/lesson/book_gr.pdf.
- [29] Joseph Polchinski. *String Theory, Vol. 1 (Cambridge Monographs on Mathematical Physics)*. Kindle Edition, 1998. Chap. Appendice.
- [30] Σιλων Ζαρκανθις. *Θεώρημα Cauchy - Goursat*. url : <http://www.catalysis.gr/mathematics/complex%20functions/cauchy%20-%20goursat.html>.
- [31] Pierre Ramond. *Field Theory : A Modern Primer*. 2nd Edition. Westview Press; 2 edition, 2001.